แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 5 ปี

(พ.ศ. 2561 – 2565)



รอบปี 2563

ธันวาคม 2561

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

(อุดรธานี หนองคาย เลย หนองบัวลำภู และบึงกาฬ)

สารบัญ

เรื่อง **หน้า**

ส่วนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 1

1. ด้านศักยภาพ 3
   - ที่ตั้งและอาณาเขต
   - ลักษณะภูมิประเทศ
   - ลักษณะภูมิอากาศ
   - โครงสร้างพื้นฐาน
2. ด้านเศรษฐกิจ 6
   - เศรษฐกิจหลักที่สำคัญ
   - การค้าชายแดน
   - การท่องเที่ยว
   - เศรษฐกิจระดับครัวเรือน (รายได้และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน)
3. ด้านสังคมและความมั่นคง 10
   - การปกครอง
   - ประชากร
   - แรงงาน
   - การศึกษา
   - สาธารณสุข
   - ความยากจน
   - อาชญากรรม
   - ปัญหายาเสพติด
4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 14
   - ทรัพยากรป่าไม้
   - แหล่งน้ำ
   - ทรัพยากรแร่ธาตุ
   - ขยะมูลฝอย
5. ข้อมูลเชิงสถิติที่สำคัญเชิงพื้นที่ 18

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์สภาวการณ์และศักยภาพ 20

1. การวิเคราะห์ศักยภาพของกลุมจังหวัดฯ 21

1.1 ทบทวนนโยบายและความเชื่อมโยงต่อกลุ่มจังหวัดฯ 21

1.2 สรุปปัญหาและความต้องการในพื้นที่ 28

- ประเด็นเศรษฐกิจในภาพรวม
- ประเด็นด้านการเกษตร
- ประเด็นด้านอุตสาหกรรม
- ประเด็นด้านการท่องเที่ยว
- ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม
- ประเด็นด้านความมั่นคง

2. การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 30

2.1 ด้านเศรษฐกิจ 30

2.2 ด้านเกษตรกรรม 37

2.3 ด้านอุตสาหกรรม 73

2.4 ด้านการค้า 77

2.5 ด้านการท่องเที่ยว 87

2.6 ด้านสังคม 89

2.7 ด้านสิ่งแวดล้อม 97

3. สรปผลการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1(SWOT) 101

3.1 สรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพ (SWOT Analysis) 101

3.2 การวิเคราะห์ทิศทางกลยุทธ์ (TOWS Matrix) 103

ส่วนที่ 3 สรุปข้อมูลแผนการพัฒนากลุ่มกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 104

3.1 วิสัยทัศน์ (Vision) 107

3.2 ประเด็นการพัฒนา 109

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับภาคเศรษบกิจในพื้นที่

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : การส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : การพัฒนาทุนมนุษย์ และยกระดับคุณภาพชีวิตในทุกช่วงวัย อย่างเท่าเทียม

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : การรักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

สารบัญ

เรื่อง **หน้า**

ภาคผนวก **143**
ภาคผนวก ก รายการตรวจสอบการดำเนินการ 144
ภาคผนวก ข สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 145

ส่วนที่ 1

ข้อมูลสภาพทั่วไป
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

1. ด้านศักยภาพ

1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

1.4 โครงสร้างพื้นฐาน

2. ด้านเศรษฐกิจ

2.1 เศรษฐกิจหลักที่สำคัญ

2.2 การค้าชายแดน

2.3 การท่องเที่ยว

2.4 เศรษฐกิจระดับครัวเรือน (รายได้และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน)

3. ด้านสังคมและความมั่นคง

3.1 การปกครอง

3.2 ประชากร

3.3 แรงงาน

3.4 การศึกษา

3.5 สาธารณสุข

3.6 ความยากจน

3.7 อาชญากรรม

3.8 ปัญหายาเสพติด

4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.1 ทรัพยากรป่าไม้

4.2 แหล่งน้ำ

4.3 ทรัพยากรแร่ธาตุ

4.4 ขยะมูลฝอย

5. ข้อมูลเชิงสถิติที่สำคัญในพื้นที่

****

****

****

ส่วนที่ 1

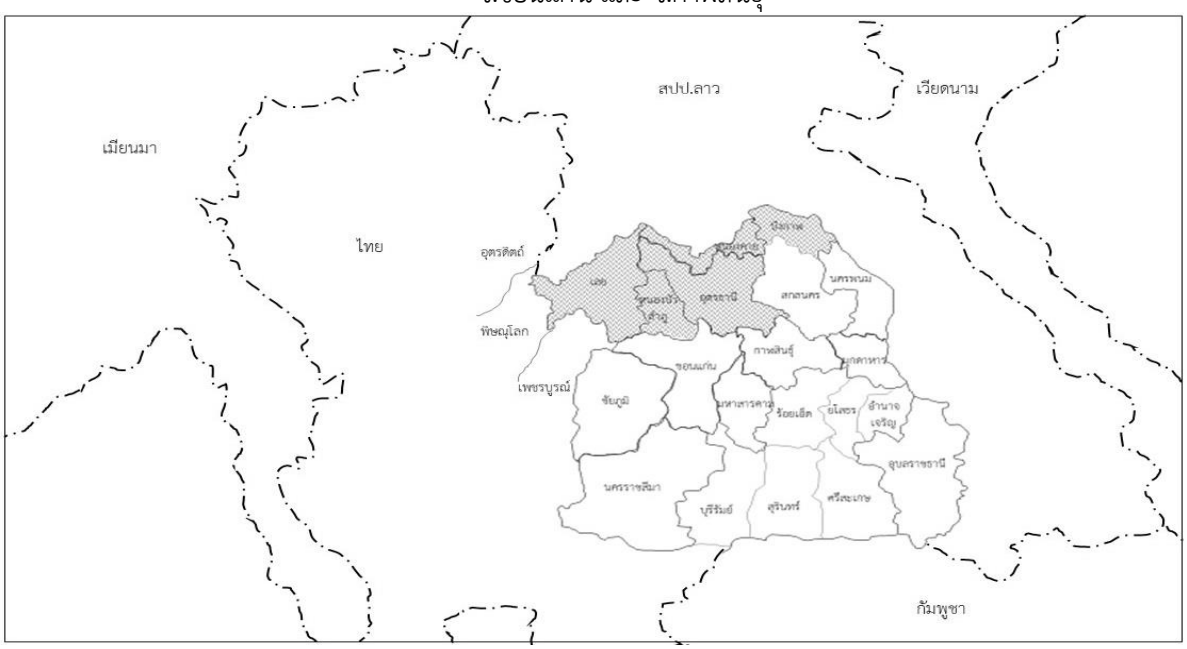
ข้อมูลสภาพทั่วไปของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

1. ด้านศักยภาพ

1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ตั้งอยู่ตอนบนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แนวเส้นรุ้งที่ 16-18 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 - 103 องศาตะวันออกมีพื้นที่โดยรวมประมาณ 34,345.40 ตร.กม. หรือประมาณ 21.46 ล้านไร่ คิดเป็นประมาณร้อยละ 20 และ 7 ของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และประเทศไทย ตามลำดับ มีพื้นที่เป็นอันดับ 4 ของภาค รองจากกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์) ตอนล่าง 2 (จังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร และอำนาจเจริญ) และตอนกลาง (จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น ร้อยเอ็ด และมหาสารคาม) ดังนี้

- **ด้านทิศเหนือ** ติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)
- **ด้านทิศตะวันออก** ติดกับกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ได้แก่ จ.สกลนคร และ จ.นครพนม
- **ด้านทิศตะวันตก** ติดต่อกับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ได้แก่ จ.เพชรบูรณ์ และ จ.พิษณุโลก
- **ด้านทิศใต้** ติดต่อกับกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ได้แก่ จ.ขอนแก่น และ จ.กาฬสินธุ์



1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีพื้นที่โดยรวมประมาณ 34,345.9 ตร.กม. หรือประมาณ 21.5 ล้านไร่ คิดเป็นประมาณร้อยละ 20 และ 7 ของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และประเทศไทย มีพื้นที่เป็นอันดับ 4 ของภาค รองจากกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์) ตอนล่าง 2 (จังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร และอำนาจเจริญ) และตอนกลาง (จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น ร้อยเอ็ด และมหาสารคาม) มีพื้นที่ป่าไม้ประมาณ 4.1 ล้านไร่ หรือร้อยละ 19.1 และ 1.28 ของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และประเทศไทย โดยจังหวัดอุดรธานีมีพื้นที่มากที่สุด คือ 11,730.30 ตารางกิโลเมตร หรือ 7,331,439 ไร่ รองลงมาคือ จังหวัดเลย บึงกาฬ หนองบัวลำภู และหนองคาย จำแนกเป็นรายจังหวัดได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

จังหวัด	พื้นที่		อันดับระดับภาค (ภาคอีสาน)	อันดับระดับกลุ่มจังหวัดฯ
	ตารางกิโลเมตร	ไร่		
อุดรธานี	11,730.30	7,331,439	3	1
เลย	11,424.60	7,140,383	4	2
หนองคาย	3,026.50	1,892,563	16	5
หนองบัวลำภู	3,859.00	2,411,929	15	4
บึงกาฬ	4,305.00	2,690,625	17	3

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศเพื่อการบริหารและงานปกครอง , กรมการปกครอง , กระทรวงมหาดไทย

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ลักษณะภูมิประเทศโดยรวมเป็นที่ราบสูงสลับภูเขา มีเทือกเขาเพชรบูรณ์ผ่านพื้นที่จังหวัดเลย และเทือกเขาภูพานผ่านพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยเทือกเขาเพชรบูรณ์เป็นแหล่งต้นน้ำป่าสัก เทือกเขาภูพานเป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญ เช่น ลำน้ำสงคราม น้ำพุง เป็นต้น พื้นที่ราบของกลุ่มจังหวัดอยู่ในแอ่งสกลนครมีอาณาเขตทิศเหนือจรดแม่น้ำโขง ทิศตะวันตกจรดเทือกเขาเพชรบูรณ์ ซึ่งแอ่งสกลนครครอบคลุมพื้นที่จังหวัดเลย หนองบัวลำภู อุดรธานี หนองคาย บึงกาฬ สกลนคร นครพนม และมุกดาหาร มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ชี้ชัดว่ามีมนุษย์อาศัยอยู่ตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ (Prehistory) ในแอ่งสกลนครซึ่งมีศูนย์กลางที่บ้านเชียง บ้านนาดี อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี

อาณาเขตติดต่อของกลุ่มจังหวัด กลุ่มจังหวัดมีชายแดนติด ต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) มากกว่ากลุ่มจังหวัดอื่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีพรมแดนติดกับ สปป.ลาว ความยาวพรมแดนประมาณ 527 กิโลเมตร ในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเลย หนองคาย และบึงกาฬ มีแม่น้ำเป็นเส้นแบ่งกั้นพรมแดน ได้แก่ แม่น้ำเหือง และแม่น้ำโขง แม่น้ำเหืองกั้นพรมแดนไทย-สปป.ลาว ในพื้นที่อำเภอนาแห้ว อำเภอด่านซ้าย อำเภอท่าลี่ และบางส่วนของพื้นที่อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย แล้วไหลบรรจบรวมกับแม่น้ำโขงที่บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย แล้วไหลผ่านจังหวัดหนองคาย และบึงกาฬ ไปยังพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ได้แก่ จังหวัดนครพนม และมุกดาหาร ไหลผ่านพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ได้แก่ จังหวัดอำนาจเจริญ ก่อนไหลเข้าสู่พื้นที่ สปป.ลาว ที่อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศของกลุ่มจังหวัดตามภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะสภาพภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าสะวันนา เป็นภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับแห้ง และมีปริมาณน้ำฝนปานกลาง มีทั้งหมด 3 ฤดูกาล ได้แก่ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ย 27.8 องศาเซลเซียสต่อปี ความกดอากาศเฉลี่ยปีละ 1,009.72 มิลลิเมตรปรอท หรือ เฮกโตปาสคาล (Hecto Pascal: hPa) และปริมาณน้ำฝนที่วัดได้ต่อปีเฉลี่ย 1,510 ม.ม. สามารถปลูกพืชหรือทำการเกษตรที่ต้องอาศัยน้ำฝนตามฤดูกาล เช่น การเพาะปลูกข้าว อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ยางพารา ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งผลไม้ตามฤดูกาล

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีอากาศร้อนชื้นสลับกับฤดูแล้ง มีฝนตกปานกลางมี 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน (มีนาคม – พฤษภาคม) ฤดูฝน (พฤษภาคม – ตุลาคม) และฤดูหนาว (พฤศจิกายน – กุมภาพันธ์) **ฤดูหนาว** อากาศหนาวเย็นเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ **ฤดูฝน** ได้รับอิทธิพลจากพายุดีเปรสชัน **ฤดูร้อน** อากาศจะร้อนและแห้งแล้งมาก เพราะอยู่ไกลจากทะเล

1.4 โครงสร้างพื้นฐาน

(1) ทางอากาศ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเที่ยวบินที่สามารถเดินทางมายังกลุ่มจังหวัดฯ วันละกว่า 32 เที่ยวบิน ประดอบด้วย ท่าอากาศยานนานาชาติอุดรธานี มีเที่ยวบินวันละกว่า 28 เที่ยวบิน เป็นเที่ยวบินอุดรธานี-กรุงเทพมหานคร วันละกว่า 21 เที่ยวบิน อุดรธานี-เชียงใหม่ วันละ 1 เที่ยวบิน อุดรธานี-หาดใหญ่ วันละ 2 เที่ยวบิน อุดรธานี-อู่ตะเภา วันละ 1 เที่ยวบิน อุดรธานี-ภูเก็ต วันละ 1 เที่ยวบิน อุดรธานี – อุบลราชธารี วันละ 1 เที่ยวบิน ท่าอากาศยานเลย เป็นท่าอากาศยานศุลกากร มีเที่ยวบินเลย-กรุงเทพ วันละ 4 เที่ยวบิน (กรมท่าอากาศยาน)

(2) ทางบก กลุ่มจังหวัดมีถนนเชื่อมโยงเส้นทางเดินรถระหว่างจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ที่สำคัญ ได้แก่ เส้นทางหมายเลข 2 หรือถนนมิตรภาพ เชื่อมโยงถนนพหลโยธินจากกรุงเทพมหานคร-สระบุรี-นครราชสีมา-ขอนแก่น-อุดรธานี-หนองคาย จากจังหวัดอุดรธานีมีเส้นทางเชื่อมโยงไปจังหวัดหนองบัวลำภูและเลย ด้วยเส้นทางหมายเลข 210 เชื่อมโยงไปยังจังหวัดสกลนคร และนครพนม ด้วยเส้นทางหมายเลข 22 เส้นทางเชื่อมโยงเลียบริมโขง จากจังหวัดเลย-หนองคาย ได้แก่เส้นทางหมายเลข 211 จากจังหวัดหนองคาย-บึงกาฬ ด้วยเส้นทางหมายเลข 212 สภาพถนนแต่ละเส้นทางมีความสะดวกในการเดินทางและมีถนนสายรองเชื่อมจากถนนสายหลักเข้าไปในพื้นที่ของแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัด การคมนาคมทางราง ตารางเดินทางโดยรถไฟจากหนองคาย-กรุงเทพมหานครวันละ 5 เที่ยว (การรถไฟแห่งประเทศไทย) ในระยะวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 กลุ่มจังหวัดมีโครงการพัฒนาด้านคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ที่สำคัญ ได้แก่

- โครงการทางเลี่ยงเมืองหนองคายด้านตะวันออก
- โครงการรถไฟทางคู่ สายขอนแก่น-หนองคาย
- โครงการรถไฟความเร็วสูง สายกรุงเทพฯ-นครราชสีมา-หนองคาย
- โครงการสถานีขนส่งสินค้าหนองคาย ปรับปรุงทางเดิม เพิ่มเติมหัวรถจักร
- โครงการพัฒนาของการรถไฟแห่งประเทศไทย โครงการขยายโครงข่ายเพิ่มสายทางคู่ รถไฟทางคู่โครงข่ายเส้นทางใหม่มุ่งสู่ไฮสปีด ระบบรถไฟความเร็วสูง โครงการรถไฟในพื้นที่ เช่น โครงการรถไฟทางคู่ขนาดทาง 1 เมตร (Meter Gauge) มาบกะเบา–ถนนจิระ 132 กิโลเมตร ถนนจิระ–ขอนแก่น 187 กิโลเมตร บ้านไผ่–นครพนม 347 กิโลเมตร ขอนแก่น–หนองคาย 172 กิโลเมตร โครงการรถไฟทางคู่ขนาดทางมาตรฐาน (Standard Gauge) กรุงเทพฯ–แก่งคอย 133 กิโลเมตร แก่งคอย–มาบตาพุด 138 กิโลเมตร แก่งคอย–นครราชสีมา 247 กิโลเมตร นครราชสีมา–หนองคาย 355 กิโลเมตร รถไฟทางคู่ ขอนแก่น-หนองคาย ระยะทาง 167 กิโลเมตร ผ่านจังหวัดขอนแก่น อุดรธานี และหนองคาย รถไฟความเร็วสูง กรุงเทพฯ-นครราชสีมา-หนองคาย ระยะทาง 845 กิโลเมตร เป็นต้น และการพัฒนาสถานีขนส่งสินค้าในเมืองชายแดนซึ่งรวมถึงจังหวัดหนองคาย เป็นต้น

2. ด้านเศรษฐกิจ

2.1 เศรษฐกิจหลักที่สำคัญ

(1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี พ.ศ. 2560 มูลค่า 237,187 ล้านบาท มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี พ.ศ.2559 (มูลค่า 244,708 ล้านบาท)

ตารางที่ 2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (หน่วย : ล้านบาท)

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	พ.ศ.2556	พ.ศ.2557	พ.ศ.2558	พ.ศ.2559	พ.ศ.2560
กลุ่มจังหวัด	**210,915**	**223,586**	**220,398**	**224,708**	**237,187**
อุดรธานี	95,264	101,097	102,839	103,293	107,524
เลย	40,100	41,004	42,653	41,640	44,980
หนองคาย	34,155	36,689	34,567	36,296	37,812
หนองบัวลำภู	18,984	21,420	20,368	21,827	23,407
บึงกาฬ	22,412	23,376	19,971	21,651	23,463

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในด้านสาขาการเกษตร ป่าไม้และประมง สูงเป็นอันดับ 1 ในปี 2560 มีมูลค่าประมาณ 52,743 ล้านบาท รองลงมาได้แก่ สาขาการผลิต (34,932 ล้านบาท) สาขาการศึกษา (30,345 ล้านบาท) สาขาการค้าส่งและค้าปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และรถจักรยานยนต์ (30,191 ล้านบาท) และสาขากิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย (18,072 ล้านบาท)

ภาคบริการ ประกอบด้วยกิจกรรมการผลิตดังนี้ โรงแรม ภัตตาคาร ร้านกาแฟ หาบเร่ แผงลอย ร้านอาหาร ก๋วยเตี๋ยว ขายอาหารสำเร็จรูป การขนส่งผู้โดยสาร/สินค้า ทางบก น้ำ อากาศ การบรรจุหีบห่อ คลังสินค้า ไซโล ด้านไปรษณีย์ โทรศัพท์ สถาบันการเงิน ประกันภัย บริการเช่า ซื้อ ขาย ด้านอสังหาริมทรัพย์ บริการบัญชี กฎหมาย วิศวกรรม สถาปัตยกรรม เช่าเครื่องมือเครื่องจักร ค่าจ้างแรงงานส่วนราชการ การจัดเก็บขยะ ทำความสะอาด สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย บริการทางการแพทย์ สมาคมอาชีพ สถานสงเคราะห์เด็ก สถานเลี้ยงเด็กกลางวัน องค์กรกุศลอื่น ๆ โรงภาพยนต์ สถานีวิทยุกระจายเสียง ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ การซ่อมเครื่องมือ เครื่องใช้ครัวเรือน บริการซัก รีด อาบอบนวด ตัดผม เสริมสวย ปืนต้น

ภาคการเกษตร ประกอบด้วยกิจกรรมการผลิต การทำนา ทำไร่ข้าวโพด ไร่มันสำปะหลัง ไร่พืชตระกูลถั่ว ไร่ผัก สวนผลไม้ ไร่อ้อย สวนยางพารา พื้ชไร่ ปาล์ม ยาสูบ บริการไถ นวด สี บริหารด้านสหกรณ์ ปศุสัตว์ สุกร โค สัตว์ปีก ไหม โรงฆ่าสัตว์ เลี้ยงทำพันธุ์ การเผาถ่าน ผลผลิตจากป่า หน่อไม้ การประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทุกชนิด เป็นต้น

ภาคอุตสาหกรรม ประกอบด้วยกิจกรรมการผลิต การขุดเจาะก๊าซธรรมชาติ การลำเลียงน้ำมัน การทำเหมืองแร่ที่ใช้ทำเคมีภัณฑ์และปุ๋ย กิจการเกี่ยวกับดิน กรวด ทราย อุตสาหกรรมอาหาร ได้แก่ การทำเนื้อต่างๆ แช่แข็ง ไอศครีม ผลไม้กระป๋อง และการจัดเก็บรักษา การผลิตน้ำมันหมู โรงสีข้าว การผลิตแป้งมันสำปะหลัง การอบข้าวโพด การทำแป้งข้าวเจ้า การผลิตน้ำตาล และผลพลอยได้ การผลิตขนมปัง เส้นก๋วยเตี๋ยว และผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกัน ผลิตขนมชนดต่าง ๆ การผลิตน้ำแข็ง การผลิตเครื่องแกง เครื่องปรุงรส (การผลิตอาหารอื่น ๆ) การผลิตอาหารสัตว์ การต้ม กลั่น ผสมสุรา และเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ น้ำดื่มบรรจุขวด โรงบ่ม อบใบยาสูบ และผลิตภัณฑ์ การทอผ้า ผลิตสิ่งทอถักสำเร็จรูป ผลิตเครื่องแต่งกาย การพิมพ์ การผลิตยางสังเคราะห์ ยางแผ่นดิบรมควัน ยางแท่ง ยางเครป เศษยาง ผลิตภัณฑ์ยางอื่น ๆ ผลิตภัณฑ์จากพลาสติก ผลิตภัณฑ์จากหนัง การผลิตอิฐ แผ่นเหล็กรีดร้อน โรงกลึง มุ้งลวด เหล็กดัด เครื่องจักรทางการเกษตร เครื่องปรับอากาศ การดัดแปลงเครื่องเรือน ผลิตภัณฑ์จากไม้ การซ่อมแซม การผลิตชิ้นส่วนประกอบรถยนต์ จักรยานยนต์ และจักรยาน การจำหน่ายพลังไฟฟ้า ประปา การก่อสร้างอาคารที่อยู่อาศัย และไม่ใช่ที่อยู่อาศัย โครงการชลประทาน ซ่อมแซมทาง เป็นต้น

ภาคการค้า ประกอบด้วยกิจกรรมการผลิต การค้าส่ง ขายสินค้าใหม่ และใช้แล้วแก่ผู้ขายปลีก ผู้ใช้ในงานอุตสาหกรรม ผู้ใช้ในงานพาณิชย์และในงานวิชาชีพอื่น ผู้ขายส่งรายอื่น ผู้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนซื้อสินค้าเพื่อขายให้แก่สถานประกอบการธุรกิจ รวมถึงพ่อค้าขายส่งซึ่งดำเนินการซื้อและขายสินค้าที่เป็นของตนเอง ผู้จำหน่ายสินค้าอุตสาหกรรม ผู้ส่งออก ผู้สั่งสินค้าเข้า และสมาคมสหกรณ์การซื้อ สำนักงานขายของกิจการที่ตั้งขึ้นเพื่อขายผลิตผลของตนเอง สมาคม สหกรณ์ ซึ่งดำเนินกิจการเกี่ยวกับการขายผลิตผลการเกษตร ผู้ขายเศษโลหะ ผู้ขายของเก่า รวมทั้งเศษวัสดุต่าง ๆ ผู้ขายส่งซึ่งจำแนกและคัดเกรดสินค้าจำนวนมาก พ่อค้าส่งที่ทำการบรรจุหีบห่อและบรรจุขวด ทั้งนี้ยกเว้นการบรรจุขวดและบรรจุหีบห่อในตู้คอนเทนเนอร์ของสนามบิน เป็นต้น

การค้าปลีก ขายสินค้าใหม่ และสินค้าที่ใช้แล้วแก่บุคคลทั่วไปหรือครัวเรือน สถานประกอบการขายปลีก เช่น ห้างสรรพสินค้า แผงลอย สถานีบริการขายน้ำมันเบนซิน ผู้จำหน่ายปลีกรถยนต์ คนเร่ขายของ สหกรณ์ผู้บริโภค สถานที่ประมูลสินค้า ผู้ขายปลีกส่วนมากมักดำเนินกิจการซื้อขายที่เป็นของตนเอง แต่บางรายอาจจะเป็นตัวแทนของสำนักงานใหญ่ และทำหน้าที่ขายให้ตามที่ได้รับมอบหมาย หรือขายให้โดยได้รับค่าธรรมเนียมตอบแทน สถานประกอบการซึ่งดำเนินกิจการหลักเกี่ยวกับการขายสินค้าที่นำมาแสดงถึงแม้การขายสิ่งของเหล่านี้อาจจะไม่ใช่เพื่อการบริโภค หรือการใช้ประโยชน์เฉพาะส่วนบุคคลหรือในครัวเรือน

จังหวัดอุดรธานี แนวโน้มผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดอุดรธานีคล้ายกับของกลุ่มจังหวัดผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดภาคอุตสาหกรรมและการเกษตรมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง

จังหวัดเลย แนวโน้มผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดเลย ภาคอุตสาหกรรมมีแนวโน้มลดลง ภาคบริการ ภาคการเกษตร และภาคการค้า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

จังหวัดหนองคาย แนวโน้มผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดหนองคาย ภาคเกษตรมีแนวโน้มลดลง ภาคบริการ ภาคการอุตสาหกรรม และภาคการค้า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

จังหวัดหนองบัวลำภู แนวโน้มผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดหนองบัวลำภู ภาคเกษตรมีแนวโน้มลดลง ภาคบริการ ภาคการอุตสาหกรรม และภาคการค้า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

จังหวัดบึงกาฬ แนวโน้มผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดบึงกาฬ ภาคเกษตรมีแนวโน้มลดลง ภาคบริการ ภาคการอุตสาหกรรม และภาคการค้า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

(2) ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากร (GPP per Capita) อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากร (GPP per Capita) ในปี พ.ศ.2560 จากปี พ.ศ.2559 ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดมีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 3 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากรของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (หน่วย : บาท)

	2557	% การเปลี่ยนแปลง	2558	% การเปลี่ยนแปลง	2569	% การเปลี่ยนแปลง	2560	% การเปลี่ยนแปลง
ประเทศ	**193,471**	**4.10**	**197,459**	**2.06**	**204,459**	**3.55**	**215,455**	**5.38**
ภาค	**72,925**	**7.90**	**70,247**	**-3.67**	**72,831**	**3.68**	**76,207**	**4.64**
กลุ่มจังหวัด	**71,980**	**6.43**	**71,229**	**-1.04**	**72,907**	**2.36**	**77,261**	**5.97**
อุดรธานี	79,343	6.54	81,009	2.10	81,682	0.83	85,359	4.50
เลย	75,587	2.44	78,801	4.2	77,072	2.19	83,439	8.26
หนองคาย	80,909	7.87	76,550	-5.39	80,736	5.47	84,465	4.62
หนองบัวลำภู	44,641	13.37	42,626	-4.51	45,891	7.66	49,443	7.74
บึงกาฬ	65,609	4.95	56,400	-14.04	61,494	9.33	67,021	8.99

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การจะหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap: MIT) กลุ่มจังหวัดต้องเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากร (GPP Per Capita) ประมาณ 450,000 บาท ในขณะที่ ณ ปี พ.ศ.2560 เท่ากับ 77,261 บาท ต้องเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากรกว่า 6 เท่าจากปัจจุบันจึงจะหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง

การจัดลำดับผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากรจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในปี พ.ศ. 2560 พบว่าจังหวัดอุดรธานีสูงสุดของกลุ่มจังหวัด (85,359 บาท) รองลงมาได้แก่จังหวัดหนองคาย (84,465 บาท) เลย (83,439 บาท) บึงกาฬ (67,021 บาท) และหนองบัวลำภู (49,443 บาท)

2.2 การค้าชายแดน

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกแยงเหนือตอนบน 1 มีประตูการค้าเชื่อมโยงกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) มีมูลค่าสูงเป็นอันดับที่ 3 รองจากมาเลเซียและเมียนมาร์ โดยในปี 2559 มีมูลค่าการค้ารวมประมาณ 73,172.34 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2558 (มีมูลค่าประมาณ 71,147.54 ล้านบาท) มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 2.85

ในปี 2559 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีมูลค่าการค้าชายแดนไทย – สปป.ลาว รวมประมาณ 72,107.73 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2558 (มีมูลค่าประมาณ 70,440.42 ล้านบาท) มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 2.37

ในปี 2559 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีมูลค่าการค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ รวมประมาณ 26.93 ล้านบาท ลดลงจากปี 2558 (มีมูลค่าประมาณ 68.18 ล้านบาท) มีอัตราลดลงร้อยละ 60.50

ในปี 2559 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีมูลค่าการค้าชายแดนไทย – เวียดนาม รวมประมาณ 1,012.87 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2558 (มีมูลค่าประมาณ 638.94 ล้านบาท) มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 58.52

2.3 การท่องเที่ยว

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีจำนวนนักท่องเที่ยวผู้เยี่ยมเยือนในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ยังมีโอกาสที่จะทำให้นักท่องเที่ยวเพิ่มจำนวนขึ้นจากการดึงนักท่องเที่ยวต่างชาติกว่า 7 แสนคนจากเมืองหลวงพะบาง สปป.ลาว ให้เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดให้มากขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2559 จำนวนนักท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 จำนวน 8,699,030 คน และมีรายได้จากการท่องเที่ยว 17,913.23 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วคิดเป็นร้อยละ 1.42 จำนวนนักท่องเที่ยวจังหวัดในกลุ่มจังหวัดที่มีจำนวนมากที่สุดในปี พ.ศ. 2559 ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี (3,249,307 คน) รองลงมาได้แก่จังหวัด จังหวัดหนองคาย (2,575,998 คน) จังหวัดเลย (1,980,946 คน) จังหวัดบึงกาฬ (550,221 คน) และจังหวัดหนองบัวลำภู (342,558 คน) ตามลำดับ

2.4 เศรษฐกิจระดับครัวเรือน (รายได้และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือ)

(1) รายได้ของเครัวเรือน ในปี 2560 พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีครัวเรือนทั้งสิ้น 897,820 ครัวเรือน มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนเดือนละ 108,286.27 บาท เป็นอันดับ 1 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีรายได้ต่อครัวเรือนสูงสุด รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (83,543.04 บาท) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (76,847.72 บาท) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (73,276.65 บาท) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (54,093.54 บาท) จังหวัดที่มีรายได้ในครัวเรือนสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ คือ จังหวัดบึงกาฬ (22,668.18 บาท) รองลงมาได้แก่ จังหวัดหนองบัวลำภู (22,647.58 บาท) จังหวัดหนองคาย (21,175.28 บาท) จังหวัดเลย (21,076.99 บาท) และจังหวัดอุดรธานี (20,718.24 บาท) ตามลำดับ

(2) ค่าใช้จ่ายของครัวเรือน ในปี 2560 พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีค่าใช้จ่ายต่อครัวเรือนเดือนละ 96,638.24 บาท เป็นอันดับ 1 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีค่าใช้จ่ายต่อครัวเรือนสูงสุด รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (64,071.78 บาท) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (62,520.57 บาท) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (62,013.73 บาท) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (46,852.41 บาท) จังหวัดที่มีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ คือ จังหวัดอุดรธานี (20,015.07 บาท) รองลงมาได้แก่ จังหวัดบึงกาฬ (19,661.96 บาท) จังหวัดเลย (19,102.70 บาท) จังหวัดหนองบัวลำภู (19,043.40 บาท) และจังหวัดหนองคาย (18,815.11 บาท) ตามลำดับ

(3) หนี้สินของครัวเรือน พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีหนี้สินต่อครัวเรือน 818,108.53 บาท เป็นอันดับ 1 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีหนี้สินต่อครัวเรือนสูงสุด รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (800,868.31 บาท) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (732,859.44 บาท) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (655,807.73 บาท) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (561,937.59 บาท) จังหวัดที่มีหนี้สินต่อครัวเรือนสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ คือ จังหวัดบึงกาฬ (212,781.39 บาท) รองลงมาได้แก่ จังหวัดหนองบัวลำภู (187,626.14 บาท) จังหวัดอุดรธานี (171,114.39 บาท) จังหวัดเลย (148,123.99 บาท) และจังหวัดหนองคาย (98,462.62 บาท) ตามลำดับ

3. ด้านสังคมและความมั่นคง

3.1) การปกครอง กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ประกอบด้วย 5 จังหวัด 59 อำเภอ 419 ตำบล 4,828 หมู่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 479 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด 5 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 8 แห่ง เทศบาลตำบล 152 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 289 แห่ง ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงข้อมูลการปกครองในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	เทศบาลนคร	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
อุดรธานี	20	156	1,880	1	1	3	67	107
เลย	14	89	916	1	0	2	27	70
หนองคาย	9	62	722	1	0	2	17	48
หนองบัวลำภู	6	59	687	1	0	1	23	43
บึงกาฬ	9	53	623	1	0	0	18	21
รวมทั้งหมด	**58**	**419**	**4,828**	**5**	**1**	**8**	**152**	**289**

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย โดยกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ณ 31 มีนาคม 2560

3.2 ประชากร ในปี พ.ศ.2560 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1มีจำนวนประชากรประมาณ 3,681,317 คน คิดเป็นร้อยละ 0.94 ของประเทศและร้อยละ 0.83 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจังหวัดอุดรธานีมีประชากรมากที่สุด 1,583,092 คน รองลงมา คือ จังหวัดเลย 641,666 คน จังหวัดหนองคาย 521,886 คน จังหวัดหนองบัวลำภู 511,641 คน และจังหวัดบึงกาฬ 423,032 คน ตามลำดับ ความหนาแน่นของประชากรประมาณ 107.19 คนต่อตารางกิโลเมตร ประมาณการตามช่วงอายุของประชากรจะเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยอย่างสมบูรณ์ในปี พ.ศ.2564 ประมาณการอัตราส่วนการเป็นภาระวัยแรงงานต่อผู้สูงวัยในปี พ.ศ.2573 คือ 2.4 ต่อ 1

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนประชากรและความหนาแน่นของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	ประชากร			พื้นที่ (ตร.กม.)	ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.)
	ชาย	หญิง	รวม		
กลุ่มจังหวัดฯ	1,839,267	1,842,050	3,681,317	34,345.40	107.19
อุดรธานี	787,877	795,215	1,583,092	11,730.30	134.96
เลย	322,592	319,074	641,666	11,424.60	56.17
หนองบัวลำภู	256,009	255,632	511,641	3,859.00	132.58
หนองคาย	259,983	261,903	521,886	3,026.50	172.44
บึงกาฬ	212,806	210,226	423,032	4,305.00	98.27

ที่มา: สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง, 31 ธันวาคม 2560 , www.dopa.go.th

อัตราการเพิ่ม/ลดของประชากรเฉลี่ยย้อนหลัง 5 ปี มีอัตราการเพิ่ม/ลด ร้อยละ 0.27 โดยในปี 2556 มีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นมากที่สุดร้อยละ 0.48 และในปี 2559 มีอัตราการลดลงร้อยละ 0.19 เมื่อเทียบกับปี 2558 ของประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ทั้งหมด ซึ่งเมื่อแยกรายจังหวัดแล้วพบว่าในปี 2560 จังหวัดบึงกาฬมีอัตราการเพิ่มของประชากรที่เพิ่มขึ้นมากที่สุด ร้อยละ 0.33 ของจำนวนประชากรภายในจังหวัดบึงกาฬทั้งหมด

ตารางที่ 6 จำนวนประชากรของกลุ่มจังหวัดฯ เปรียบเทียบกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และประเทศ

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	อัตราการเพิ่ม/ลด ของประชากร (คน)									
	ปี 2556		ปี 2557		ปี 2558		ปี 2559		ปี 2560	
	จำนวน	เพิ่ม/ลด	จำนวน	เพิ่ม/ลด	จำนวน	เพิ่ม/ลด	จำนวน	เพิ่ม/ลด	จำนวน	เพิ่ม/ลด
ประเทศ	64,785,909	0.59	65,124,716	0.51	65,729,098	0.52	56,096,905	0.93	66,188,503	0.93
ภาคอีสาน	21,775,407	0.52	21,845,254	0.36	21,916,034	0.32	20,843,893	0.32	21,989,477	0.32
กลุ่มจังหวัดฯ อีสานตอนบน 1	3,634,485	0.48	3,649,503	0.41	3,664,272	0.40	3,671,306	0.19	3,681,317	0.27
อุดรธานี	1,563,964	0.43	1,570,300	0.40	1,575,152	0.31	1,578,783	0.23	1,583,092	0.27
หนองคาย	514,943	0.49	517,260	0.45	519,580	0.45	520,363	0.15	521,886	0.29
เลย	632,205	0.38	634,513	0.36	638,819	0.67	639,801	0.15	641,666	0.29
หนองบัวลำภู	507,137	0.41	508,864	0.34	510,074	0.24	510,734	0.13	511,641	0.18
บึงกาฬ	416,236	0.87	418,566	0.56	420,647	0.49	421,625	0.23	423,032	0.33
กลุ่มจังหวัดฯ อีสานตอนบน 2	2,189,484	0.54	2,197,966	0.42	2,206,237	0.39	4,240,685	0.37	2,218,282	0.37
กลุ่มจังหวัดฯ อีสานตอนกลาง	5,030,287	0.42	5,043,862	0.33	5,055,979	0.27	5,053,700	0.24	5,062,898	0.24
กลุ่มจังหวัดฯ อีสานตอนล่าง 1	6,707,519	0.52	6,728,450	0.3	6,746,755	0.31	5,670,159	0.27	6,767,667	0.27
กลุ่มจังหวัดฯ อีสานตอนล่าง 2	4,213,632	0.47	4,225,473	0.35	4,242,719	0.28	2,208,043	0.41	4,259,313	0.41

ที่มา: สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง, 31 ธันวาคม 2560 , www.dopa.go.th

3.3 แรงงาน สถานภาพแรงงานของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติได้สำรวจภาวะการทำงานของแรงงานประชากรในไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ.2560 ประมวลผลโดยศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ กระทรวงแรงงาน พบว่า จังหวัดอุดรธานี แรงงานผู้มีงานทำ 558,640 คน ผู้ว่างงาน 12,360 คน และกำลังแรงงานที่รอฤดูกาล จำนวน 34,390 คน จังหวัดเลย แรงงานผู้มีงานทำ 310,480 คน จังหวัดหนองคาย แรงงานผู้มีงานทำ 213,820 คน ผู้ว่างงาน 2,270 คน และกำลังแรงงานที่รอฤดูกาล จำนวน 2,700 คน จังหวัดหนองบัวลำภู แรงงานผู้มีงานทำ 234,140 คน ผู้ว่างงาน 2,200 คน และกำลังแรงงานที่รอฤดูกาล จำนวน 290 คน จังหวัดบึงกาฬ แรงงานผู้มีงานทำ 165,850 คน ผู้ว่างงาน 960 คน และกำลังแรงงานที่รอฤดูกาล จำนวน 6,540 คน

3.4 การศึกษา กลุ่มจังหวัดมีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาภาครัฐ ที่สำคัญ 2 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย มีสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นวิทยาเขต 2 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดอุดรธานี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย และแต่ละจังหวัดยังมีสถานศึกษาวิชาชีพอื่นเพื่อรองรับผู้เรียนในแต่ละพื้นที่ตามความต้องการของตลาดแรงงาน

3.5 สาธารณสุข จำนวนสถานบริการสาธารณสุข โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.) สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่มีขีดความสามารถระดับตติยภูมิ (Tertiary Care) มีจำนวนเตียงมากกว่า 500 เตียง 1 แห่ง คือ โรงพยาบาลอุดรธานี โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.) สังกัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นโรงพยาบาลประจำจังหวัดทั่วไปหรือโรงพยาบาลประจำอำเภอขนาดใหญ่ที่มีขีดความสามารถระดับทุติยภูมิ (Secondary Care) มีจำนวนเตียง 120 - 500 เตียง ได้แก่ โรงพยาบาลเลย โรงพยาบาลหนองคาย โรงพยาบาลหนองบัวลำภู โรงพยาบาลบึงกาฬ และโรงพยาบาลกุมภวาปี โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช (รพร.) เป็นโรงพยาบาลชุมชนประจำอำเภอสังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีขีดความสามารถระดับปฐมภูมิ (Primary Care) หรือระดับทุติยภูมิ (Secondary Care) ในบางแห่ง มีจำนวนเตียง 30 - 200 เตียง ได้แก่ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชด่านซ้าย จังหวัดเลย

นอกจากนี้ยังมีโรงพยาบาลเอกชนไว้คอยบริการประชาชนในจังหวัดของกลุ่มจังหวัดด้วยเช่นกัน การให้บริการทางสาธารณสุขของจังหวัดในกลุ่มจังหวัดที่มีพื้นที่ติดกับ สปป.ลาว มีผู้เข้ามารับการรักษาซึ่งเป็นชาวลาวตามโรงพยาบาลตามแนวชายแดนโดยเข้ามาทางจุดผ่านแดนต่าง ๆ ที่ราชการกำหนดไว้ สามารถจำแนกเป็น 3 กลุ่ม ในกลุ่มแรกเป็นผู้มีรายได้สูง อาศัยในนครหลวงเวียงจันทน์ ในตัวเมืองของแขวงนิยมเดินทางเข้ารับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชน หรือโรงพยาบาลศูนย์ กลุ่มที่สองเป็นผู้ที่มีรายได้ปานกลางเข้ารับการรักษาตามคลินิกที่เปิดใกล้กับจุดผ่านแดนต่าง ๆ และกลุ่มที่สามเป็นกลุ่มผู้มีรายได้น้อยที่อาศัยในชนบทเข้ามารับการรักษาพยาบาลตามโรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และส่วนใหญ่ไม่มีค่ารักษาพยาบาลจ่ายให้กับโรงพยาบาล เป็นภาระที่โรงพยาบาลหลายแห่งตามแนวชายแดนที่มีจุดผ่านแดนต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในส่วนดังกล่าวนี้

3.6 ความยากจน ในปี 2559 พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีจำนวนคนจนรวม 265,300 คน หรือร้อยละ 7.52 จัดอยู่ในอันดับที่ 5 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มจังหวัดที่มีจำนวนคนจนมากที่สุดได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (686,900 คน) รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (605,500 คน) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (493,800 คน) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือบน 2 (368,100 คน) จังหวัดที่มีจำนวนคนจนมากที่สุด คือ จังหวัดอุดรธานี (152,400 คน) รองลงมาได้แก่ จังหวัดหนองบัวลำภู (47,800 คน) จังหวัดบึงกาฬ (26,600 คน) จังหวัดเลย (21,600 คน) และจังหวัดหนองคาย (16,900 คน)

3.7 อาชญากรรม ในปี 2559 พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีคดีอาชญากรรมอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญจำนวน 182 ราย แยกเป็น รับแจ้ง 97 ราย จับกุม 85 ราย เป็นอันดับที่ 4 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มจังหวัดที่มีคดีอาชญากรรมอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญมากที่สุด คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (331 ราย) รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนกลาง (280 ราย) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (193 ราย) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (94 ราย)

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 จังหวัดที่มีคดีอาชญากรรมอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญมากที่สุด คือ จังหวัดอุดรธานี (71 ราย) รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย (35 ราย) จังหวัดบึงกาฬ (28 ราย) จังหวัดหนองคาย (26 ราย) และจังหวัดหนองบัวลำภู (22 ราย)

3.8 ปัญหายาเสพติด ในปี 2559 พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีคดียาเสพติดจำนวน 10,895 คดี เป็นอันดับที่ 4 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มจังหวัดที่มีคดียาเสพติดมากที่สุดได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (12,787 คดี) รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (12,629 คดี) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (12,562 คดี) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (6,932 คดี)

จังหวัดที่พบคดีมากที่สุดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี (3,129 คดี) รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย (2,967 คดี) จังหวัดหนองคาย (2,087 คดี) จังหวัดบึงกาฬ (2,025 ตดี) และจังหวัดหนองบัวลำภู (687 คดี) ตามลำดับ

จำนวนผู้ต้องหาคดียาเสพติดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี 2559 มีจำนวน 11,574 ราย จัดอยู่ในอันดับ 4 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งกลุ่มจังหวัดที่มีจำนวนผู้ต้องหาคดียาเสพติดสูงที่สุด คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (14,383 ราย) รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (13,332 ราย) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (13,066 ราย) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (7,353 ราย)

จังหวัดในกลุ่มจังหวัดที่มีจำนวนผู้ต้องหาคดียาเสพติดมากเป็นอันดับ 1 คือ จังหวัดอึดรธานี (3,348 ราย) รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย (3,135 ราย) จังหวัดบึงกาฬ (2,1923 ราย) จังหวัดหนองคาย (2,164 ราย) และจังหวัดหนองบัวลำภู (735 ราย)

4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.1 ทรัพยากรป่าไม้ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีพื้นที่ป่าไม้ในปี 2560 ทั้งสิ้น 3,455,890.19 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.78 ของพื้นที่ป่าไม้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 0.97 ของพื้นที่ป่าไม้ทั้งประเทศ และความต้องการใช้พื้นที่เพื่อการเกษตรมีพื้นที่เพิ่มขึ้น โดยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีพื้นที่ป่าไม้มากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 5,393,781.76 ไร่ รองลงมา คือ กลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 จำนวน 3,455,890.19 ไร่ กลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 จำนวน 2,852,677.01 ไร่ กลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 จำนวน 2,408,708.28 ไร่ และกลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง จำนวน 1,555,496.56 ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงเนื้อที่ป่าไม้ของกลุ่มจังหวัดฯ ภาค และประเทศ

ประเทศ / ภาค จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	พ.ศ. 2558 เนื้อที่ป่า (ไร่)	พ.ศ. 2559 เนื้อที่ป่า (ไร่)	พ.ศ. 2560 เนื้อที่ป่า (ไร่)
ประเทศ	102,240,981.84	102,174,805.09	102,156,350.53
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	15,660,166.45	15,647,822.51	15,655,553.80
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	3,443,521.94	3,446,702.31	3,455,890.19
อุดรธานี	719,357.86	713,791.89	721,226.15
เลย	2,120,756.48	2,121,701.83	2,119,436.94
หนองคาย	142,528.21	145,689.17	145,918.80
หนองบัวลำภู	288,907.46	291,294.41	293,822.34
บึงกาฬ	171,971.93	174,225.01	175,485.96
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	2,450,099.18	2,418,713.30	2,408,708.28
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	1,545,642.21	1,549,924.68	1,555,496.56
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	5,330,913.79	5,355,158.66	5,393,781.76
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	2,889,989.33	2,877,524.51	2,852,677.01

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศ สำนักแผนงานและสารสนเทศ กรมป่าไม้

4.2 แหล่งน้ำ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลุ่มน้ำขนาดใหญ่ 3 ลุ่มน้ำ คือ ลุ่มน้ำโขง ลุ่มน้ำชี และลุ่มน้ำมูล ครอบคลุมพื้นที่ 110.371 ล้านไร่ ลำน้ำหลักที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ ลำน้ำมูล มีความยาวประมาณ 641 กิโลเมตร และแม่น้ำชี มีความยาวประมาณ 765 กิโลเมตร เป็นแม่น้ำที่ยาวที่สุดในประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีลำน้ำสาขาย่อย ได้แก่ ลำปาว ลำน้ำอูน ลำน้ำสงคราม ลำเสียว ลำน้ำเลย ลำน้ำพอง และลำตะคอง รวมทั้งบึงขนาดใหญ่ที่กระจายอยู่ในพื้นที่ที่เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติหลักของภาค กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีแหล่งน้ำสำคัญ ดังนี้

(1) ลำน้ำเลย ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดเลย เนื่องจากในปัจจุบันภัยธรรมชาติที่เกี่ยวกับน้ำนับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่ลุ่มน้ำเลย ซึ่งประสบปัญหาทั้งภัยแล้งและอุทกภัย กรมชลประทานในฐานะหน่วยงานหลักแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้ดำเนินการศึกษาความเหมาะสม ออกแบบรายละเอียดประตูระบายน้ำศรีสองรัก อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย เพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งและอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำเลย อย่างยั่งยืนตลอดไป

จากสภาพปัญหาทั้งภัยแล้งและอุทกภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดเลยโดยเฉพาะลุ่มน้ำเลย ซึ่งมีแม่น้ำเลยไหลผ่านตัวเมืองด้วยแล้วนั้น พบว่ายังไม่มีแหล่งเก็บกักน้ำขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ในพื้นที่ลุ่มน้ำซึ่งถ้ามีจะช่วย บรรเทาปัญหาทั้งสองในระดับหนึ่ง กรมชลประทานได้พิจารณาดำเนินการศึกษาความเหมาะสมและสำรวจออกแบบโครงการประตูระบายน้ำศรีสองรัก จังหวัดเลย เป็นการเร่งด่วนเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาภัยแล้งและอุทกภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดเลย

(2) ลุ่มน้ำห้วยหลวง ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด คือ จังหวัดอุดรธานี หนองบัวลำภู และหนองคาย โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ของลุ่มน้ำอยู่ในจังหวัดอุดรธานี เป็นเขื่อนดิน สูง 12.50 เมตร สันเขื่อนยาว 4.9 กิโลเมตร เก็บน้ำได้ 128 ล้านลูกบาศก์เมตร มีปริมาณน้ำไหลเข้าอ่างเฉลี่ยปีละ 161 ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถส่งน้ำให้แก่พื้นที่ชลประทานจำนวน 94,830 ไร่ในฤดูฝน และ 30,000 ไร่ ในฤดูแล้งและยังเป็นแหล่งน้ำดิบสำหรับใช้ผลิตน้ำประปาในจังหวัดอุดรธานี

(3) แหล่งน้ำหนองหาน อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี เป็นหนองน้ำขนาดใหญ่ มีพื้นที่กว้างถึง 22,500 ไร่ อยู่บริเวณตอนเหนือของอำเภอกุมภวาปี มีลำห้วยไหลลงสู่หนองหาน 6 สาย และหนองหานยังเป็นต้นกำเนิดสำคัญของลำน้ำปาวไหลผ่านอำเภอกุมภวาปีไปทางทิศใต้แล้วผ่านจังหวัดกาฬสินธุ์ เลยไปลงแม่น้ำชี ปัจจุบันหนองหาน ได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ โดยมีการทำคันดิน ขนาดกว้าง 10 เมตร ยาว 80 กิโลเมตร ล้อมรอบหนองหานและสร้างฝายกั้นลำปาว บริเวณบ้านท่าม่วง ตำบลเวียงคำ อำเภอกุมภวาปี และได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย

หนองหาน นอกจากจะเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยพันธุ์ปลา พันธุ์นก และพืชน้ำ นานาชนิดจำนวนมาก ซึ่งนอกจากชาวบ้านที่อาศัยอยู่โดยรอบหนองหานได้พึ่งพาเป็นแหล่งอาหารแล้ว ยังมีระบบนิเวศน์ที่เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งเป็นที่สนใจของนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศได้มาศึกษาวิจัยอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้แล้ว ธรรมชาติของหนองหานยังได้บรรจงสร้างทะเลบัวแดงเพิ่มความงดงามให้แก่หนองหานมากยิ่งขึ้น คือ ในช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนมีนาคมของทุกปี ดอกบัวแดงในหนองหานซึ่งมีจำนวนนับล้านดอก จะงอกงามโผล่จากน้ำขึ้นมา โดยเริ่มจากเดือนตุลาคม บัวเริ่มแตกใบและเริ่มออกดอกตูมและบานเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ บัวจะออกดอกมีปริมาณมากที่สุดในช่วงเดือนธันวาคม – กุมภาพันธ์ และค่อยๆ ลดปริมาณลงในเดือนมีนาคม ดอกบัวจะบานในช่วงเช้าตรู่ถึงเที่ยง นักท่องเที่ยวจะมองเห็นบัวแดงบานเต็มท้องน้ำหนองหานสุดลูกหูลูกตางดงามอย่างหาที่เปรียบไม่ได้ จึงเป็นที่มาของคำว่า “ทะเลบัวแดง”

(4) ลุ่มน้ำโมง ซึ่งเป็นลุ่มน้ำสาขาของน้ำโขง พบว่า มีพื้นที่ 1,685,789 ไร่ (2,697.29 ตร.กม.) ครอบคลุม 4 จังหวัด คือ ต้นน้ำโมงเกิดจากภูเขาในเขตอำเภอนาด้วง จังหวัดเลย บริเวณภูซางใหญ่และภูเขาในเขตอำเภอสุวรรณคูหา และอำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู ลำน้ำสายหลัก คือ ลำน้ำบน ห้วยโคโล่ ห้วยโมง ห้วยคะนาน รวมตัวกันเป็นน้ำโมงบริเวณสันเขาภูพาน ทิศทางน้ำไหลจากทิศตะวันตกไปทิศตะวันออกแล้วเบี่ยงไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือเขตอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี ผ่านอำเภอโพธิ์ตากแล้วไหลลงสู่น้ำโขงเหนือตัวอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย มีปริมาณน้ำท่า 774 ล้านลูกบาศก์เมตร (ร้อยละ 3 ของปริมาณน้ำท่าตามธรรมชาติทั้งหมดของลุ่มน้ำอีสาน)

(5) ลุ่มน้ำลำพะเนียง เป็นแม่น้ำสายสำคัญของจังหวัดหนองบัวลำภู มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาในเขตอำเภอนาด้วง จังหวัดเลย ก่อนจะไหลผ่านที่ราบกลางหุบเขาไปบรรจบกับลำน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ไหลจากทิศเหนือของจังหวัดไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ไหลผ่านอำเภอนาวัง อำเภอนากลาง อำเภอเมือง อำเภอโนนสังและอำเภอศรีบุญเรือง แล้วไหลลงสู่เขื่อนอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ 1,847 ตร.กม. ประกอบด้วยลำห้วย 116 ลำห้วย ระยะทาง 879.50 กม. และเป็นดั่งเส้นเลือดหล่อเลี้ยงชีวิตเกษตรและชาวประมงพื้นบ้านที่อาศัยอยู่ริมฝั่งน้ำ

(6) บึงโขงหลง ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดบึงกาฬ เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีนกน้ำและสัตว์น้ำอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก กรมป่าไม้ได้เข้ามาสำรวจและจัดตั้งเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ในปี พ.ศ. 2525 อยู่ในเขตรอยต่อระหว่าง 2 อำเภอ คือ อำเภอเซกา และอำเภอบึงโขงหลง และในปัจจุบันบึงโขงหลง ได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่ชุมน้ำโลก ลำดับที่ 1098 จากคณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำโลก ดังนั้นบึงโขงหลงจึงเป็นทั้งเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และพื้นที่ชุ่มน้ำโลกในพื้นที่เดียวกัน บึงโขงหลงเป็นแหล่งน้ำจืดปิดรูปเขาวัวแคบๆ เกิดขึ้นจากคลองและลำธารหลายสายไหลมารวมกัน บึงมีความยาวประมาณ 13 กิโลเมตร มีความลึกเฉลี่ย 50-100 เซนติเมตร มีพื้นที่ 18.97 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นพื้นที่ 11,858 ไร่ ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของที่ราบแม่น้ำสงคราม ซึ่งเป็นบริเวณที่น้ำไหลออกจากบึงก่อนไหลลงสู่แม่น้ำโขง ในบึงมีเกาะแก่งอยู่มากมาย เป็นป่าดิบแล้งที่อุดมสมบูรณ์ พื้นที่โดยรอบส่วนใหญ่เป็นที่ราบ

4.3 ทรัพยากรแร่ธาตุ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีแร่ที่นำมาใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ เช่น ทรายแก้ว ทองคำ ทองแดง แบไรต์ หินประดับ หินปูน เหล็ก หินบะซอลต์ เป็นต้น

การขอประทานบัตร เพื่อใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดฯ พบว่า **หินปูน** มีจำนวนการขอประทานบัตรฯ จังหวัดเลย 10 รายและจังหวัดหนองบัวลำภู 5 ราย **หินบะซอลต์** มีจำนวนการขอประทานบัตรฯ จังหวัดอุดรธานี 1 ราย **แบไรต์** มีจำนวนการขอประทานบัตรฯ จังหวัดเลย 1 ราย **ทองคำ เงิน และทองแดง** มีจำนวนการขอประทานบัตรฯ จังหวัดเลย 6 ราย และ เหล็ก มีจำนวนการขอประทานบัตรฯ จังหวัดเลย 6 ราย

- หินปูน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย เช่น หินปูนก่อสร้าง อุตสาหกรรมถนน ปูนขาว ทรายแก้ว แคลเซียมคาบาย วัสดุทนไฟ ปุ๋ย สีผม ฟอกหนัง เป็นต้น

- **หินบะซอลต์** ใช้ประโยชน์ในการทำพื้นรางหมอนและรางรถไฟ แผ่นปูพื้นหรือผนัง วัสดุก่อสร้างถนน ส่วนผสมผลิตแอสฟัลต์ เป็นต้น

- **แบไรต์** ใช้ประโยชน์ทำน้ำโคลนเจาะท่อน้ำบาดาล น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ท่อแก้ว จอทีวี เครื่องปั้นดินเผา ช่วยในการถ่ายภาพเอ็กซเรย์ทางการแพทย์ เป็นต้น

แต่แปรรูปไม่ได้ทำในท้องที่ ควรมีแนวทางในการแปรรูปในท้องถิ่น เพราะมีการขอประทานบัตรแร่ แต่ยังไม่มีการแปรรูปในพื้นที่เป็นการขาดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในพื้นที่ จึงมีความจำเป็นและความสำคัญที่จะเชิญชวนให้นักธุรกิจร่วมมือกันทั้งในจังหวัดและระหว่างจังหวัด เพื่อสร้างความร่วมมือในการลงทุนซึ่งกันและกัน

***4.4* ขยะมูลฝอย** ในปี 2560 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีปริมาณขยะเท่ากับ 3,584 ตันต่อวัน จัดอยู่ในอันดับที่ 4 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีประมาณขยะต่อวันมากที่สุดเป็นอันดับ 1 (7,242 ตัน/วัน) รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (4,619 ตัน/วัน) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2(3,615 ตัน/วัน) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (1,910 ตัน/วัน)

จังหวัดในกลุ่มจังหวัดที่มีปริมาณขยะต่อวันมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี (1,601 ตัน/วัน) รองลงมาคือ จังหวัดเลย (603 ตัน/วัน) จังหวัดหนองคาย (498 ตัน/วัน) จังหวัดหนองบัวลำภู (487 ตัน/วัน) และจังหวัดบึงกาฬ (395 ตัน/วัน) ตามลำดับ

5. ข้อมูลเชิงสถิติที่สำคัญเชิงพื้นที่

เนื้อที่และการใช้ประโยชน์ที่ดิน จากการสำรวจเนื้อที่และการใช้ประโยชน์ที่ดินรายจังหวัด ในปี พ.ศ. 2559 โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเนื้อที่รวมประมาณ 21,466,425 ไร่ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 15.93 ของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และคิดเป็นร้อยละ 5.18 ของพื้นที่ทั้งประเทศ โดยจังหวัดอุดรธานีมีเนื้อที่มากที่สุด คือ 7,331,439 ไร่ รองลงมาคือ จังหวัดเลย 7,140,382 ไร่ จังหวัดบึงกาฬ 2,690,625 ไร่ จังหวัดหนองบัวลำภู 2,411,929 ไร่ จังหวัดหนองคาย 1,892,050 ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ จากเนื้อที่ทั้งหมดของกลุ่มจังหวัดฯ สามารถแบ่งได้เป็นพื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตร 11,072,371 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.09 พื้นที่ป่าไม้ 3,446,701 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.36 ของเนื้อที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด โดยในส่วนของพื้นที่ถือครองทางการเกษตรนั้น พบว่าส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เพาะปลูกนาข้าว ประมาณ 5,341,646 ไร่ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 48.27 ของพื้นที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นา ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 51.73 เป็นพื้นที่เพราะปลูกพืชไร่ (ข้าวโพด อ้อย ยางพารา) สวนไม้ผล/ไม้ยืนต้น สวนผัก/ไม้ดอกไม้ประดับ และการเกษตรอื่นๆ เป็นต้น

ตารางที่ 8 เนื้อที่และการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ปี พ.ศ. 2559

ประเทศ/ภาค/จังหวัด	เนื้อที่ทั้งหมด	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร (ไร่)				
		นาข้าว	พืชไร่	สวนไม้ผล/ไม้ยืนต้น	สวนผัก/ไม้ดอก/ไม้ประดับ	การเกษตรอื่นๆ
ทั้งประเทศ	**320,696,888**	**69,959,983**	**31,170,296**	**34,920,555**	**1,401,593**	**11,807,731**
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	**105,533,963**	**42,750,651**	**11,948,934**	**4,324,426**	**318,111**	**4,523,699**
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	**21,466,425**	**5,341,646**	**2,748,931**	**1,979,717**	**73,607**	**928,471**
อุดรธานี	7,331,439	2,404,892	754,818	396,170	22,374	290,912
เลย	7,140,382	496,053	1,403,108	529,669	17,297	267,819
หนองคาย	1,892,050	806,440	242,668	345,164	3,632	145,332
หนองบัวลำภู	2,411,929	1,077,258	281,934	172,370	5,839	150,312
บึงกาฬ	2,690,625	557,003	66,403	536,344	24,465	74,096

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2559

ตารางที่ 9 แสดงการใช้ประโยชน์จากที่ดินในปี พ.ศ.2559

(หน่วย : ไร่)

การใช้ประโยชน์จากที่ดิน	อุดรธานี	เลย	หนองคาย	หนองบัวลำภู	บึงกาฬ	กลุ่มจังหวัด
พื้นที่เกษตรกรรม	3,869,166	2,713,945	1,543,235	1,077,258	1,258,312	**10,461,916**
นาข้าว	2,404,892	496,053	806,440	281,934	557,003	**4,546,322**
พืชไร่	754,818	1,403,108	242,668	172,370	66,403	**2,639,367**
สวนไม้ผล ไม้ยืนต้น	396,170	529,669	345,164	5,839	536,344	**1,813,186**
สวนผัก ไม้ดอกไม้ประดับ	22,374	17,297	3,632	150,312	24,465	**218,080**
การใช้ประโยชน์จากที่ดินทางการเกษตรอื่นๆ	290,912	267,819	145,332	432,922	74,096	**1,211,081**
การใช้ประโยชน์จากที่ดินนอกภาคการเกษตร	2,748,482	2,304,735	203,126	6,803,744	1,258,088	**13,318,175**

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2559

การใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มจังหวัดฯ ใช้เพื่อการเกษตรร้อยละ 61.77 ใช้ที่ดินของนอกภาคการเกษตร ร้อยละ 38.23 การใช้ประโยชน์ที่ดินในภาคการเกษตรเป็นนาข้าวสูงสุด ร้อยละ 29.82 พืชไร่ ร้อยละ 15.34 สวนไม้ผล ไม้ยืนต้น ร้อยละ 11.03 ตามลำดับ

❄❄❄

ส่วนที่ 2

การวิเคราะห์สภาวการณ์และศักยภาพ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

1. ข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

1.1 ทบทวนนโยบายและความเชื่อมโยงต่อกลุ่มจังหวัดฯ

1.2 สรุปปัญหาและความต้องการในพื้นที่

- ประเด็นเศรษฐกิจในภาพรวม
- ประเด็นด้านการเกษตร
- ประเด็นด้านอุตสาหกรรม
- ประเด็นด้านการท่องเที่ยว
- ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม
- ประเด็นด้านความมั่นคง

2. การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.1 ด้านเศรษฐกิจ

2.2 ด้านเกษตรกรรม

2.3 ด้านอุตสาหกรรม

2.4 ด้านการค้า

2.5 ด้านการท่องเที่ยว

2.6 ด้านสังคม

2.7 ด้านสิ่งแวดล้อม

3. สรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (SWOT)

3.1 สรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพ (SWOT Analysis)

3.2 การวิเคราะห์ทิศทางกลยุทธ์ (TOWS Matrix)

ส่วนที่ 2
การวิเคราะห์สภาวการณ์และศักยภาพ
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

1. การวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

1.1 ทบทวนนโยบาย และความเชื่อมโยงต่อกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ได้มีการวิเคราะห์นโยบาย แผนยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง และได้มีการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงต่อกลุ่มจังหวัดในมิติต่างๆ ที่จะมีผลต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ดังต่อไปนี้

1.1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ในเรื่องของ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” นั้น มีประเด็นยุทธศาสตร์สำคัญทั้งสิ้น 6 ประเด็นยุทธศาสตร์ด้วยกัน ประกอบด้วย 1) ความมั่นคง 2) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน 4) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม 5) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ 6) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ซึ่งภายใต้ยุทธศาสตร์ข้างต้น พบว่ามี 3 ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนกลุ่มจังหวัด โดยมีรายละเอียดสำคัญในยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- **ยุทธศาสตร์ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน:** การเกษตรสร้างมูลค่า พืชเกษตรเขตร้อน สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว และพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่
- **ยุทธศาสตร์ 4 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม:** ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม พัฒนาระบบบริหารจัดการสุขภาพ มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย สร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมและชุมชน และเพิ่มขีดความสามารถและสร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน
- **ยุทธศาสตร์ 5 การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม:** มุ่งเน้นการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจให้เติบโตและมีความเป็นธรรมบนความสมดุลของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

1.1.2 <u>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)</u>

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 เป็นแผนพัฒนาประเทศในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560 - 2564) ซึ่งแปลงยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น ทิศทางการพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 จึงมุ่งเตรียมความพร้อมและวางรากฐานในการยกระดับประเทศไทยให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมียุทธศาสตร์ทั้งสิ้น 10 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 1) การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ 2) การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม 3) การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน 4) การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน 5) การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศ สู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน 6) การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย 7) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ 8) การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม 9) การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ และ 10) ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

ทั้งนี้ จากทั้ง 10 ยุทธศาสตร์ข้างต้น พบว่า**ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ** ถือว่าเป็นยุทธศาสตร์ที่เชื่อมโยงกับการพัฒนากลุ่มจังหวัดมากที่สุด ซึ่งภายใต้ยุทธศาสตร์นี้ก็ยังได้มีการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาในแต่ละภูมิภาคเอาไว้ ซึ่งสำหรับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีรายละเอียด ดังนี้

เป้าหมายในการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: พัฒนาให้หลุดพ้นจากความยากจนสู่เป้าหมายการพึ่งตนเอง

1) เพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรไปสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และอาหารปลอดภัย
2) พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง
3) ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรม อารยธรรมขอม ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ธรรมชาติและกีฬาสู่นานาชาติ
4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
5) ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ให้คงความอุดมสมบูรณ์และรักษาความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ต้นน้ำ

1.1.3 <u>แผนแม่บทเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)</u>

แผนแม่บทเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปีนี้ เป็นแผนแม่บทที่จัดทำควบคู่มากับทิศทางการพัฒนาของประเทศในระยะ 20 ปี ภายใต้วิสัยทัศน์ในการพัฒนา *"เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน"* โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนา 4 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ 1) เกษตรกรมีความสามารถในอาชีพของตนเอง (Smart Farmers) 2) สถาบันเกษตรกรมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Smart Agricultural Groups) 3) สินค้าเกษตรมีคุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด (Smart Agricultural Products) และ 4) พื้นที่เกษตรและภาคการเกษตรมีศักยภาพ (Smart Area/Agriculture)

จากเป้าประสงค์ข้างต้น จึงมีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ออกมาเป็น 5 ยุทธศาสตร์สำคัญ ได้แก่ 1) การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร 2) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร 3) การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม 4) การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และ 5) การพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

1.1.4 <u>แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย 4.0 ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)</u>

แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย 4.0 ระยะ 20 ปีนี้ มุ่งเน้นไปที่การเสริมสร้างและต่อยอดอุตสาหกรรมหลัก และวางแผนเพื่อรองรับอุตสาหกรรมและกิจกรรมการผลิตที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยเชื่อมโยงเกาะเกี่ยวกันเป็น Value Chain ซึ่งอุตสาหกรรมเป้าหมาย (First S- Curve and New S-Curve) โดยจำแนกเป็น 5 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มเกษตรแปรรูปอาหารและเทคโนโลยีชีวภาพกลุ่มสาธารณสุขสุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ กลุ่มเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม อุปกรณ์อัจฉริยะและหุ่นยนต์ กลุ่มดิจิทัล และกลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ทุนวัฒนธรรมและบริการที่มีมูลค่าสูง ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่

1) ปฏิรูปภาคอุตสาหกรรมไทยสู่อุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยปัญญา : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย เพิ่มการใช้งานด้านดิจิทัลในการบริหารจัดการการผลิตในกลุ่ม SMEs เพิ่มจำนวนผู้ประกอบการฐานนวัตกรรม ลดปริมาณของเสียและการปล่อยก๊าซ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเป้าหมาย

2) ปฏิรูปนิเวศอุตสาหกรรมรองรับอุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยปัญญา: ปฏิรูปองค์กรภาครัฐรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย เพิ่มมูลค่าการลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ เพิ่มการลงทุน R&D เพิ่มจำนวนนักวิจัย เพิ่มจำนวนสิทธิบัตรจดทะเบียนต่อประชากร และเพิ่มจำนวนแรงงานคุณภาพเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย

3) เชื่อมโยงอุตสาหกรรมไทยกับเศรษฐกิจโลก: ปรับรูปแบบการผลิตของภาคการผลิตให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาดโลกและปรับเปลี่ยนสู่ห่วงโซ่ที่มีมูลค่าสูง พัฒนารูปแบบและเพิ่มการใช้ดิจิทัลเพื่อการจัดหา วัตถุดิบและการทำตลาดระดับโลก เพิ่มการลงทุนของผู้ประกอบการไทยและเพิ่มการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย เพิ่มการขยายตัวของอุตสาหกรรม กลุ่มเป้าหมายไปยังตลาดต่างประเทศ

1.1.5 <u>แผนแม่บทการท่องเที่ยวฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 – 2564)</u>

ทิศทางของแผนแม่บทการการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับ 2 นี้ จะให้ความสำคัญในเรื่องของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพมากขึ้น โดยจะเน้นย้ำตั้งแต่ในเรื่องการบริหารจัดการภาคการท่องเที่ยวในภาพรวม การตลาด และการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเข้มแข็ง และเพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์การท่องเที่ยวไทยปี 2579 ที่ว่าให้ “ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก ที่เติบโตอย่างมีดุลยภาพ บนพื้นฐานความเป็นไทย เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และกระจายรายได้สู่ประชาชนทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์สำคัญ ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน
2) ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยว

3) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว
4) ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความสมดุลให้กับการท่องเที่ยวไทยผ่านการตลาดเฉพาะกลุ่ม การส่งเสริมวิถีไทย และการสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว
5) ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบูรณาการการบริหารจัดการการท่องเที่ยวและการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ

นอกจากยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ข้างต้นนี้แล้ว แผนแม่บทดังกล่าวยังได้มีการกำหนดถึงทิศทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่ในภูมิภาคต่างๆ ไว้ด้วย ซึ่งมีรายละเอียดในส่วนของ**ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** ดังนี้

เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง : เลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร
เป้าหมาย : การท่องเที่ยวตามลำน้ำโขงเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ : นครราชสีมา สุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี
เป้าหมาย : การท่องเที่ยววิถีชีวิตอีสานใต้ร่วมสมัย เชื่อมโยง สปป.ลาว กัมพูชา และเวียดนาม

1.1.6 แผนแม่บทการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. 2558 – 2565

กระทรวงคมนาคม ได้มีการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. 2558 – 2565 ขึ้นมา โดยให้ความสำคัญตั้งแต่ 1) เสริมสร้างรากฐานความมั่นคงทางสังคมด้วยการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึง 2) เสริมสร้างรากฐานความมั่นคงทางเศรษฐกิจ โดยลดต้นทุนการขนส่ง เพิ่มความเร็วในการเดินทาง และกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในกาคการผลิตและดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ 3) เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัย ในการเดินทางและการขนส่งและเกิดการพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และ 4) สร้างโอกาสสำหรับการแข่งขันและให้ประเทศได้ประโยชน์สูงสุดจากการเป็นประชาคมอาเซียน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคมนาคมในรูปแบบต่างๆ ซึ่งแผนงานที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกฉียงเหนือตอนบน 1 ประกอบไปด้วย

1. แผนงานการพัฒนาโครงข่ายรถไฟระหว่างเมือง : แผนพัฒนาระยะที่ 2 เส้นทาง ขอนแก่น-หนองคาย , รถไฟความเร็วสูงกรุงเทพฯ-นครราชสีมา-หนองคาย-คุนหมิง
2. แผนงานการเพิ่มขีดความสามารถทางหลวงเพื่อเชื่อมโยงฐานการผลิตที่สำคัญของประเทศและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน : โครงการก่อสร้างบูรณะทางหลวงสายหลักระหว่างภาค ทล.2 ตอน สระบุรี - หนองคาย
3. แผนงานการเพิ่มขีดความสามารถในการใหบริการขนสงทางอากาศ: การพัฒนาสนามบินจังหวัดอุดรธานี

1.1.7 แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)

แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นแผนการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่จัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ) ซึ่งเป็นแผนที่จะกำหนดเป้าหมาย และทิศทางการดำเนินงานของแต่ละภูมิภาคในประเทศ ซึ่งในส่วนของ**ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**นั้น ได้มีการกำหนดเป้าหมาย **"การพัฒนาอีสานสู่มิติใหม่ให้เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง"** ผ่านแนวทางการขับเคลื่อนสำคัญ 6 ด้าน ดังนี้

1) **บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน :** พัฒนาแหล่งน้ำ เพิ่มปริมาณการกักเก็บ ผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ พัฒนาระบบส่งและกระจายน้ำ และบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ
2) **แก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ :** พัฒนาอาชีพและรายได้ของคนยากจน พัฒนาคุณภาพชีวิตและจัดสวัสดิการ พัฒนาความรู้ ทักษะ พัฒนาระบบการป้องกันและควบคุมโรค พัฒนาโภชนาการแม่และเด็ก และการอำนวยความยุติธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ
3) **สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม :** พัฒนาอาชีพและรายได้ของเกษตรกรรายย่อย พัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้ให้เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิ ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนไปสู่สินค้าเกษตรชนิดใหม่ พัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ สนับสนุนธุรกิจ SMEs Startup พัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าเพื่อก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางแฟชั่นภูมิภาค พัฒนาเมืองศูนย์กลางจังหวัด ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ และสนับสนุนการศึกษาวิจัย
4) **พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ : พัฒ**นาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรม ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวยุคก่อนประวัติศาสตร์ พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวธรรมชาติ และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ได้มาตรฐาน
5) **ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักภาคกลางและพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) เพื่อพัฒนาเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ :** เร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงภาคกับพื้นที่เศรษฐกิจหลักภาคกลางและ EEC พัฒนาโครงข่ายระบบการคมนาคมขนส่งให้สมบูรณ์ พัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่งระบบรางในเมืองที่มีศักยภาพ
6) **พัฒนาความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากข้อตกลงกับประเทศ เพื่อนบ้านในการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดนและแนวระเบียงเศรษฐกิจ :** พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานบริเวณด่านศุลกากร พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงชายแดน และเร่งรัดการดำเนินงานโครงการและมาตรการสำคัญในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

1.1.8 สรุปประเด็นสำคัญจากนโยบายและแผนงาน ต่อการพัฒนากลุ่มจังหวัด

จากนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนการพัฒนาข้างต้น จึงได้มีการวิเคราะห์ และรวบรวมประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเชิงพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 โดยแบ่งออกมาเป็นมิติการพัฒนาที่สำคัญๆ ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปประเด็นสำคัญจากนโยบายและแผนงาน ต่อการพัฒนากลุ่มจังหวัด

ประเด็นเศรษฐกิจในภาพรวม
+ มุ่งสร้างรายได้ให้เกิดขึ้นทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ (การค้าชายแดน/ส่งออก)
+ เศรษฐกิจเติบโตทันศักยภาพของพื้นที่ และ**สร้างห่วงโซ่มูลค่า**เพื่อก่อให้เกิด**เศรษฐกิจที่มีมูลค่าสูง และยั่งยืน**
+ ผู้ประกอบการ และเกษตรกรรุ่นใหม่ในจังหวัด อุดรธานี และหนองบัวลำภู มีขีดความสามารถในการแข่งขัน สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนอย่างเป็นธรรม
+ กระจายรายได้และพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น
ประเด็นด้านการเกษตร
+ ผลิตสินค้าเกษตรมาตรฐานสูง ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ เช่น การแปรรูปข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ จังหวัดหนองบัวลำภู
+ มุ่งต่อยอดไปสู่การ**ผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิต** เช่น การแปรรูปส่งออกยางของบึงกาฬ
+ นวัตกรรมช่วยสร้างมูลค่าจาก**วัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร**
+ ส่งเสริมการ**สร้างรายได้ให้เกษตรกร**ในพื้นที่ให้ทั่วถึง
+ ใช้ทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมี**ประสิทธิภาพ**
ประเด็นด้านอุตสาหกรรม
+ พัฒนาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร โดย**ใช้นวัตกรรมในการผลิต** เช่น โรงงานน้ำตาล (อุดรธานี หนองบัวลำภู) แผ่นยางรมควัน (บึงกาฬ)
+ สร้างการผลิตที่เป็น**มิตรกับสิ่งแวดล้อม**
+ พัฒนา**ประสิทธิภาพการผลิต**และยังสามารถ**เชื่อมโยงกับฐานการผลิตของท้องถิ่นได้**
+ เพิ่มมูลค่าการลงทุน ทั้งในด้านการค้นคว้า และ จำนวนแรงงาน
+ ขยายตัวอุตสาหกรรมกลุ่มเป้าหมายไปยัง**ตลาดต่างประเทศ**
ประเด็นด้านการค้า
+ เชื่อมโยงทางการค้าและการบริการภายในกลุ่มจังหวัด ภาค และกับประเทศเพื่อนบ้านและการพัฒนาตามแนวระเบียงเศรษฐกิจและพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ
+ พัฒนาช่องทางการ**คมนาคมระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน** เพื่อลดค่าใช้จ่ายลง
+ ผลักดัน หนองคายและเลย **เป็นพื้นที่ชายแดนยุทธศาสตร์ด้านการค้า** ซึ่งจะช่วยให้มีมูลค่าการค้าชายแดนที่เพิ่มขึ้น
- เร่งแก้ปัญหาการค้าขายสิ่ง**ของผิดกฎหมายข้ามด่าน ใน**จังหวัดหนองคาย เลย และบึงกาฬ
- จัดการปัญหา**แรงงานต่างด้าว**ข้ามชาติ
ประเด็นด้านการท่องเที่ยว
+ สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวธรรมชาติและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ รวมถึงดึงเอา**อัตลักษณ์ประวัติศาสตร์**มาเพิ่มมูลค่า
+ สามารถเพิ่มมูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ผ่านการพัฒนาผ้าไหมจังหวัดเลย ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ประจำท้องถิ่นของจังหวัดและก้าวสู่การเป็น**ศูนย์กลางแฟชั่น**
+ พัฒนาและส่งเสริม**การท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง (เลย หนองคาย บึงกาฬ)** และพัฒนา**เส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (สี่เหลี่ยมวัฒนธรรมล้านช้าง)**

ประเด็นด้านสังคม
+ ประชาชนผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกินหรือที่อยู่อาศัย**ได้รับการช่วยเหลือให้มีที่ดิน**โดยเฉพาะในจังหวัดบึงกาฬที่ประชากรมีจำนวนหนี้สินจำนวนมาก
+ ประชากรได้รับการพัฒนาความรู้ทักษะ รองรับการจ้างงานและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
+ ลดจำนวนคนจนในจังหวัดหนองบัวลำภูโดยการส่งเสริมความสำคัญของ**การออม**
+ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ประชาชนมี**ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัย**ในชีวิตทรัพย์สิน
+ลดความ**เสี่ยงของโรคใบไม้ในตับ**ประชาชนที่อยู่ในจังหวัดอุดรธานี **ผ่านการให้ความรู้ที่เหมาะสม**
ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม
+ การจัดการพื้นที่เมืองและชุมชนมุ่งสู่การเป็น**เมืองที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม**
+ สร้างความสมดุลของระบบนิเวศ เพื่อสนับสนุนการผลิตและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน
+ บริหารจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำเลยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการแท้จริงของประชาชนในการแก้ปัญหาน้ำแล้งและน้ำท่วม**แบบบูรณาการและยั่งยืน**
+ พื้นที่ป่าต้นน้ำในจังหวัดเลยและอุดรธานี ได้รับการฟื้นฟูโดยการมีส่วนร่วมของ ประชาชนอย่างยั่งยืน
+ ลดปริมาณการกระทำที่ให้ขยะเพิ่มขึ้น โดยการเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือทิ้งทางเกษตร
ประเด็นด้านความมั่นคง
+ ภาครัฐและเอกชน**จับมือกันบริหารความมั่นคงตามแนวชายแดนใน**จังหวัดเลย หนองคาย และบึงกาฬ
+ ลดปัญหาการทุจริตของภาครัฐโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
- ปัญหาการ**ลักลอบเข้าเมือง**ตามแนวเขตชายแดน
- การก่อการร้ายหรือการกระทำผิดกฎหมายในบริเวณชายแดน เช่นการ เคลื่อนย้ายยาเสพติดเข้ามาในประเทศ

1.2 สรุปปัญหา และความต้องการในพื้นที่

จากการเก็บข้อมูลผ่านการสำรวจ และรับฟังปัญหาจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในพื้นที่ต่างๆ ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 สามารถสรุปประเด็นปัญหา และความต้องการในแต่ละมิติออกมา ได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 สรุปประเด็นปัญหา และความต้องการในพื้นที่[1]

ประเด็นเศรษฐกิจในภาพรวม
• เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ทั้งด้านข้อมูลและโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะเส้นทางหลักภายในกลุ่มจังหวัด เช่น ควรก่อสร้างถนน 4 เลนเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดอุดรธานี หนองบัวลำภู เลย และถนน 4 เลน เชื่อมโยงระหว่างจังหวัดหนองคายและจังหวัดบึงกาฬ ตลอดเส้นทาง, ก่อสร้างถนนวงแหวนรอบสองจังหวัดอุดรธานีเพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรแออัดและการเชื่อมโยงระบบคมนาคมภายในกลุ่มจังหวัด
• ปรับโครงสร้างการผลิตให้หลากหลายและมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นและขยายฐานการผลิต โดยการร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน
• เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพของแรงงานทั้งภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ รวมทั้งส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ได้รับการพัฒนาต่อยอดทั้งในเชิงพาณิชย์และการใช้ประโยชน์ร่วมกัน
• ควรพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน
• เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย การเจรจาจับคู่ธุรกิจ พัฒนาเทคโนโลยีการผลิต สนับสนุนข้อมูลการวิจัยด้านการผลิต การตลาดให้ผู้ประกอบการ
• สินค้า OTOP ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีการส่งออกไปต่างประเทศหลากหลายประเภท เช่น อาหาร,เครื่องดื่ม,ผ้าและเครื่องแต่งกาย,สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร,ประเภทของใช้ ควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องในตลาดเป้าหมายต่างประเทศ และควรส่งเสริมกลุ่มที่มีความพร้อมในการส่งออกให้ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ เช่น มาตรฐาน อย.,มอก.,GMP,Q,Organic Thailand,IFOAM เป็นต้น
• การจัดทำโครงการ Road Show ควรมีการศึกษาตลาดก่อนนำสินค้าในกลุ่มจังหวัด ไปจำหน่ายและสินค้าที่นำไปจำหน่ายต้องมีมาตรฐานผลิตภัณฑ์ เช่น มาตรฐาน อย.,มอก.,GMP,Q,Organic Thailand,IFORM เป็นต้น การคัดเลือกผลิตภัณฑ์ที่ไปแสดงและจำหน่ายในต่างประเทศควรมีศักยภาพ ในการผลิตได้ตามความต้องการของลูกค้า ถ้ามีการสั่งซื้อในปริมาณมาก
• ยกระดับจุดผ่อนปรนที่มีศักยภาพและความพร้อมให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร เพื่อประโยชน์ทางการค้า และการบริการระหว่างประเทศ

ประเด็นด้านการเกษตร
• การพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตรและสินค้าเกษตรหลัก ให้ได้มาตรฐานในรูปแบบของเกษตรปลอดภัยและอาหารปลอดภัย โดยให้ความสนใจการพัฒนาประเด็นปัจจัยการผลิต อันได้แก่ปริมาณและคุณภาพน้ำ ดิน สิ่งแวดล้อม พันธุ์พืชและด้านปศุสัตว์ที่มีคุณภาพ เพื่อต่อยอดไปสู่ระบบการค้าการลงทุนและอุตสาหกรรมการเกษตร
• การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและการจัดระบบชลประทานอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมพื้นที่การเกษตรและมีความยั่งยืน
• การกำหนดราคาผลผลิตการเกษตรจะต้องให้เกษตรกรผู้ผลิตมีอำนาจต่อรองผลผลิตของตนเองได้ โดยผ่านสถาบันการเกษตรสินค้าแต่ละชนิด ทั้งนี้เกษตรกรควรพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพที่ดี หรือมีการแปรรูปที่ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดเฉพาะ (Niche Market)
• สนับสนุนให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่ ทำการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) ในการเพิ่มผลิตผลทางการเกษตรที่ปลอดภัยและแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าให้สูงขึ้น
• ส่งเสริมให้เกิดเกษตรกรรุ่นใหม่และมีความรู้ เพื่อสามารถยกระดับขีดความสามารถ ในการผลิตให้สูงขึ้น และให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ มาตรฐานปลอดภัย ตามความต้องการของตลาด
• ส่งเสริมอาชีพ/เพิ่มทักษะการประกอบอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรในช่วงนอกฤดูทำการเกษตร

[1] อ้างอิงจากแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (พ.ศ. 2560 – 2564)

ประเด็นด้านอุตสาหกรรม

- สร้างศูนย์กระจายสินค้าและขนถ่ายสินค้าที่ได้มาตรฐาน
- ควรกำหนดพื้นที่รองรับการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมที่ชัดเจน
- กำหนดหลักเกณฑ์การควบคุมมลภาวะให้ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมปฏิบัติอย่างจริงจัง
- กำหนดมาตรการป้องกันอุบัติภัยในโรงงาน รวมถึงการเตือนภัยพิบัติจากโรงงานที่จะมีผลกระทบต่อชุมชนโดยรอบ
- การก่อสร้างสะพานคู่ขนานสะพานมิตรภาพไทยลาวแห่งที่ 1 จังหวัดหนองคาย-เวียงจันทน์ เพื่อบรรเทาความแออัดในการขนส่งสินค้าและการคมนาคม บริเวณสะพานมิตรภาพไทยลาวแห่งที่ 1
- วางแผนด้านแรงงานร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อเตรียมคน รองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ นิคมอุตสาหกรรม,ธุรกิจการนำเข้า-ส่งออกโลจีสติกส์ เพื่อตอบโจทย์ด้านการผลิตและความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต

ประเด็นด้านการท่องเที่ยว

- การพัฒนาการท่องเที่ยว การบริการและการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประเพณี ควรให้ความสำคัญการพัฒนาแหล่งและเส้นทางการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานการท่องเที่ยวที่เป็นสากล ตลอดจนการพัฒนาสินค้า OTOP เพื่อการท่องเที่ยว
- บูรณาการเรื่องการท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัด โดยการทำเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกันตามแนวเส้นทางต่างๆ เช่น เส้นทางหมายเลข 210 จากอุดรธานี-หนองบัวลำภู-เลย, เส้นทางหมายเลข 211 เลียบลำน้ำโขงจากหนองคาย-บึงกาฬ,เส้นทางหมายเลข 211 เชื่อมโยงกับเส้นทางหมายเลข 2195 เลียบลำน้ำโขงและลำน้ำเหืองจากหนองคาย-เลย เป็นต้น
- เพิ่มรายละเอียดเรื่องราว (STORY) ของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง เพื่อสร้างความน่าสนใจยิ่งขึ้น
- ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับอาหารปลอดภัย โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวคนสูงอายุ ที่เดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น มีแนวโน้มที่ต้องการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพและสินค้าเกษตรปลอดภัยมากขึ้น

ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม

- การอนุรักษ์ใช้ประโยชน์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งดิน น้ำและป่าไม้ ในระบบลุ่มน้ำ โดยเน้นการลดปัญหาการแพร่กระจายดินเค็ม การชะล้างพังทลายของหน้าดิน ลดการพังทลายของตลิ่งริมแม่น้ำโขงและลุ่มแม่น้ำ
- เพิ่มพื้นที่ป่าไม้ในเขตต้นน้ำและป่าสงวนเสื่อมโทรม รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพแวดล้อม ให้น่าอยู่
- เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีการ ใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมทั่วถึง พอเพียง เพื่อให้เป็นฐานการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคการพัฒนาทุกภาคส่วน โดยเฉพาะชุมชนในพื้นที่
- การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรป่าและระบบนิเวศ การจัดการมลพิษด้านขยะมูลฝอยซึ่งเป็นปัญหาสำคัญในการพัฒนาเมืองใหญ่ซึ่งควรได้รับการพิจารณาแก้ไขอย่างบูรณาการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะ อย่างเป็นระบบและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ประเด็นด้านความมั่นคง

- พัฒนาศักยภาพคน ชุมชน ในพื้นที่ชายแดน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการผนึกกำลัง เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงชายแดน
- พัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านผ่านกลไกความร่วมมือทุกระดับและส่งเสริม/สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่และชุมชนตามแนวชายแดนเพื่อความมั่นคงภายใต้การมีส่วนร่วม
- เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยแก่ประชาชน รวมถึงให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมในการแก้ไขปัญหาในท้องถิ่น
- จัดระบบการบริหารจัดการแรงงาน จาก สปป.ลาว และเวียดนาม ตามจุดผ่านแดนถาวรและจุดผ่อนปรนต่างๆ ให้มีความรัดกุม

2. การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.1 ด้านเศรษฐกิจ

(1) ผลิตภัณฑ์มวลรวม กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี พ.ศ. 2559 ผลิตภัณฑ์ มวลรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2558 อัตราการขยายตัวร้อยละ 5.26 จัดอยู่ในลำดับที่ 3 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในปี 2559 อยู่ที่ 237,187 ล้านบาท อันดับ 1 คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (475,166 ล้านบาท) อันดับ 2 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (370,827 ล้านบาท) อันดับ 4 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (222,715 ล้านบาท) และ อันดับ 5 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (117,226 ล้านบาท)

ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลผลิตภัณฑ์ประเทศ/ภาค/กลุ่มจังหวัด ณ ราคาประจำปี

ประเทศ / ภาค /กลุ่มจังหวัด	มูลค่า (ล้านบาท)						
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	อัตราการขยายตัว	
						2558	2559
ประเทศ	12,357,344	12,915,159	13,230,305	13,746,998	14,533,466	3.76	5.41
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1,275,649	1,373,003	1,319,175	1,363,967	1,423,122	3.28	4.16
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	210,915	223,586	220,398	224,708	237,187	1.92	5.26
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	104,499	115,814	108,117	111,190	117,226	2.76	5.15
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	344,032	358,450	348,846	358,676	370,827	2.74	3.28
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	419,362	453,223	441,168	457,036	475,166	3.47	3.82
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	196,841	221,930	200,646	212,358	222,715	5.52	4.65

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2548 – 2559

(2) ผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัด กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี พ.ศ. 2559 ผลิตภัณฑ์มวลรวมอยู่ที่ 237,187 ล้านบาท จังหวัดในกลุ่มจังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงเป็นอันดับ 1 คือ จังหวัดอุดรธานี มีผลิตภัณฑ์มวลรวม 107,524 ล้านบาท รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย (44,980 ล้านบาท) จังหวัดหนองคาย (37,812 ล้านบาท) จังหวัดบึงกาฬ (23,463 ล้านบาท และจังหวัดหนองบัวลำภู (23,407 ล้านบาท)

แผนภาพที่ 1 สรุปตัวชี้วัดการพัฒนาเกี่ยวกับประเด็นเศรษฐกิจภาพรวม

อันดับ 1 – 18	ตัวชี้วัด	ค่าเฉลี่ย	กลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1		
			ค่าสถิติ	หน่วย	อันดับ
	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่	18.00	19.48	ร้อยละ	4
	อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร แบบปริมาณลูกโซ่	-2.19	0.08	ร้อยละ	4
	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาตัวกลางทางการเงินต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่	6.89	7.72	ร้อยละ	6
	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่	4.02	3.17	ร้อยละ	8
	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคบริการต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่	55.49	55.42	ร้อยละ	9
	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่	22.98	18.11	ร้อยละ	12
	อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรม แบบปริมาณลูกโซ่	2.16	1.01	ร้อยละ	12
	อัตราขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมฯ แบบปริมาณลูกโซ่	2.66	2.01	ร้อยละ	12
	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่	3.73	1.24	ร้อยละ	13
	อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคบริการ แบบปริมาณลูกโซ่	5.43	2.63	ร้อยละ	15
	มูลค่าผลิตภัณฑ์ฯ เฉลี่ยต่อหัว (Per Capita)	156,386.83	77,261.49	บาท	16

ตารางที่ 4 มูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดกลุ่มจังหวัดภาคภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 แบ่งตามอุตสาหกรรม ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)

กลุ่มจังหวัดภาคอีสานตอนบน 1	2555	2556	2557	2558	2559
เกษตร	56,456	60,693	53,302	52,833	52,746
อุตสาหกรรมและเหมืองแร่	33,686	36,516	39,888	38,001	43,313
การค้า	22,192	22,978	24,872	26,825	30,191
การท่องเที่ยว	1,658	1,874	1,906	2,183	2,366
บริการและอื่นๆ	96,923	101,526	100,431	104,866	108,570
ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด	210,915	223,586	220,398	224,708	237,187
ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อคน (บาท)	67,631	71,980	71,229	72,907	77,261

มูลค่าทางเศรษฐกิจของภาคอีสานตอนบน 1 ในปี พ.ศ. 2559 อยู่ที่ประมาณ 237,187 ล้านบาท และมีผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อคนอยู่ที่ประมาณ 77,261 บาท ซึ่งหากพิจารณาโดยอ้างอิงตัวชี้วัดระดับการพัฒนาเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่นๆ ถือว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีอัตราการเติบโตในปี พ.ศ. 2559 ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ *[อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (12)]* แม้ว่าในช่วงที่ผ่านมาจะมีการเติบโตทางเศรษฐกิจที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเฉลี่ยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 - 2559 อยู่ที่ประมาณ ร้อยละ 3.02 ต่อปี

ภาคเศรษฐกิจหลักของกลุ่มจังหวัดจะมุ่งเน้นไปที่ภาคบริการอื่นๆ เป็นสำคัญ ตามด้วยภาคเกษตร และภาคอุตสาหกรรม โดยในช่วงที่ผ่านมาพบว่าสัดส่วนภาคการเกษตรค่อนข้างผันผวน ในขณะที่สัดส่วนภาคอุตสาหกรรม และบริการอื่นๆ กลับมีแนวโน้มเติบโตขึ้น

ตารางที่ 5 มูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ณ ราคาประจำปี แบ่งตามจังหวัด

(ล้านบาท)

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	2555		2556		2557		2558		2559	
	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน
อุดรธานี	95,264	45.17%	101,097	45.22%	102,839	46.66%	103,293	45.97%	107,524	45.33%
เลย	40,100	19.01%	41,004	18.34%	42,653	19.35%	41,640	18.53%	44,980	18.96%
หนองคาย	34,155	16.19%	36,689	16.41%	34,567	15.68%	36,296	16.15%	37,812	15.94%
หนองบัวลำภู	18,984	9.00%	21,420	9.58%	20,368	9.24%	21,827	9.71%	23,407	9.87%
บึงกาฬ	22,412	10.63%	23,376	10.46%	19,971	9.06%	21,651	9.64%	23,463	9.89%
GPCP	210,915		223,586		220,398		224,708		237,187	

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หากพิจารณาเป็นรายจังหวัด จะพบว่าจังหวัดอุดรธานี มีสัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่สุด โดยในปี พ.ศ. 2559 มีสัดส่วนกว่าร้อยละ 45 ของเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ทั้งหมด อย่างไรก็ตามในช่วงที่ผ่านมาพบว่าจังหวัดหนองบัวลำภูมีสัดส่วนทางเศรษฐกิจที่เพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่บึงกาฬกลับมีสัดส่วนทางเศรษฐกิจลดลง

สรุปประเด็นสำคัญด้านเศรษฐกิจภาพรวม

- กลุ่มจังหวัดมีการ**เติบโตภาพรวมในระดับที่ค่อนข้างต่ำ** *[อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมฯ แบบปริมาณลูกโซ่ (12)]* โดยมี**ภาคการเกษตร**เป็นตัวขับเคลื่อนหลัก *[สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม (4)/ อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตร (4)]* และ**มีมูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัวที่ต่ำ** *[มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมฯ เฉลี่ยต่อหัว (16)]*
- กลุ่มจังหวัดมี**สัดส่วนเศรษฐกิจภาคการท่องเที่ยว** และการเติบโต**ภาคบริการที่ต่ำ** *[สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาการท่องเที่ยว (13) / อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคบริการ (15)]*
- ในช่วงที่ผ่านมา **ภาคการเกษตรมีแนวโน้มที่ลดลง ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรม และบริการอื่นๆ มีแนวโน้มเติบโตขึ้น**
- **จังหวัดอุดรธานี** นับว่าเป็นตัวขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจหลัก ในขณะที่**หนองบัวลำภู**มีสัดส่วนทางเศรษฐกิจที่เพิ่มสูงขึ้น และ**บึงกาฬ**กลับมีสัดส่วนทางเศรษฐกิจลดลง
- ปัญหา / ความต้องการ: ปรับโครงสร้างการผลิตให้หลากหลายและมี**มูลค่าเพิ่มสูงขึ้น**และขยายฐานการผลิต **เพิ่มประสิทธิภาพ**การผลิต และเพิ่ม**ประสิทธิภาพของแรงงาน**ทั้งภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ ยกระดับ**มาตรฐานสินค้า** เพิ่ม**ช่องทางการจัดจำหน่าย** การเจรจาจับคู่ธุรกิจ พัฒนาเทคโนโลยีการผลิต สนับสนุน**ข้อมูลการวิจัย**ด้านการผลิต การตลาดให้ผู้ประกอบการ

ตารางที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบลำดับของผลิตภัณฑ์มวลรวม

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	ลำดับของประเทศ	ลำดับของภาค	ลำดับของกลุ่มจังหวัด
กลุ่มจังหวัด	14	3	-
อุดรธานี	24	4	1
เลย	50	13	2
หนองคาย	58	15	3
หนองบัวลำภู	75	19	5
บึงกาฬ	73	18	4

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(3) การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ที่แท้จริง ณ ราคาคงที่ (Chain Volume Measure: CVM_s) เฉลี่ย 5 ปีย้อนหลัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 3.85 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ (ร้อยละ 1.02) โดยที่จังหวัดบึงกาฬ มีอัตราการขยายตัวสูงที่สุดร้อยละ 6.90 รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย (4.62) จังหวัดหนองคาย (4.56) จังหวัดอุดรธานี (3.44) และจังหวัดหนองบัวลำภู (2.60)

ตารางที่ 7 แสดงอัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดณราคาคงที่ (CVM_s) หน่วย : ล้านบาท

ประเทศ/ ภาค/ กลุ่มจังหวัด	ปี 2554	ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557		ปี 2558		ปี 2559		อัตราการ* ขยายตัวเฉลี่ย 5 ปี
	GPP	GPP	อัตราการขยายตัว	GPP	อัตราการขยายตัว	GPP	อัตราการขยายตัว	GPP	อัตราการขยายตัว	GPP	อัตราการขยายตัว	
ประเทศ	11,306,907	12,357,344	9.29	12,915,159	4.51	13,230,305	2.44	13,746,998	3.91	14,533,466	5.72	4.87
ภาคตอ.น.	1,150,744	1,275,646	10.85	1,373,003	7.63	1,319,175	- 3.92	1,363,967	3.40	1,423,122	4.34	3.11
ตอนบน 1	196,805	210,915	7.17	223,586	6.01	220,398	- 1.43	224,708	1.96	237,187	5.55	3.85
อุดรธานี	90,906	95,264	4.79	101,097	6.12	102,839	1.72	103,293	0.44	107,524	4.10	3.44
เลย	36,063	40,100	11.19	41,004	2.25	42,653	4.02	41,640	- 2.37	44,980	8.02	4.62
หนองบัวลำภู	33,432	34,155	2.16	36,689	7.42	34,567	- 5.78	36,296	5.00	37,812	4.18	2.60
หนองคาย	18,891	18,984	0.49	21,420	12.83	20,368	- 4.91	21,827	7.16	23,407	7.24	4.56
บึงกาฬ	17,513	22,412	27.97	23,376	4.30	19,971	- 14.57	21,651	8.41	23,463	8.37	6.90

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2548 – 2559
หมายเหตุ : เฉลี่ยย้อนหลัง 5 ปี

(4) ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัว (GRP Per Capita) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี 2559 ค่าเฉลี่ยต่อหัวเท่ากับ 77,261 บาท/ปี เพิ่มขึ้นจากปี 2558 (72,907 บาท/ปี) คิดเป็นร้อยละ 5.97 จัดอยู่ในลำดับที่ 16 ของประเทศ และอยู่ในลำดับที่ 3 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อันดับ 1 ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (81,750 บาท/ปี) อันดับ 2 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (81,371 บาท/ปี) อันดับ 4 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (67,969 บาท/ปี ล้านบาท) และ อันดับ 5 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (63,448 บาท/ปี)

ผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 รายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากร (Per capita GPCP) โดยรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีส่วนใหญ่มาจากจังหวัดอุดรธานี ที่มีรายได้ต่อหัวต่อปีสูงที่สุด 85,359 บาท/ปี รองลงมาได้แก่ จังหวัดหนองคาย (84,465 บาท/ปี) จังหวัดเลย (83,439 บาท/ปี) จังหวัดบึงกาฬ (67,021 บาท/ปี) และจังหวัดหนองบัวลำภู (49,443 บาท/ปี) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบลำดับรายได้ต่อหัวของประชากร

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	ลำดับของประเทศ	ลำดับของภาค	ลำดับของกลุ่มจังหวัด
กลุ่มจังหวัด	16	3	-
อุดรธานี	51	4	2
เลย	52	5	3
หนองคาย	50	3	1
หนองบัวลำภู	77	20	5
บึงกาฬ	63	9	4

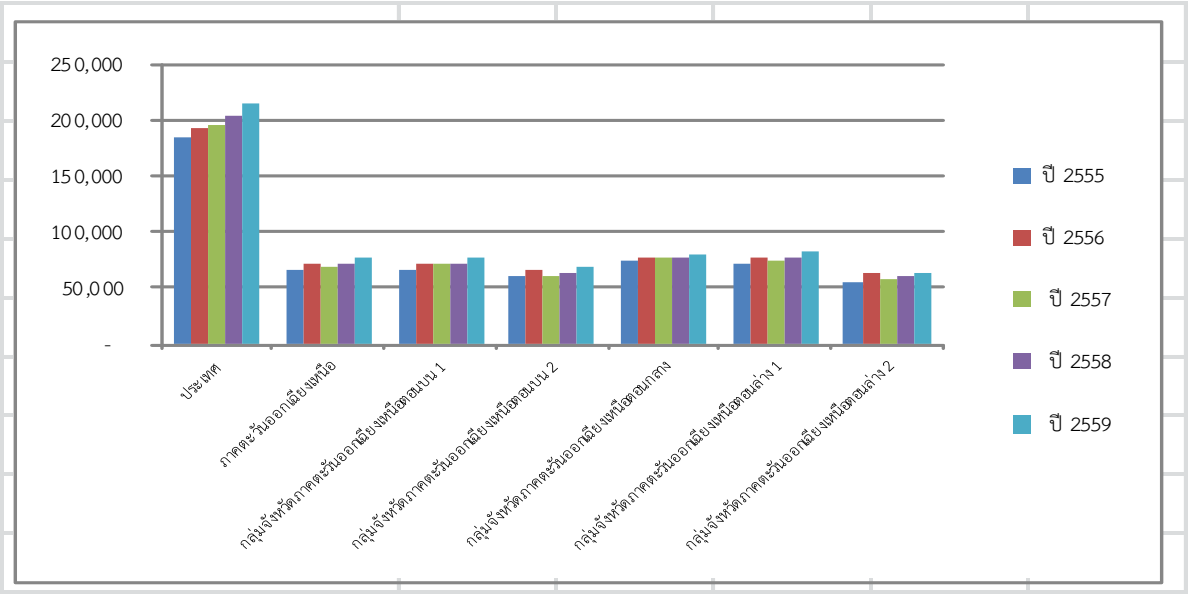
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 9 แสดงรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 หน่วย : บาท

ประเทศ/ภาค/จังหวัด	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	**185,848**	**193,471**	**197,459**	**204,459**	**215,455**
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	**67,588**	**72,925**	**70,247**	**72,831**	**76,207**
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	**67,631**	**71,980**	**71,229**	**72,907**	**77,261**
อุดรธานี	74,473	79,343	81,009	81,682	85,359
เลย	73,785	75,587	78,801	77,072	83,439
หนองบัวลำภู	39,376	44,641	42,626	45,891	49,443
หนองคาย	75,007	80,909	76,550	80,736	84,465
บึงกาฬ	62,516	65,609	56,400	61,494	67,021
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	**59,601**	**66,300**	**62,157**	**64,190**	**67,969**
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	**75,011**	**78,229**	**76,241**	**78,537**	**81,371**
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	**71,550**	**77,494**	**75,588**	**78,469**	**81,750**
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	**55,380**	**62,620**	**56,787**	**60,292**	**63,448**

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2548 – 2559

แผนภาพที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1



อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากร (GPP per Capita) ในปี พ.ศ.2559 จากปี พ.ศ.2558 ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดมีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 10 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากรของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (หน่วย : บาท)

	2555	2556	% การเปลี่ยนแปลง	2557	% การเปลี่ยนแปลง	2558	% การเปลี่ยนแปลง	2559	% การเปลี่ยนแปลง
ประเทศ	185,848	193,471	4.10	197,459	2.06	204,459	3.55	215,455	5.38
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	67,588	72,925	7.90	70,247	- 3.67	72,831	3.68	76,207	4.64
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	67,631	71,980	6.43	71,229	- 1.04	72,907	2.36	77,261	5.97
อุดรธานี	74,473	79,343	6.54	81,009	2.10	81,682	0.83	85,359	4.50
เลย	73,785	75,587	2.44	78,801	4.25	77,072	- 2.19	83,439	8.26
หนองคาย	75,007	80,909	7.87	76,550	- 5.39	80,736	5.47	84,465	4.62
หนองบัวลำภู	39,376	44,641	13.37	42,626	- 4.51	45,891	7.66	49,443	7.74
บึงกาฬ	62,516	65,609	4.95	56,400	- 14.04	61,494	9.03	67,021	8.99

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2548 – 2559

การจะหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap: MIT) กลุ่มจังหวัดฯ ต้องเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากร (GPP Per Capita) ประมาณ 450,000 บาท ในขณะที่ ณ ปี พ.ศ.2559 เท่ากับ 77,261 บาท ต้องเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากรกว่า 6 เท่าจากปัจจุบันจึงจะหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง

(5) สาขาการผลิตที่สำคัญ ในปี 2590 มูลค่าสาขาการผลิตที่สูงสุดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 คือ ภาคเกษตรกรรม 52,746 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22.24 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดฯ ที่เหลือเป็นภาคนอกการเกษตร 184,441 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 77.76 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดฯ ซึ่งมีสาขาการเกษตร ป่าไม้และประมงเป็นสาขาที่มีการผลิตสูงที่สุด 52,743 ล้านบาท รองลงมาได้แก่ สาขาการผลิต (34,932 ล้านบาท) สาขาการศึกษา (30,345 ล้านบาท) สาขาการค้าส่งและค้าปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และรถจักรยานยนต์ (30,191 ล้านบาท) และสาขากิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย (18,072 ล้านบาท) เป็นต้น

ตารางที่ 11 แสดงข้อมูลผลิตภัณฑ์ประเทศ/ภาค/กลุ่มจังหวัด ณ ราคาประจำปี

ประเทศ / ภาค / กลุ่มจังหวัด	มูลค่า (ล้านบาท)					ร้อยละ
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	2559
ภาคเกษตร	**56,456**	**60,693**	**53,302**	**52,833**	**52,746**	**-0.16**
การเกษตร ป่าไม้ และประมง	56,456	60,693	53,302	52,833	52,743	-0.16
นอกการเกษตร	**154,459**	**162,893**	**167,096**	**171,875**	**184,441**	**7.31**
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	7,894	7,272	8,288	8,763	8,382	-4.35
การผลิต	25,792	29,244	31,599	29,237	34,932	19.48
การไฟฟ้า แก๊สไอน้ำ และเครื่องปรับอากาศ	2,367	2,673	2,879	2,820	2,939	4.22
อุปทานน้ำ การจัดการขยะมูลฝอยและการฟื้นฟู	452	587	727	805	863	7.20
การก่อสร้าง	9,167	9,158	10,180	10,076	10,216	1.39
การค้าส่งและค้าปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และรถจักรยานยนต์	22,192	22,978	24,872	26,825	30,191	12.55
การขนส่งและการเก็บรักษา	5,307	5,977	5,760	7,012	7,007	-0.07
ที่พักและกิจกรรมการให้บริการอาหาร	1,658	1,874	1,906	2,183	2,366	8.38
ข้อมูลและการสื่อสาร	1,985	1,894	1,769	1,757	1,398	-.20.43
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	11,227	13,423	14,908	15,624	18,072	15.67
กิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์	10,761	12,713	10,616	11,472	10,794	-5.91
กิจกรรมทางวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์และด้านเทคนิค	88	94	90	108	97	-10.19
กิจกรรมการบริหารและการสนับสนุน	919	1,001	1,054	1,118	1,147	2.60
การบริหารและการป้องกันประเทศ การประกันสังคมภาคบังคับ	16,335	14,294	10,888	13,493	14,127	4.70
การศึกษา	29,086	29,879	31,246	29,681	30,345	2.23
กิจกรรมด้านสุขภาพและกิจกรรมเพื่อสังคม	6,371	6,755	7,205	7,704	8,237	6.92
ศิลปะบันเทิงและนันทนาการ	433	440	440	448	557	24.33
กิจกรรมการบริการอื่น ๆ	2,405	2,638	2,668	2,743	2,772	0.87
ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GPP)	**210,915**	**223,586**	**220,398**	**224,708**	**237,187**	**5.55**
GPP รายได้ต่อหัวประชากร (บาท)	**67,631**	**71,980**	**71,229**	**72,907**	**77,261**	**5.97**
ประชากร (1,000 คน)	**3,119**	**3,106**	**3,094**	**3,082**	**3,070**	**-0.39**

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ,ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2548 – 2560

2.2 ด้านเกษตรกรรม

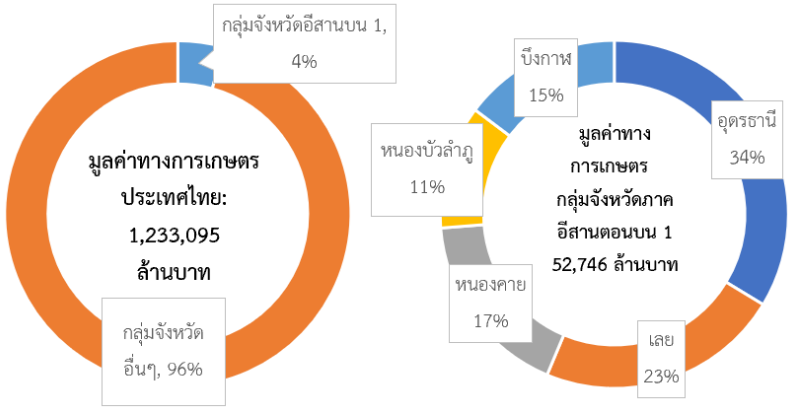
แผนภาพที่ 3 สรุปตัวชี้วัดการพัฒนาเกี่ยวกับประเด็นเกษตร

อันดับ 1 18	ตัวชี้วัด	ค่าเฉลี่ย	กลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1		
			ค่าสถิติ	หน่วย	อันดับ
	สัดส่วนหนี้เสียต่อปริมาณเงินให้กู้ยืมเพื่อการเกษตร	4.98	2.17	ร้อยละ	2
	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่	18.00	19.48	ร้อยละ	4
	อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร แบบปริมาณลูกโซ่	-2.19	0.08	ร้อยละ	4
	สัดส่วนหมู่บ้านมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรเพียงพอตลอดปี	53.55	48.36	ร้อยละ	11
	สัดส่วนองค์กรชุมชน (สหกรณ์และกลุ่มเกษตร) ที่มีเสถียรภาพทางการเงินอยู่ในระดับมั่นคงดีถึงดีมาก	50.54	39.78	ร้อยละ	18

ตารางที่ 4 มูลค่าด้านเกษตรกรรม ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ปี 2555 – 2559 (ล้านบาท)

สาขาการผลิต	2555	2556	2557	2558	2559
ภาคเกษตร	56,456	60,693	53,302	52,833	52,746
อัตราการเติบโต		7.5%	-12.2%	-0.9%	-0.2%

แผนภาพที่ 4 สัดส่วนมูลค่าด้านเกษตรกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ปี 2559



เนื้อที่และการใช้ประโยชน์ที่ดิน จากการสำรวจเนื้อที่และการใช้ประโยชน์ที่ดินรายจังหวัด ในปี พ.ศ. 2559 โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเนื้อที่รวมประมาณ 21,466,425 ไร่ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 15.93 ของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และคิดเป็นร้อยละ 5.18 ของพื้นที่ทั้งประเทศ โดยจังหวัดอุดรธานีมีเนื้อที่มากที่สุด คือ 7,331,439 ไร่ รองลงมา คือ จังหวัดเลย 7,140,382 ไร่ จังหวัดบึงกาฬ 2,690,625 ไร่ จังหวัดหนองบัวลำภู 2,411,929 ไร่ จังหวัดหนองคาย 1,892,050 ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ จากเนื้อที่ทั้งหมดของกลุ่มจังหวัดฯ สามารถแบ่งได้เป็น พื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตร 11,072,371 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.09 พื้นที่ป่าไม้ 3,446,701 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.36 ของเนื้อที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด โดยในส่วนของพื้นที่ถือครอง ทางการเกษตรนั้น พบว่าส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เพาะปลูกนาข้าว ประมาณ 5,341,646 ไร่ ซึ่งคิดเป็น ร้อยละ 48.27 ของพื้นที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นา ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 51.73 เป็นพื้นที่เพราะปลูกพืชไร่ (ข้าวโพด อ้อย ยางพารา) สวนไม้ผล/ไม้ยืนต้น สวนผัก/ไม้ดอกไม้ประดับ และการเกษตรอื่นๆ เป็นต้น

ตารางที่ 12 เนื้อที่และการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ปี พ.ศ. 2559

ประเทศ/ภาค/จังหวัด	เนื้อที่ทั้งหมด	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร (ไร่)				
		นาข้าว	พืชไร่	สวนไม้ผล/ไม้ยืนต้น	สวนผัก/ไม้ดอก/ไม้ประดับ	การเกษตรอื่นๆ
ทั้งประเทศ	**320,696,888**	**69,959,983**	**31,170,296**	**34,920,555**	**1,401,593**	**11,807,731**
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	**105,533,963**	**42,750,651**	**11,948,934**	**4,324,426**	**318,111**	**4,523,699**
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	**21,466,425**	**5,341,646**	**2,748,931**	**1,979,717**	**73,607**	**928,471**
อุดรธานี	7,331,439	2,404,892	754,818	396,170	22,374	290,912
เลย	7,140,382	496,053	1,403,108	529,669	17,297	267,819
หนองคาย	1,892,050	806,440	242,668	345,164	3,632	145,332
หนองบัวลำภู	2,411,929	1,077,258	281,934	172,370	5,839	150,312
บึงกาฬ	2,690,625	557,003	66,403	536,344	24,465	74,096

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2559

ตารางที่ 13 แสดงการใช้ประโยชน์จากที่ดินในปี พ.ศ.2559 (หน่วย : ไร่)

การใช้ประโยชน์จากที่ดิน	อุดรธานี	เลย	หนองคาย	หนองบัวลำภู	บึงกาฬ	กลุ่มจังหวัด
พื้นที่เกษตรกรรม	3,869,166	2,713,945	1,543,235	1,077,258	1,258,312	**10,461,916**
นาข้าว	2,404,892	496,053	806,440	281,934	557,003	**4,546,322**
พืชไร่	754,818	1,403,108	242,668	172,370	66,403	**2,639,367**
สวนไม้ผล ไม้ยืนต้น	396,170	529,669	345,164	5,839	536,344	**1,813,186**
สวนผัก ไม้ดอกไม้ประดับ	22,374	17,297	3,632	150,312	24,465	**218,080**
การใช้ประโยชน์จากที่ดินทางการเกษตรอื่นๆ	290,912	267,819	145,332	432,922	74,096	**1,211,081**
การใช้ประโยชน์จากที่ดินนอกภาคการเกษตร	2,748,482	2,304,735	203,126	6,803,744	1,258,088	**13,318,175**

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2559

การใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มจังหวัดฯ ใช้เพื่อการเกษตรร้อยละ 61.77 ใช้ที่ดินของนอกภาคการเกษตร ร้อยละ 38.23 การใช้ประโยชน์ที่ดินในภาคการเกษตรเป็นนาข้าวสูงสุด ร้อยละ 29.82 พืชไร่ ร้อยละ 15.34 สวนไม้ผล ไม้ยืนต้น ร้อยละ 11.03 ตามลำดับ

มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 เนื่องจากในปี 2560 การผลิตภาคการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีมูลค่า 52,74 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22.24 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 แต่มีสัดส่วนลดลงจากปี 2559 ที่มีมูลค่า 52,833 ล้านบาท

1) ด้านเกษตร

พืชเศรษฐกิจสำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ยางพารา และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีพื้นที่เพาะปลูกและพื้นที่กรีดได้รวมกันในปี 2559 จำนวน 11,853,514 ไร่ โดยส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ปลูกข้าว 3,792,972 ไร่ รองลงมาเป็นพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่กรีดได้) 1,581,285 ไร่ พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน 1,324,384 ไร่ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง 761,872 ไร่ และพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 600,029 ไร่ ของพื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

ผลผลิตรวมของพืชเศรษฐกิจในปี 2559 ผลผลิตรวมเท่ากับ 17,852,060 ตัน ลดลงจากปี 2558 ซึ่งมีผลผลิตรวม 20,104,956 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.62 ซึ่งผลผลิตรวมส่วนใหญ่ มาจากอ้อยโรงงาน มีผลผลิตรวม 11,949,563 ตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ร้อยละ 13.89 รองลงมาได้แก่ มันสำปะหลัง ผลผลิตรวม 2,592,544 ตัน ข้าว ผลผลิตรวม 1,3.2,816 ตัน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ผลผลิตรวม 377,890 ตัน และยางพารา ผลผลิตรวม 326,431 ตันตามลำดับ

ในภาพรวมด้านการเกษตร กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีมูลค่าอยู่ที่ประมาณ 52,746 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2559 ซึ่งลดลงจากปีก่อนหน้าในอัตราประมาณร้อยละ 0.2 ในขณะที่ตัวชี้วัดระดับการพัฒนาสะท้อนว่ามีผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตร แบบปริมาณลูกโซ่เพิ่มขึ้น *[อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตร แบบปริมาณลูกโซ่ (4)]* ซึ่งอาจเกิดมาจากความผันผวนทางด้านราคาสินค้าเกษตร และหากพิจารณาแนวโน้มของภาคเกษตรตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 เป็นต้นมา จะพบว่าสถานการณ์ทางด้านการเกษตรของกลุ่มจังหวัดมีแนวโน้มที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัด ทำให้มีอัตราการลดลงเฉลี่ยต่อปีอยู่ที่ประมาณร้อยละ 1.4 ต่อปี

ปัจจุบันภาคการเกษตรของกลุ่มจังหวัด มีสัดส่วนมูลค่าทางการเกษตรอยู่ที่ประมาณร้อยละ 4 ของทั้งประเทศ โดยจังหวัดอุดรธานีนับว่ามีสัดส่วนสูงที่สุด อยู่ที่ร้อยละ 34 ในขณะที่จังหวัดหนองบัวลำภู มีสัดส่วนที่น้อยที่สุด อยู่ที่ร้อยละ 11

ตารางที่ 14 ผลผลิต และผลผลิต/ไร่ ของสินค้าเกษตรสำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ปี พ.ศ. 2559

	ข้าว		ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์		มันสำปะหลัง		ยางพารา		อ้อยโรงงาน	
	ผลผลิต	ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	ผลผลิต	ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	ผลผลิต	ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	ผลผลิต	ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	ผลผลิต	ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)
ประเทศ	25,236,345	446	4,390,185	681	30,495,190	3,499	4,342,935	235	92,989,093	9,426
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	12,800,343	363	880,032	663	16,835,078	3,591	808,432	209	38,510,307	9,309
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	**1,338,760**	**363**	**368,253**	**671**	**2,270,138**	**3,569**	**414,806**	**222**	**10,978,064**	**9,439**
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 /ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	10.5%		41.8%		13.5%		51.3%		28.5%	
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 / ประเทศ	5.3%		8.4%		7.4%		9.6%		11.8%	
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	1,402,319	365	-	-	974,893	3,384	136,320	211	2,197,558	9,438
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	3,144,360	367	4,140	653	2,172,773	3,426	49,039	188	10,517,019	9,271
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	3,838,539	371	492,963	654	8,694,167	3,672	74,192	195	13,501,478	9,236
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	3,076,365	348	14,676	788	2,723,107	3,571	134,075	189	1,316,188	9,084

ข้อมูลผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 เป็นแหล่งผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยางพารา และอ้อยโรงงานสำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและของประเทศ โดยกลุ่มจังหวัดฯ มีสัดส่วนปริมาณผลผลิตยางพารากว่าร้อยละ 51.3 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่หากคิดเป็นสัดส่วนของประเทศไทยอยู่ที่ร้อยละ 9.6 เท่านั้น ในขณะที่มีสัดส่วนผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ที่ประมาณร้อยละ 41.8 แต่คิดเป็นสัดส่วนต่อประเทศอยู่ที่ร้อยละ 8.4

นอกจากนี้ ยังพบอีกว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลิตภาพในการผลิต (ผลผลิตต่อไร่) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง และยางพาราที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศอีกด้วย โดยมีผลิตภาพยางพาราสูงที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยอยู่ที่ 222 ก.ก. ต่อไร่

ตารางที่ 15 ผลผลิต และผลผลิต/ไร่ ของการประมงของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	เนื้อที่เพาะเลี้ยง (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)		
	2557	2558	2559	2557	2558	2559	2557	2558	2559
ประเทศ	527,314	515,380	500,922	302,732	291,100	274,709	574	565	548
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	212,903	207,838	204,335	70,163	66,120	62,928	330	318	308
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	**67,829**	**66,276**	**65,267**	**13,052**	**12,385**	**11,886**	**192**	**187**	**182**
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 / ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	***31.86%***	***31.89%***	***31.94%***	***18.60%***	***18.73%***	***18.89%***			
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 / ประเทศ	*12.86%*	*12.86%*	*13.03%*	*4.31%*	*4.25%*	*4.33%*			
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	20,872	20,453	20,128	7,088	6,661	6,815	340	326	339
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	40,921	40,097	39,494	19,321	18,056	17,107	472	450	433
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	65,947	64,681	63,374	20,891	19,891	18,729	317	308	296
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	17,334	16,331	16,072	9,811	9,106	8,782	566	558	546

ในส่วนของการประมง แม้ว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีปริมาณเนื้อที่เพาะเลี้ยงและผลผลิตประมงที่ลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปีที่ผ่านมา แต่หากคิดเป็นสัดส่วนเทียบกับของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและของประเทศ จะพบว่ามีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นตามลำดับ แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการลดลงของการประมงทั้งประเทศ อย่างไรก็ตาม กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 นับว่าเป็นกลุ่มที่มีผลผลิตต่อไร่ต่ำที่สุดในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยในปี พ.ศ. 2559 มีผลผลิตต่อไร่เพียง 182 ก.ก. ต่อไร่ ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ที่ 308 ก.ก. ต่อไร่

ตารางที่ 16 ข้อมูลปศุสัตว์ในกลุ่มจังหวัดภาคอีสานตอนบน 1 ปี พ.ศ. 2560 (ตัว)

ประเทศ/ภาค/จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	โคเนื้อ	โคนม	สุกร	กระบือ	ไก่	เป็ด	แพะ	แกะ	รวมทั้งหมด
ประเทศ	4,876,228	584,327	10,191,784	1,029,924	429,979,458	26,287,094	652,964	45,628	473,647,407
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2,284,682	177,278	1,998,644	730,892	94,747,779	5,942,601	46,478	2,231	105,939,285
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	**156,253**	**14,323**	**336,025**	**67,581**	**7,286,185**	**946,225**	**4,312**	**191**	**8,811,095**
กลุ่มจังหวัดต่อประเทศ	3.2%	2.5%	3.3%	6.6%	1.7%	3.6%	0.7%	0.4%	
กลุ่มจังหวัดต่อภาค	6.8%	8.1%	16.8%	9.2%	7.7%	15.9%	9.3%	8.6%	
อุดรธานี	64,633	8,651	167,372	33,195	2,909,650	326,594	1,501	25	3,511,621
เลย	27,575	2,430	44,510	8,533	1,123,290	161,143	507	90	1,368,078
หนองคาย	25,362	10	62,028	8,999	1,413,415	234,804	1,394	13	1,746,025
หนองบัวลำภู	23,120	2,222	48,201	5,681	1,201,548	118,753	540	63	1,400,128
บึงกาฬ	15,563	1,010	13,914	11,173	638,282	104,931	370	-	785,243

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีจำนวนการเลี้ยงปศุสัตว์จำนวนมาก โดยหากพิจารณาตามจำนวนจะพบว่ามีจำนวนการเลี้ยงไก่สูงที่สุด อยู่ที่ประมาณ 7.2 ล้านตัว แต่หากพิจารณาตามสัดส่วนจำนวนของกลุ่มจังหวัดต่อประเทศนั้น จะเห็นได้ว่ามีสัดส่วนปริมาณการเลี้ยงกระบือ (ร้อยละ 6.6) เป็ด (ร้อยละ 3.6) และสุกร (ร้อยละ 3.3) ต่อจำนวนการเลี้ยงของทั้งประเทศสูงที่สุดในบรรดาปศุสัตว์ที่เลี้ยงในกลุ่มจังหวัดทั้งหมด โดยจังหวัดอุดรธานีเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนการเลี้ยงปศุสัตว์ทั้ง 3 ประเภทนี้มากที่สุด

สรุปประเด็นสำคัญด้านเกษตร

- กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีศักยภาพทางด้านการทำ**การเกษตรที่ดี** *[สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม (4) / อัตราการขยายตัวแบบปริมาณลูกโซ่ (4)]* แต่ด้วย**ความผันผวนทางด้านราคา**ในช่วงที่ผ่านมา ทำให้มูลค่าทางด้านการเกษตรของกลุ่มจังหวัดมี**แนวโน้มลดลง** (ลดลงเฉลี่ยปีละ 1.4%)
- เกษตรกรยังคง**ต้องการน้ำในบางพื้นที่**อยู่ *[สัดส่วนหมู่บ้านมีน้ำใช้เพื่อการเกษตร (11)]*
- แม้กลุ่มสถาบันเกษตรกรมีสถานการณ์ทาง**การเงินที่ไม่แข็งแรง** *[สัดส่วนองค์กรชุมชนเกษตรมีเสถียรภาพทางการเงินที่ดี (18)]* แต่พบว่าเกษตรกรรายย่อยมีปัญหาเรื่อง**หนี้เสียที่น้อย** *[สัดส่วนหนี้เสียของเกษตรกร (2)]*
- กลุ่มจังหวัดอีสานบน 1 เป็นแหล่งผลิต**อ้อยโรงงาน** (11.9%) **ข้าวโพด**เลี้ยงสัตว์ (9.4%) และ**ยางพารา** (7.3%) สำคัญของภาคอีสาน และของประเทศ
- กลุ่มจังหวัดอีสานบน 1 มีสัดส่วนการเลี้ยง**กระบือ**สูงที่สุด (6.6%) หากเทียบกับปริมาณการผลิตของทั้งประเทศ โดยจังหวัดอุดรธานีมีปริมาณสูงที่สุด
- ปัญหา / ความต้องการ: พัฒนา**คุณภาพ มาตรฐาน**ผลผลิตทางการเกษตร **พัฒนาแหล่งน้ำ** แก้ปัญหา**ราคาสินค้าเกษตร** เน้นทำการ**วิจัย**และพัฒนาเพื่อ**เพิ่มมูลค่า** ส่งเสริมให้เกิด**เกษตรกรรุ่นใหม่**

ตารางที่ 17 แสดงพื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญของกลุ่มจังหวัดฯ

พื้นที่เพาะปลูก/พื้นที่กรีดได้ยางพารา (ไร่)									
ลำดับ	ชนิดพืช	ปี 2557	ร้อยละ	ปี 2558	ร้อยละ	yoy	ปี 2559	ร้อยละ	yoy
1	ข้าว	4,041,224	33.84	3,742,875	31.83	- 7.38	3,792,972	32.00	1.34
	ข้าวนาปี	3,822,605	32.01	3,594,847	30.57	- 5.96	3,674,990	31.00	2.23
	ข้าวนาปรัง	218,619	1.83	148,028	1.26	- 32.29	117,982	1.00	- 20.30
2	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	704,407	5.90	692,908	5.89	- 1.63	600,029	5.06	- 13.40
3	อ้อยโรงงาน	1,113,832	9.33	1,258,951	10.71	13.03	1,324,384	11.17	5.20
4	มันสำปะหลัง	659,948	5.53	739,299	6.29	12.02	761,872	6.43	3.05
5	ยางพารา(พท.กรีดได้	1,380,871	11.56	1,581,285	13.45	14.51	1,581,285	13.34	-
รวม		11,941,506	100.00	11,758,193	100.00	- 1.54	11,853,514	100.00	0.81
ผลผลิต									
		รวม (ตัน/ปี)			yoy	เฉลี่ย (กก./ไร่)			yoy
		ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559		ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	
1	ข้าวนาปี/นาปรัง	1,428,089	1,270,255	1,302,816	- 11.05	353	339	343	- 3.96
	ข้าวนาปี	1,317,567	1,196,672	1,246,765	- 9.18	345	333	339	- 3.42
	ข้าวนาปรัง	110,522	73,583	56,051	- 33.42	506	497	475	- 1.67
2	ข้าวโพดเลี้ยวสัตว์	463,049	447,054	377,890	- 3.45	657	645	630	- 1.85
2	อ้อยโรงงาน	12,488,827	14,234,376	11,949,563	13.98	11,212	11,307	9,023	0.84
3	มันสำปะหลัง	2,168,987	2,556,585	2,592,544	17.87	3,287	3,458	3,403	5.22
4	ยางพารา(พท.กรีดได้	313,123	326,431	326,431	4.25	227	206	206	- 8.963
รวม		18,290,164	20,104,956	17,852,060	9.92	1,532	1,710	1,518	11.636

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/, 12 ธันวาคม 2558 หมายเหตุ: yoy หมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลง

ศักยภาพด้านเกษตรกรรม มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคการเกษตรเป็นลำดับ 10 ใน 18 กลุ่มจังหวัด ลำดับ 3 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18.35 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอัตราการขยายตัว ณ ราคาประจำปี ต่อเนื่อง เป็นลำดับ 5 ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือสำหรับภาคการเกษตรของจังหวัดหนองคาย ที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงลดลง ร้อยละ 40 เพราะแยกจังหวัดบึงกาฬออกจากการปกครองของจังหวัดหนองคาย

พืชเศรษฐกิจ

(1) ข้าว (ข้าวนาปีและข้าวนาปรัง) เป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดในประเทศ ในปี 2559 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวเพิ่มขึ้น แต่มี เนื้อที่เก็บเกี่ยวข้าวลดลง เนื่องจากประสบปัญหาอุทกภัยทางธณรมชาติ แต่ยังมีเกษตรกรบางส่วนยังคง ปลูกข้าวอยู่ โดยเฉพาะข้าวหอมมะลิ เนื่องจากราคาและค่าตอบแทนอยู่ในเกณฑ์ดี พื้นที่เพาะปลูกในภาพรวมจึงเพิ่มขึ้นไม่มาก ส่วนผลผลิตต่อไร่ลดลงเล็กน้อย

ในปี 2559 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตรวม 1,302,816 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 89.35 ของผลผลิตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2558 ที่มีผลผลิตรวม 1,270,255 ตัน คิดเป็นร้อยละ 2.50 ซึ่งปริมาณผลผลิตดังกล่าว อยู่อันดับที่ 4 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผลผลิตส่วนใหญ่มาจากจังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีผลผลิตมากเป็นอันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ปริมาณ 629,698 ตัน คิดเป็นร้อยละ 51.67 ของผลผลิตกลุ่มจังหวัดฯ รองลงมาได้แก่ จังหวัดหนองบัวลำภู (214,389 ตัน) จังหวัดหนองคาย (198,646) จังหวัดบึงกาฬ (138,264 ตัน) และจังหวัดเลย (121,819 ตัน) ตามลำดับ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี 2559 มีพื้นที่เพาะปลูกข้าว 3,792,972 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ซึ่งมีพื้นที่เพาะปลูกข้าว 3,742,875 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.34 เนื้อที่เก็บเกี่ยว 3,637,097 ไร่ ลดลงจากปี 2558 ซึ่งมีเนื้อที่เก็บเกี่ยว 3,678,692 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.13 นอกจากนี้ ในปี 2559 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตต่อไร่/พื้นที่ปลูกรวม 343 กิโลกรัม/ไร่ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2558 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.18 โดยจังหวัดที่มีผลผลิตต่อไร่สูงที่สุดคือจังหวัดอุดรธานี 380 กิโลกรัม/ไร่ รองลงมาได้แก่ จังหวัดหนองคาย (373 กก.ไร่) จังหวัดเลย (361 กก.ไร่) จังหวัดหนองบัวลำภู (304 กก.ไร่) และจังหวัดบึงกาฬ (277 กก.ไร่) ตามลำดับ

ตารางที่ 18 ภาพรวมพื้นที่เพาะปลูกข้าว เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิต/ไร่ ของกลุ่มจังหวัดฯ

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูก (กก./ไร่)	
	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	65,776,225	58,063,476	63,160,512	55,095,547	29,272,416	24,311,539	445	419
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	36,992,714	36,193,410	34,905,170	34,173,002	12,517,378	12,230,973	338	338
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	3,742,875	3,792,972	3,678,692	3,637,097	1,270,255	1,302,816	339	343
ข้าวนาปี	3,594,847	3,674,990	3,532,677	3,520,587	1,196,672	1,246,765	333	339
ข้านาปรัง	148,028	117,982	146,015	116,510	73,583	56,051	497	475
อุดรธานี	1,700,034	1,717,042	1,656,599	1,674,235	597,960	629,698	352	380
ข้าวนาปี	1,650,761	1,682,081	1,607,788	1,639,577	575,086	614,004	348	365
ข้านาปรัง	49,273	34,961	48,811	34,658	22,874	15,694	464	449
เลย	337,465	337,320	329,743	329,666	121,447	121,819	360	361
ข้าวนาปี	337,154	337,235	329,470	329,581	121,345	121,787	360	361
ข้านาปรัง	311	85	273	85	102	32	328	376
หนองคาย	531,235	533,098	558,923	515,834	199,343	198,646	375	373
ข้าวนาปี	459,664	465,700	488,072	449,279	162,327	166,023	353	357
ข้านาปรัง	71,571	67,398	70,851	66,555	37,016	32,623	517	484
หนองบัวลำภู	692,103	706,324	666,722	673,401	212,399	214,389	307	304
ข้าวนาปี	676,327	700,367	651,301	667,557	204,330	211,386	302	302
ข้านาปรัง	15,776	5,957	15,421	5,844	8,069	3,003	511	504
บึงกาฬ	482,038	499,188	466,705	443,961	139,106	138,264	289	277
ข้าวนาปี	470,941	489,607	456,046	434,593	133,584	133,565	284	273
ข้านาปรัง	11,097	9,581	10,659	9,368	5,522	4,699	498	490
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	3,791,941	3,868,587	3,647,077	3,710,645	1,249,414	1,263,465	329	327
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	9,339,071	9,206,748	8,550,522	8,483,781	3,178,165	3,158,156	340	343
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	10,989,559	10,932,797	10,230,050	10,134,420	3,788,507	3,790,789	345	347
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	9,129,268	9,178,061	8,798,829	8,983,946	3,031,037	3,115,680	332	339
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ %	10.12	10.48	10.54	10.64	10.15	10.65	100.30	100.00
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ประเทศ %	5.69	6.53	5.82	6.60	4.34	5.36	76.26	82.03

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

ตารางที่ 19 พื้นที่เพาะปลูกข้าวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
ในช่วงปี 2555 – 2559

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	พื้นที่เพาะปลูกข้าว (ไร่)				
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	65,303,711	64,950,593	75,845,675	65,776,225	58,063,476
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	42,512,136	41,169,088	39,297,173	36,992,714	36,193,410
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	4,952,638	4,690,051	4,041,224	3,742,875	3,792,972
ข้านาปี	4,666,435	4,497,840	3,822,605	3,594,847	3,674,990
ข้านาปรัง	286,203	192,211	218,619	148,028	117,982
อุดรธานี	2,265,525	2,113,337	1,815,280	1,700,034	1,717,042
ข้านาปี	2,139,198	2,059,357	1,739,591	1,650,761	1,682,081
ข้านาปรัง	126,327	53,980	75,689	49,273	34,961
เลย	449,376	436,702	368,582	337,465	337,320
ข้านาปี	445,262	434,172	367,280	337,154	337,235
ข้านาปรัง	4,114	2,530	1,302	311	85
หนองคาย	665,084	662,129	604,421	531,235	533,098
ข้านาปี	566,801	568,602	511,173	459,664	465,700
ข้านาปรัง	98,283	93,527	93,248	71,571	67,398
หนองบัวลำภู	1,001,857	912,850	747,425	692,103	706,324
ข้านาปี	953,324	880,323	712,380	676,327	700,367
ข้านาปรัง	48,533	32,527	35,045	15,776	5,957
บึงกาฬ	570,796	565,033	505,516	482,038	499,188
ข้านาปี	561,850	555,386	492,181	470,941	489,607
ข้านาปรัง	8,946	9,647	13,335	11,097	9,581
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	3,934,176	4,067,371	3,963,280	3,791,941	3,868,587
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	10,709,357	9,954,265	10,121,825	9,339,071	9,206,748
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	12,802,714	12,367,973	11,611,982	10,989,559	10,932,797
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	10,113,251	10,089,428	9,558,862	9,129,268	9,178,061
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ภาคอิสาน %	11.65	11.39	10.28	10.12	10.48
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ประเทศ %	7.58	7.22	5.33	5.69	6.53

ที่มา:
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

ตารางที่ 20 เนื้อที่เก็บเกี่ยวข้าวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในช่วงปี 2555 – 2559

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	เนื้อที่เก็บเกี่ยวข้าว (ไร่)				
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	74,728,987	74,729,880	73,138,133	63,160,512	55,095,547
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	38,405,150	31,348,094	37,045,785	34,865,170	34,173,002
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	4,524,581	3,915,019	3,962,775	3,638,692	3,637,097
ข้าวนาปี	4,242,615	3,726,389	3,746,464	3,492,677	3,520,587
ข้านนาปรัง	281,966	188,630	216,311	146,015	116,510
อุดรธานี	2,136,349	1,736,046	1,784,692	1,656,599	1,674,235
ข้าวนาปี	2,011,195	1,682,466	1,709,518	1,607,788	1,639,577
ข้านนาปรัง	125,154	53,580	75,174	48,811	34,658
เลย	441,444	428,971	359,430	329,743	329,666
ข้าวนาปี	437,339	426,479	358,139	329,470	329,581
ข้านนาปรัง	4,105	2,492	1,291	273	85
หนองคาย	555,011	631,065	594,315	518,923	515,834
ข้าวนาปี	458,768	539,260	501,828	448,072	449,279
ข้านนาปรัง	96,243	91,805	92,487	70,851	66,555
หนองบัวลำภู	950,733	652,764	729,710	666,722	673,401
ข้าวนาปี	903,048	621,582	695,019	651,301	667,557
ข้านนาปรัง	47,685	31,182	34,691	15,421	5,844
บึงกาฬ	441,044	466,173	494,628	466,705	443,961
ข้าวนาปี	432,265	456,602	481,960	456,046	434,593
ข้านนาปรัง	8,779	9,571	12,668	10,659	9,368
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	3,372,612	3,597,695	3,881,201	3,647,077	3,710,645
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	9,491,288	3,847,327	9,503,547	8,550,522	8,483,781
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	11,573,806	10,586,093	10,562,577	10,230,050	10,134,420
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	9,442,863	9,401,960	9,135,685	8,798,829	8,983,946
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ภาคอิสาน %	11.78	12.49	10.70	10.44	10.64
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ประเทศ %	6.05	5.24	5.42	5.76	6.60

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

ตารางที่ 21 ผลผลิตรวมข้าวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในช่วงปี 2555 – 2559

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	ผลผลิต (ตัน)				
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	38,102,720	38,000,189	35,942,057	29,272,416	24,311,539
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	15,090,413	13,138,708	12,675,212	12,517,378	12,230,973
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	1,797,850	1,467,896	1,428,089	1,270,255	1,302,816
ข้าวนาปี	1,650,122	1,371,019	1,317,567	1,196,672	1,246,765
ข้าวนาปรัง	147,728	96,877	110,522	73,583	56,051
อุดรธานี	853,129	648,713	671,729	597,960	629,698
ข้าวนาปี	793,994	623,639	635,141	575,086	614,004
ข้าวนาปรัง	59,135	25,074	36,588	22,874	15,694
เลย	171,038	166,267	134,776	121,447	121,819
ข้าวนาปี	168,920	165,166	134,192	121,345	121,787
ข้าวนาปรัง	2,118	1,101	584	102	32
หนองคาย	228,428	251,834	234,527	199,343	198,646
ข้าวนาปี	173,937	203,255	185,852	162,327	166,023
ข้าวนาปรัง	54,491	48,579	48,675	37,016	32,623
หนองบัวลำภู	375,523	248,874	242,145	212,399	214,389
ข้าวนาปี	348,114	231,529	223,804	204,330	211,386
ข้าวนาปรัง	27,409	17,345	18,341	8,069	3,003
บึงกาฬ	169,732	152,208	144,912	139,106	138,264
ข้าวนาปี	165,157	147,430	138,578	133,584	133,565
ข้าวนาปรัง	4,575	4,778	6,334	5,522	4,699
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	1,306,980	1,338,609	1,359,619	1,249,414	1,263,465
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	3,785,339	2,944,749	3,655,220	3,178,165	3,158,156
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	4,649,169	4,038,403	4,007,500	3,788,507	3,790,789
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	3,551,075	3,349,051	3,232,509	3,031,037	3,115,680
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ภาคอิสาน %	11.91	11.17	11.27	10.15	10.65
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ประเทศ %	4.72	3.86	3.97	4.34	5.36

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

ตารางที่ 22 ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูกข้าวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในช่วงปี 2555 – 2559

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูก (กก.ไร่)				
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	583	585	474	445	419
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	355	319	348	338	338
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	363	313	353	338	343
ข้าวนาปี	354	305	345	333	339
ข้าวนาปรัง	516	504	506	464	475
อุดรธานี	377	307	370	335	380
ข้าวนาปี	371	303	365	348	365
ข้าวนาปรัง	468	465	483	464	449
เลย	381	381	366	360	361
ข้าวนาปี	379	380	365	360	361
ข้าวนาปรัง	515	435	449	328	376
หนองคาย	343	380	388	375	373
ข้าวนาปี	307	357	364	353	357
ข้าวนาปรัง	554	519	522	517	484
หนองบัวลำภู	375	273	324	307	304
ข้าวนาปี	365	243	314	302	302
ข้าวนาปรัง	565	533	523	511	504
บึงกาฬ	297	269	287	278	277
ข้าวนาปี	294	265	282	284	273
ข้าวนาปรัง	511	495	475	498	490
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	332	329	343	329	327
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	353	296	361	340	343
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	363	327	345	345	347
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	351	332	338	332	339
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ภาคอิสาน %	102.27	98.07	101.44	100.00	100.00
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ประเทศ %	62.22	53.49	74.47	75.96	82.03

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

(2) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์โดยเฉพาะประเทศไทยที่มีการผลิตปศุสัตว์จำนวนมาก ในปี 2559 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลดลง เนื่องจากแหล่งปลูกที่สำคัญเกษตรกรเปลี่ยนไปปลูกอ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง รวมทั้ง บางพื้นที่ปลูกแซมยางพารา เมื่อต้นยางโตจึงไม่สามารถปลูกต่อได้ ส่วนผลผลิตต่อไร่ลดลงเล็กน้อย

ในปี 2559 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตรวม 377,890 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 52.53 ของผลผลิตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 16.16 ของประเทศ ซึ่งลดลงจากปี 2558 ที่มีผลผลิตรวม 447,054 ตัน คิดเป็นร้อยละ 15.47 ซึ่งปริมาณผลผลิตดังกล่าว อยู่อันดับที่ 2 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผลผลิตส่วนใหญ่มาจากจังหวัดเลย ซึ่งมีผลผลิตมาก เป็นอันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ปริมาณ 369,690 ตัน คิดเป็นร้อยละ 2.17 ของผลผลิตกลุ่มจังหวัดฯ รองลงมาได้แก่ จังหวัดหนองบัวลำภู (7,274 ตัน) จังหวัดหนองคาย (743 ตัน) และจังหวัดอุดรธานี (183 ตัน) ตามลำดับ ส่วนจังหวัดบึงกาฬไม่มีพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี 2559 มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 600,029 ไร่ ลดลงจากปี 2558 ซึ่งมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 692,908 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.40 เนื้อที่เก็บเกี่ยว 592,082 ไร่ ลดลงจากปี 2558 ซึ่งมีเนื้อที่เก็บเกี่ยว 592,082 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.20 นอกจากนี้ ในปี 2559 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูกรวม 630 กิโลกรัม/ไร่ อยู่อันดับที่ 2 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อันดับ 1 คือ กลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 โดยจังหวัดที่มีผลผลิตต่อไร่สูงที่สุดคือ จังหวัดหนองคาย 694 กิโลกรัม/ไร่ รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย (630 กก.ไร่) จังหวัดหนองบัวลำภู (618 กก.ไร่) และจังหวัดอุดรธานี (583 กก.ไร่) ตามลำดับ

ตารางที่ 23 พื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิต/ไร่ ของกลุ่มจังหวัดฯ

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูก (กก./ไร่)	
	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	7,156,778	6,587,096	6,945,134	6,274,796	4,610,992	4,029,198	644	612
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1,497,110	1,316,929	1,463,867	1,235,861	962,246	797,046	643	605
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	692,908	600,029	682,158	592,082	447,054	377,890	645	630
อุดรธานี	1,017	314	1,003	314	617	183	607	583
เลย	669,125	586,882	659,168	579,188	431,898	369,690	645	630
หนองคาย	1,598	1,070	1,561	1,067	1,008	743	631	694
หนองบัวลำภู	21,168	11,763	20,426	11,513	13,531	7,274	639	618
บึงกาฬ	-		-		-		-	-
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	-		-		-		-	-
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	11,855	11,222	11,661	11,080	7,299	6,912	616	616
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	782,591	693,954	760,406	621,093	499,897	403,492	639	581
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	9,756	11,721	9,642	11,606	7,996	8,752	820	747
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ %	46.28	45.56	46.60	47.91	46.46	47.41	100.38	104.06
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ประเทศ %	9.68	9.11	9.82	9.44	9.70	9.38	100.14	102.96

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

ตารางที่ 24 พื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในช่วงปี 2555 – 2559

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	พื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ไร่)				
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	7,401,479	7,529,515	7,231,588	7,156,778	6,587,096
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1,874,857	1,736,312	1,522,946	1,497,110	1,316,929
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	882,161	806,347	704,407	692,908	600,029
อุดรธานี	12,703	13,119	1,035	1,017	314
เลย	815,876	762,723	680,282	669,125	586,882
หนองคาย	1,613	592	1,642	1,598	1,070
หนองบัวลำภู	51,969	29,913	21,448	21,168	11,763
บึงกาฬ	-	-	-	-	
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	-	-	-	-	
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	19,964	15,584	12,238	11,855	11,222
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	950,759	903,147	796,175	782,591	693,954
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	21,973	11,234	10,126	9,756	11,721
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ภาคอิสาน %	47.05	46.44	46.25	46.28	45.56
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ประเทศ %	11.92	10.71	9.74	9.68	9.11

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

ตารางที่ 25 เนื้อที่เก็บเกี่ยวข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในช่วงปี 2555 – 2559

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	เนื้อที่เก็บเกี่ยวข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ไร่)				
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	7,178,598	7,153,788	7,073,487	6,945,134	6,274,796
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1,820,080	1,602,856	1,497,611	1,463,867	1,235,861
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	856,679	782,902	692,708	682,158	592,082
อุดรธานี	11,881	13,005	1,035	1,003	314
เลย	792,828	741,256	669,042	659,168	579,188
หนองคาย	1,328	550	1,616	1,561	1,067
หนองบัวลำภู	50,642	28,091	21,015	20,426	11,513
บึงกาฬ	-	-	-	-	
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	-	-	-	-	
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	19,534	15,284	12,139	11,661	11,080
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	922,544	793,547	782,656	760,406	621,093
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	21,323	11,123	10,108	9,642	11,606
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ภาคอิสาน %	47.07	48.84	46.25	46.60	47.91
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ประเทศ %	11.93	10.94	9.79	9.82	9.44

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

ตารางที่ 26 ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในช่วงปี 2555 – 2559

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	ผลผลิต (ตัน)				
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	4,984,267	4,947,530	4,729,527	4,610,992	4,029,198
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1,306,421	1,115,183	978,241	962,246	797,046
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	570,923	523,991	463,049	447,054	377,890
อุดรธานี	6,593	7,142	642	617	183
เลย	532,149	497,603	447,397	431,898	369,690
หนองคาย	868	312	1,058	1,008	743
หนองบัวลำภู	31,313	18,934	13,952	13,531	7,274
บึงกาฬ	-	-	-	-	
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	-	-	-	-	
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	12,030	9,473	7,625	7,299	6,912
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	708,237	573,554	515,031	499,897	403,492
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	15,231	8,165	8,392	7,996	8,752
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ภาคอิสาน %	43.70	46.99	47.33	46.46	47.41
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ประเทศ %	11.45	10.59	9.79	9.70	9.38

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

ตารางที่ 27 ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในช่วงปี 2555 – 2559

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูก (กก./ไร่)				
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	673	657	654	644	612
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	697	642	653	643	605
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	647	650	657	645	630
อุดรธานี	519	544	620	607	583
เลย	641	652	658	645	630
หนองคาย	538	527	644	631	694
หนองบัวลำภู	603	633	651	639	618
บึงกาฬ	-	-	-	-	
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	-	-	-	-	
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	603	608	623	616	616
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	775	635	647	639	581
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	693	727	829	820	747
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ภาคอิสาน %	92.88	101.18	100.61	100.31	104.13
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ประเทศ %	96.10	98.90	100.46	100.16	102.94

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

(3) มันสำปะหลัง เป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญที่ไทยเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ของโลก มีส่วนแบ่งการตลาดในการค้าโลกถึงร้อยละ 68 สามารถทำรายได้เข้าประเทศถึงปีละ 85,000 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่ จะส่งออกไปยังประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน มันสำปะหลังจึงเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญอีกชนิดหนึ่งของไทยในปี 2559 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเนื้อที่เก็บเกี่ยวเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เนื่องจากบางพื้นที่เกษตรกรได้ขยายปลูกมันสำปะหลังในนาข้าวหลังจากที่เก็บเกี่ยวข้าวนาปีเสร็จแล้ว ผลผลิตต่อไร่ลดลงเนื่องจากบางพื้นที่ประสบภาวะปริมาณน้ำฝนที่ตกไม่สม่ำเสมอ และมันสำปะหลังที่ปลูกในนาข้าวเป็นมันระยะสั้นและเก็บเกี่ยวก่อนครบกำหนด

ในปี 2559 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตรวม 2,592,544 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.29 ของผลผลิตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 8.32 ของประเทศ ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2558 ที่มีผลผลิตรวม 2,556,585 ตัน คิดเป็นร้อยละ 1.41 ซึ่งปริมาณผลผลิตดังกล่าวอยู่อันดับที่ 2 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองจากกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (อันดับ 1) โดยผลผลิตส่วนใหญ่มาจากจังหวัดเลยซึ่งมีผลผลิตมากเป็นอันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ปริมาณ 1,145,494 ตัน คิดเป็นร้อยละ 1.81 ของผลผลิตกลุ่มจังหวัดฯ รองลงมาได้แก่ จังหวัดอุดรธานี (1,130,567 ตัน) จังหวัดหนองบัวลำภู (228,279 ตัน) จังหวัดหนองคาย (50,771 ตัน) และจังหวัดบึงกาฬ (37,433 ตัน) ตามลำดับ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี 2559 มีพื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลัง 761,872 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ซึ่งมีพื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลัง 739,299 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.96 เนื้อที่เก็บเกี่ยว 749,600 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ซึ่งมีเนื้อที่เก็บเกี่ยว 726,895 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.03 นอกจากนี้ในปี 2559 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูกรวม 3,403 กิโลกรัม/ไร่ ซึ่งลดลงจากปี 2558 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.17 โดยจังหวัดที่มีผลผลิตต่อไร่สูงที่สุดคือ จังหวัดอุดรธานี 3,626 กิโลกรัม/ไร่ รองลงมาได้แก่ จังหวัดหนองบัวลำภู (3,490 กก.ไร่) จังหวัดเลย (3,229 กก.ไร่) จังหวัดหนองคาย (3,071 กก.ไร่) และจังหวัดบึงกาฬ (2,795 กก.ไร่) ตามลำดับ

ตารางที่ 28 พื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลัง เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิต/ไร่ ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูก (กก./ไร่)	
	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	9,319,718	9,315,012	8,961,344	9,065,277	32,357,741	31,161,103	3,472	3,345
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4,571,732	4,867,828	4,381,085	4,829,961	15,654,384	16,956,704	3,424	3,483
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	739,299	761,872	726,895	749,600	2,556,585	2,592,544	3,458	3,403
อุดรธานี	297,993	311,802	294,655	307,248	1,113,447	1,130,567	3,736	3,626
เลย	341,718	354,728	335,346	349,315	1,124,664	1,145,494	3,291	3,229
หนองคาย	17,468	16,533	16,718	16,100	52,464	50,771	3,003	3,071
หนองบัวลำภู	69,261	65,415	67,317	63,811	228,370	228,279	3,297	3,490
บึงกาฬ	12,859	13,394	12,859	13,126	37,640	37,433	2,927	2,795
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	327,732	309,551	316,746	306,226	1,033,872	1,010,588	3,155	3,265
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	572,704	621,641	564,210	621,330	1,868,106	2,092,988	3,262	3,367
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	2,198,950	2,406,394	2,066,766	2,405,299	7,763,114	8,708,181	3,530	3,619
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	733,047	768,370	706,468	747,506	2,432,707	2,552,403	3,319	3,322
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ %	16.17	15.65	16.59	15.52	16.33	15.29	100.99	97.69
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ประเทศ %	7.93	8.18	8.11	8.27	7.90	8.32	99.60	101.72

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

ตารางที่ 29 พื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลังของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในช่วงปี 2555 – 2559

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	พื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)				
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	7,401,479	7,529,151	8,975,865	9,319,718	9,315,012
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4,926,913	4,714,713	4,331,019	4,571,732	4,867,828
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	765,393	687,455	659,948	739,299	761,872
อุดรธานี	352,031	267,373	259,345	297,993	311,802
เลย	315,896	300,658	302,696	341,718	354,728
หนองคาย	24,083	21,244	17,911	17,468	16,533
หนองบัวลำภู	47,121	74,357	68,631	69,261	65,415
บึงกาฬ	26,262	23,823	11,365	12,859	13,394
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	376,010	356,271	319,112	327,732	309,551
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	674,307	594,378	522,536	572,704	621,641
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	2,443,724	2,320,728	2,128,567	2,198,950	2,406,394
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	667,479	755,881	700,856	733,047	768,370
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ภาคอิสาน %	15.53	14.58	15.24	16.17	15.65
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ประเทศ %	10.34	9.13	7.35	7.93	8.18

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

ตารางที่ 30 เนื้อที่เก็บเกี่ยวมันสำปะหลังของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในช่วงปี 2555 – 2559

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	เนื้อที่เก็บเกี่ยวมันสำปะหลัง (ไร่)				
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	8,513,242	8,656,942	8,431,223	8,961,344	9,065,277
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4,761,099	4,493,264	4,108,401	4,381,085	4,829,961
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	661,884	662,572	636,801	726,895	749,600
อุดรธานี	255,415	256,264	248,207	294,655	307,248
เลย	311,496	293,601	295,064	335,346	349,315
หนองคาย	23,120	19,570	16,981	16,718	16,100
หนองบัวลำภู	46,144	71,918	65,580	67,317	63,811
บึงกาฬ	25,709	21,219	10,969	12,859	13,126
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	332,704	347,742	309,429	316,746	306,226
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	889,851	565,284	510,400	564,210	621,330
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	2,329,722	2,237,648	1,971,909	2,066,766	2,405,299
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	546,938	680,018	679,862	706,468	747,506
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ภาคอิสาน %	13.90	14.75	15.50	16.59	15.52
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ประเทศ %	7.77	7.65	7.55	8.11	8.27

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

ตารางที่ 31 ผลผลิตมันสำปะหลังของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในช่วงปี 2555 – 2559

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	ผลผลิต (ตัน)				
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	29,848,491	30,227,542	30,022,052	32,357,741	31,161,103
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	15,641,373	15,414,256	14,479,114	15,654,384	16,956,704
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	2,196,332	2,166,842	2,168,987	2,556,585	2,592,544
อุดรธานี	821,075	833,435	848,851	1,113,447	1,130,567
เลย	1,070,229	983,059	1,030,816	1,124,664	1,145,494
หนองคาย	73,077	59,304	51,428	52,464	50,771
หนองบัวลำภู	149,452	226,313	206,884	228,370	228,279
บึงกาฬ	82,499	64,731	31,008	37,640	37,433
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	1,005,213	1,061,519	981,957	1,033,872	1,010,588
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	2,000,833	1,802,538	1,664,795	1,868,106	2,092,988
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	8,739,120	8,158,778	7,347,187	7,763,114	8,708,181
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	1,699,875	2,224,579	2,316,188	2,432,707	2,552,403
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ภาคอิสาน %	14.04	14.06	14.98	16.33	15.29
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ประเทศ %	7.36	7.17	7.22	7.90	8.32

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

ตารางที่ 32 ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูกมันสำปะหลังของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในช่วงปี 2555 – 2559

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูก (กก.ไร่)				
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	4,033	4,015	3,345	3,472	3,345
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3,175	3,269	3,343	3,424	83
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	2,870	3,152	3,287	3,458	3,403
อุดรธานี	2,332	3,117	3,273	3,736	3,626
เลย	3,388	3,270	3,405	3,219	3,229
หนองคาย	3,034	2,792	2,871	3,003	3,071
หนองบัวลำภู	3,172	3,044	3,014	3,297	3,490
บึงกาฬ	3,141	2,717	2,728	2,927	2,795
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	2,673	2,980	3,077	3,115	3,265
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	2,967	3,033	3,186	3,262	3,367
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	3,576	3,516	3,452	3,530	3,619
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	2,547	2,943	3,305	3,319	3,322
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ภาคอิสาน %	90.39	96.41	98.32	100.99	4,100.00
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ประเทศ %	71.16	78.51	98.27	99.60	101.73

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

(4) ยางพารา เป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของประเทศไทย ที่มีการผลิตมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ของโลก ซึ่งประเทศไทยถือว่าเป็นผู้ผลิตและผู้ส่งออกอันดับหนึ่งของโลก จากสถานการณ์ที่ผ่านม จนถึงปัจจุบันถือว่าไทยยังคงเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจของยางพารา โดยประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกยางพารามากเป็นอันดับ 2 ประมาณ 22.20 ล้านไร่ รองจากประเทศอินโดนีเซีย โดยผลผลิตยางพาราส่วนใหญ่อยู่ที่ภาคใต้ รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคเหนือ

ปัจจุบันการผลิตยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือนับเป็นสินค้าเกษตรที่มีความสำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หากเปรียบเทียบกับข้อมูลการเพาะปลูกเมื่อ 10 ปีที่ผ่านมา พบว่ามีพื้นที่ปลูกยางพาราในปี 2554 เพียงร้อยละ 4.4 ของประเทศ แต่ปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกยางพาราเพิ่มมากขึ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.8 ของประเทศ ถือว่าเป็นรายได้ใหม่ให้กับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งในอดีต ข้าวจ้าวนาปี มันสำปะหลัง และอ้อยเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของภาค และสร้างรายได้ให้กับภาค แต่ในปัจจุบันนับว่ายางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของภาค

ในปี 2558 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตรวม 326,431 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 50.25 ของผลผลิตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 7.31 ของประเทศ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2557 ที่มีผลผลิตรวม 313,123 ตัน คิดเป็นร้อยละ 4.08 ซึ่งปริมาณผลผลิตดังกล่าว อยู่อันดับที่ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผลผลิตส่วนใหญ่มาจากจังหวัดบึงกาฬ ซึ่งมีผลผลิตมากเป็นอันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ปริมาณ 140,518 ตัน คิดเป็นร้อยละ 43.05 ของผลผลิตกลุ่มจังหวัดฯ รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย (67,180 ตัน) จังหวัดอุดรธานี (64,010 ตัน) จังหวัดหนองคาย (44,830 ตัน) และจังหวัดหนองบัวลำภู (9,893 ตัน) ตามลำดับ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี 2558 มีพื้นที่กรีดยางพาราได้ 1,561,285 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ซึ่งมีพื้นที่กรีดยางพาราได้ 1,380,871 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.56 นอกจากนี้ ในปี 2558 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตต่อไร่/พื้นที่กรีดยางพาราได้209 ตัน/ไร่

ซึ่งลดลงจากปี 2557 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.61 โดยจังหวัดที่มีผลผลิตต่อไร่สูงที่สุดคือจังหวัดบึงกาฬ 251 ตัน/ไร่ รองลงมาได้แก่ จังหวัดหนองคาย (193 ตัน/ไร่) จังหวัดอุดรธานี (191 ตัน/ไร่) จังหวัดหนองบัวลำภู (189 ตัน/ไร่) และจังหวัดเลย (176 ตัน/ไร่) ตามลำดับ

ตารางที่ 33 พื้นที่กรีดได้ยางพารา ผลผลิต และผลผลิต/ไร่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	เนื้อที่กรีดได้ (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่กรีดได้ (กก./ไร่)	
	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2557	ปี 2558
ประเทศ	18,223,833	18,846,009	4,566,260	4,466,063	251	237
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2,914,379	3,240,734	629,631	649,585	216	200
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	1,380,871	1,561,285	313,123	326,431	227	209
อุดรธานี	303,453	335,129	61,483	64,010	203	191
เลย	309,988	381,702	62,012	67,180	200	176
หนองคาย	161,600	232,279	38,249	44,830	237	193
หนองบัวลำภู	44,637	52,343	9,444	9,893	212	189
บึงกาฬ	561,193	559,832	141,935	140,518	253	251
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	489,306	529,549	100,157	99,631	205	188
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	182,762	199,612	37,692	38,915	206	195
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	303,616	337,101	61,667	63,883	203	190
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	557,824	613,187	116,992	120,725	210	197
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ %	47.38	48.18	49.73	50.25	104.96	104.31
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ประเทศ %	7.58	8.28	6.86	7.31	90.50	88.23

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

ตารางที่ 34 เนื้อที่กรีดได้ยางพาราของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในช่วงปี 2554 – 2558

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	เนื้อที่กรีดได้ยางพารา (ไร่)				
	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558
ประเทศ	12,765,600	15,749,000	16,463,000	18,233,833	18,846,009
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3,477,303	2,220,332	2,498,713	2,914,379	3,260,734
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	1,753,768	1,094,525	1,159,229	1,380,871	1,581,285
อุดรธานี	332,383	242,866	254,763	303,453	355,129
เลย	475,827	217,256	228,546	309,988	381,702
หนองคาย	208,135	133,715	142,595	161,600	232,279
หนองบัวลำภู	110,604	32,901	35,885	44,637	52,343
บึงกาฬ	626,819	467,787	497,440	561,193	559,832
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	528,198	365,876	418,885	489,306	529,549
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	245,987	133,507	157,378	182,762	199,612
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	393,499	196,871	272,187	303,616	337,101
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	555,851	429,553	491,034	557,824	613,187
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ภาคอิสาน %	50.43	49.30	46.39	47.38	48.49
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ประเทศ %	13.74	6.95	7.04	7.57	8.39

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

ตารางที่ 35 ผลผลิตยางพาราของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในช่วงปี 2554 – 2558

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	ผลผลิต (ตัน)				
	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558
ประเทศ	3,052,000	3,349,000	4,139,000	4,566,260	4,466,063
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	353,923	473,954	556,496	629,631	649,585
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	170,907	235,407	265,687	313,123	326,431
อุดรธานี	24,671	47,976	51,235	61,483	64,010
เลย	45,145	44,411	46,977	62,012	67,180
หนองคาย	18,725	28,789	33,312	38,249	44,830
หนองบัวลำภู	6,575	6,858	7,550	9,444	9,893
บึงกาฬ	75,791	107,373	126,613	141,935	140,518
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	47,066	76,565	89,447	100,157	99,631
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	15,981	27,376	33,671	37,692	38,915
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	56,489	40,883	57,534	61,667	63,883
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	63,480	93,723	110,157	116,992	120,725
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ภาคอิสาน %	48.29	49.67	47.74	49.73	50.25
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ประเทศ %	5.60	7.03	6.42	6.86	7.31

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

ตารางที่ 36 ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่กรีดได้ยางพาราของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในช่วงปี 2554 – 2558

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่กรีดได้ (กก./ไร่)				
	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558
ประเทศ	239	213	251	251	237
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	102	213	223	216	200
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	97	215	229	227	209
อุดรธานี	74	198	201	203	191
เลย	95	204	206	200	176
หนองคาย	90	215	234	237	193
หนองบัวลำภู	59	208	210	212	189
บึงกาฬ	121	230	255	253	251
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	89	209	214	205	188
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	65	205	214	206	195
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	144	208	211	203	190
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	114	218	224	210	197
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ภาคอิสาน %	95.75	100.75	102.91	105.09	104.50
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ประเทศ %	40.76	101.14	91.16	90.44	88.19

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

(5) อ้อยโรงงาน เป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดในประเทศ ในปี 2559 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ปลูกอ้อยทั้งหมด 4,786,376 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ที่มีพื้นที่เพาะปลูก 4,566,133 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.61 และมีเนื้อที่เก็บเกี่ยวทั้งหมด 1,270,686 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ที่มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว 1,171,450 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.81

ในปี 2559 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตรวม 11,949,563 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 27.25 ของผลผลิตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 11.86 ของประเทศ ลดลงจากปี 2558 ที่มีผลผลิตรวม 14,234,376 ตัน คิดเป็นร้อยละ 19.12 ซึ่งปริมาณผลผลิตดังกล่าวอยู่อันดับที่ 3 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผลผลิตส่วนใหญ่มาจากจังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีผลผลิตมากเป็นอันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ปริมาณ 6,278,062 ตัน คิดเป็นร้อยละ 22.84 ของผลผลิตกลุ่มจังหวัดฯ รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย (2,603,283 ตัน) จังหวัดหนองบัวลำภู (2,532,482 ตัน) จังหวัดหนองคาย (512,012 ตัน) และจังหวัดบึงกาฬ (23,724 ตัน) ตามลำดับ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี 2559 มีพื้นที่เพาะปลูกอ้อยโรงงาน 1,324,384 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ซึ่งมีพื้นที่เพาะปลูกอ้อยโรงงาน 1,258,951 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 1,270,686 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ซึ่งมีเนื้อที่เก็บเกี่ยว 1,171,450 ไร่

นอกจากนี้ ในปี 2559 กลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูกรวม 9,023 ตัน/ไร่ ซึ่งลดลงจากปี 2558 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25.31 โดยจังหวัดที่มีผลผลิตต่อไร่สูงที่สุดคือจังหวัดเลย 9,350 ตัน/ไร่ รองลงมาได้แก่ จังหวัดหนองบัวลำภู (9,150 ตัน/ไร่) จังหวัดบึงกาฬ (9,100 ตัน/ไร่) จังหวัดหนองคาย (9,080 ตัน/ไร่) และจังหวัดอุดรธานี (8,840 ตัน/ไร่) ตามลำดับ

ตารางที่ 37 พื้นที่เพาะปลูกอ้อยโรงงาน เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตไร่กลุ่มจังหวัดฯ

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูก (ตัน/ไร่)	
	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	10,530,927	11,012,839	9,591,448	10,278,045	116,712,776	100,784,554	11,083	9,152
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4,566,133	4,786,376	4,242,198	4,591,541	50,998,403	43,855,964	11,169	9,163
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	1,258,951	1,324,384	1,171,450	1,270,686	14,234,376	11,949,563	11,307	9,023
อุดรธานี	685,528	710,188	639,735	681,212	7,712,190	6,278,062	11,250	8,840
เลย	254,572	278,426	236,116	267,707	2,889,392	2,603,283	11,350	9,350
หนองคาย	55,212	56,389	51,253	54,009	622,791	512,012	11,280	9,080
หนองบัวลำภู	261,123	276,774	242,009	265,260	2,982,025	2,532,482	11,420	9,150
บึงกาฬ	2,516	2,607	2,337	2,498	27,978	23,724	11,120	9,100
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	251,954	268,707	233,210	257,648	2,804,094	2,611,811	11,129	9,720
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	1,274,724	1,326,052	1,182,076	1,271,913	14,184,500	12,122,320	11,128	9,142
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	1,652,034	1,701,318	1,536,291	1,631,790	18,346,404	15,704,199	11,105	9,231
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	128,470	165,915	119,171	159,504	1,429,029	1,468,070	11,123	8,848
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ %	27.57	27.67	27.61	27.67	27.91	27.25	101.23	98.47
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ประเทศ %	11.95	12.03	12.21	12.36	12.20	11.86	102.02	98.59

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล

ตารางที่ 38 พื้นที่เพาะปลูกอ้อยโรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในช่วงปี 2555 – 2559

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	พื้นที่เพาะปลูกอ้อยโรงงาน (ไร่)				
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	8,998,286	9,487,320	10,178,025	10,530,927	11,012,839
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3,797,219	3,936,371	4,317,002	4,566,133	4,786,376
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	896,729	935,971	1,113,832	1,258,951	1,324,384
อุดรธานี	598,667	612,521	639,523	685,528	710,188
เลย	133,951	144,342	212,362	254,572	278,426
หนองคาย	11,367	9,799	40,503	55,212	56,389
หนองบัวลำภู	144,683	166,457	219,127	261,123	276,774
บึงกาฬ	8,061	2,852	2,317	2,516	2,607
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	218,456	222,926	241,624	251,954	268,707
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	1,103,504	1,127,943	1,250,863	1,274,724	1,326,052
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	1,496,608	1,556,887	1,607,037	1,652,034	1,701,318
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	81,922	92,644	103,646	128,470	165,915
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ภาคอิสาน %	23.62	23.78	25.80	27.57	27.67
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ประเทศ %	9.97	9.87	10.94	11.95	12.03

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล

ตารางที่ 39 เนื้อที่เก็บเกี่ยวอ้อยโรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในช่วงปี 2555 – 2559

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	เนื้อที่เก็บเกี่ยวอ้อยโรงงาน (ไร่)				
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	8,307,287	8,124,966	9,234,253	9,591,448	10,278,045
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3,467,107	3,653,035	4,018,859	4,242,198	4,591,541
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	820,932	866,222	1,042,529	1,171,450	1,270,686
อุดรธานี	548,571	566,777	597,954	639,735	681,212
เลย	122,206	133,563	199,196	236,116	267,707
หนองคาย	10,370	9,057	37,870	51,253	54,009
หนองบัวลำภู	132,431	154,192	205,322	242,009	265,260
บึงกาฬ	7,354	2,633	2,187	2,337	2,498
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	199,302	205,759	226,220	233,210	257,648
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	1,006,749	1,047,085	1,172,256	1,182,076	1,271,913
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	1,365,385	1,448,351	1,482,025	1,536,291	1,631,790
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	74,739	85,618	95,829	119,171	159,504
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ภาคอิสาน %	23.68	23.71	25.94	27.61	27.67
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ประเทศ %	9.88	10.66	11.29	12.21	12.36

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล

ตารางที่ 40 ผลผลิตอ้อยโรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
ในช่วงปี 2555 – 2559

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	ผลผลิต (ตัน)				
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	106,319,991	107,442,468	113,262,136	116,712,776	100,784,554
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	42,722,755	43,647,866	47,838,950	50,998,403	43,855,964
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	10,154,167	10,404,600	12,488,827	14,234,376	11,949,563
อุดรธานี	6,675,142	6,725,475	7,130,681	7,712,190	6,278,062
เลย	1,541,775	1,638,286	2,423,050	2,889,392	2,603,283
หนองคาย	127,080	112,390	452,824	622,791	512,012
หนองบัวลำภู	1,720,208	1,895,941	2,456,414	2,982,025	2,532,482
บึงกาฬ	89,962	32,508	25,858	27,978	23,724
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	2,459,579	2,486,064	2,689,192	2,804,094	2,611,811
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	12,158,533	12,495,133	13,567,749	14,184,500	12,122,320
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	17,046,773	17,275,150	17,974,967	18,346,404	15,704,199
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	903,703	986,919	1,118,215	1,429,029	1,468,070
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ภาคอิสาน %	23.77	23.84	26.11	27.91	27.25
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ประเทศ %	9.55	9.68	11.03	12.20	11.86

ที่มา:
สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล

ตารางที่ 41 ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูกอ้อยโรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
ในช่วงปี 2555 – 2559

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูก (ตัน/ไร่)				
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	11,816	1,133	11,239	11,083	9,152
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	11,251	11,088	11,082	11,169	9,163
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	11,324	11,116	11,212	11,307	9,023
อุดรธานี	11,150	10,980	11,150	11,250	8,840
เลย	11,510	11,350	11,410	11,350	9,350
หนองคาย	1,180	11,470	11,180	11,280	9,080
หนองบัวลำภู	11,889	11,390	11,210	11,420	9,150
บึงกาฬ	11,160	11,398	11,160	11,120	9,100
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	11,259	11,152	11,130	11,129	9,720
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	11,018	11,078	10,847	11,128	9,142
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	11,390	11,096	11,185	11,105	9,231
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	11,031	10,653	10,789	11,123	8,848
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ภาคอิสาน %	100.64	100.25	101.17	101.24	98.47
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ประเทศ %	95.84	981.28	99.76	102.02	98.59

ที่มา:
สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล

2.) ด้านประมง ในปี 2558 การผลิตภาคการประมงของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีมูลค่า 1,818 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.96 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากปี 2557 ที่มีมูลค่า 1,716 ล้านบาท

ในปี 2559 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการทำประมงที่สำคัญ ได้แก่ การเลี้ยงปลานิลและปลาดุก มีเนื้อที่เพาะเลี้ยงการทำประมง จำนวน 204,335 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.94 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและร้อยละ 13.03 ของประเทศ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเนื้อที่เพาะเลี้ยงสัตว์ประมงเป็นอันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 65,27 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 68.06 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 89.97 ของประเทศ รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (63,374 ไร่) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (39,494 ไร่) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (20,128 ไร่) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (16,072 ไร่) ตามลำดับ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี 2559 มีผลผลิตการทำประมง จำนวน 62,928 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 77.09 ของประเทศ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตการทำประมงอยู่ในอันดับที่ 3 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 11,886 ตัน ซึ่งกล่มจังหวัดที่มีผลผลิตสูงที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 อันดับที่ 1 (18,729 ตัน) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง อันดับที่ 2 (17,107 ตัน) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 อันดับที่ 4 (8,782 ตัน) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 เป็นอันดับที่ 5 (6,815 ตัน)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี 2559 มีผลผลิตการทำประมง/ไร่ 308 กิโลกรัม/ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 43.80 ของประเทศ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตการทำประมง/ไร่ต่ำที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 182 กิโลกรัม/ไร่ ซึ่งกล่มจังหวัดที่มีผลผลิตต่อไร่สูงที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 เป็นอันดับที่ 1 (546 กก./ไร่) รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง เป็นอันดับที่ 2 (433 กก./ไร่) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 เป็นอันดับที่ 3 (339 กก./ไร่) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เป็นอันดับที่ 4 (296 กก./ไร่)

ตารางที่ 42 เนื้อที่เพาะเลี้ยงประมง ผลผลิต และผลผลิต/ไร่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	เนื้อที่เพาะเลี้ยง (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)		
	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	527,314	515,380	500,922	302,732	291,100	274,709	574	565	548
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	212,903	207,838	204,335	70,163	66,120	62,928	330	318	308
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	67,829	66,276	65,267	13,052	12,385	11,886	192	187	182
อุดรธานี	28,225	27,478	27,082	5,931	5,581	5,354	210	203	198
ปลานิล	24,857	24,211	23,848	4,797	4,503	4,316	193	186	181
ปลาดุก	3,368	3,267	3,234	1,134	1,078	1,038	337	330	321
เลย	12,204	12,095	11,886	1,606	1,535	1,470	132	127	124
ปลานิล	11,904	11,805	11,601	1,464	1,405	1,346	123	119	116
ปลาดุก	300	290	285	142	130	124	473	448	435
หนองคาย	9,262	9,130	8,982	1,945	1,845	1,764	210	202	196
ปลานิล	8,850	8,724	8,584	1,398	1,326	1,270	158	152	148
ปลาดุก	412	406	398	547	519	494	1,328	1,278	1,241
หนองบัวลำภู	11,912	11,742	11,565	1,375	1,303	1,258	115	111	109
ปลานิล	11,264	11,105	10,935	1,228	1,166	1,126	109	105	103
ปลาดุก	648	637	630	147	137	132	227	215	210
บึงกาฬ	6,226	5,831	5,752	2,195	2,121	2,040	353	364	355
ปลานิล	2,578	2,491	2,442	1,096	1,046	1,004	425	420	411
ปลาดุก	3,648	3,340	3,310	1,099	1,075	1,036	301	322	313
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	20,872	20,453	20,128	7,088	6,661	6,815	340	326	339
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	40,921	40,097	39,494	19,321	18,056	17,107	472	450	433
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	65,947	64,681	63,374	20,891	19,891	18,729	317	308	296
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	17,334	16,331	16,072	9,811	9,106	8,782	566	558	546
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ %	31.86	31.89	31.94	18.60	18.73	18.89	58.39	58.74	59.13
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ประเทศ %	12.86	12.86	13.03	4.31	4.25	4.33	33.52	33.08	33.21

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/, หมายเหตุ: yoy หมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลง

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี 2559 มีการทำประมงที่สำคัญ ได้แก่ การเลี้ยงปลานิล และปลาดุก มีเนื้อที่เพาะเลี้ยงการทำประมง จำนวน 65,267 ไร่ มีผลผลิตรวม 11,886 ตัน/ปี และผลผลิตต่อไร่ 182 กิโลกรัม/ไร่ ส่วนใหญ่จะมีเนื้อที่เพาะเลี้ยงอยู่ในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 27,081 ไร่ มีผลผลิตรวม 5,354 ไร่ และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 198 กิโลกรัม/ไร่ รองลงมาได้แก่ จังหวัดเลย จำนวน 11,886 ไร่ มีผลผลิตรวม 1,470 ไร่ และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 124 กิโลกรัม/ไร่ จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 11,565 ไร่ มีผลผลิตรวม 1,258 ไร่ และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 109 กิโลกรัม/ไร่ จังหวัดหนองคาย จำนวน 8,982 ไร่ มีผลผลิตรวม 1,764 ไร่ และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 196 กิโลกรัม/ไร่ และจังหวัดบึงกาฬ จำนวน 5,752 ไร่ มีผลผลิตรวม 2,040 ไร่ และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 355 กิโลกรัม/ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ 43 แสดงเนื้อที่เพาะเลี้ยงและผลผลิตการทำประมงที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดฯ

เนื้อที่เพาะเลี้ยง (ไร่)									
ลำดับ	สัตว์ประมง	ปี 2557	ร้อยละ	ปี 2558	ร้อยละ	yoy	ปี 2559	ร้อยละ	yoy
1	ปลานิล	59,453	87.65	58,336	88.02	- 1.88	57,410	87.83	- 1.59
2	ปลาดุก	8,376	12.35	7,940	11.98	- 5.21	7,957	12.17	0.21
รวม		67,829	100.00	66,276	100.00	- 2.29	65,367	100.00	- 1.37
ผลผลิต									
		รวม (ตัน/ปี)			yoy	ผลผลิต (กก./ไร่)			yoy
		ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559		ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	
1	ปลานิล	9,983	9,446	9,062	- 5.38	168	162	158	- 3.57
2	ปลาดุก	3,069	2,939	2,824	- 4.24	366	370	355	1.023
รวม		13,052	12,385	11,886	- 5.11	192	187	179	- 2.887

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/, 12 ธันวาคม 2558 หมายเหตุ: yoy หมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลง

(1) ปลานิล ในปี 2559 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเนื้อที่เพาะเลี้ยงปลานิล จำนวน 171,217 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 57.88 ของประเทศ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเนื้อที่เพาะเลี้ยงปลานิลเป็นอันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 57,140 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.94 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 13.03 ของประเทศ รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 อันดับที่ 2 (63,374 ไร่) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง อันดับ 3 (39,494 ไร่) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 อันดับที่ 4 (20,128 ไร่) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 อันดับ 5 (16,072 ไร่) ตามลำดับ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี 2559 มีผลผลิตการเลี้ยงปลานิล จำนวน 48,330 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 71.11 ของประเทศ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตรวมเป็นอันดับที่ 3 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 11,886 ตัน ซึงกลุ่มจังหวัดที่มีผลผลิตรวมสูงที่สุดได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 อันดับที่ 1 (18,729 ตัน) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง อันดับที่ 2 (17,107 ตัน) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 อันดับที่ 4 (8,782 ตัน) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 เป็นอันดับที่ 5 (6,815 ตัน)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี 2559 มีผลผลิตการทำประมง/ไร่ 282 กิโลกรัม/ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.55 ของประเทศ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิต/ไร่ ต่ำที่สุดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 158 กิโลกรัม/ไร่ กลุ่มจังหวัดที่มีผลผลิตต่อไร่ สูงที่สุดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 เป็นอันดับที่ 1 (550 กก./ไร่) รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง เป็นอันดับที่ 2 (405 กก./ไร่) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 เป็นอันดับที่ 3 (320 กก./ไร่) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เป็นอันดับที่ 4 (257 กก./ไร่)

ตารางที่ 44 เนื้อที่เพาะเลี้ยงปลานิล ผลผลิต และผลผลิต/ไร่ของกลุ่มจังหวัดฯ

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	เนื้อที่เพาะเลี้ยง (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)		
	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	429,510	419,505	406,373	188,907	179,620	167,278	440	428	412
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	178,643	174,210	171,217	54,124	50,848	48,330	303	292	282
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	59,453	58,336	57,410	9,983	9,446	9,062	168	162	158
อุดรธานี	24,857	24,211	23,848	4,797	4,503	4,316	193	186	181
เลย	11,904	11,805	11,601	1,464	1,405	1,346	123	119	116
หนองคาย	8,850	8,724	8,584	1,398	1,326	1,270	158	152	148
หนองบัวลำภู	11,264	11,105	10,935	1,228	1,166	1,126	109	105	103
บึงกาฬ	2,578	2,491	2,442	1,096	1,046	1,004	425	420	411
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	18,823	18,320	18,018	6,405	6,005	5,768	340	328	320
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	35,530	34,929	34,386	15,418	14,724	13,910	434	422	405
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	50,874	49,424	48,428	14,150	13,285	12,460	278	269	257
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	13,963	13,201	12,975	8,168	7,388	7,130	585	560	550
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ %	33.28	33.49	33.53	18.44	18.58	18.75	55.42	55.48	55.92
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ประเทศ %	13.84	13.91	14.13	5.28	5.26	5.42	38.18	37.82	38.35

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

ตารางที่ 45 ผลผลิตการเลี้ยงปลานิลของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	ผลผลิตการเลี้ยงปลานิล (ตัน)		
	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	188,907	179,620	167,278
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	54,124	50,848	48,330
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	9,983	9,446	9,062
อุดรธานี	4,797	4,503	4,316
เลย	1,464	1,405	1,346
หนองคาย	1,398	1,326	1,270
หนองบัวลำภู	1,228	1,166	1,126
บึงกาฬ	1,096	1,046	1,004
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	6,405	6,005	5,768
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	15,418	14,724	13,910
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	14,150	13,285	12,460
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	8,168	7,388	7,130
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ภาคอิสาน %	18.44	18.58	18.75
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ประเทศ %	5.28	5.26	5.42

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

ตารางที่ 46 ผลผลิตการเลี้ยงปลานิลต่อไร่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	ผลผลิตการเลี้ยงปลานิลต่อไร่ (กก./ไร่)		
	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	440	428	412
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	303	292	282
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	168	162	158
อุดรธานี	193	186	181
เลย	123	119	116
หนองคาย	158	152	148
หนองบัวลำภู	109	105	103
บึงกาฬ	425	420	411
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	340	328	320
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	434	422	405
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	278	269	257
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	585	560	550
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ภาคอิสาน %	55.45	55.48	56.03
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ประเทศ %	38.18	37.85	38.35

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

(2) ปลาดุก ในปี 2559 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเนื้อที่เพาะเลี้ยงปลาดุก จำนวน 33,118 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 64.97 ของประเทศ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเนื้อที่เพาะเลี้ยงปลาดุกเป็นอันดับ 2 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 7,857 ไร่ คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 23.72 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 8.31 ของประเทศ กลุ่มจังหวัดที่มีเนื้อที่เพาะเลี้ยงปลาดุกมากที่สุด คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 อันดับที่ 1 (14}946 ไร่) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง อันดับ 3 (5,109 ไร่) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 อันดับที่ 4 (3,097 ไร่) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 อันดับ 5 (2,110 ไร่)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี 2559 มีผลผลิตการเลี้ยงปลาดุก จำนวน 14,598 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 86.41 ของประเทศ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิตรวมเป็นอันดับที่ 3 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 2,824 ตัน กลุ่มจังหวัดที่มีผลผลิตสูงที่สุดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 อันดับที่ 1 (6,269 ตัน) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง อันดับที่ 2 (3,197 ตัน) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 อันดับที่ 4 (1,652 ตัน) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 เป็นอันดับที่ 5 (656 ตัน)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี 2559 มีผลผลิตการทำประมง/ไร่ 441 กิโลกรัม/ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 61.18 ของประเทศ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีผลผลิต/ไร่ เป็นอันดับ 4 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 359 กิโลกรัม/ไร่ กลุ่มจังหวัดที่มีผลผลิตต่อไร่สูงที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง เป็นอันดับที่ 1 (626 กก./ไร่) รองลงมาได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 เป็นอันดับที่ 2 (533 กก./ไร่) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เป็นอันดับที่ 3 (419 กก./ไร่) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 เป็นอันดับที่ 5 (311 กก./ไร่)

ตารางที่ 47 เนื้อที่เพาะเลี้ยงปลาดุก ผลผลิต และผลผลิต/ไร่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	เนื้อที่เพาะเลี้ยง (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)		
	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	97,804	95,875	94,549	113,825	111,480	107,431	1,164	1,163	1,136
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	34,260	33,628	33,118	16,039	15,272	14,598	468	454	441
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	8,376	7,940	7,857	3,069	2,939	2,824	366	370	359
อุดรธานี	3,368	3,267	3,234	1,134	1,078	1,038	337	330	321
เลย	300	290	285	142	130	124	473	448	435
หนองคาย	412	406	398	547	519	494	1,328	1,278	1,241
หนองบัวลำภู	648	637	630	147	137	132	227	215	210
บึงกาฬ	3,648	3,340	3,310	1,099	1,075	1,036	301	322	313
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	2,049	2,133	2,110	683	677	656	333	317	311
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	5,391	5,168	5,108	3,903	3,332	3,197	724	645	626
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	15,073	15,257	14,946	6,741	6,606	6,269	447	433	419
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	3,371	3,130	3,097	1,643	1,718	1,652	487	549	533
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ %	24.45	23.61	23.72	19.13	19.24	19.35	78.27	81.50	81.54
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อ ประเทศ %	8.56	8.28	8.31	2.70	2.64	2.63	31.48	31.83	31.63

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

ตารางที่ 48 ผลผลิตการเลี้ยงปลาดุกของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	ผลผลิตการเลี้ยงปลาดุก (ตัน)		
	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	97,804	95,875	94,549
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	34,260	33,628	33,118
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	8,376	7,940	7,857
อุดรธานี	3,368	3,267	3,234
เลย	300	290	285
หนองคาย	412	406	398
หนองบัวลำภู	648	637	630
บึงกาฬ	3,648	3,340	3,310
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	2,049	2,133	2,110
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	5,391	5,168	5,108
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	15,073	15,257	14,946
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	3,371	3,130	3,097
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ภาคอิสาน %	24.45	23.61	23.72
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ประเทศ %	8.56	8.28	8.31

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

ตารางที่ 49 ผลผลิตการเลี้ยงปลาดุกต่อไร่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	ผลผลิตการเลี้ยงปลาดุกต่อไร่ (กก./ไร่)		
	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ประเทศ	1,164	1,163	1,136
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	468	454	441
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	366	370	359
อุดรธานี	337	330	321
เลย	473	448	435
หนองคาย	1,328	1,278	1,241
หนองบัวลำภู	227	215	210
บึงกาฬ	301	322	313
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	333	317	311
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	724	645	626
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	447	433	419
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	487	549	533
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ภาคอิสาน %	78.21	81.50	81.41
สัดส่วนภาคอิสานตอนบน 1 / ประเทศ %	31.44	31.81	31.60

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร http//www2.oae.go.th/,26/05/59

3.) ด้านปศุสัตว์ ในปี 2560 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการทำปศุสัตว์ที่สำคัญ ได้แก่ การเลี้ยงโคเนื้อ-โคนม สุกร กระบือ ไก่ เป็ด แพะ แกะ และสัตว์เลี้ยงอื่นๆ จำนวน 104,662,833 ตัว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 77.90 ของประเทศ สัตว์เลี้ยงที่นิยมเลี้ยงเพื่อการปศุสัตว์มากที่สุดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ไก่ จำนวน 94,747,779 ตัว รองลงมาได้แก่ เป็ด (5,942,601 ตัว) โคเนื้อ (2,284,682 ตัว) สุกร (730,892 ตัว) กระบือ (730,892 ตัว) โคนม (177,278 ตัว) แพะ (46,478 ตัว) และแกะ (2,231 ตัว) ตามลำดับ

ในปี 2560 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีสัตว์เลี้ยงเพื่อการปศุสัตว์จำนวนทั้งสิ้น 8,811,095 ตัว คิดเป็นร้อยละ 8.42 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 1.86 ของประเทศ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีการเลี้ยงสัตว์เพื่อการปศุสัตว์เป็นอันดับที่ 4 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มจังหวัดที่เลี้ยงสัตว์เพื่อทำการปศุสัตว์สูงที่สุด ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 อันดับที่ 1 (63,595,743 ตัว) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง อันดับที่ 2 (15,567,311 ตัว) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 อันดับที่ 3 (12,930,725 ตัว) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 อันดับที่ 5 (5,025,711 ตัว)

สัตว์เลี้ยงที่นิยมเลี้ยงเพื่อการปศุสัตว์มากที่สุดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ได้แก่ ไก่ (7,286,185 ตัว) รองลงมาได้แก่ เป็ด (946,225 ตัว) โคเนื้อ (156,253 ตัว) สุกร (67,581 ตัว) กระบือ (67581 ตัว) โคนม (14,323 ตัว) แพะ (4,312 ตัว) และแกะ (191 ตัว)

ตารางที่ 50 ข้อมูลปศุสัตว์ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ปี พ.ศ. 2560

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	สุกร (ตัว)	กระบือ (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)	รวมทั้งหมด (ตัว)
ประเทศ	4,876,228	584,327	10,191,784	1,029,924	429,979,458	26,287,094	652,964	45,628	473,647,407
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2,284,682	177,278	730,892	730,892	94,747,779	5,942,601	46,478	2,231	104,662,833
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	156,253	14,323	67,581	67,581	7,286,185	946,225	4,312	191	8,811,095
อุดรธานี	64,633	8,651	167,372	33,195	2,909,650	326,594	1,501	25	3,511,621
เลย	27,575	2,430	44,510	8,533	1,123,290	161,143	507	90	1,368,078
หนองคาย	25,362	10	62,028	8,999	1,413,415	234,804	1,394	13	1,746,025
หนองบัวลำภู	23,120	2,222	48,201	5,681	1,201,548	118,753	540	63	1,400,128
บึงกาฬ	15,563	1,010	13,914	11,173	638,282	104,931	370	-	785,243
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	277,904	5,387	127,720	122,994	4,038,805	451,710	955	236	5,025,711
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	529,912	32,572	459,771	118,474	13,155,124	1,267,366	3,727	365	15,567,311
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	758,975	121,858	790,348	234,588	59,346,829	2,307,011	34,778	1,356	63,595,743
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	561,638	3,138	284,780	187,255	10,920,836	970,289	2,706	83	12,930,725
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือ %	6.84	8.08	9	9.25	7.69	15.92	9.28	8.56	8.42
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1 ต่อประเทศ %	3.20	2.45	1	6.56	1.69	3.60	0.66	0.42	1.86

ที่มา : กลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

2.3 ด้านอุตสาหกรรม

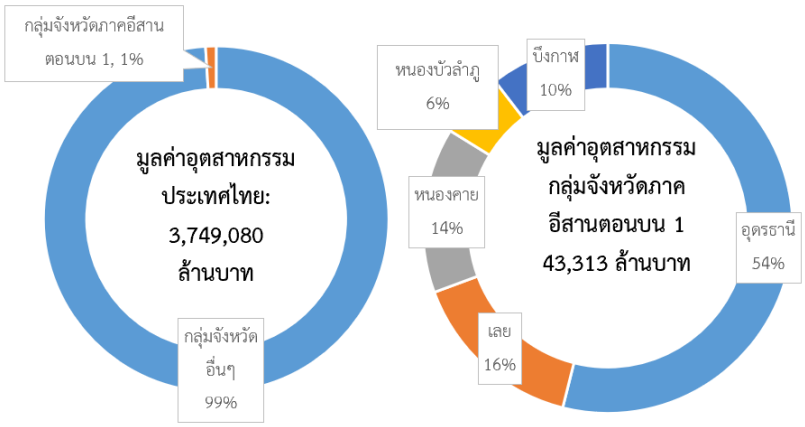
แผนภาพที่ 5 สรุปตัวชี้วัดการพัฒนาเกี่ยวกับประเด็นอุตสาหกรรม

อันดับ 1 – 18	ตัวชี้วัด	ค่าเฉลี่ย	กลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1		
			ค่าสถิติ	หน่วย	อันดับ
	สัดส่วนการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมฯ	6.65	7.25	พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ/พันล้	4
	สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนต่อปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย	221.58	257.10	พันลิตรต่อ 1 Ktoe	4
	ปริมาณการใช้น้ำมันดีเซล	234,447.06	680,320.70	พันลิตร	10
	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่	22.98	18.11	ร้อยละ	12
	อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรม แบบปริมาณลูกโซ่	2.16	1.01	ร้อยละ	12

ตารางที่ 51 มูลค่าด้านอุตสาหกรรม ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ปี พ.ศ.2555 – 2559 (ล้านบาท)

กลุ่มจังหวัดภาคอีสานตอนบน 1	2555	2556	2557	2558	2559
ภาคอุตสาหกรรมและเหมืองแร่	33,686	36,516	39,888	38,001	43,313
อัตราการเติบโต		8.4%	9.2%	-4.7%	14.0%

แผนภาพที่ 6 สัดส่วนมูลค่าด้านอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคอีสานตอนบน 1 ปี พ.ศ. 2559 (ล้านบาท)



กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีมูลค่าภาคอุตสาหกรรมอยู่ที่ประมาณ 43,313 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2559 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าในอัตราประมาณร้อยละ 14 อย่างไรก็ตามหากคำนวณการติบโตของภาคอุตสาหกรรม แบบปริมาณลูกโซ่ จะพบว่าอัตราการเติบโตของภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดนี้ถือว่ามีการเติบโตที่ไม่ได้สูงมากนัก หากเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่นๆ *[อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรม แบบปริมาณลูกโซ่ (12)]* และหากพิจารณาแนวโน้มของภาคอุตสาหกรรมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 เป็นต้นมา จะพบว่าแนวโน้มมูลค่าภาคอุตสาหกรรมมีการเติบโตขึ้นโดยเฉลี่ยกว่าร้อยละ 6.7 ต่อปี

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาสัดส่วนภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดเทียบกับของทั้งประเทศ จะพบว่ามีสัดส่วนเพียงร้อยละ 1 เท่านั้น โดยจังหวัดอุดรธานีนับว่ามีสัดส่วนสูงที่สุด อยู่ที่ร้อยละ 54 ในขณะที่จังหวัดหนองบัวลำภู มีสัดส่วนที่น้อยที่สุด อยู่ที่ร้อยละ 6

ตารางที่ 52 สถานภาพด้านอุตสาหกรรม ของกลุ่มจังหวัดภาคอีสานตอนบน 1

ประเด็นอุตสาหกรรม	2557	2558	2559
จำนวนโรงงาน (โรงงาน)	7,823	7,807	7,669
อัตราการเปลี่ยนแปลง		*-0.2%*	*-1.8%*
จำนวนเงินลงทุน (ล้านบาท)	80,059	82,553	81,844
อัตราการเปลี่ยนแปลง		*3.1%*	*-0.9%*
จำนวนคนงาน (ราย)	47,920	49,895	45,950
อัตราการเปลี่ยนแปลง		*4.1%*	*-7.9%*

ในประเด็นสถานภาพด้านอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 พบว่า จำนวนโรงงานของกลุ่มจังหวัด ลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่จำนวนเงินลงทุน และจำนวนคนงานกลับมีความผันผวนระหว่างปี โดยในปี 2559 จำนวนคนงานลดลงจำนวนมาก โดยลดลงกว่าร้อยละ 7.9 ซึ่งอาจสะท้อนถึงการปรับเปลี่ยนจากแรงงานคนไปสู่เครื่องจักร หรือการเปลี่ยนประเภทของอาชีพของกลุ่มคนงานในพื้นที่

แผนภาพที่ 7 ผลิตภาพแรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคอีสานตอนบน 1



ผลิตภาพแรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในปี พ.ศ. 2559 อยู่ที่ประมาณ 159,662 บาทต่อหัวต่อปี ซึ่งถือว่าสูงเป็นลำดับที่ 3 ของกลุ่มจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด แต่อยู่ในลำดับที่ 15 ของทั้งประเทศ อย่างไรก็ตาม จากจำนวนผลิตภาพแรงงานดังกล่าว จะเห็นได้ว่ามีการเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงที่ผ่านมา นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 เป็นต้นมา

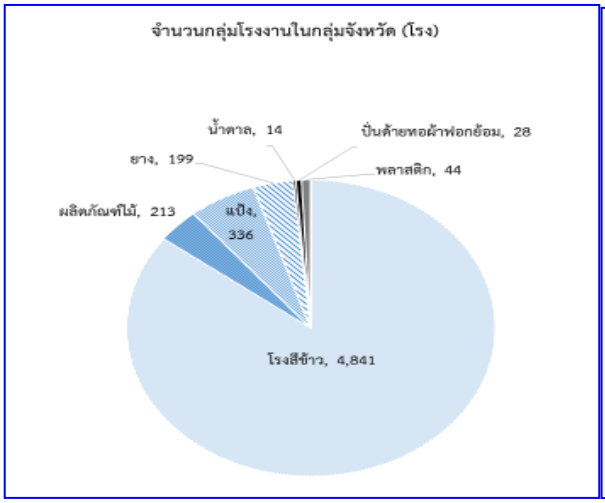
หากพิจารณาร่วมกับข้อมูลจำนวนแรงงานก่อนหน้า อาจสรุปได้ว่ากลุ่มจังหวัดมีการเน้นการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมผ่านเครื่องจักรกลเพิ่มมากขึ้น ทำให้จำนวนแรงงานลดลง แต่กลับมีผลผลิตเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

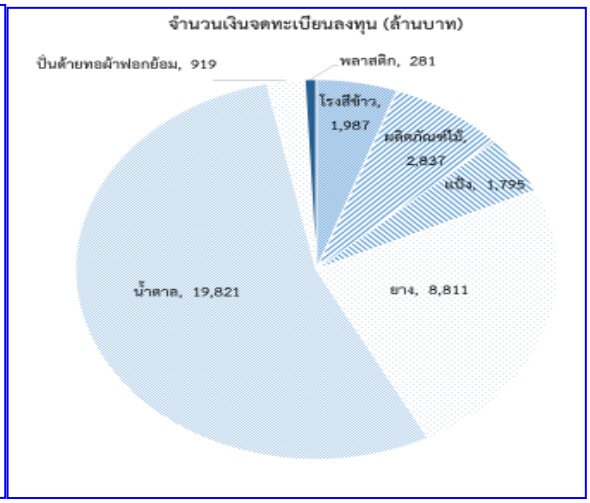
กรมโรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรมได้บันทึกการจดทะเบียนโรงงานในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (มิถุนายน 2560) ดังนี้

ตารางที่ 53 จำนวนโรงงานจดทะเบียนในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (โรงงาน)

	โรงสีข้าว	ผลิตภัณฑ์ไม้	แป้ง	ยาง	น้ำตาล	ปั่นด้ายทอผ้าฟอกย้อม	พลาสติก
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	4,841	213	336	199	14	28	44
อุดรธานี	2,593	111	180	101	11	23	29
เลย	577	29	51	68	2	2	2
หนองคาย	518	39	43	11	-	-	9
หนองบัวลำภู	1,032	18	28	3	1	3	2
บึงกาฬ	121	16	34	16	-	-	2

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม





ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม

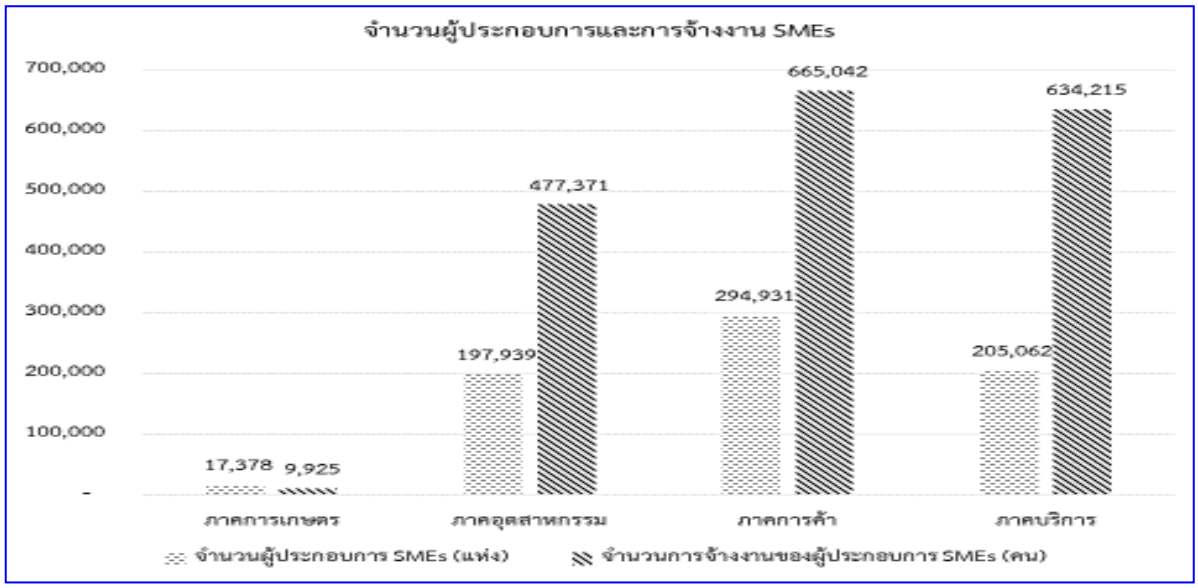
(1) เขตอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม เขตเศรษฐกิจพิเศษ

จังหวัดอุดรธานี กำหนดพื้นที่อุตสาหกรรมและคลังสินค้าในบริเวณตำบลโนนสูงและหนองไผ่ อำเภอเมือง พื้นที่ประมาณ 5,000 ไร่ เป็นเขตนิคมอุตสาหกรรมอุดรธานี 2,213-3-12 ไร่ พื้นที่รองรับอุตสาหกรรมและคลังสินค้า ประมาณ 2,786.7 ไร่ และบริเวณโรงแต่งแร่โปแตซ 1,260 ไร่ (อ้างอิงเขตตามการขอประทานบัตรสำรวจแร่ คำขอที่ 5/2547 วันที่ 29 ต.ค.47) มีการจัดตั้งเขตนิคมอุตสาหกรรมอุดรธานีเป็นแห่งที่ 56 ของประเทศ บริหารงานโดย บจก. เมืองอุตสาหกรรมอุดรธานี กำหนดเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมหรือคลัสเตอร์ (Cluster) อุตสาหกรรมไฟฟ้า และเทคโนโลยี

จังหวัดหนองคาย กำหนดเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ กำหนดพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้ารักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 17/2558 เรื่องการจัดหาที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจ ที่ดินในท้องที่ตำบลสระใคร อำเภอสระใคร กำหนดพัฒนาด้านอุตสาหกรรมศูนย์กลางตลาดค้าส่ง/ปลีก และสินค้าระหว่างประเทศ เพื่อผลิตภัณฑ์ครัวไทยสู่อาเซียน อุตสาหกรรมประเภทการคมนาคมขนส่งทั้งภายในประเทศและต่างประเทศหรือโลจิสติกส์ และอุตสาหกรรมประเภทอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

(2) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs)

แสดงจำนวนผู้ประกอบการ SMEs และการจ้างงานในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด



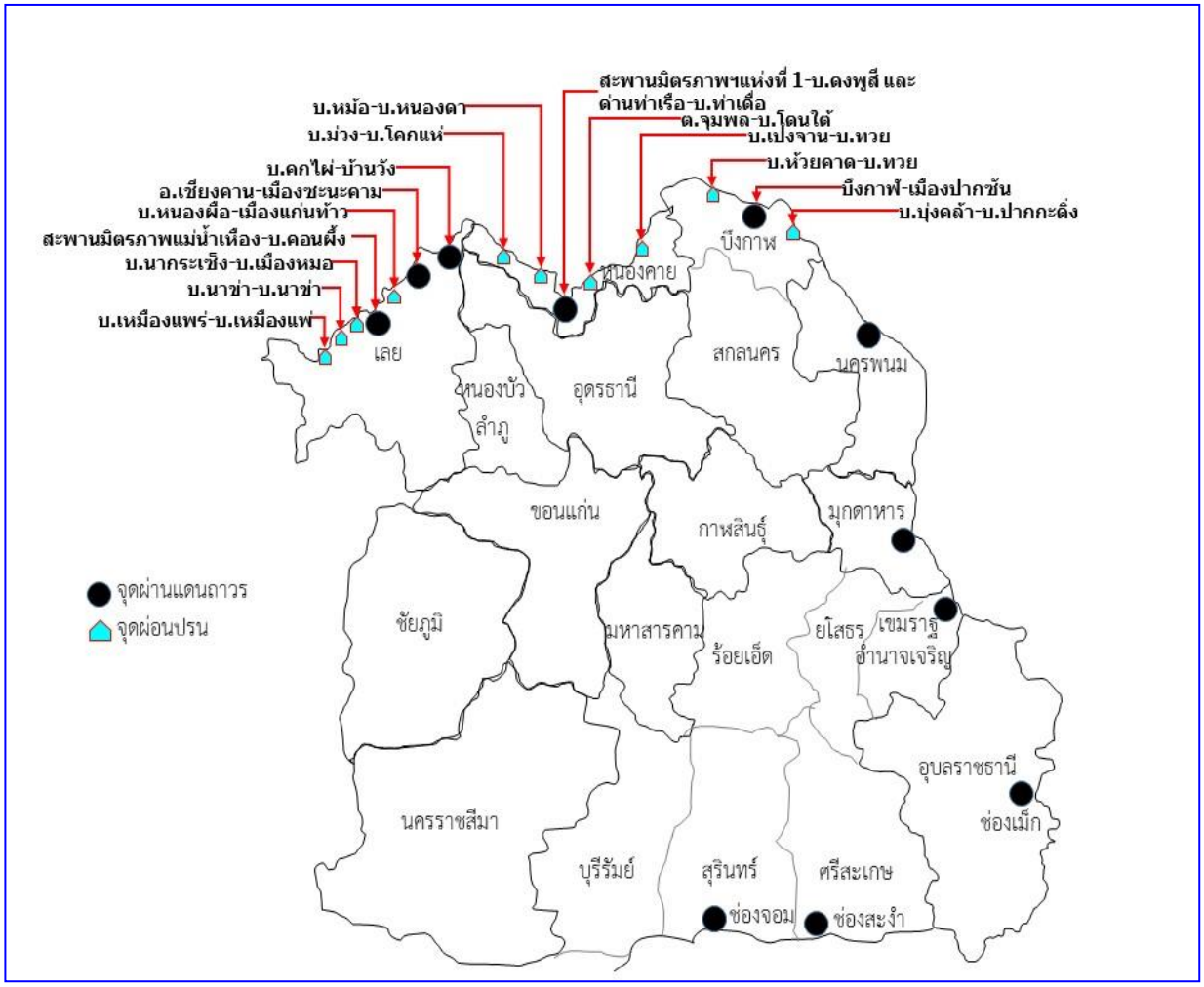
ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

<u>สรุปประเด็นสำคัญด้านอุตสาหกรรม</u>

- สัดส่วนภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดอีสานบน 1 **ค่อนข้างต่ำ** *[สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาอุตสาหกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม (12) / อัตราการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม (12)]*
- **ผลิตภาพแรงงาน**ของกลุ่มจังหวัด**ที่ต่ำ** *[ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ย(15)]*
- มีรูปแบบการใช้**พลังงานที่ค่อนข้างดี** โดยเฉพาะในส่วนของการใช้**พลังงานทดแทน** *[สัดส่วนการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย (4) / สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนต่อปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย (4) / ปริมาณการใช้น้ำมันดีเซล (10)]*
- <u>ปัญหา / ความต้องการ</u>: **ศูนย์กระจายสินค้าและขนถ่ายสินค้า** การดูแล**สิ่งแวดล้อม** การก่อสร้างสะพานคู่ขนานสะพานมิตรภาพไทยลาวแห่งที่ 1 จังหวัด**หนองคาย-เวียงจันทน์** เพื่อลดความแออัด **วางแผนด้านแรงงาน**ร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อเตรียมบุคลากร

2.4 ด้านการค้า

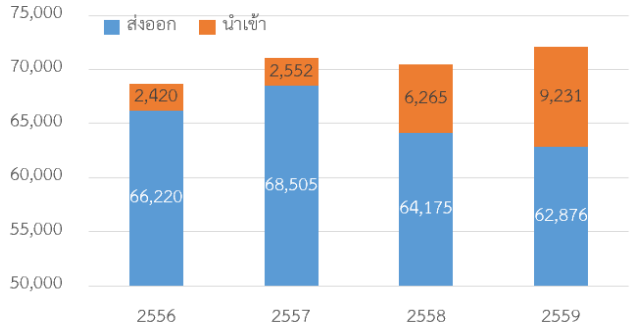
1. การค้าชายแดน กลุ่มจังหวัดฯ มีด่านศุลกากร 4 แห่ง ได้แก่ ด่านศุลกากรบึงกาฬ ด่านศุลกากรท่าลี่ ด่านศุลกากรเชียงคาน ด่านศุลกากรหนองคาย มีจุดผ่านแดนถาวร 6 แห่ง ได้แก่ จุดผ่านแดนถาวรสะพานมิตรภาพข้ามแม่น้ำเหืองไทย-ลาว อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย จุดผ่านแดนถาวรเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย จุดผ่านแดนถาวรคกไผ่ อำเภอปากชม จังหวัดเลย จุดผ่านแดนถาวรสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 1 หนองคาย-เวียงจันทน์ และจุดผ่านแดนถาวรท่าเรือเทศบาลเมืองหนองคาย วัดหายโศก อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จุดผ่านแดนถาวรบึงกาฬ อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ และจุดผ่อนปรน 10 แห่ง ในจังหวัดเลย 4 แห่ง ได้แก่ จุดผ่อนปรนบ้านเหมืองแพร่ อำเภอนาแห้ว จุดผ่อนปรนบ้านนาข่า อำเภอด่านซ้าย จุดผ่อนปรนบ้านนากระเซ็ง อำเภอท่าลี่ จุดผ่อนปรนบ้านหนองผือ อำเภอท่าลี่ จุดผ่อนปรนในจังหวัดหนองคาย 4 แห่ง ได้แก่ จุดผ่อนปรนบ้านสังคม อำเภอสังคม จุดผ่อนปรนบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จุดผ่อนปรนบ้านโพนพิสัย อำเภอโพนพิสัย จุดผ่อนปรนบ้านเปงจาน อำเภอรัตนวาปี จุดผ่อนปรนในจังหวัดบึงกาฬ 2 แห่ง ได้แก่ จุดผ่อนปรนบ้านห้วยคาด อำเภอปากคาด และจุดผ่อนปรน บ้านบุ่งคล้า อำเภอบุ่งคล้า



แผนภาพที่ 8 สรุปตัวชี้วัดการพัฒนาเกี่ยวกับประเด็นการค้า

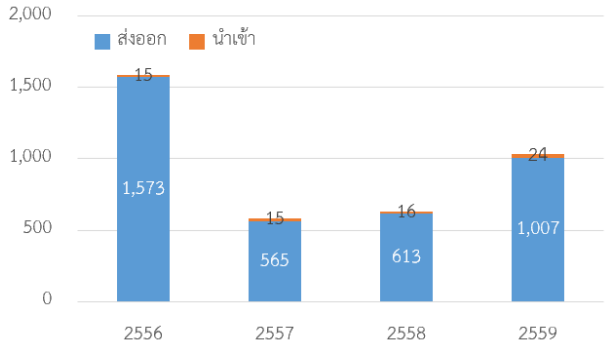
อันดับ (1 – 18)	ตัวชี้วัด	ค่าเฉลี่ย	กลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1		
			ค่าสถิติ	หน่วย	อันดับ
	จำนวนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับอนุมัติการจดทะเบียน	1,127.86	7,528.00	แห่ง	4
	อัตราเพิ่มของรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP	22.54	24.52	ร้อยละ	5
	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่	4.02	3.17	ร้อยละ	8
	ปริมาณการใช้น้ำมันดีเซล	234,447.06	680,320.70	พันลิตร	10

แผนภาพที่ 9 มูลค่าการค้ากับ สปป.ลาว (ล้านบาท)



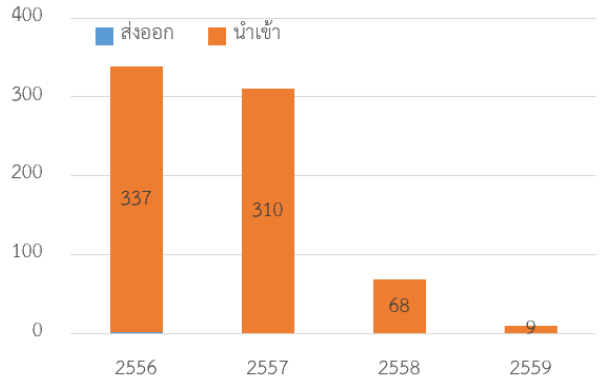
การค้ากับ สปป ลาว ปี 2559	ส่งออก	นำเข้า
หนองคาย	90.0%	80.9%
เชียงคาน	0.7%	3.5%
ท่าลี่	6.2%	10.7%
บึงกาฬ	3.1%	4.9%
รวม	100.0%	100.0%

แผนภาพที่ 10 มูลค่าการค้ากับ เวียดนาม (ล้านบาท)



การค้ากับ สปป ลาว ปี 2559	ส่งออก	นำเข้า
บึงกาฬ	100%	100%

แผนภาพที่ 11 มูลค่าการค้ากับ จีน (ล้านบาท)



การค้ากับ จีน ปี 2559	ส่งออก	นำเข้า
หนองคาย	100%	99%
ท่าลี่		0.5%
บึงกาฬ		0.1%
รวม	100%	100%

การค้าส่วนใหญ่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ยังคงเป็นการค้ากับ สปป ลาว เป็นหลัก โดยในช่วงที่ผ่านมามีแนวโน้มการค้าที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเข้าที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก แต่ในการค้ากับเวียดนาม และจีนกลับมีสัดส่วนที่ค่อนข้างต่ำ และผันผวน

ทั้งนี้ ด่านหนองคายถือว่ายังคงเป็นด่านการค้าสำคัญของกลุ่มจังหวัด โดยมีสัดส่วนการค้ากับ สปป ลาว กว่าร้อยละ 90 และเป็นด่านที่มีสัดส่วนการค้ากับ จีน เกือบทั้งหมด

แผนภาพที่ 12 มูลค่าจำหน่ายสินค้า OTOP กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1



การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีการเติบโตขึ้นต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่าอยู่ที่ 7,447 ล้านบาท ซึ่งเติบโตจากปีที่ผ่านมากว่าร้อยละ 24 โดยจังหวัดอุดรธานีเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สูงที่สุดในกลุ่ม โดยมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 54 ในขณะที่จังหวัดบึงกาฬ และหนองคายมีสัดส่วนการจำหน่ายที่ต่ำที่สุดในกลุ่มจังหวัด อยู่ที่ร้อยละ 8

มูลค่าการค้าชายแดนที่เกิดขึ้นในกลุ่มจังหวัด สินค้าในสิบอันดับแรกที่ส่งออก และนำเข้า ส่วนใหญ่เป็นการส่งออกสินค้าที่ผลิตจากส่วนกลาง หรือจากภาคตะวันออก และนำเข้าเพื่อเป็นส่วนประกอบหรือผลิตในเขตอุตสาหกรรมภาคกลาง หรือภาคตะวันออก มีสินค้าที่ผลิตในพื้นที่กลุ่มจังหวัดน้อยมาก

มูลค่าการค้าชายแดนระหว่างไทย-สปป.ลาว ที่ผ่านด่านศุลกากรในกลุ่มจังหวัดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่สัดส่วนที่น้อย ในขณะที่การนำเข้ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

การค้าผ่านด่านชายแดนระหว่างไทย-เวียดนาม ที่ผ่านด่านศุลกากรในกลุ่มจังหวัด มูลค่าโดยรวมมีแนวโน้มลดลง แต่การส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

การค้าผ่านแดนระหว่างไทย-จีน ที่ผ่านด่านศุลกากรในกลุ่มจังหวัด มูลค่าโดยรวมซึ่งส่วนใหญ่เป็นการส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

รายการสินค้าส่งออกใน 10 อันดับแรกของแต่ละด่านศุลกากรไม่แตกต่างกันมาก ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ น้ำมันดีเซล ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า เชื้อเพลิงอื่น ๆ ปูนซิเมนต์ เครื่องดื่ม ที่ไม่มีแอลกอฮอล์ สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่ผลิตจากส่วนกลาง หรือนิคมอุตสาหกรรมในภาคกลาง ภาคตะวันออก เป็นสินค้าในพื้นที่น้อยมาก

สินค้านำเข้าจาก สปป.ลาว ส่วนใหญ่เป็นสินค้าขั้นกลางนำมาเป็นปัจจัยการผลิตในประเทศ แร่ ผลิตภัณฑ์จากพืช เป็นต้น สินค้านำเข้าจากจีน ส่วนใหญ่เป็นอาวุธ กระสุน วัตถุระเบิด และส่วนประกอบพืชและผลิตภัณฑ์จากพืชอื่น ๆ เป็นต้น

มูลค่าการค้าชายแดนที่เกิดขึ้นในกลุ่มจังหวัด สินค้าในสิบอันดับแรกที่ส่งออก และนำเข้า ส่วนใหญ่เป็นการส่งออกสินค้าที่ผลิตจากส่วนกลาง หรือจากภาคตะวันออก และนำเข้าเพื่อเป็นส่วนประกอบ หรือผลิตในเขตอุตสาหกรรมภาคกลาง หรือภาคตะวันออก มีสินค้าที่ผลิตในพื้นที่กลุ่มจังหวัดน้อยมาก

ตารางที่ 54 รายการสินค้าและมูลค่าการส่งออกไป สปป.ลาว ผ่านด่านศุลกากรหนองคาย

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้าส่งออก	2555	2556	2557	2558	2559
1	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	9,201.046	9,904.515	10,827.42	10,173.040	11,312.550
2	น้ำมันดีเซล	9,360.410	8,873.908	8,817.847	6,613.766	4,517.983
3	สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตรอื่น ๆ	1,328.536	1,632.601	1,834.185	1,884.844	2,216.775
4	ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า	1,568.349	1,467.985	1,504.725	2,151.246	2,105.893
5	น้ำมันสำเร็จรูปอื่น ๆ	1,459.025	1,872.581	1,961.730	1,685.579	1,704.817
6	น้ำมันเบนซิน	2,672.561	3,031.786	2,862.626	2,072.007	1,574.430
7	เครื่องสำอาง เครื่องหอมและสบู่	585.086	980.868	1,134.424	1,408.898	1,445.041
8	สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ	1,235.353	822.260	792.645	1,061.733	1,420.291
9	เครื่องจักรที่ใช้ในการก่อสร้างและส่วนประกอบ	3,726.542	2,528.001	1,087.796	1,490.085	1,340.404
10	เหล็กและเหล็กกล้า	1,499.135	1,443.608	1,804.615	1,104.262	1,306.838
	รวม 10 อันดับ	32,636.040	32,558.110	32,628.020	29,645.460	28,945.020
	อื่น ๆ	2,8062.490	23,486.710	26,003.030	27,612.540	27,615.530
	มูลค่ารวม	60,698.540	56,044.820	58,631.050	57,257.990	56,560.550

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ

ตารางที่ 55 รายการสินค้าและมูลค่าการนำเข้าจาก สปป.ลาวผ่านด่านศุลกากรหนองคาย

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้านำเข้า	2555	2556	2557	2558	2559
1	เชื้อเพลิงอื่น ๆ	-	-	-	2,528.730	5,315.479
2	ลวดและสายเคเบิล ที่หุ้มฉนวน	353.721	391.258	314.657	393.866	610.841
3	รองเท้า	5.357	2.551	175.386	266.622	327.139
4	ใบยาสูบ			244.079	303.264	279.879
5	เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์					194.296
6	เครื่องพักกระแสไฟฟ้า หม้อแปลงไฟฟ้าและส่วนประกอบ	2.326	0.252	15.856	153.535	167.094
7	ไม้แปรรูป	261.711	316.657	245.708	221.598	72.367
8	เศษกระดาษ	58.840	53.896	55.628	51.884	66.412
9	ผลไม้อื่น ๆ และของปรุงแต่งจากผลไม้	43.342	41.436	80.120	71.505	60.950
10	ผลิตภัณฑ์ไม้อื่น ๆ	32.161	33.939	50.317	53.388	44.432
	รวม 10 อันดับ	757.461	839.991	1181.755	4,044.395	7,138.893
	อื่น ๆ	1,241.260	358.533	315.541	318.269	332.452
	มูลค่ารวม	1,998.730	1,198.526	1497.296	4,362.665	7,471.346

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ

ตารางที่ 56 รายการสินค้าและมูลค่าการส่งออกจาก สปป.ลาว ผ่านด่านศุลกากรเชียงคาน

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้าส่งออก	2555	2556	2557	2558	2559
1	สินค้าปศุสัตว์อื่น ๆ	0.062	2.657	7.114	4.715	125.938
2	เครื่องสำอาง เครื่องหอมและสบู่	62.028	57.288	62.409	81.028	75.286
3	สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ	35.407	27.620	27.398	13.580	22.954
4	ปูนซิเมนต์	30.014	18.767	25.795	21.906	22.144
5	อาหารสัตว์อื่น ๆ	1.220	2.757	0.897	8.187	19.949
6	เหล็กและเหล็กกล้า	50.840	27.537	23.677	8.793	17.696
7	สิ่งปรุงรสอื่นๆ	26.516	22.587	17.456	17.160	15.574
8	วัตถุดิบเพื่อใช้ทำเครื่องสำอาง	34.465	12.268	9.864	15.316	13.821
9	เคมีภัณฑ์อินทรีย์	24.011	18.988	5.896	11.000	12.643
10	เคมีภัณฑ์เบ็ดเตล็ด	6.108	5.850	7.238	8.163	12.593
	รวม 10 อันดับ	270.674	196.324	187.747	189.851	338.602
	อื่น ๆ	412.313	300.997	235.364	195.793	104.450
	มูลค่ารวม	682.988	497.321	423.111	385.645	443.053

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ

ตารางที่ 57 รายการสินค้าและมูลค่าการส่งออกไป สปป.ลาว ผ่านด่านศุลกากรท่าลี่

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้าส่งออก	2555	2556	2557	2558	2559
1	น้ำมันดีเซล	614.852	971.104	1,653.428	1,016.921	887.862
2	น้ำมันเบนซิน	77.912	293.628	731.680	687.800	747.389
3	ปูนซิเมนต์	217.360	558.311	485.934	280.772	247.261
4	เหล็กและเหล็กกล้า	521.478	2,342.53	2,176.562	709.274	233.263
5	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	635.319	845.705	449.586	310.863	184.016
6	สินค้าแร่และเชื้อเพลิงอื่น ๆ	61.503	104.448	34.282	93.684	182.513
7	ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า	196.985	360.515	375.553	185.137	138.347
8	ยานพาหนะอื่น ๆ และส่วนประกอบ	497.668	756.903	445.334	307.155	90.895
9	สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ	261.301	115.032	83.149	82.356	66.738
10	น้ำมันสำเร็จรูปอื่น ๆ	36.015	69.238	62.286	52.911	63.090
	รวม 10 อันดับ	3,120.398	6,417.423	6,497.796	3,726.878	2,841.379
	อื่น ๆ	1,387.524	2,196.166	1,569.737	1,025.223	1,066.179
	มูลค่ารวม	4,507.921	8,613.589	8,067.533	4,752.102	3,907.557

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ

ตารางที่ 58 แสดงรายการสินค้าและมูลค่าการนำเข้าจาก สปป.ลาว ผ่านด่านศุลกากรท่าลี่

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้านำเข้า	2555	2556	2557	2558	2559
1	ธัญพืช	496.735	432.459	16.901	526.272	445.310
2	ผักและของปรุงแต่งจากผัก	9.3182	6.498	54.896	158.023	347.649
3	ไม้แปรรูป	167.743	77.451	47.531	77.980	91.510
4	พืชน้ำมันและผลิตภัณฑ์	15.735	22.887	37.708	52.848	67.223
5	พืชและผลิตภัณฑ์จากพืชอื่นๆ	8.768	9.356	15.508	34.068	13.247
6	ผลิตภัณฑ์ไม้อื่น ๆ	11.432	12.781	8.532	11.118	8.501
7	เครื่องใช้และเครื่องตกแต่งภายในบ้านเรือนอื่น ๆ	1.581	1.978	2.343	3.162	4.937
8	เส้นใยใช้ในการทอ	5.031	9.578	4.386	1.463	3.195
9	เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ	1.108	-	5.692	0.288	2.260
10	เครื่องจักรใช้ในการเกษตร	-	0.102	0.997	1.390	1.535
	รวม 10 อันดับ	717.453	573.092	194.498	866.615	985.372
	อื่น ๆ	4.195	66.833	11.697	8.273	3.498
	มูลค่ารวม	721.64	639.926	206.195	874.888	988.870

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ

ตารางที่ 59 แสดงรายการสินค้าและมูลค่าการส่งออกไป สปป.ลาว ผ่านด่านศุลกากรบึงกาฬ

(หน่วย : ล้านบาท)

	รายการสินค้าส่งออก	2555	2556	2557	2558	2559
1	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	411.10	100.99	4.53	106.92	396.66
2	น้ำมันดีเซล	129.56	176.96	409.24	357.01	307.17
3	ปูนซิเมนต์	0.84		1.84	57.11	128.24
4	เครื่องสำอาง เครื่องหอมและสบู่	241.21	72.69	93.96	80.40	116.09
5	เตาอบไมโครเวฟและเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ให้ความร้อน	144.76	86.99	118.61	115.21	110.82
6	น้ำมันสำเร็จรูปอื่น ๆ	116.29	1.54	8.61	93.25	91.41
7	สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ	62.61	62.61	62.25	50.64	72.30
8	เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	92.14	24.05	53.81	80.92	69.83
9	ตู้เย็น ตู้แช่แข็งและส่วนประกอบ	127.68	73.37	91.52	54.48	54.79
10	อาหารสัตว์อื่น ๆ	30.00	24.25	41.46	51.75	52.00
	รวม 10 อันดับ	1,356.19	623.45	885.86	1,047.70	1,399.29
	อื่น ๆ	1,377.80	441.21	497.68	731.61	565.80
	มูลค่ารวม	2,733.99	1,064.66	1,383.55	1,779.32	1,965.09

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ

ตารางที่ 60 แสดงรายการสินค้าและมูลค่าการนำเข้าจาก สปป.ลาว ผ่านด่านศุลกากรบึงกาฬ

(หน่วย : ล้านบาท)

	รายการสินค้านำเข้า	2555	2556	2557	2558	2559
1	เชื้อเพลิงอื่น ๆ	-	-	-	107.660	267.180
2	ไม้แปรรูป	440.010	361.550	457.090	313.020	114.890
3	ผักและของปรุงแต่งจากผัก	52.000	25.350	114.690	172.580	43.570
4	ผลิตภัณฑ์ไม้อื่น ๆ	13.870	19.270	30.350	28.730	16.830
5	ไม้อัดและไม้วีเนียร์	-	-	0.500	0.500	3.200
6	พืชและผลิตภัณฑ์จากพืชอื่นๆ	4.170	1.170	-	1.140	1.480
7	ไม้ซุง	-	-	-	-	1.460
8	เครื่องใช้และเครื่องตกแต่งภายในบ้านเรือนอื่น ๆ	-	-	1.960	0.710	0.230
9	เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ	0.750	-	0.150	0.800	0.200
10	เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อื่น ๆ	-	-	0.040	0.300	0.070
	รวม 10 อันดับ	510.810	407.330	604.770	625.460	449.110
	อื่น ๆ	19.850	0.610	0.950	0.070	0.080
	มูลค่ารวม	530.650	407.940	605.720	625.530	449.190

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ

ตารางที่ 61 แสดงรายการสินค้าและมูลค่าส่งออกไปประเทศเวียดนามผ่านด่านศุลกากรบึงกาฬ

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้าส่งออก	2555	2556	2557	2558	2559
1	เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	1,733.855	1,430.152	532.800	510.570	876.554
2	น้ำผลไม้	-	0.935	1.792	22.341	56.369
3	เตาอบไมโครเวฟและเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ให้ความร้อน	10.219	17.860	21.968	46.430	36.291
4	เคมีภัณฑ์อินทรีย์	-	-	6.833	31.890	27.761
5	ข้าว	0.981	15.661	-	-	10.034
6	เครื่องแก้วใช้บนโต๊ะอาหารในครัว	-	-	-	-	0.012
7	รถจักรยานและส่วนประกอบ	-	-	-	-	-
8	แผ่นฟิล์ม ฟอยล์และแถบ	-	-	-	-	-
9	บรรจุภัณฑ์กระดาษ (หีบ กล่อง ซองฯ)	-	-	-	-	-
10	หนังและผลิตภัณฑ์หนังอื่น ๆ	0.191	0.382	-	-	-
	รวม 10 อันดับ	1,745.24	1,464.992	563.394	611.232	1,007.023
	อื่น ๆ	227.726	107.997	1.579	2.215	-
	มูลค่ารวม	1,972.975	1,572.989	564.974	613.448	1,007.023

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ

ตารางที่ 62 แสดงรายการสินค้าและมูลค่านำเข้าจากประเทศเวียดนามผ่านด่านศุลกากรบึงกาฬ

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้านำเข้า	2555	2556	2557	2558	2559
1	สัตว์น้ำ	17.757	13.039	14.978	15.293	20.696
2	เสื้อผ้าสำเร็จรูป	-	-	-	-	2.823
3	หนังดิบและหนังฟอก	-	-	-	-	0.200
4	เครื่องใช้เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ	-	0.078	-	-	-
5	ผลิตภัณฑ์ไม้อื่น ๆ	-	1.576	-	-	-
6	เครื่องใช้ในครัวและโต๊ะอาหาร	-	0.248	-	-	-
7	เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	-	-	-	0.578	-
	รวม 7 อันดับ	17.757	14.943	14.978	15.872	23.719
	มูลค่ารวม	17.757	14.943	14.978	15.872	23.719

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ

ตารางที่ 63 แสดงรายการสินค้าและมูลค่าการส่งออกไปจีนผ่านด่านศุลกากรท่าลี่

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้าส่งออก	2555	2556	2557	2558	2559
1	เครื่องตัดต่อและป้องกันวงจรไฟฟ้า	-	-	-	-	17.128
	รวม 1 อันดับ	-	-	-	-	17.128
	มูลค่ารวม	-	-	-	-	17.128

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ

ตารางที่ 64 แสดงรายการสินค้าและมูลค่าการนำเข้าจากประเทศจีนผ่านด่านศุลกากรท่าลี่

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้านำเข้า	2555	2556	2557	2558	2559
1	ผลิตภัณฑ์โลหะทำด้วยเหล็ก	-	-	-	-	0.042
2	รองเท้า	-	-	-	-	0.002
3	อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	-	-	-	0.003	-
4	เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ	-	-	-	19.800	-
5	เครื่องจักรใช้ในการเกษตร	-	-	-	0.011	-
6	เครื่องสำอาง	0.005	-	-	-	-
7	มอเตอร์ไฟฟ้า ชุดเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและส่วนประกอบ	-	-	1.050	-	-
	รวม 7 อันดับ	0.005		1.050	19.814	0.044
	มูลค่ารวม	0.005	0	1.050	19.814	0.044

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ

ตารางที่ 65 แสดงรายการสินค้าและมูลค่าการนำเข้าจากจีนผ่านด่านศุลกากรบึงกาฬ

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้านำเข้า	2555	2556	2557	2558	2559
1	สบู่และผงซักฟอก	-	-	-	-	0.013
2	ผลิตภัณฑ์สิ่งทออื่น ๆ	-	-	-	0.002	-
	รวม 2 อันดับ	-	-	-	0.002	0.013
	มูลค่ารวม	-	-	-	0.002	0.013

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ

ตารางที่ 66 แสดงรายการสินค้าและมูลค่าการส่งออกไปจีนผ่านด่านศุลกากรหนองคาย

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้าส่งออก	2555	2556	2557	2558	2559
1	วัตถุดิบเพื่อใช้ทำเครื่องสำอาง	-	-	-	-	0.895
2	น้ำมันเบนซิน	-	-	0.976	-	-
3	ยานพาหนะอื่น ๆ และส่วนประกอบ	-	1.570	-	-	-
	รวม 3 อันดับ	-	1.570	0.976	-	0.895
	มูลค่ารวม	-	1.570	0.976	-	0.895

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ

ตารางที่ 67 แสดงรายการสินค้าและมูลค่าการนำเข้าจากประเทศจีนผ่านด่านศุลกากรหนองคาย

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้านำเข้า	2555	2556	2557	2558	2559
1	อาวุธ กระสุน วัตถุระเบิดและส่วนประกอบ	-	-	4.123	1.612	2.888
2	พืชและผลิตภัณฑ์จากพืชอื่นๆ	19.185	6.505	4.552	0.587	2.435
3	ผ้าทอด้วยใยสังเคราะห์และใยเทียม	0.424	0.534	0.969	0.206	2.095
4	ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ทำจากพลาสติก	4.531	3.479	5.140	0.931	0.347
5	เสื้อผ้าสำเร็จรูป	44.258	28.776	33.809	9.891	0.159
6	เครื่องเล่นในสวนสนุก	-	-	-	-	0.143
7	เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ	0.266	0.130	27.730	11.094	0.132
8	เครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์ทางการแพทย์	0.242	0.329	0.737	0.164	0.111
9	ผลิตภัณฑ์สิ่งทออื่น ๆ	1.087	0.558	1.287	0.285	0.109
10	เครื่องมือเครื่องใช้ทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์ การทดสอบอื่น ๆ	0.008	0.175	0.031	0.016	0.104
	รวม 10 อันดับ	70.004	40.488	78.382	24.788	8.529
	อื่น ๆ	106.724	296.186	230.633	23.578	0.289
	มูลค่ารวม	176.728	336.675	309.016	48.367	8.818

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ

<u>สรุปประเด็นสำคัญด้านการค้า</u>

- สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับทางด้าน**การค้าค่อนข้างสูง** *[สัดส่วนมูลค่าสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และคมนาคม (8)]*
- มีจำนวน**วิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนที่สูง** *[จำนวนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับอนุมัติจดทะเบียน (4)]*
- มียอดขายผลิตภัณฑ์ OTOP **ที่ค่อนข้างสูงและโตต่อเนื่อง** *[อัตราเพิ่มของรายได้จากการขายสินค้า OTOP (5)]* โดยจังหวัดอุดรธานีมีสัดส่วนการจำหน่ายสูงที่สุด
- กลุ่มจังหวัดมีการค้ากับประเทศ **สปป ลาว**มากที่สุด โดยในช่วงที่ผ่านมามีแนวโน้มการ**นำเข้าเพิ่มสูงขึ้น**มาก
- ด้านการค้าชายแดนพบว่าสินค้า**ที่มีการค้าขายนั้นมีทั้งสินค้าอุปโภค บริโภค และวัตถุดิบ** เป็นส่วนใหญ่

2.5 การท่องเที่ยว

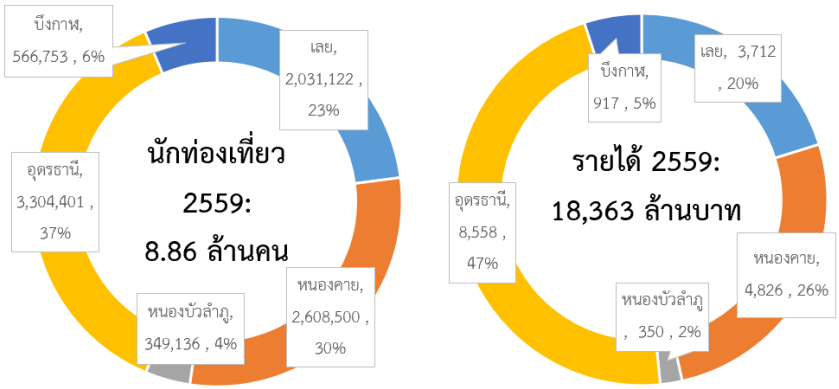
แผนภาพที่ 13 สรุปตัวชี้วัดการพัฒนาเกี่ยวกับประเด็นการท่องเที่ยว

อันดับ 1 – 18	ตัวชี้วัด	ค่าเฉลี่ย	กลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1		
			ค่าสถิติ	หน่วย	อันดับ
	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่	3.73	1.24	ร้อยละ	13
	อัตราเพิ่มของรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP	22.54	24.52	ร้อยละ	5

ตารางที่ 69 จำนวนนักท่องเที่ยว (ผู้เยี่ยมเยือน) และรายได้จากการท่องเที่ยว
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	2557	2558	2559
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน (คน)	7,830,808	8,577,144	8,859,912
อัตราการเติบโต	2.3%	9.5%	3.3%
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)	15,334	17,116	18,363
อัตราการเติบโต	3.5%	11.6%	7.3%

แผนภาพที่ 14 สัดส่วนนักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1



กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีแนวโน้มด้านการท่องเที่ยว (ผู้เยี่ยมเยือน) ที่เพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่อง โดยเฉพาะในปี 2558 ที่มีจำนวนนักท่องเที่ยว และรายได้เติบโตสูงขึ้นมาก ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2559 มีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 8.8 ล้านคน ในขณะที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวอยู่ที่ 18,363 ล้านบาท

หากพิจารณาเป็นรายจังหวัด พบว่าจังหวัดอุดรธานียังเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนนักท่องเที่ยว และรายได้สูงที่สุดในกลุ่ม โดยอุดรธานียังเป็นจังหวัดเดียวที่มีสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยว (ร้อยละ 47) สูงกว่าสัดส่วนนักท่องเที่ยวที่ (ร้อยละ 37) ในขณะที่จังหวัดอื่น ๆ มีสัดส่วนนักท่องเที่ยวที่สูงกว่าสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งสิ้น ซึ่งอาจสะท้อนถึงการใช้จ่ายจากการท่องเที่ยวในจังหวัดเหล่านั้น ทั้งนี้จังหวัดหนองบัวลำภูเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนจำนวนนักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยวน้อยที่สุดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

ตารางที่ 70 สถิติด้านการท่องเที่ยวสำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

จังหวัด	รายการ	2557	2558	2559
อุดรธานี	ค่าใช้จ่ายต่อหัว	1,254	1,277	1,326
	เวลาพำนัก (วัน)	2.35	2.37	2.38
	อัตราการเข้าพัก (%)	63	66	67
หนองคาย	ค่าใช้จ่ายต่อหัว	1,038	1,085	1,126
	เวลาพำนัก (วัน)	2.43	2.31	2.31
	อัตราการเข้าพัก (%)	51	54	57
เลย	ค่าใช้จ่ายต่อหัว	997	1,040	1,078
	เวลาพำนัก (วัน)	2.25	2.19	2.23
	อัตราการเข้าพัก (%)	49	52	62
หนองบัวลำภู	ค่าใช้จ่ายต่อหัว	591	608	628
	เวลาพำนัก (วัน)	2.23	2.22	2.21
	อัตราการเข้าพัก (%)	46	48	49
บึงกาฬ	ค่าใช้จ่ายต่อหัว	889	924	952
	เวลาพำนัก (วัน)	2.18	2.17	2.19
	อัตราการเข้าพัก (%)	48	51	53
ตะวันออกเฉียงเหนือ	ค่าใช้จ่ายต่อหัว	898	933	**968**
	เวลาพำนัก (วัน)	2.33	2.30	**2.30**
	อัตราการเข้าพัก (%)	49	52	54
ประเทศไทย	ค่าใช้จ่ายต่อหัว	1,517	1,598	1,673
	เวลาพำนัก (วัน)	2.42	2.39	2.38
	อัตราการเข้าพัก (%)	50	55	57

ข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยวอื่นๆ ที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ชี้ให้เห็นว่าจังหวัดอุดรธานีมีทั้งนักท่องเที่ยว เวลาพำนัก ค่าใช้จ่ายต่อหัว และอัตราการเข้าพักสูงที่สุด และยังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอีกด้วย สะท้อนให้เห็นถึงกิจกรรมสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดที่มีจำนวนมาก หากเทียบกับจังหวัดอื่นๆ ในกลุ่ม ในส่วนของจังหวัดอื่นๆ จะเห็นได้ว่าแม้ว่าค่าใช้จ่ายต่อหัวจะเพิ่มสูงขึ้นทั้งหมด แต่เวลาพำนักกลับลดลง โดยเฉพาะของจังหวัดหนองบัวลำภู และบึงกาฬที่มีอัตราค่าใช้จ่ายต่อหัว และเวลาพำนักต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สะท้อนให้เห็นถึงการขาดกิจกรรม และสิ่งดึงดูดให้เกิดการจับจ่ายหรือพักอยู่ในพื้นที่

<u>สรุปประเด็นสำคัญด้านการท่องเที่ยว</u>

- สัดส่วนของภาคการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดอีสานบน 1 **ยังไม่สูงมากนัก** *[สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม(12)]* แต่ในช่วงที่ผ่านมาพบว่ามีจำนวน **นักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยวที่เติบโตสูงขึ้นมาก** *(อัตราการเติบโตของรายได้ สูงกว่าอัตราการเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยว)*

- **จังหวัดอุดรธานี** เป็นจังหวัดที่มีการเติบโตทางด้านการท่องเที่ยวสูงที่สุด และเป็นเพียงจังหวัดเดียวที่มี**สัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวสูงกว่าสัดส่วนจำนวนนักท่องเที่ยว** และยังมีค่าใช้จ่ายต่อหัวและจำนวนวันพำนักที่เพิ่มสูงขึ้น (จังหวัดอื่นๆ มีค่าใช้จ่ายต่อหัวเพิ่มขึ้น แต่มีวันพำนักลดลง) แสดงให้เห็นถึงกิจกรรม หรือค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในพื้นที่
- ปัญหา / ความต้องการ: การพัฒนา**แหล่งและเส้นทาง**การท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล ทำเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกัน เพิ่มรายละเอียด**เรื่องราว** ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่**เชื่อมโยงกับอาหารปลอดภัย** พัฒนา**สินค้า** OTOP เพื่อการท่องเที่ยว

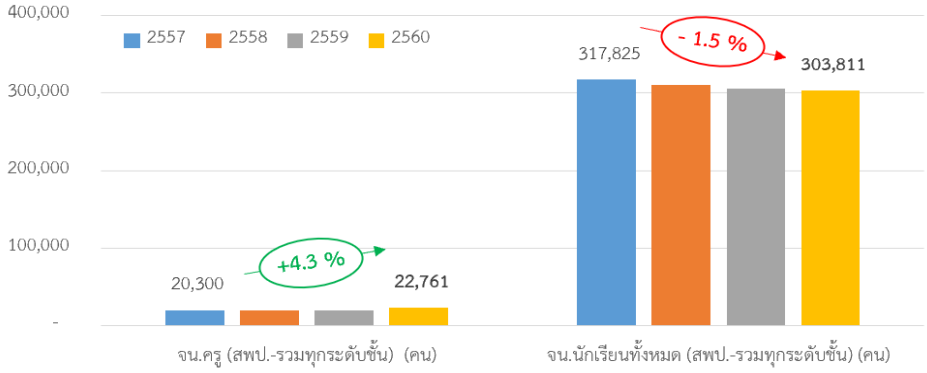
2.6 สังคม

การศึกษา

แผนภาพที่ 15 สรุปตัวชี้วัดการพัฒนาเกี่ยวกับประเด็นการศึกษา

อันดับ 1 – 18	ตัวชี้วัด	ค่าเฉลี่ย	กลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1		
			ค่าสถิติ	หน่วย	อันดับ
	จำนวนนักเรียนพิการเรียนร่วมเฉลี่ยต่อโรงเรียน	11.48	14.90	คนต่อโรงเรียน	2
	จำนวนผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้านเฉลี่ยต่อหมู่บ้าน	44.53	50.76	คน	6
	สัดส่วนนักเรียนด้อยโอกาสต่อนักเรียนทั้งหมด	59.33	66.63	ร้อยละ	11
	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย	8.05	7.50	ปี	12
	คะแนนเฉลี่ยสติปัญญา (IQ) เด็กนักเรียนไทย	98.10	96.64	คะแนน	13
	ระดับคะแนนเฉลี่ย O-NET	32.22	30.07	คะแนน	16
	สัดส่วนเด็กที่มีพัฒนาการสมวัย	95.43	93.80	ร้อยละ	17
	สัดส่วนผู้ใช้อินเตอร์เน็ตต่อจำนวนประชากร	47.75	41.41	ร้อยละ	17

แผนภาพที่ 16 จำนวนครู และนักเรียนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (คน)



หมายเหตุ: ปี 2560 รวมจำนวนครูและลูกจ้าง

ตารางที่ 21 อัตราส่วนทางการศึกษาสำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

อัตราส่วนครูต่อนักเรียน (สพป.-รวมทุกชั้น)	2557	2558	2559	2560*
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	15.70	15.60	15.70	13.30
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	15.40	15.30	15.50	13.20
ประเทศไทย	16.40	16.40	16.50	13.70
จำนวนนักเรียนเฉลี่ยต่อห้อง (สพป.-รวมทุกชั้น)	**2557**	**2558**	**2559**	**2560**
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	15.90	15.90	15.60	15.50
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	15.90	15.60	15.50	15.20
ประเทศไทย	16.90	16.70	16.70	16.40

หมายเหตุ: ปี 2560 รวมจำนวนครูและลูกจ้าง

ในช่วงปีที่ผ่านมาจำนวนนักเรียนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีแนวโน้มที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่มีจำนวนครู (และครูลูกจ้าง) เพิ่มสูงขึ้น ทำให้สัดส่วนของครูต่อนักเรียน และจำนวนนักเรียนเฉลี่ยต่อห้องของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีแนวโน้มลดลง ซึ่งในปี พ.ศ. 2560 พบว่าครูในกลุ่มจังหวัดฯ 1 คน สามารถรองรับนักเรียนได้ที่ 13.3 คน ซึ่งถือว่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่กลับมีจำนวนนักเรียนเฉลี่ยต่อห้องอยู่ที่ 15.5 คน ซึ่งถือว่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สรุปประเด็นสำคัญด้านการศึกษา

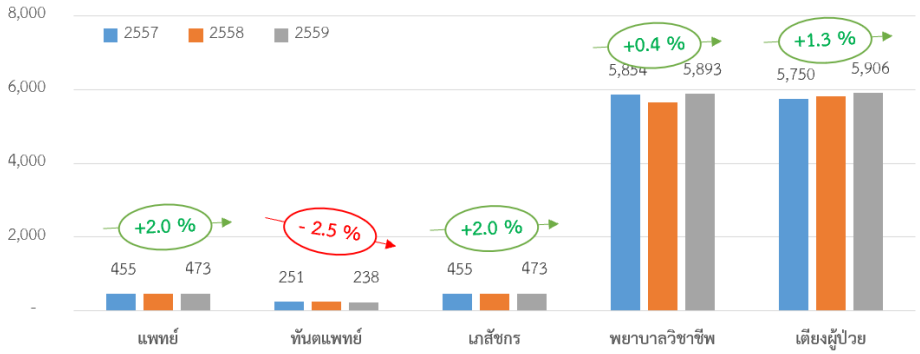
- คุณภาพ**การศึกษายังต้องมีการพัฒนา** *[ปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย(12) / คะแนนเฉลี่ยสติปัญญา (IQ) (13) / ระดับคะแนนเฉลี่ย O-Net (17) / สัดส่วนเด็กที่มีการพัฒนาการที่สมวัย (17)]*
- สถานการณ์ของ**จำนวนนักเรียนลดลง**อย่างต่อเนื่อง ทำให้สัดส่วนจำนวนนักเรียนต่อห้อง และครูต่อนักเรียนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น (จากการที่มีจำนวนนักเรียนลดลง)
- มีการเปิดโอกาสให้กลุ่ม**คนพิการได้ดี** *[จำนวนนักเรียนพิการเรียนร่วม (2)]* แต่ยังคงมี**ปัญหาการเข้าถึงการศึกษา**สำหรับคนด้อยโอกาสบางกลุ่ม *[สัดส่วนนักเรียนด้อยโอกาสต่อนักเรียนทั้งหมด(11)]*

สาธารณสุข

แผนภาพที่ 17 สรุปตัวชี้วัดการพัฒนาเกี่ยวกับประเด็นสาธารณสุข

อันดับ 1 18	ตัวชี้วัด	ค่าเฉลี่ย	กลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1		
			ค่าสถิติ	หน่วย	อันดับ
	สัดส่วนคนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน ๆ ละ 30 นาที	99.12	99.70	ร้อยละ	2
	สัดส่วนประชากรที่มีภาวะอ้วนและหรืออ้วนลงพุง	33.16	30.57	ร้อยละ	4
	อัตราการคลอดในมารดาอายุน้อยกว่า 15 ปี	1.43	1.20	รายต่อหญิงวัยเดียวกันพันคน	4
	อัตราเพิ่มของการเจ็บป่วยด้วย 5 โรคไม่เรื้อรังที่สำคัญ (โรคหัวใจ เบาหวาน หลอดเลือดสมอง ความดันโลหิตสูง หรือมะเร็ง)	5.10	2.36	ร้อยละ	4
	สัดส่วนคนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี	95.09	97.69	ร้อยละ	5
	สัดส่วนครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัยและได้มาตรฐาน	98.63	98.92	ร้อยละ	7
	สัดส่วนครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม	98.73	98.84	ร้อยละ	7
	สัดส่วนค่าใช้จ่ายประเภทเวชภัณฑ์และค่าตรวจรักษาพยาบาล ต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมดของครัวเรือน เฉลี่ยต่อเดือน	2.18	1.81	ร้อยละ	7
	อัตราผู้ป่วยทางสุขภาพจิต	3,259.73	2,713.57	รายต่อประชากรแสนคน	7
	อัตราการฆ่าตัวตายต่อประชากรแสนคน	6.52	6.12	รายต่อประชากรแสนคน	9
	สัดส่วนคนดื่มสุรา	6.52	7.61	ร้อยละ	11
	อัตราการเกิดมีชีพ	10.45	9.10	รายต่อประชากรพันคน	11
	อัตราการคลอดในมารดาอายุ 15-19 ปี	43.40	44.20	รายต่อหญิงวัยเดียวกันพันคน	11
	สัดส่วนคนสูบบุหรี่	7.19	7.82	ร้อยละ	13
	สัดส่วนคนพิการได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน ชุมชน หรือภาครัฐ	99.84	99.81	ร้อยละ	15
	สัดส่วนคนอายุยืน ตั้งแต่ 80 ปีขึ้นไป	2.32	1.62	ร้อยละ	17
	สัดส่วนประชากรต่อแพทย์ 1 คน	6,419.46	7,724.00	คน	17
	สัดส่วนประชากรผู้ไปใช้สิทธิประกันสุขภาพ	20.40	17.11	ร้อยละ	18

แผนภาพที่ 18 จำนวนบุคลากรทางการแพทย์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (คน)



ตารางที่ 72 สัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

	2557	2558	2559
ประชากร	3,641,995	3,650,012	3,653,652
แพทย์ต่อประชาการ	8,004	7,783	7,724
ทันตแพทย์ต่อประชากร	14,510	14,314	15,351
เภสัชกรต่อประชากร	8,004	7,783	7,724
พยาบาลต่อประชากร	622	646	620
เตียงต่อประชากร	633	626	619

ในภาพรวม บุคลากรทางการแพทย์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2557 - 2559 ยกเว้นในส่วนของทันตแพทย์ที่กลับมีแนวโน้มลดลง ทั้งนี้หากคิดเป็นสัดส่วนการรองรับต่อประชากรในพื้นที่ จะเห็นได้ว่าแพทย์ เภสัชกร พยาบาล และเตียง ต่างมีสัดส่วนการรองรับประชากรที่ดีขึ้นทั้งหมด (บุคลากรทางการแพทย์ 1 คน รองรับประชากรได้น้อยลง) ยกเว้นในส่วนของทันตแพทย์ ที่กลับมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2559 ทันตแพทย์ 1 คน ต้องรองรับประชากรกว่า 15,351 คนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

สรุปประเด็นสำคัญด้านสาธารณสุข

- จำนวนคนสูงอายุน้อย และเด็กทารกแรกเกิดมีความ**เสี่ยงค่อนข้างสูง** *[สัดส่วนอายุยืน (ตั้งแต่ 80 ปีขึ้นไป) (17)/ อัตราการเกิดมีชีพ(11)]*
- **สุขภาพ**โดยรวมของประชากรอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างดี *[ประชากรมีภาวะอ้วน (4) / อัตราการเพิ่มของโรคเรื้อรัง (4)]* แต่ยังคงมีปัญหาในเรื่องของสุขภาพจิตในพื้นที่อยู่บ้าง *[อัตราผู้ป่วยสุขภาพจิต (7) / อัตราฆ่าตัวตายต่อประชากรแสนคน (9)]*
- คนในพื้นที่จะมีการ**ดูแลสุขภาพเบื้องต้น**อยู่บ้าง *[คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกาลังกาย (2) / สัดส่วนคนไปตรวจสุขภาพ (5) / คนในครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน (7) / คนในครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม (7)]* แต่ยังคงพบปัญหาในเรื่องของ**พฤติกรรมการบริโภค**อยู่ *[ดื่มสุรา(11)/ยาสูบ(13)]*
- ทรัพยากรทางการแพทย์โดยรวมมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น แต่ยังคง**มีอัตราส่วนการรองรับประชาชนที่สูง**อยู่ *[สัดส่วนประชากรต่อแพทย์ 1 คน (17)]* ยกเว้นในส่วนของทันตแพทย์ที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง
- การดูแล**คนพิการยังอยู่ในระดับต่ำ** *[สัดส่วนคนพิการได้รับการดูแล (15)]*
- คนไป**ใช้สิทธิประกันสุขภาพน้อย** *[สัดส่วนผู้ไปใช้สิทธิประกันสุขภาพ (18)]*

ความยากจน

แผนภาพที่ 19 สรุปตัวชี้วัดการพัฒนาเกี่ยวกับประเด็นความยากจน

อันดับ 1 – 18	ตัวชี้วัด	ค่าเฉลี่ย	กลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1		
			ค่าสถิติ	หน่วย	อันดับ
	สัดส่วนหนี้สินเฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนกลุ่มที่ยากจนที่สุด	15.37	12.29	ร้อยละ	5
	สัดส่วนคนจน	11.15	7.52	ร้อยละ	6
	สัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้ในระบบต่อครัวเรือนที่มีหนี้ทั้งหมด	90.34	93.97	ร้อยละ	6
	สัดส่วนแรงงานนอกระบบที่อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงาน	6.86	6.95	ร้อยละ	8
	ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ (Gini coefficient)	0.30	0.31	คะแนน Gini (0-1)	11

ตารางที่ 73 สัดส่วนคนจน (ด้านรายจ่าย) ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

จังหวัด	2556	2557	2558	2559
อุดรธานี	6.61	10.01	9.64	4.01
เลย	8.99	6.49	4.26	3.77
หนองคาย	27.38	16.17	9.71	10.09
หนองบัวลำภู	7.22	9.35	4.56	12.10
บึงกาฬ	3.01	4.12	2.34	7.61
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	**17.87**	**16.92**	**10.47**	**13.85**
ประเทศไทย	**13.46**	**12.76**	**9.00**	**11.15**

สัดส่วนคนยากจนในพื้นที่ส่วนใหญ่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีแนวโน้มลดลง โดยมีเพียงจังหวัดหนองบัวลำภู และบึงกาฬ ที่ในปี พ.ศ. 2559 มีสัดส่วนที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2559 จังหวัดเลยถือว่าเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนน้อยที่สุดในกลุ่ม อยู่ที่ร้อยละ 3.77 ในขณะที่จังหวัดหนองบัวลำภูมีสัดส่วนคนจนสูงที่สุดอยู่ที่ร้อยละ 12.10 ซึ่งหากเทียบกับสัดส่วนคนจนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด ในปี พ.ศ. 2559 จะพบว่าจังหวัดในกลุ่มมีสัดส่วนคนจนที่น้อยกว่าของภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด

ตารางที่ 73 สัดส่วนรายได้ และหนี้สินของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

จังหวัด		2558	2560	2558 / 2560
อุดรธานี	รายได้	10,777	7,890	-36.6%
	หนี้สิน	133,794	121,127	-10.5%
	หนี้สิน/รายได้	12.4	15.4	
เลย	รายได้	9,937	9,639	-3.1%
	หนี้สิน	151,628	164,232	7.7%
	หนี้สิน/รายได้	15.3	17.0	
หนองคาย	รายได้	10,187	8,269	-23.2%
	หนี้สิน	68,643	106,451	35.5%
	หนี้สิน/รายได้	6.7	12.9	
หนองบัวลำภู	รายได้	12,776	8,772	-45.7%
	หนี้สิน	97,143	114,488	15.2%
	หนี้สิน/รายได้	7.6	13.1	
บึงกาฬ	รายได้	11,499	9,004	-27.7%
	หนี้สิน	98,704	124,421	20.7%
	หนี้สิน/รายได้	8.6	13.8	
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	**รายได้**	**10,355**	**8,763**	**-18.2%**
	หนี้สิน	**119,905**	**120,230**	**0.3%**
	หนี้สิน/รายได้	**11.6**	**13.7**	
ประเทศไทย	**รายได้**	**9,782**	**10,445**	**6.4%**
	หนี้สิน	**147,044**	**155,378**	**5.4%**
	หนี้สิน/รายได้	**15.0**	**14.9**	

หมายเหตุ: เป็นข้อมูลของครัวเรือน กลุ่ม Quintile 1 ที่มีรายได้ต่ำสุด / รายได้เฉลี่ยต่อเดือน / หนี้สินเฉลี่ยสะสม ณ วันที่สำรวจ

ข้อมูลสถานการณ์ด้านรายได้ และหนี้สินของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ชี้ให้เห็นว่าโดยส่วนใหญ่จังหวัดมีรายได้ลดลง และมีหนี้สินเพิ่มสูงขึ้น โดยจังหวัดเลยเป็นจังหวัดที่มีรายได้ และหนี้สินสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัด

หากพิจารณาในเชิงสัดส่วนหนี้สินต่อรายได้ จะพบทุกจังหวัดในกลุ่มมีสัดส่วนดังกล่าวเพิ่มสูงขึ้นทั้งหมด โดยมีเพียงว่าจังหวัดหนองคาย และหนองบัวลำภูที่มีสัดส่วนดังกล่าวต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สรุปประเด็นสำคัญด้านความยากจน

- สัดส่วนประชาชนในจังหวัด**มีอาชีพเยอะ** ส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงที่ค่อนข้างต่ำ *[คนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและมีรายได้ (3) / สัดส่วนคนอายุ 60 ปีขึ้นไปมีอาชีพและมีรายได้ (4) / อัตราพึ่งพิง (4)]*
- ประชากรในจังหวัดมี**รายได้ที่ค่อนข้างต่ำ** *[รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (9) / อัตราการออม (18)]* แต่สถานการณ์คนยากจนในภาพรวมของกลุ่มจังหวัด ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างดี *[สัดส่วนคนจน (6)]* โดยในช่วงที่ผ่านมาจะมีความผันผวนในเรื่องของสัดส่วนคนจนอยู่ในแต่ละจังหวัดในกลุ่ม แต่โดยรวมก็ยังถือว่าต่ำกว่าของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ในเชิงเปรียบเทียบแม้ว่าสัดส่วน**หนี้สินครัวเรือน**ของกลุ่มจังหวัดจะยังถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่**ค่อนข้างดี** *[หนี้สินเฉลี่ยต่อรายได้ (5) / สัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้ในระบบต่อหนี้ทั้งหมด (6)]* แต่จะพบว่าในช่วงปีที่ผ่านมา**สัดส่วนหนี้สินต่อรายได้มีการเพิ่มขึ้นสูงมาก** (โดยเกือบทุกจังหวัดมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงและสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
- เส้นความยากจนของจังหวัดในกลุ่ม ยังคงอยู่**ต่ำกว่าของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**ทั้งสิ้น

ความเสมอภาค คุณภาพชีวิต และความอบอุ่น

แผนภาพที่ 20 สรุปตัวชี้วัดการพัฒนาเกี่ยวกับประเด็นความเสมอภาค คุณภาพชีวิต และความอบอุ่น

อันดับ 1 – 18	ตัวชี้วัด	ค่าเฉลี่ย	กลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1		
			ค่าสถิติ	หน่วย	อันดับ
	จำนวนสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ	1.76	2.98	na	1
	สัดส่วนของครอบครัวขยาย	37.41	48.97	ร้อยละ	1
	อัตราการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน	88.44	21.90	na	1
	สัดส่วนหมู่บ้านที่มีระบบน้ำประปา	95.21	98.33	ร้อยละ	2
	สัดส่วนครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง	78.81	93.38	ร้อยละ	3
	สัดส่วนคนอายุ 15 -59 ปี มีอาชีพและมีรายได้	99.00	99.30	ร้อยละ	3
	สัดส่วนครัวเรือนที่มีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี	99.76	99.94	ร้อยละ	3
	สัดส่วนครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน	99.68	99.93	ร้อยละ	3
	สัดส่วนครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ชุมชนหรือท้องถิ่น	99.24	99.83	ร้อยละ	3
	สัดส่วนคนอายุ 6 ปีขึ้นไปปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	99.32	99.69	ร้อยละ	4
	สัดส่วนคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้	92.77	96.09	ร้อยละ	4
	สัดส่วนผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียว	6.62	4.62	ร้อยละ	4
	อัตราพึ่งพิง	50.82	47.00	ร้อยละ	4
	จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านปัญหามลพิษที่ได้รับแจ้งทั้งหมดในพื้นที่	5.72	11.00	เรื่อง	7
	สัดส่วนผู้สูงอายุที่พักอาศัยอยู่ในห้องนอนชั้นล่างหรืออยู่บ้านชั้นเดียว	81.53	85.21	ร้อยละ	7
	มูลค่าสินทรัพย์ทางการเงินของกลุ่มประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุด	45,405.04	41,251.49	na	8
	สัดส่วนครัวเรือนที่มีน้ำประปาใช้ในครัวเรือน	81.17	86.57	ร้อยละ	8
	รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย	23,552.04	21,657.25	บาทต่อเดือน	9
	จำนวนองค์กรชุมชนต่อประชากรแสนคน	136.16	124.50	na	10
	อัตราเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัว	8.20	6.57	เหตุการณ์ต่อแสนครัวเรือน	12
	จำนวนคดียาเสพติด	2,030.84	10,895.00	คดี	13
	รายได้เฉลี่ยต่อหัวของกลุ่มประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุด	9,368.49	7,508.12	na	14
	สัดส่วนผู้สูงอายุที่มีห้องน้ำห้องส้วมแบบโถนั่งห้อยเท้าภายในบ้าน	46.63	31.14	ร้อยละ	14
	อัตราเด็กที่อยู่ในการคุมประพฤติ	0.38	0.54	คดีต่อเยาวชนพันคน	14
	สัดส่วนแรงงานเพศหญิงต่อประชากรแรงงาน	43.53	42.12	ร้อยละ	15
	สัดส่วนผู้หญิงในระดับบริหารหรือในระดับการตัดสินใจต่อจำนวนแรงงานในระดับบริหารทั้งหมด	26.91	20.40	ร้อยละ	16
	อัตราการจดทะเบียนหย่า	5.47	6.75	คู่ต่อพันครัวเรือน	16
	สัดส่วนครัวเรือนที่มีรายได้สูงกว่ารายจ่ายร้อยละ 10 ขึ้นไป	52.72	37.70	ร้อยละ	18
	อัตราส่วนการออมเฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน	19.58	10.76	ร้อยละ	18

ตารางที่ 78 สัดส่วนครัวเรือนที่มีน้ำประปาใช้ (ร้อยละ)

กลุ่มจังหวัด	2558	2560
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	**86.08**	**86.57**
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	78.13	77.57
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	95.52	96.19
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	84.73	90.72
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	67.67	70.63
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	**83.85**	**86.43**
ประเทศไทย	**80.11**	**82.86**

จังหวัด	2558	2559
เลย	93.8	90.3
หนองคาย	95.0	91.6
หนองบัวลำภู	90.0	88.3
อุดรธานี	78.2	83.6
บึงกาฬ	85.8	83.4

ตารางที่ 76 อัตราการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน (ต่อประชากรแสนคน)

กลุ่มจังหวัด	2557	2558	2559
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	**19.7**	**21.3**	**21.9**
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	19.7	20.4	24.2
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	28.4	28.2	28.9
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	63.6	72.8	65.8
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	42.5	65.4	82.0
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	**34.8**	**41.6**	**44.4**
ประเทศไทย	**59.8**	**74.3**	**88.4**

จังหวัด	2558	2559
เลย	32.9	28.4
หนองคาย	15.2	19.2
หนองบัวลำภู	22.5	21.3
อุดรธานี	20.6	20.0
บึงกาฬ	15.2	20.6

ตารางที่ 77 อัตราการเข้าถึงอินเตอร์เน็ต (ร้อยละ)

กลุ่มจังหวัด	2557	2558	2559	2560
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	**24.63**	**26.01**	**34.24**	**41.41**
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	25.37	26.71	28.09	35.54
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	29.51	33.18	39.24	45.56
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	27.88	32.23	37.82	43.01
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	24.50	28.61	34.63	42.04
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	**26.86**	**30.22**	**36.02**	**42.45**
ประเทศไทย	**32**	**36.18**	**44.3**	**49.69**

จังหวัด	2559	2560
เลย	26.1	32.1
หนองคาย	31.5	36.5
หนองบัวลำภู	33.1	39.8
อุดรธานี	40.2	48.5
บึงกาฬ	30.5	38.9

<u>สรุปประเด็นสำคัญด้านความเสมอภาค</u>

- ยังคงมีความเสมอภาคทางด้านรายได้ที่**ค่อนข้างต่ำ** *[ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ (11) / รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรที่มีรายได้ต่ำสุด (14) / สัดส่วนครัวเรือนที่มีรายได้มากกว่ารายจ่าย ร้อยละ 10 ขึ้นไป (18)]*
- **ผู้หญิงยังไม่มีบทบาทในการทำงาน**มากนัก *[สัดส่วนแรงงาน เพศหญิง ต่อประชากรทั้งหมด(15)/ สัดส่วนผู้หญิงในระดับบริหารหรือในระดับการตัดสินใจ(16)]*
- **ผู้สูงอายุได้รับการดูแลที่ดี** *[สัดส่วนผู้สูงอายุอยู่ลำพัง (4)]* แต่ยังคง**ต้องมีการพัฒนาการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น** *[ผู้สูงอายุพักอยู่ชั้นล่าง (7) / สัดส่วนผู้สูงอายุที่มีรูปแบบห้องน้ำที่เหมาะสม (14)]*

สรุปประเด็นสำคัญด้านการเข้าถึงสาธารณูปโภค

- ครัวเรือนในพื้นที่**มีน้ำใช้เพียงพอ** *[ครัวเรือนมีการเข้าถึงน้ำประปา (2) / ครัวเรือนมีน้ำสะอาด (3)]*
- มีอัตราการเกิด**อุบัติเหตุบนท้องถนนที่ต่ำ** [1]
- การเข้าถึง**อินเตอร์เน็ตยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของภาคอีสาน [17]**

สรุปประเด็นสำคัญด้านความอบอุ่น

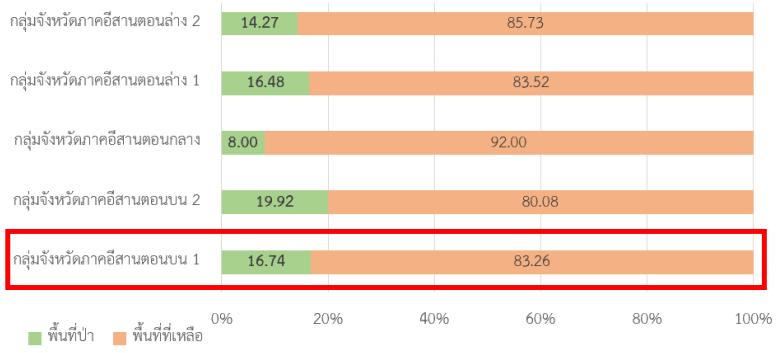
- คนในพื้นที่**มีการทำกิจกรรมร่วมกันที่สูง** *[คนในครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของหมู่บ้าน/ชุมชน หรือท้องถิ่น(3)/ คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง(4)]*
- ยังคง**มีปัญหาสังคม**ในพื้นที่ที่ค่อนข้างสูงอยู่ *[อัตราเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัว (12) / อัตราเด็กที่อยู่ในการคุมประพฤติ (14) / อัตราการจดทะเบียนหย่า (16)]*

2.7 สิ่งแวดล้อม

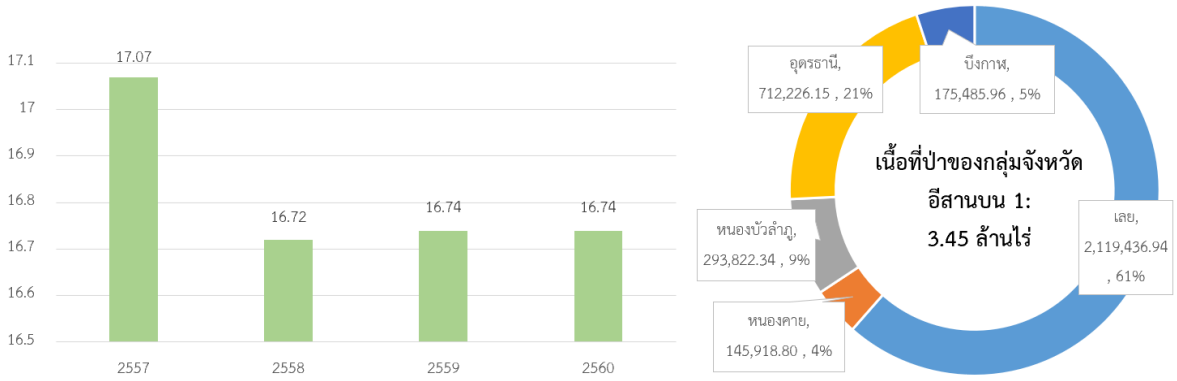
แผนภาพที่ 21 สรุปตัวชี้วัดการพัฒนาเกี่ยวกับประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม

อันดับ 1 – 18	ตัวชี้วัด	ค่าเฉลี่ย	กลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1		
			ค่าสถิติ	หน่วย	อันดับ
	ปริมาณขยะมูลฝอย	811.46	3,584.00	ตันต่อวัน	12
	สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัด	25.90	16.74	ร้อยละ	12
	ผลตรวจวัดคุณภาพน้ำ (WQI)	66.33	31.52	คะแนน (1-100)	17
	จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านปัญหามลพิษที่ได้รับแจ้งทั้งหมดในพื้นที่		5.72	11.00 เรื่อง	7

แผนภาพที่ 22 สัดส่วนเนื้อที่ป่าไม้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอน ปี พ.ศ. 2560

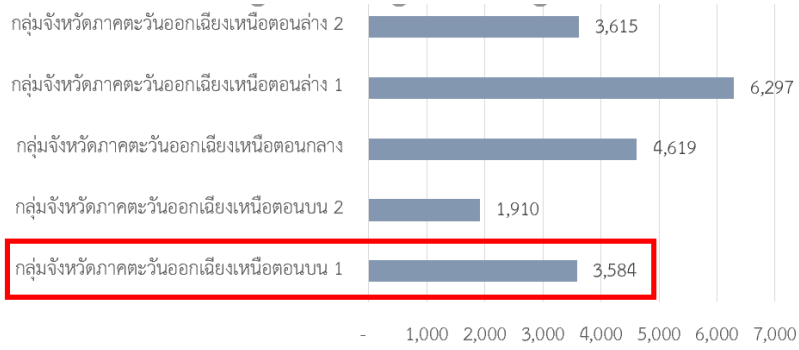


แผนภาพที่ 23 สัดส่วนเนื้อที่ป่าไม้ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1



กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 นับว่าเป็นกลุ่มจังหวัดที่มีสัดส่วนป่าไม้ที่ค่อนข้างสูงในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เป็นรองเพียงกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือบน 2 เท่านั้น) โดยในปี พ.ศ. 2560 มีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้อยู่ที่ประมาณร้อยละ 16.74 ของพื้นที่ทั้งหมดของกลุ่มจังหวัด ซึ่งถือว่ามีสัดส่วนที่ลดลงจากปีก่อนหน้าอย่างต่อเนื่อง จากที่เคยมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 17.07 ในปี พ.ศ. 2557 ทั้งนี้พื้นที่ป่าไม้ส่วนใหญ่จะอยู่ที่จังหวัดเลย ตามมาด้วยจังหวัดอุดรธานีเป็นหลัก

แผนภาพที่ 24 ปริมาณขยะของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี พ.ศ. 2560 (ตัน/วัน)



ตารางที่ 78 ปริมาณขยะ ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (ตัน/ปี)

ปริมาณขยะ (ตัน/ปี)	2557	2558	2559
อุดรธานี	592,136	612,969	592,041
หนองคาย	181,823	185,639	130,438
เลย	210,601	230,171	230,043
บึงกาฬ	124,595	144,778	144,778
หนองบัวลำภู	175,717	181,624	180,323
กลุ่มจังหวัดอีสานบน 1	**1,284,872**	**1,355,180**	**1,277,623**
ประเทศไทย	**22,229,361**	**22,653,207**	**22,060,910**
สัดส่วนต่อประเทศ	5.78%	5.98%	5.79%

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีปริมาณขยะต่อวัน ที่ค่อนข้างน้อยหากเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่น ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีปริมาณขยะอยู่ที่ 3,584 ตันต่อวัน (มากกว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 เพียงกลุ่มเดียว) และหากพิจารณาข้อมูลเป็นรายปีจะเห็นได้ว่าปริมาณขยะของกลุ่มจังหวัดนี้ยังคงมีความผันผวนอยู่ แต่ก็ถือว่าทุกจังหวัดมีปริมาณขยะที่ลดลง ในปี พ.ศ. 2559 โดยจังหวัดที่มีปริมาณขยะมากที่สุดคือจังหวัดอุดรธานี ตามมาด้วยจังหวัดเลย

สรุปประเด็นสำคัญด้านสิ่งแวดล้อม

- กลุ่มจังหวัดมีสัดส่วน**พื้นที่ป่าไม้ที่ค่อนข้างน้อย** *[สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัด(12)]* และมีสัดส่วนที่ลดลงจากช่วงที่ผ่านมา จังหวัดเลยเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนพื้นที่ป่าสูงที่สุด
- กลุ่มจังหวัดมีปริมาณ**ขยะที่ค่อนข้างสูง** *[ปริมาณขยะมูลฝอย (ตันต่อวัน) (12)]* โดย**จังหวัดอุดรธานี**เป็นจังหวัดที่มีปริมาณขยะสูงที่สุด นอกจากนี้ยังมีสัดส่วนของปริมาณขยะเทียบกับของทั้งประเทศยังคงสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- **คุณภาพน้ำยังคงมีปัญหา** *[ดัชนีคุณภาพน้ำผิวดิน (WQI)(17)]*

2.8 ความมั่นคง

แผนภาพที่ 25 สรุปตัวชี้วัดการพัฒนาเกี่ยวกับประเด็นด้านความมั่นคง

อันดับ 1 – 18	ตัวชี้วัด	ค่าเฉลี่ย	กลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1		
			ค่าสถิติ	หน่วย	อันดับ
	จำนวนคดียาเสพติด	2,030.84	10,895.00	คดี	13

ตารางที่ 79 สถิติจำนวนคดียาเสพติดของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

จังหวัด	สถิติจำนวนคดียาเสพติด			
	2556	2557	2558	2559
เลย	5,841	5,113	3,737	2,967
หนองคาย	2,591	2,601	1,834	2,087
หนองบัวลำภู	273	1,196	1,105	687
อุดรธานี	7,798	4,934	3,576	3,129
บึงกาฬ	2,462	3,672	1,864	2,025
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	**18,965**	**17,516**	**12,116**	**10,895**
ประเทศไทย	220,657	184,525	138,802	154,344
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 / ประเทศไทย	8.59%	9.49%	8.73%	7.06%

ในช่วงที่ผ่านมา จำนวนคดีความด้านยาเสพติดในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีแนวโน้มที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหากพิจารณาเป็นรายจังหวัดจะพบว่าในปี พ.ศ. 2559 เกือบทุกจังหวัดในกลุ่มยกเว้นจังหวัดบึงกาฬ มีจำนวนคดีความด้านยาเสพติดลดลงทั้งสิ้น อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. 2559 จังหวัดอุดรธานีเป็นจังหวัดที่มีจำนวนคดียาเสพติดสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัด

ตารางที่ 80 แนวโน้มการรับแจ้งและจับกุมคดีอุกฉกรรจ์ ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

คดีอุกฉกรรจ์	2555	2556	2557	2558	2559
รับแจ้ง	125	124	111	120	99
จับกุม	85	100	89	102	83
ความสำเร็จในการจับกุม	**68%**	**81%**	**80%**	**85%**	**84%**

ตารางที่ 81 แนวโน้มการรับแจ้งและจับกุมคดีอาญา ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

คดีอาญา	2555	2556	2557	2558	2559
รับแจ้ง	952	840	719	947	813
จับกุม	409	408	314	593	413
ความสำเร็จในการจับกุม	**43%**	**49%**	**44%**	**63%**	**51%**

แนวโน้มการรับแจ้งคดีอุกฉกรรจ์ และคดีอาญาลดลงอย่างต่อเนื่อง พร้อมกับมีอัตราความสำเร็จในการจับกุมที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

สรุปประเด็นสำคัญด้านความมั่นคง

- กลุ่มจังหวัดมี**จำนวนคดียาเสพติดที่ค่อนข้างสูง** (13)
- แนวโน้มการเกิด**คดีความยังคงผันผวน แต่มีแนวโน้มที่ลดลง** ในขณะเดียวกันอัตราความสำเร็จในการจับกุมมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น
- *ปัญหา / ความต้องการ:* พัฒนาศักยภาพคน ชุมชน ในพื้นที่ชายแดน **เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัย**แก่ประชาชน และจัดระบบการบริหารจัดการแรงงาน จาก สปป.ลาว และเวียดนาม

3. สรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มจังหวัด

3.1 สรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพ (SWOT Analysis)

จุดแข็ง (Strengths)

1. ที่ตั้งเชิงยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด ที่เชื่อมโยงติดต่อกับ 3 ประเทศ ได้แก่ สปป.ลาว เวียดนาม และจีน
2. มีช่องทางและมีโครงข่ายคมนาคมเชื่อมโยงภูมิภาคอื่น และประเทศเพื่อนบ้าน ที่หลากหลาย (มีจุดผ่านแดนถาวร และจุดผ่อนปรน มากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
3. มีศักยภาพในการปลูกสินค้าเกษตรที่สูง อาทิ ยางพารา (มีพื้นที่และสัดส่วนปริมาณปลูกยางพารามากที่สุดในภาคอีสาน) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และอ้อยโรงงาน
4. การค้าชายแดนในพื้นที่มีแนวโน้มเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง
5. มีทุนทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่โดดเด่นแตกต่าง ได้แก่ มรดกโลกบ้านเชียง ผีตาโขน (และอื่นๆ ที่โดดเด่นกว่าพื้นที่อื่น)
6. มีจำนวนแรงงานและมีรายได้ในพื้นที่ที่ค่อนข้างสูง
7. เป็นแหล่งที่มีแร่ธาตุธรรมชาติอยู่สูง
8. มีความปลอดภัยในพื้นที่ค่อนข้างสูง
9. ประชาชนในพื้นที่ให้การดูแลสุขภาพในเบื้องต้นที่ดี
10. ประชาชนได้รับการเข้าถึงระบบสาธารณูปโภคที่ค่อนข้างสูง

จุดอ่อน (Weaknesses)

1. ขาดแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่จะดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น (Historical and Cultural Attraction) หรือ Man-made มีน้อยมาก รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) ที่รองรับการเดินทางท่องเที่ยว การเข้าถึงได้ (Accessibilities) ของแหล่งท่องเที่ยว
2. ขาดองค์ความรู้ และเทคโนโลยี ที่จะมาพัฒนาต่อยอดการผลิตสินค้าและการให้บริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น (การผลิตแปรรูปส่วนใหญ่เป็นขั้นต้น)
3. โครงสร้างพื้นฐานภายในกลุ่มจังหวัดยังไม่มีประสิทธิภาพที่ดีพอ
4. พื้นที่ชลประทานยังไม่ทั่วถึง และคุณภาพน้ำในพื้นที่ยังไม่ได้มาตรฐาน
5. เกษตรกร และประชากรยังมีหนี้สินอยู่เยอะ
6. ผลิตภาพแรงงานของกลุ่มจังหวัดค่อนข้างต่ำ
7. มีปัญหาเรื่องความเหลื่อมล้ำทางรายได้ บทบาทสตรี และการดูแลคนพิการในพื้นที่
8. มีปัญหาในเรื่องคุณภาพ และการเข้าถึงการศึกษา
9. การดูแล และการส่งเสริมสุขภาพในทุกช่วงวัยยังไม่ทั่วถึง
10. ทรัพยากรทางการแพทย์ในพื้นที่ยังคงไม่เพียงพอ
11. ยังคงมีปัญหาสังคมที่สะท้อนจากความอบอุ่นในครอบครัวอยู่
12. มีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ที่ค่อนข้างน้อย มีแนวโน้มที่ลดลง

โอกาส (Opportunities)

1. นโยบายของรัฐบาลส่งเสริมสนับสนุนเขตอุตสาหกรรม และจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัด
2. การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน (สปป.ลาว มีอัตราการเติบโตเฉลี่ย 5 ปีที่ผ่านมา ร้อยละ 7.3 เวียดนาม ร้อยละ 6.3) และการส่งเสริมการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมในพื้นที่ของ ลาว
3. เขื่อนไซยะบุลี เมื่อการก่อสร้างแล้วเสร็จใน ปีพ.ศ.2562 ซึ่งจะทำให้ได้ประโยชน์จากการผลิตกระแสไฟฟ้าและการใช้น้ำ
4. รัฐบาลมีการวางแผนเพื่อเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคม และโลจิสติกส์ (ทางราง และทางถนน) ทั้งภายในและระหว่างประเทศ
5. นโยบายรัฐบาลส่งเสริมการพัฒนาเกษตรมาตรฐานสูง การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิต
6. นโยบายรัฐบาลเร่งพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง และเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน
7. มีนโยบายส่งเสริมการให้ประชาชนมีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

อุปสรรค (Threats)

1. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลกส่งผลต่อผลผลิตทางการเกษตร และชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน
2. อุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่มาตรการทางภาษี (Non-Tariff Barriers: NTBs) และมาตรการที่มิใช่ภาษี (Non-Tariff Measures: NTMs) ส่งผลต่อการแข่งขันทางการตลาดของผู้ผลิตในพื้นที่
3. ขาดมาตรการจูงใจเพื่อการลงทุนที่ดีพอ
4. มีแนวโน้มการเข้าสู่สังคมสูงวัย ส่งผลต่อจำนวนแรงงาน และสวัสดิการ
5. อาจเกิดการแข่งขันจากประเทศเพื่อนบ้านที่เข้มข้นขึ้น
6. เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานในบางช่วงเวลา
7. ปัญหาลักลอบเข้าเมือง ขนย้ายสินค้าผิดกฎหมาย และการกระทำผิดกฎหมายบริเวณชายแดน
8. การส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจจำนวนมาก (พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ)อาจส่งผลกระทบในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น

3.2 การวิเคราะห์ทิศทางกลยุทธ์ (TOWS Matrix)

จากการวิเคราะห์ศักยภาพผ่านเครื่องมือ SWOT Analysis ข้างต้น ทำให้สามารถวิเคราะห์ และกำหนดทิศทางกลยุทธ์เพื่อใช้เป็นกรอบของประเด็นการพัฒนาสำคัญของกลุ่มจังหวัดตามกรอบแนวคิด TOWS Matrix ได้ ดังนี้

ตารางที่ 82 การวิเคราะห์ทิศทางกลยุทธ์ตามกรอบแนวคิด TOWS Matrix

ยุทธศาสตร์เชิงรุก (จุดแข็ง / โอกาส) - ส่งเสริมการค้า การลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน [S1/S2/S4/O1/O2] - ส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจใหม่ๆ รองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจในพื้นที่ [S1/S2/O1] - สร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตร [S3/O5] - พัฒนาพื้นที่และสภาพแวดล้อมรองรับการขยายตัวทางด้านคมนาคม [S1/O4] - ส่งเสริมมาตรการความมั่นคงในพื้นที่ [S8/S10/O7]	**ยุทธศาสตร์เชิงแก้ไข** (จุดอ่อน / โอกาส) - ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน [W2/O2/O6] - ยกระดับผลิตภาพแรงงาน [W6/O1] - แก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในพื้นที่ [W7/O6] - ส่งเสริมการเข้าถึง และยกระดับคุณภาพการศึกษา [W8/O7] - กระตุ้นการดูแลสุขภาพของประชาชนในทุกช่วงวัย [W9/W12/O7]
ยุทธศาสตร์เชิงป้องกัน (จุดแข็ง / อุปสรรค) - ยกระดับคุณภาพแรงงาน และพัฒนามาตรการดึงดูดแรงงานเพิ่มเติม [S6/T4] - สร้างความแตกต่างและมูลค่าสินค้าทางการเกษตร [S3/T2] - ปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการลงทุนในพื้นที่ [S2/S4/T3]	**ยุทธศาสตร์เชิงรับ** (จุดอ่อน / อุปสรรค) - ส่งเสริมการให้ความรู้ และนวัตกรรมแก่เกษตรกร และชุมชนในพื้นที่ [W3/T2] - ยกระดับคุณภาพแรงงาน และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีเข้ามาทดแทนแรงงาน [W6/T4/T5/T6] - ส่งเสริมมาตรการดูแลสิ่งแวดล้อม การปลูกป่า และการจัดการขยะ [W11/T8] - แก้ปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่ [W4/T8] - ส่งเสริมมาตรการและสวัสดิการดูแลผู้สูงอายุ [W9/T4]

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆
☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆
☆☆☆☆☆☆☆☆☆

ส่วนที่ 3

สรุปข้อมูลแผนการพัฒนา
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

3.1 วิสัยทัศน์ (Vision)

3.2 ประเด็นการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับภาคเศรษฐกิจในพื้นที่

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : การส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : การพัฒนาทุนมนุษย์ และยกระดับคุณภาพชีวิตในทุกช่วงวัย อย่างเท่าเทียม

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : การรักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ส่วนที่ 3

สรุปข้อมูลแผนการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

---

1. ยุทธศาสตร์ในการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
(วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์รวม ประเด็นยุทธศาสตร์) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 4 ปี (พ.ศ. 2561 -2565)

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ประกอบด้วย 5 จังหวัด ตั้งอยู่ตอนบนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ อุดรธานี เลย หนองคาย หนองบัวลำภู และบึงกาฬ มีชัยภูมิที่โดดเด่นในการเป็นจังหวัดที่เชื่อมต่อ “ประตูสู่อาเซียน” ไปยังประเทศลาว โดยสามารถเดินทางจากจังหวัดเลย หนองคาย และบึงกาฬ ข้ามไปยังฝั่งประเทศลาวได้ และจากจุดกำหนดก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขง แห่งที่ 5 ที่จังหวัดบึงกาฬ สามารถใช้ประโยชน์จากเส้นทางหมายเลข 8 เข้าสู่ประเทศเวียดนามตอนเหนือและเขตปกครองพิเศษกว่างซีจ้วงของประเทศจีนตอนใต้ มีเอกลักษณ์ในด้านการท่องเที่ยวเฉพาะตัวที่ไม่เหมือนที่ใด โดยมุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ในเรื่องของอารยธรรมและประวัติศาสตร์ อาทิ อารยธรรมล้านช้างที่มีความเจริญรุ่งเรืองทั้งการเมืองการปกครอง ด้านศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนพระพุทธศาสนา และมีพัฒนาการเคียงคู่มาพร้อมกันอารยธรรมอื่นๆ ใกล้เคียง ทั้งล้านนา สยาม พม่า และเขมร เป็นต้น มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่มีชื่อเสียงระดับโลก เช่น แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี เป็นแหล่งโบราณคดีสำคัญและมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ซึ่งมีอายุในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ย้อนหลังไปกว่า 5,000 ปี พิพิธภัณฑ์หอยหินโบราณ 150 ล้านปี และซากฟอสซิลไดโนเสาร์ ตั้งอยู่บ้านห้วยเดื่อ ตำบลโนนทัน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู เป็นต้น กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 นั้น มีจังหวัดอุดรธานีเป็นศูนย์กลางที่เชื่อมต่อไปยังจังหวัดทั้ง 4 ในกลุ่มจังหวัดการเดินทางไปยังกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 สามารถเดินทางได้สะดวกสบายทั้งทางรถยนต์ที่มีถนนที่เชื่อมต่อกันได้ทุกจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัด รถไฟ ที่มีขบวนรถมาจากกรุงเทพมหานครไปยังอุดรธานี และหนองคาย มีสนามบินนานาชาติอุดรธานีที่ผู้โดยสารที่จะเดินทางจากจังหวัดหนองคาย หนองบัวลำภู และบึงกาฬ สามารถเดินทางจากจังหวัดของตนเอง มาขึ้นเครื่องบินที่ท่าอากาศยานนานาชาติอุดรธานีได้ และมีสนามบินจังหวัดเลย ที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเลย ซึ่งเป็น 1 ใน 12 “เมืองต้องห้ามพลาด” นอกจากนี้ จังหวัดบึงกาฬ ซึ่งเป็นจังหวัดน้องใหม่เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยวสูง มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม อาทิ น้ำตกชะแนน น้ำตกเจ็ดสี น้ำตกถ้ำพระ และภูทอก เป็นต้น และจังหวัดหนองคาย ซึ่งถือว่าเป็นมนต์เสน่ห์แห่งเมืองลุ่มแม่น้ำโขง ที่ไม่ว่านักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนจะต้องกลับมาที่จังหวัดนี้อยู่เสมอ และในปัจจุบันได้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญๆ ที่สามารถดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยวได้จำนวนมาก อาทิ ผาตากเสื้อ อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในธีมของทัศนียภาพและการผจญภัยที่สวยงาม มีการสร้างสกายวอล์คที่ยื่นจากหน้าผาทำให้สามารถมองเห็นทิวทัศน์ที่งดงามชายฝั่งแม่น้ำโขงได้ ซึ่งกำลังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ผู้คนนิยมในขณะนี้

การจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 รอบใหม่ (พ.ศ. 2561 - 2565) มีเป้าหมายสำคัญที่จะพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม การค้าและการลงทุน การท่องเที่ยว และการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร เพื่อให้ครอบคลุมการพัฒนาในทุกๆ ด้าน มีศักยภาพในการแข่งขันและรองรับประชาคมอาเซียนได้ มีการเชื่อมโยงการพัฒนาในแต่ละด้านที่สามารถสร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดจะเป็นการสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการ นักลงทุนและประชาชนในพื้นที่ และมีความสัมพันธ์กับด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร ในเส้นทางการท่องเที่ยวนั้นจะต้องส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ และกลุ่มเกษตรกรสามารถสร้างรายได้จากการขายสินค้าทางการเกษตร OTOP และสินค้าแปรรูปต่างๆ ได้ ถนนที่เชื่อมโยงสู่กลุ่มจังหวัดนั้นจะต้องเป็นถนนที่มีความปลอดภัยสามารถเดินทางท่องเที่ยว และขนส่งสินค้าได้อย่างสะดวกสบาย สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนว่าถ้าได้ตัดสินใจมาลงทุนภาคอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมการเกษตรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 แล้ว จะต้องเป็นฐานการผลิตที่มีศักยภาพได้แรงงานมีการพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการผลิต สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการได้ การท่องเที่ยวจะต้องมีเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามและมีความสะอาด มีการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดมสมบูรณ์ และมีการใช้นวัตกรรมในการพัฒนาทุกๆ ด้าน เน้นการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ให้เป็นกลุ่มจังหวัดที่มีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

แนวคิดและหลักการ

กรอบแนวคิด การจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 นั้น ได้ยึดแนวคิดในการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ซึ่งมีบริบทของการพัฒนาในด้านต่างๆ ที่ต้องแข่งขันและอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆ การเข้าสู่สังคมของผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ภัยแล้ง ประกอบกับสภาวการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาผลิตภาพการผลิตคุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น โดยนำหลักการของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 20 นั้น มุ่งเน้นในเรื่อง

(1) การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(2) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม

(3) การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ

(4) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมน่าอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

มาเป็นกรอบแนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด นอกจากนี้ ยังได้นำยุทธศาสตร์เศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาเป็นกรอบแนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาในระดับภาค และระดับประเทศ ด้วย

หลักการ การจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 นั้น เป็นการจัดทำแผนที่สามารถพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม การค้าและการลงทุน การท่องเที่ยว และการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร โดยเป็นการพัฒนาที่สอดคล้องกับศักยภาพและพื้นที่ของกลุ่มจังหวัด เพื่อสร้างความเข้มแข็งและการเจริญเติบโตอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน และต่อยอดสู่การพัฒนาที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ตลอดจนนำนวัตกรรม เทคโนโลยี 4.0 และ ICT เข้ามาใช้ในการพัฒนา มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สร้างความสมดุลระหว่างคนกับธรรมชาติ เน้นการพัฒนาศักยภาพของประชาชน กำลังแรงงาน เกษตรกร และผู้ประกอบการให้สามารถแข่งขันกับตลาดเศรษฐกิจและประชาคมอาเซียน ส่งเสริมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรให้สามารถเข้าสู่ตลาดการบริโภค และสามารถนำไปใช้เป็นพลังงานทดแทนในภาคอุตสาหกรรมและครัวเรือนได้

2. วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (Vision)

“เกษตรอุตสาหกรรมชั้นนำ การค้าและการท่องเที่ยวสากล ชุมชนน่าอยู่อย่างยั่งยืน”

ความหมาย

เกษตรอุตสาหกรรมชั้นนำ กลุ่มจังหวัดมีการเกษตรชั้นนำ (การเพาะปลูกพืชต่าง ๆ รวมทั้งการเลี้ยงสัตว์และการประมง)

เกษตรกรในกลุ่มจังหวัดมีอาชีพ มีรายได้ ผลผลิตจากการเกษตรชั้นนำเพื่อการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มในพื้นที่ตามความต้องการของตลาด ด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมชั้นนำ

การค้าสากล กลุ่มจังหวัดมีการค้า การลงทุน และการบริการ เช่น ค้าปลีก ค้าส่ง การส่งออก การค้าชายแดน การธนาคาร การประกันภัย ฯลฯ รวมถึงสาขาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โลจิสติกส์ เป็นต้น ที่จะขยายสู่การค้าสากลกับนานาอารยประเทศ

การท่องเที่ยวสากล กลุ่มจังหวัดมีอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมาตรฐานสากล สนองความต้องการของตลาดท่องเที่ยว เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำในระดับประเทศ และระดับโลก

ชุมชนน่าอยู่อย่างยั่งยืน การพัฒนาของกลุ่มจังหวัดในทุกด้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นลำดับขั้นตอน รักษาสมดุลระหว่างการพัฒนาและอัตลักษณ์ วัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

มีสิ่งแวดล้อม ที่อยู่สะอาด ปลอดภัย ระบบนิเวศอยู่ในภาวะดุลยภาพและยั่งยืน

ชุมชนเข้มแข็ง ช่วยเหลือเกื้อกูล ไม่เอารัดเอาเปรียบกัน ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนด ควบคุม ตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ

ได้รับปัจจัยพื้นฐานของชีวิต (อาหาร น้ำ ที่พักอาศัย ความปลอดภัย มีรายได้และมีงานทำ) มีสิทธิมีโอกาสรับรู้ข่าวสาร มีการติดต่อประสานงาน และระดมความคิด ประสบการณ์ เพื่อทำงานร่วมกันในชุมชน

มีระบบเศรษฐกิจที่หลากหลาย มีชีวิตชีวา มีนวัตกรรมอยู่เสมอ มีการเชื่อมโยงมรดกทางวัฒนธรรม วิถีการดำรงชีวิต รวมทั้งเอกลักษณ์ของกลุ่มชนแต่ละชุมชน

มีการพัฒนาเป็นไปอย่างกลมกลืน และส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีที่มีมาในอดีต มีระบบบริการทางสาธารณสุข และการรักษาพยาบาลที่ทั่วถึง เหมาะสมสำหรับประชาชนทุกคน ซึ่งมีสภาวะสุขภาพดี มีอัตราการเจ็บป่วยในระดับต่ำ

กรอบการดำเนินงานการพัฒนากลุ่มจังหวัด

เพื่อให้มีความสอดคล้องกับหลักการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ สามารถบริหารงาน แก้ปัญหา และพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของประชาชนให้ได้รับประโยชน์สูงสุด กรอบการดำเนินงานการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) อยู่ภายใต้นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดที่คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) และคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) กำหนดไว้ เป็นเครื่องมือในการกำหนดเป้าหมายและความต้องการด้านพัฒนาพื้นที่ของภาคที่ต้องมีความเชื่อมโยงกันในระดับภูมิภาคและ/หรือระหว่างประเทศ โดยผ่านช่องทางการดำเนินงานของสำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนการพัฒนากลุ่มจังหวัดตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ร่วมกันระหว่างภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ประชาชน สถาบันการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้นให้เกิดการดำเนินงานพัฒนาในพื้นที่

เป้าหมายการพัฒนา แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) กำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ ดังนี้

1. ยกระดับจากกลุ่มจังหวัดที่มีรายได้ปานกลางสู่กลุ่มจังหวัดที่มีรายได้สูง
2. ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการผลิต การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และนวัตกรรม
3. รักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
4. ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนา และวิสัยทัศน์ รัฐบาลจำเป็นต้องมีการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ (Mega Project) เป็นโครงการผูกพันต่อเนื่อง 10-20 ปี ต้องเพิ่มการลงทุนให้มากกว่าภูมิภาคอื่น

แผนงานสำคัญ ได้แก่

1. การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและครอบคลุมพื้นที่กลุ่มจังหวัดฯ และขยายให้ครอบคลุมทั่วทั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. การบริหารจัดการระบบการเกษตร เป้าหมายเพื่อเพิ่มผลผลิตตามความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ และพัฒนาขีดความสามารถของเกษตรกรในการบริหารจัดการด้านการเกษตร
3. ด้านอุตสาหกรรม เป้าหมายเพื่อพัฒนาการผลิตผลิตภัณฑ์ให้ขายได้ตามมาตรฐานสากล ตรงตามความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ
4. ด้านการท่องเที่ยว เป้าหมายเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้ตามมาตรฐานสากล ตรงตามความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ

ในแต่ละโครงการขนาดใหญ่ดังกล่าว ปัจจัยสำคัญที่เป็นองค์ประกอบให้การพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสอดรับกับการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ให้ดำเนินการควบคู่ไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทรัพยากรทุนมนุษย์ที่ต้องมีการพัฒนาตลอดทุกช่วงวัยและทุกอาชีพ เพื่อให้มีสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขัน

3. ประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2561 - 2565)

3.1 วิสัยทัศน์

เกษตรอุตสาหกรรมชั้นนำ การค้าและการท่องเที่ยวสากล ชุมชนน่าอยู่อย่างยั่งยืน

3.2 เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

(1) เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง

(2) ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการผลิต การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว

(3) ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

(4) รักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

3.3 ตัวชี้วัดของกลุ่มจังหวัด

(1) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัด

(2) อัตราการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้า

(3) ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้น

(4) ผลิตภาพการผลิตสินค้าเกษตร

(5) รายได้จากการท่องเที่ยว

(6) ระดับความเหลื่อมล้ำในสังคม (Gini Coefficient) ของกลุ่มจังหวัด

(7) สัดส่วนประชากรในการเข้าถึงสวัสดิการ

(8) ร้อยละของสัดส่วนพื้นที่ป่าต่อพื้นที่ของจังหวัดที่เพิ่มขึ้น

(9) ดัชนีคุณภาพน้ำผิวดิน (WQI)

3.4 ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด (ประเด็นยุทธศาสตร์)

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับภาคเศรษฐกิจในพื้นที่

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาทุนมนุษย์ และยกระดับคุณภาพชีวิตในทุกช่วงวัย อย่างเท่าเทียม

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การรักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับภาคเศรษฐกิจในพื้นที่

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด
1. มูลค่าภาคการเกษตรของกลุ่มจังหวัดเพิ่มสูงขึ้น	อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลภาคการเกษตร
	อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้เกษตรกร
	ผลิตภาพการผลิตสินค้าเกษตร
2. มูลค่าภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดเพิ่มสูงขึ้น	อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลภาคการอุตสาหกรรม
	ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้น
3. มูลค่าการค้าของกลุ่มจังหวัดเพิ่มสูงขึ้น	อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลภาคภาคการค้า
	อัตราการขยายตัวของการค้าชายแดน

แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

1. พัฒนาระบบสาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐานรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ
2. พัฒนาเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นระบบ และส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตร
3. สร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร
4. เพิ่มศักยภาพ และส่งเสริมนวัตกรรมทางด้านการผลิต
5. พัฒนาการค้าสู่สากล และส่งเสริมธุรกิจที่เกี่ยวเนื่อง

แผนงานโครงการ

1. โครงการเพิ่มศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานการผลิตสินค้าเกษตร
2. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการและสนับสนุนการเข้าถึงพื้นที่การเกษตร
3. โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นระบบ
4. โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่/เกษตรกร/กลุ่มเกษตร
5. โครงการเพิ่มศักยภาพและส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมใหม่
6. โครงการการบริหาร จัดการสินค้าเกษตร (Zoning)
7. โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตโคเนื้อ-โคขุนวากิว
8. โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าสินค้าเกษตร (โรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์)
9. โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพครบวงจร
10. โครงการเพิ่มศักยภาพการแปรรูปข้าวอินทรีย์
11. โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปในภูมิภาค 4.0 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอพียง
12. โครงการยกระดับศักยภาพแรงงานให้ได้มาตรฐานสู่สากล
13. โครงการเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการ เพื่อการแข่งขันสู่มาตรฐานสากล
14. โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
15. โครงการพัฒนาการเกษตรและอาหารปลอดภัยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

ต้นทาง		กลางทาง		ปลายทาง
กลยุทธ์ที่ 1. พัฒนาระบบสาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐานรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ	กลยุทธ์ที่ 2. พัฒนาเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นระบบ และส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตร	กลยุทธ์ที่ 3. สร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร	กลยุทธ์ที่ 4. เพิ่มศักยภาพและส่งเสริมนวัตกรรมทางด้านการผลิต	กลยุทธ์ที่ 5. พัฒนาการค้าสู่สากล และส่งเสริมธุรกิจที่เกี่ยวเนื่อง
แผนงาน : ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยในมาตรฐาน เพื่อมุ่งสู่เกษตรอินทรีย์ (พืช สัตว์ ประมง)				
1. โครงการเพิ่มศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานการผลิตสินค้าเกษตร 2. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการและสนับสนุนการเข้าถึงพื้นที่การเกษตร	3. โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นระบบ	4. โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกร รุ่นใหม่/ เกษตรกร/ กลุ่มเกษตร 5. โครงการเพิ่มศักยภาพและส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมใหม่	6. โครงการการบริหารจัดการสินค้าเกษตร (Zoning) 7. โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตโคเนื้อ-โคขุนวากิว 8. โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าสินค้าเกษตร (โรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์) 9.โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพครบวงจร	10. โครงการเพิ่มศักยภาพการแปรรูปข้าวอินทรีย์
15. โครงการพัฒนาการเกษตรและอาหารปลอดภัยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1				
แผนงาน : แผนงานส่งเสริมการค้าการลงทุน				
11. โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปในภูมิภาค 4.0 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอพียง		12. โครงการยกระดับศักยภาพแรงงานให้ได้มาตรฐานสู่สากล 13. โครงการเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการ เพื่อการแข่งขันสู่มาตรฐานสากล		14. โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : การส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด
1. การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเติบโตขึ้น	อัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว
	อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว
	อัตราการเพิ่มขึ้นของยอดขายสินค้า OTOP หรือของที่ระลึกในพื้นที่

แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว
2. ยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการและแรงงานให้มีคุณภาพเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยว
3. การส่งเสริม สนับสนุน ประชาสัมพันธ์ ทำการตลาดท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการพัฒนาทุนมนุษย์ผ่านระบบการศึกษาอย่างเท่าเทียม

แผนงานโครงการ

1. โครงการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง (บนเส้นทาง โรแมนติก รูท (Romantic Route) และ นาคี รูท (Nakhee Route))
2. โครงการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยว โรแมนติก รูท (Romantic Route) และ นาคี รูท (Nakhee Route)
3. โครงการพัฒนาความร่วมมือการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (Gateway Network)
4. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล (Sabai-dee Tourism for All)
5. โครงการเจ้าบ้านที่ดีกลุ่มสบายดี พัฒนาบุคลากรผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล
6. โครงการยกระดับชุมชนท่องเที่ยวให้มีศักยภาพ
7. โครงการเที่ยวสบายแบบเท่ห์
8. โครงการตลาดเชิงรุก
9. โครงการพัฒนาศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวตามเส้นทางโรแมนติก รูท (Romantic Route) และนาคี รูท (Nakhee Route)

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
กลยุทธ์ 1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว	กลยุทธ์ 2. ยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการและแรงงานให้มีคุณภาพเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยว	กลยุทธ์ 3. การส่งเสริม สนับสนุน ประชาสัมพันธ์ทำการตลาดท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการพัฒนาทุนมนุษย์ผ่านระบบการศึกษาอย่างเท่าเทียม
แผนงาน : การพัฒนาความร่วมมือการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (Gateway Network)		
1. โครงการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิต ลุ่มแม่น้ำโขง (บนเส้นทาง โรแมนติก รูท (Romantic Route) และ นาคี รูท (Nakhee Route)) 3. โครงการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยว โรแมนติก รูท (Romantic Route) และ นาคี รูท (Nakhee Route))	3. โครงการพัฒนาความร่วมมือการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (Gateway Network) 4. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล (Sabai-dee Tourism for All)	
9. โครงการพัฒนาศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวตามเส้นทางโรแมนติก รูท (Romantic Route) และนาคี รูท (Nakhee Route)		
แผนงาน : การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว		
	5. โครงการเจ้าบ้านที่ดีกลุ่มสบายดี พัฒนาบุคลากรผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล 6. โครงการยกระดับชุมชนท่องเที่ยวให้มีศักยภาพ	
แผนงาน : การประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด		
		7. โครงการเที่ยวสบายแบบเท่ห์ 8. โครงการตลาดเชิงรุก

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : การพัฒนาทุนมนุษย์ และยกระดับคุณภาพชีวิตในทุกช่วงวัย อย่างเท่าเทียม

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด
1. ลดความเหลื่อมล้ำในสังคมของกลุ่มจังหวัด	ร้อยละการเพิ่มขึ้นของกลุ่มอาชีพ เพื่อยกระดับรายได้
	ระดับความเหลื่อมล้ำในสังคม (Gini Coefficient) ของกลุ่มจังหวัด
	อัตราการออม
	คนพิการ และผู้สูงอายุได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน ชุมชน หรือภาครัฐ
2. ประชาชนในกลุ่มจังหวัดเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของรัฐเพิ่มขึ้น	สัดส่วนประชากรในการเข้าถึงสวัสดิการ
3. ประชาชนในพื้นที่มีสุขภาพที่ดีขึ้น	อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด
	คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี เพื่อตรวจคัดกรองความเสี่ยง ต่อโรคเบาหวาน และความดันโลหิตสูง
	สัดส่วนประชากรที่เป็นภาวะอ้วน ลดลง
4. ประชาชนมีการเข้าถึง และมีการศึกษาที่ดีขึ้น	ปีการศึกษาเฉลี่ยสูงขึ้น
	คะแนนเฉลี่ยสติปัญญา (IQ) เด็กนักเรียน
5. ประชาชนในกลุ่มจังหวัดมีความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	อัตราการเกิดคดีอาชญากรรมต่อประชากรแสนคน

แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

1. การลดความเหลื่อมล้ำ และการสร้างความเท่าเทียม ดูแลความสงบ และความเรียบร้อยในพื้นที่
2. ส่งเสริมสุขภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกช่วงวัย
3. การพัฒนาทุนมนุษย์ผ่านระบบการศึกษาอย่างเท่าเทียม

แผนงานโครงการ

1. โครงการพัฒนาและยกระดับการศึกษาเยาวชนกลุ่มสบายดี
2. โครงการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อการเรียนการสอนยุคใหม่
3. โครงการพัฒนา Digital Learning Platform เพื่อผู้ด้อยโอกาสในชุมชน
4. โครงการเสริมสร้างความมั่นคง ปลอดภัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต
5. โครงการพัฒนาทีมหมอชาวบ้านตามแนวชายแดนไทย-ลาว
6. โครงการส่งเสริมสุขภาพพึ่งตนเองด้วยแพทย์แผนไทย
7. โครงการพัฒนาสุขภาพและสุขภาวะผู้สูงอายุ
8. โครงการอาสาสมัครสาธารณสุขประจำอำเภอ ลดปัญหาการติดสุราและบุหรี่
9. โครงการเสริมสร้างความอบอุ่นให้กับครอบครัว
10. โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมรายได้
11. โครงการแก้ไขปัญหาผู้มีรายได้น้อยแบบบูรณาการ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
12. โครงการชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ
13. โครงการสร้างผู้นำเครือข่ายการขยายความคุ้มครองประกันสังคมล่วงหน้า

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
กลยุทธ์ 1. การลดความเหลื่อมล้ำ และการสร้างความเท่าเทียม ดูแลความสงบ และความเรียบร้อยในพื้นที่	กลยุทธ์ 2. ส่งเสริมสุขภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกช่วงวัย	กลยุทธ์ 3. การพัฒนาทุนมนุษย์ผ่านระบบการศึกษาอย่างเท่าเทียม
แผนงาน : การยกระดับสติปัญญาเยาวชนในพื้นที่กลุ่มสบายดี		
1. โครงการพัฒนาและยกระดับการศึกษาเยาวชนกลุ่มสบายดี 2. โครงการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อการเรียนการสอนยุคใหม่ 3. โครงการพัฒนา Digital Learning Platform เพื่อผู้ด้อยโอกาสในชุมชน		
แผนงาน : การดูแลความมั่นคงและปลอดภัย กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1		
4. โครงการเสริมสร้างความมั่นคง ปลอดภัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต 5. โครงการพัฒนาทีมหมอชาวบ้านตามแนวชายแดนไทย-ลาว		
แผนงาน : การสงเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1		
	6. โครงการส่งเสริมสุขภาพพึ่งตนเองด้วยแพทย์แผนไทย 7. โครงการพัฒนาสุขภาพและสุขภาวะผู้สูงอายุ 8. โครงการอาสาสมัครสาธารณสุขประจำอำเภอ ลดปัญหาการติดสุราและบุหรี่ 9. โครงการเสริมสร้างความอบอุ่นให้กับครอบครัว	
แผนงาน : การช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1		
		10. โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมรายได้ 11. โครงการแก้ไขปัญหาผู้มีรายได้น้อยแบบบูรณาการ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 12. โครงการชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ 13. โครงการสร้างผู้นำเครือข่ายการขยายความคุ้มครองประกันสังคมล่วงหน้า

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : การรักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด
1. พื้นที่ป่าไม้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น	สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น
2. ปริมาณขยะและมลภาวะที่ลดลง	อัตราลดลงของปริมาณขยะ
3. คุณภาพน้ำในพื้นที่มีคุณภาพที่ดีขึ้น	จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ ลดลง
	ดัชนีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ที่มาตรฐาน
4. แก้ปัญหาการพังทลายของหน้าดิน	อัตราลดลงของหน้าดินที่มีการพังทลาย

แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

1. ส่งเสริมการบริหารจัดการระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (ป่าไม้ แหล่งน้ำ ขยะ และมลภาวะ) ของกลุ่มจังหวัด แบบมีส่วนร่วม
2. ส่งเสริมมาตรการป้องกัน การแก้ปัญหา และเยียวยา จากปัญหาทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในพื้นที่

แผนงานโครงการ

1. โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้
2. โครงการหมู่บ้านต้นแบบการดูแลสิ่งแวดล้อม
3. โครงการรณรงค์ลดถุงพลาสติกและภาชนะโฟม
4. โครงการคัดแยกและใช้ประโยชน์จากขยะอินทรีย์
5. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
6. โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมลำน้ำภายในประเทศ

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
1. ส่งเสริมการบริหารจัดการระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (ป่าไม้ แหล่งน้ำ ขยะ และมลภาวะ) ของกลุ่มจังหวัด แบบมีส่วนร่วม	2. ส่งเสริมมาตรการป้องกัน การแก้ปัญหา และเยียวยาจากปัญหาทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในพื้นที่	
แผนงาน : การส่งเสริมการดูแลป่าต้นน้ำอย่างครบวงจร		
1. โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ 2. โครงการหมู่บ้านต้นแบบการดูแลสิ่งแวดล้อม		
แผนงาน : กลุ่มสบายดี ลด คัด แยกขยะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะ นวัตกรรมและสิ่งแวดล้อม		
3. โครงการรณรงค์ลดถุงพลาสติกแบะภาชนะโฟม 4. โครงการคัดแยกและใช้ประโยชน์จากขยะอินทรีย์		
แผนงาน : การดูแลและป้องกันอุทกภัยในพื้นที่		
	5. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 6. โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมลำน้ำภายในประเทศ	

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับภาคเศรษฐกิจในพื้นที่

ชื่อโครงการ	**โครงการเพิ่มศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานการผลิตสินค้าเกษตร**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อยกระดับถนนสายหลัก สายรอง ให้มีคุณภาพและได้รับการพัฒนาสู่มาตรฐานสากล ส่งเสริมการขนส่งสินค้าการเกษตรและอุตสาหกรรม 2. เพื่อปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของกลุ่มจังหวัดที่ได้รับความเสียหายจากอายุการใช้งาน 3. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันเพิ่มมากขึ้นเป้าหมาย ยกระดับถนนสายรอง ไม่น้อยกว่า 50 สายทาง (เกินศักยภาพของท้องถิ่นที่จะดำเนินการ)
พื้นที่เป้าหมาย	ทุกจังหวัดในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
กิจกรรมหลัก	1. วางแผนการเชื่อมโยงถนนเพื่อการขนส่งสินค้าเกษตร 2. ทำการก่อสร้างขยายช่องจราจรจากเดิม 2 ช่อง เป็น 4 ช่องจราจร 3. ปรับปรุงถนนสายรองให้เป็นถนนที่มีมาตรฐาน
หน่วยงานดำเนินการ	แขวงทางหลวง ร่วมกับ ที่ทำการปกครอง อบจ.
งบประมาณ	1,000 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	1. การขนถ่ายสินค้ามีความรวดเร็วมีคุณภาพ 2. ประชาชนมีความพึงพอใจในการบริหารภาครัฐ

ชื่อโครงการ	**โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการและสนับสนุนการเข้าถึงพื้นที่การเกษตร**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อปรับปรุงความสามารถของระบบป้องกันน้ำท่วม การบริหารจัดการน้ำ และระบบเตือนภัยในการป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง 2. เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำให้เป็นแหล่งเก็บกักน้ำ และชะลอน้ำ 3. เพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับการเกษตร อุปโภค - บริโภค และรักษาระบบนิเวศน์เป้าหมาย
พื้นที่เป้าหมาย	ทุกจังหวัดในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
กิจกรรมหลัก	จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำ พัฒนาแหล่งน้ำทั้งในและนอกเขตชลประทาน * พัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติ * จัดหาแหล่งน้ำใหม่ ในพื้นที่ ที่เหมาะสม * การเชื่อมโยงแหล่งน้ำสู่พื้นที่การเกษตร * จัดหาแหล่งน้ำบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ด้วยระบบโซล่าเซล * การบริหารจัดการน้ำ การกักเก็บน้ำ โดยใช้แผ่นยางรองในแหล่งน้ำ * ขุดลอกอ่างฯ/ปรับปรุงซ่อมแซมระบบส่งน้ำฯ พัฒนาระบบข้อมูลระบบพยากรณ์และระบบเตือนภัย * จัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำกลุ่มจังหวัด * จัดตั้งศูนย์บริหารจัดการน้ำกลุ่มจังหวัด * การบริหารจัดการระบบเตือนภัยด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม
หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานชลประทานเขตพื้นที่ รับผิดชอบในกลุ่มจังหวัด และศูนย์ป้องกันและบรรเทาสารธารณภัยทุกจังหวัดในกลุ่ม สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง
งบประมาณ	200 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	1.เพิ่มขีดความสามารถในการกักเก็บน้ำ เพื่อช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำทำนาในฤดูแล้ง อีกทั้งยังช่วยให้การระบายน้ำในฤดูน้ำหลากมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น บรรเทาปัญหาน้ำไหล เข้าท่วมพื้นที่การเกษตรและชุมชน 2.ช่วยให้เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น สามารถใช้แหล่งน้ำในการเกษตรและการอุปโภค บริโภคอย่างยั่งยืน 3.เพิ่มความสามารถการบริหารจัดการน้ำ และระบบเตือนภัย

ชื่อโครงการ	**โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นระบบ**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นระบบ 2. เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรเกษตรอินทรีย์
พื้นที่เป้าหมาย	ทุกจังหวัดในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
กิจกรรมหลัก	1.จัดทำแผนแม่บทพัฒนาสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นระบบ 2.เตรียมความพร้อมเกษตรปลอดภัยสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ รณรงค์ประชาสัมพันธ์เลิกใช้สารเคมี / อบรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงของการใช้สารเคมี / ศึกษาดูงานเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์อินทรีย์ที่ประสบความสำเร็จ 3. ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์แก่เกษตรกร และเจ้าหน้าที่ 4.จัดทำแผนการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยให้ได้มาตรฐานเพื่อมุ่งสู่เกษตรอินทรีย์ 5.สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน วัสดุ อุปกรณ์ ในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยในมาตรฐานเพื่อมุ่งสู่เกษตรอินทรีย์ 6.สนับสนุนจัดตั้งผู้นำ/ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ 7.ส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มและเครือข่ายการผลิตเกษตรอินทรีย์ 8.ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการตลาด และจัดหาตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ 9.สร้างแบรนด์สินเกษตรปลอดภัย/อินทรีย์ 10. ส่งเสริมตลาดสินค้าปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ เชื่อมโยงส่งเข้า รพ. และ รร. ให้ใช้สินค้าเกษตรในพื้นที่
หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ
งบประมาณ	110 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	1. มีการพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้ได้มาตรฐานอย่างเป็นระบบ 2. เพิ่มพื้นที่เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ ในกลุ่มสบายดี 3. กลุ่มเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น 30 กลุ่มต่อปี

ชื่อโครงการ	**โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) 2. เพื่อการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรสู่ระบบสหกรณ์การเกษตร 3. เพื่อพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (young smart farmer) ในการผลิตสินค้าเกษตรแบบสมัยใหม่ เป้าหมาย และตัวชี้วัด 1. เกษตรกรถูกพัฒนาสู่เกษตรกรปราดเปรื่องจำนวนเพิ่มขึ้น 10 ต่อปี 2. กลุ่มเกษตรมีการพัฒนาสู่สถาบันเกษตรกรร้อยละ 5 ต่อปี 3. การเพิ่มขึ้นของเกษตรกรรุ่นใหม่ในพื้นที่ ร้อยละ 10 ต่อปี
พื้นที่เป้าหมาย	ทุกจังหวัดในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
กิจกรรมหลัก	1. การสร้างองค์ความรู้ / ขีดความสามารถ/ อาชีพให้เกษตรกร - การถ่ายทอดความรู้ในการบริหารจัดการพื้นที่เศรษฐกิจสินค้าเกษตรเกษตร (Zoning by AGRI map) ในเชิงวิเคราะห์พื้นที่ - การให้ความรู้ในการวางแผนการผลิตการเกษตรอย่างเป็นระบบ (IFPP) (ใช้ตลาดนำการผลิต วิเคราะห์ความต้องการของตลาด เพื่อวางแผนการผลิต) 2. การส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน (สร้างความหลากหลายในการเพาะปลูก ไม่เน้นการปลูกชนิดใดชนิดหนึ่ง) 3. การส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพื้นที่การเกษตรให้เหมาะสม 4. การส่งเสริมแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกร 5. การสร้างเครือข่ายและเชื่อมโยงเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่
หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ
งบประมาณ	70 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพเพิ่มสูงขึ้น และมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

ชื่อโครงการ	**โครงการเพิ่มศักยภาพและส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมใหม่**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อการพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรกรสู่มาตรฐานการผลิต 2. เพื่อการนำนวัตกรรม และภูมิปัญญาชาวบ้านมาปรับใช้ในการผลิตสินค้าเกษตรเป้าหมาย และตัวชี้วัด 1. สินค้าเกษตรมีการรับรองมาตรฐานการผลิตที่ปลอดภัยเพิ่มขึ้นจำนวนร้อยละ 10 ต่อปี 2. เกษตรกรมีการนำนวัตกรรมและภูมิปัญญาชาวบ้านมาปรับใช้ร้อยละ 5 ต่อปี 3. สินค้าเกษตรมีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี
พื้นที่เป้าหมาย	ทุกจังหวัดในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
กิจกรรมหลัก	1. การนำนวัตกรรม จากต้นแบบ (Best Practice) และภูมิปัญญาชาวบ้านมาปรับใช้ในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร - ส่งเสริมการนำนวัตกรรม และการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าในภาคการเกษตร **ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร โดยการลดต้นทุนการผลิต เช่น การปรับปรุงบำรุงดินการใช้สารชีวภัณฑ์สารชีวภาพ** - การนำนวัตกรรมมาปรับใช้ในเก็บเกี่ยว การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า 2. สัมมนาเชิงปฏิบัติการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร (GAP) 3. ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มแปรรูปและจำหน่ายสินค้าเกษตร (แปลงใหญ่) 4. ส่งเสริมเทคโนโลยีแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าสินค้าเกษตร (โรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์) *เปิดช่องหลากหลายไม่ต้องระบุแค่แสงอาทิตย์*
หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ และสนง.พลังงานจังหวัด
งบประมาณ	200 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	สินค้าเกษตรของกลุ่มจังหวัดได้รับมาตรฐานที่ดี มีมูลค่าสูง

ชื่อโครงการ	**โครงการการบริหารจัดการสินค้าเกษตร (Zoning)**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามความเหมาะสมของพื้นที่ให้เกิดความสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทาน 2. เพื่อปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ไม่เหมาะสมเป็นพืชตามนโยบายตลาดนำการผลิต 3. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิต เป้าหมาย และตัวชี้วัด 1. เกษตรกรมีการปลูกพืชที่มีความเหมาะสม 2. ประสิทธิภาพการผลิตจากพืชเดิมในพื้นที่เป้าหมาย เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 3. อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้เกษตรกรไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 4. มีสัญญาข้อตกลงร่วมการผลิตและการตลาดร่วมกัน
พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรจังหวัดเลย หนองบัวลำภู อุดรธานีและหนองคาย ปรับเปลี่ยนการปลูกพืชเศรษฐกิจที่ไม่เหมาะสม จำนวน 5,000 ไร่
กิจกรรมหลัก	1. ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกไผ่เศรษฐกิจ 2. จัดทำแผนที่การปลูกพืชตามความเหมาะสม 3. ส่งเสริมและสนับสนุนปุ๋ยชีวภาพ 4. อบรมเทคโนโลยีการผลิต 5. ศึกษาดูงานกลุ่มที่ประสบผลสำเร็จ 6. ส่งเสริมการรวมกลุ่ม/เครือข่ายการผลิต (วิสาหกิจชุมชน)
หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัด สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด พาณิชย์จังหวัด (จังหวัดในกลุ่ม)
งบประมาณ	100 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	1. เกษตรกรมีการปลูกพืชที่มีความเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ตามหลัก Zoning สามารถลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและมีรายได้เพิ่มขึ้นจากพืชเดิม 2. เกิดผู้ประกอบการอุตสาหกรรมการผลิต การตลาดในพื้นที่

ชื่อโครงการ	**โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตโคเนื้อ-โคขุน วากิว**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ 1. เพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโค 2. เพื่อผลิตโคขุนพันธุ์ดีอย่างเป็นระบบครบวงจร 3. เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มเกษตรกรอย่างมั่นคง ยั่งยืน เป้าหมาย และตัวชี้วัด 1. ผลผลิตลูกโคเนื้อที่เกิดจากแม่โคที่เข้าร่วมโครงการ อย่างน้อยปีละ 630 ตัว (จากจำนวนแม่โคที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 1,500 ตัว จากอัตราการผสมติด 70% อัตราลูกเกิด 60% ของแม่โคที่ผสมติดทั้งหมด)
พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในพื้นที่ 5 จังหวัด จำนวน 1,500 ราย
กิจกรรมหลัก	1. สนับสนุนให้เกษตรกรพัฒนาการเลี้ยงโค 2. ส่งเสริมการปลูกหญ้าปรับปรุงคุณภาพอาหารสัตว์ปรับปรุงพันธุ์โคโดยใช้เทคโนโลยีการผสมเทียม 3. พัฒนาศักยภาพของเกษตรกรให้เข้าสู่ฟาร์มมาตรฐาน
หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ของจังหวัดในกลุ่ม
งบประมาณ	300 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	1. เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์สามารถผลิตโคเนื้อวากิวได้มากขึ้นและมีรายได้จากการเลี้ยงมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อาทิเช่น ขายโคลูกผสม อายุ 1.6 ปี ราคา 40,000 บาท และ/หรือเลี้ยงขุนขายได้ตัวละ 100,000 บาท 2. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี พัฒนาทักษะ สามารถลดต้นทุนการผลิต สร้างโอกาสในการแข่งขันมากขึ้น และเป็นแหล่งเรียนรู้การเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพได้

ชื่อโครงการ	**โครงการส่งเสริมเทคโนโลยี/นวัตกรรม เพื่อแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าสินค้าเกษตร (โรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์)**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อส่งเสริมเทคโนโลยี นวัตกรรมที่มีความเหมาะสมในกระบวนการแปรปรูปสินค้าเกษตร 2. เพื่อลดต้นทุน และลดระยะเวลาในกระบวนการผลิต 3. เพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการผลิต เป้าหมาย และตัวชี้วัด 1. ลดระยะเวลาในกระบวนการผลิตได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 2. ลดต้นทุนในกระบวนการผลิตได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 15
พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
กิจกรรมหลัก	1. ชี้แจงโครงการ และศึกษาดูงานโรงงานต้นแบบ 2. อบรมการใช้เทคโนโลยี และการบำรุงรักษา 3. จัดหาตู้อบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์แบบเรือนกระจกมาให้กลุ่มเกษตรกร 4. วางแผนการเก็บกักพลังงาน และทำแผนการผลิตสินค้า
หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก :สนง. พลังงานจังหวัด หน่วยงานรอง : สนง. เกษตรจังหวัด สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัด
งบประมาณ	150 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	1. กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน สามารถเพิ่มมูลค่าผลผลิตจากการแปรรูปสินค้าเกษตร โดยการใช้เทคโนโลยี และสามารถลดต้นทุนในกระบวนการผลิตได้ 2. สามารถลดระยะเวลา เพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการผลิต และผลิคภัณฑ์ที่ได้มีคุณภาพมากขึ้น

ชื่อโครงการ	**โครงการพัฒนาพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพครบวงจร**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อยกระดับคุณภาพข้าวหอมมะลิให้เป็นที่ต้องการของระดับโลก 2. เพื่อยกระดับรายได้เกษตรกรให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เป้าหมาย และตัวชี้วัด เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น 5%
พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มเกษตรกรผู้เพาะปลูกข้าวหอมมะลิในกลุ่มจังหวัดสบายดี จำนวนละ 10 กลุ่ม (รวม 50กลุ่ม)
กิจกรรมหลัก	1. จัดซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพ 2. จัดซื้อเครื่องจักร (รถไถนา รถดำนา รถเกี่ยวข้าว เครื่องอบข้าว โรงสีข้าว) 3. จัดอบรมเทคโนโลยีให้กับกลุ่มเกษตรกรทั้งหมด 4. พัฒนาตลาดข้าวหอมมะลิคุณภาพ
หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก : สำนักงานเกษตรจังหวัดทั้ง 5 จังหวัด ศูนย์วิจัยข้าว พาณิชย์จังหวัด หน่วยงานรอง : สภาเกษตรกร
งบประมาณ	100 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	1.ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ เพิ่มรายได้ให้เกษตรกร 2. พัฒนาเกษตรกร และกลุ่มเกษตรกร 3. สร้างเศรษฐกิจฐานรากให้แข็งแรง

ชื่อโครงการ	**โครงการเพิ่มการแปรรูปข้าวอินทรีย์**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ 1. สร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตร (กลางน้ำ เชื่อมปลายน้ำ) 2. ยกระดับรายได้เกษตรกรและคุณภาพชีวิต เป้าหมาย และตัวชี้วัด สร้างมูลค่าเพิ่มข้าวอินทรีย์ ขายได้ไม่น้อยกว่า 1,000 ตัน เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10
พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มเกษตรกรผู้เพาะปลูกข้าวหอมมะลิในกลุ่มจังหวัดสบายดี จำนวนละ 10 กลุ่ม (รวม 50กลุ่ม)
กิจกรรมหลัก	1. ก่อสร้างโรงสีขนาดกลางพร้อมอุปกรณ์และระบบไฟฟ้า 3 เฟส 2. ติดตั้งเครื่องชั่ง ขนาด 40 ตัน 3. ก่อสร้างฉากเก็บข้าวขนาด 500 ตัน 4. ก่อสร้างอาคารสำนักงาน พร้อมห้องประชุม 5. จัดทำบรรจุภัณฑ์ขนาดต่างๆ 6. ก่อสร้างลานตาก ถนนคอนกรีต
หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานหลัก : สำนักงานเกษตรจังหวัด (บึงกาฬ) หน่วยงานรอง : กลุ่มเกษตรกรทำนาชิญญอุดมพรเจริญ จ.บึงกาฬ
งบประมาณ	200 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	1.ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ เพิ่มรายได้ให้เกษตรกร 2.พัฒนาเกษตรกร และกลุ่มเกษตรกร 3.สร้างเศรษฐกิจฐานรากให้แข็งแรง

1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาการเกษตรและอาหารปลอดภัยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
2. ความสำคัญของโครงการหลักการและเหตุผล	**ประชากร** ในป พ.ศ.2559 กลุมจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีจำนวนประชากร 3,615,080 คน ประกอบดวยประชากรจังหวัดบึงกาฬ 418,217 คน จังหวัดเลย จำนวน 630,411 คน จังหวัดหนองคาย จำนวน 509,567 คน จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 505,666 คน และจังหวัดอุดรธานี จำนวน 1,551,219 คน (กรมการปกครอง,2560) ประมาณการตามชวงอายุของประชากรจะเขาสูสังคมผูสูงวัยอยางสมบูรณในป พ.ศ.2564 ประมาณการอัตราสวนการเปนภาระวัยแรงงานตอผูสูงวัย ในป พ.ศ.2573 คือ 2.4 ตอ 1 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแหงชาติ, 2556) **รายไดเฉลี่ยตอครัวเรือน** รายไดเฉลี่ยตอครัวเรือนของจังหวัดในกลุมจังหวัด อยู่ที่ 21,657 บาท/เดือน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ คือ 23,552 บาท/เดือน และ อยู่ในลำดับที่ 9 จาก 18 กลุ่มจังหวัด **สัดส่วนหนี้สินเฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนกลุ่มที่ยากจนที่สุด** กลุมจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีสัดส่วนหนี้สินเฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนกลุ่มที่ยากจนที่สุด ร้อยละ 13.78 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ดีกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศเล็กน้อย (ร้อยละ 14.21) **สัดส่วนคนจนด้านรายจ่าย** กลุ่มจังหวัดมีสัดส่วนคนจนด้านรายจ่าย อยู่ที่ ร้อยละ 11.26 ซึ่งมากกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ที่ 11.15 (ควรต่ำกว่าค่าเฉลี่ย) และอยู่ในลำดับที่ 9 จาก 18 กลุ่มจังหวัด (ข้อมูลตัวชี้วัดตามแผนฯ 12 http://benchmark.moi.go.th) กลุมจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีปัญหาที่สำคัญคือ “ความยากจน” โดยมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ฯ เฉลี่ยต่อหัว (Per Capita) ณ ปี 2559 เท่ากับ 122,414 บาทต่อคนต่อปี ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศไทย (166,850 ต่อคนต่อปี) ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรรกรรม มีผลิตภัณฑ์มวลรวม สาขาเกษตรกรรมปี 2559 เท่ากับ 52,746 ล้านบาท อัตราการขยายตัวภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลง จากข้อมูล ปี 2559 เทียบกับ ปี 2558 อัตราการขยายตัวลดลง ร้อยละ - 0.16 มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร 11.07 ล้านไร่ แบ่งเป็น นาข้าว 5,341,647 ไร่ พืชไร่ 2,748,930 ไร่ สวนไม้ผล ไม้ยืนต้น 1,979,716 ไร่ สวนผัก/ไม้ดอก/ไม้ประดับ 73,607 ไร่ และที่ดินทางการเกษตรอื่นๆ 928,471 ไร่ มีพืชสำคัญ คือ ข้าวนาปี ผลผลิต ปี 2561 อยู่ที่ 1,331,157 ตัน/ปี และข้าวนาปรัง อยู่ที่ 94,126 ตัน/ปี พืชไร่ปลูกมากที่สุดคือ อ้อยโรงงาน ผลผลิต ปี 2561 อยู่ที่ 12,819,371 ตัน/ปี รองลงมาคือ มันสำปะหลัง 1,956,304 ตัน/ปี พืชสวนและไม้ยืนต้นมากที่สุด คือ ยางพารา ผลผลิต ปี 2561 อยู่ที่ 537,511 ตัน/ปี รองลงมาคือ ปาล์มน้ำมัน 98,204 ตัน/ปี การประมงที่สำคัญ คือ รวมสัตว์น้ำจืดทุกชนิด ผลผลิต ปี 2559 อยู่ที่ 17,938 ตัน/ปี ปศุสัตว์ที่สำคัญ คือ โคนม(น้ำนมดิบ) ปริมาณผลผลิต ปี 2560 อยู่ที่ 21,485 ตัน/ปี รองลงมาคือ โคกระบือ 11,843 ตัน/ปี และมีพื้นที่ชลประทาน ณ ปี 2559 อยู่ที่ 373,847 ไร่ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ (1,814,677 ไร่) และอยู่ในอันดับท้ายสุดของกลุ่มจังหวัดทั้ง 18 กลุ่มจังหวัด พื้นที่การเกษตร พืชเศรษฐกิจส่วนใหญ่เป็น “พืชเชิงเดี่ยว” เช่น ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง และยางพารา ซึ่งพืชเหล่านี่ทำการเพาะปลูกได้เพียงปีละครั้ง ส่งผลให้เกิดการว่างงานแฝงและขาดรายได้ในช่วงนอกฤดูเพาะปลูก ประกอบการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในปริมาณสูง ส่งผลให้มีค่าใช้จ่ายต้นทุนการผลิตสูงขึ้น รวมทั้งปัญหาสารเคมีตกค้างของสิ่งแวดล้อม โดยภาคการเกษตรมีสัดส่วนหนี้เสียต่อปริมาณเงินให้กู้ยืมเพื่อการเกษตร อยู่ที่ ร้อยละ 3.56 อยู่ในลำดับที่ 9 จาก 18 กลุ่มจังหวัด เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว กลุ่มจังหวัดจึงได้มีแนวทางการพัฒนาการเกษตรโดยโน้มนำหลัก"ศาสตร์พระราชา"สู่การปฏิบัติและหลักการตลาดนำการผลิตเพื่อยกระดับการผลิตภาคการเกษตรสู่เกษตรปลอดภัยหรือเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นระบบเริ่มตั้งแต่การพัฒนาแหล่งน้ำซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานการผลิต(บ่อน้ำบาดาลพลังงานแสงอาทิตย์) เพื่อการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตมุ่งเน้นการปลูกพืชที่สอดคล้องกับภูมิประเทศและศักยภาพของพื้นที่ซึ่งมีแหล่งน้ำใต้ดินอุดมสมบรูณ์แห่งหนึ่งของประเทศและในการ เปลี่ยนจากพืชเชิงเดี่ยวเป็นพืชทางเลือกที่สามารถให้ผลผลิตได้ตลอดทั้งปี หรือการพัฒนาการผลิตในระบบแปลงใหญ่เพื่อลดต้นทุนการผลิต และการเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้ผลผลิตทางการเกษตร เช่น การปลูกพืชปลอดภัย ปลอดสารพิษ และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่า ทั้งนี้โดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาการเกษตรวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อจัดการระบบการผลิตและการตลาด ส่งเสริมทำเกษตรแปลงใหญ่ การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรและเทคโนโลยีทันสมัยทดแทนแรงงานและเชื่อมกับอุตสาหกรรมเกษตร พัฒนากระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพ มาตรฐานและปลอดภัย

	โดยเน้นการเกษตรเพื่อยกระดับรายได้ของประชาชนพัฒนาการเกษตรเชื่อมโยงสู่การท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้พื้นที่หลุดพ้นจากความยากจนสู่เป้าหมายพึ่งตนเอง ตามแนวทางพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โครงการพัฒนาการเกษตรและอาหรปลอดภัยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีแนวทางการดำเนินงานโครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรไปสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และอาหารปลอดภัยและการยกระดับการพัฒนาความเข้มแข็งของสหกรณ์ภาคการเกษตร ให้เป็นที่พึ่งของสมาชิกสหกรณ์ ภาคการเกษตรให้เป็นที่พึ่งของสมาชิกสหกรณ์เกษตรและชุมชน เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาเศรษฐกิจฐาน รากได้ (สหกรณ์ : ข้าว พืชผักสมุนไพร ผลไม้ โคเนื้อ และ ปลา)
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1.เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร 2. เพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร 3. เพื่อพัฒนาเครือข่ายผู้ผลิตอาหารเกษตรปลอดภัยและอินทรีย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	1. มูลค่าผลผลิตมวลรวมภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 2 2. รายได้ครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5
5. ผลผลิต/ผลลัพธ์	<u>ผลผลิต</u> 1. พัฒนาครัวเรือนเกษตรกร 12,000 ครัวเรือน และสถาบันเกษตรกร 5 จังหวัด 2. GPP ด้านการเกษตรของจังหวัดเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 2 3. รายได้ครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 <u>ผลลัพธ์</u> 1. เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกรได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ การบริหารจัดการ และสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการแปรรูปสินค้าเกษตรและการตลาดเชิงรุก 2. เกษตรกรและสถาบันเกษตรใช้ตลาดนำการผลิต โดยเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ผลิตและสามารถจูงใจเกษตรกรให้ปรับเปลี่ยนการผลิตมาเป็นเกษตรปลอดภัยและอินทรีย์เพิ่มขึ้น
6. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	1. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน 2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ 9 การพัฒนาภูมิภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ เป้าหมายเพื่อหลุดพ้นจากความยากจน สู่เป้าหมายการพึ่งพาตนเอง 3. ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในการผลิต การตลาดโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และนวัตกรรม
7. ระยะเวลา	1 ปี
15. หน่วยดำเนินการ	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง 5 จังหวัด หน่วยงานพาณิชย์ /อุตสาหกรรม/ทสจ./พลังงานจังหวัด/ประชาสัมพันธ์จังหวัด/สาธารณสุขจังหวัด/ท่องเที่ยวและกีฬา
- หัวหน้าโครงการ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
ตำแหน่ง	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด
เบอร์โทรศัพท์	-
- ผู้รับผิดชอบ	-
ตำแหน่ง	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร

ชื่อโครงการ	**โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปในภูมิภาค 4.0 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของสถานประกอบการอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรในภูมิภาคให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพลดต้นทุนการผลิตได้อย่างยั่งยืน เป้าหมาย และตัวชี้วัด สถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) อุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรในพื้นที่ จำนวน 20 แห่ง วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สามารถลดต้นทุนการผลิตลงได้ ร้อยละ...
พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
กิจกรรมหลัก	1. กิจกรรมพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ ด้านการบริหารธุรกิจ การจัดทำแผนงาน แผนเงิน และแผนคน 2. ส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายทางการค้าระหว่างผู้ประกอบธุรกิจรุ่นใหม่ของกลุ่มจังหวัดร่วมกับผู้ประกอบการธุรกิจรุ่นใหม่ของประเทศเพื่อนบ้าน 3. จัดกิจกรรมเปิดตลาดเพื่อการประชาสัมพันธ์ สินค้าและบริการที่มีศักยภาพของกลุ่ม จังหวัดภายในประเทศ โดย จัดงานแสดงการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว (asean expo) และการเจรจาธุรกิจการค้า (bussiness matching) จัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้า ณ กรุงเทพมหานคร หรือจังหวัดที่มีศักยภาพในภูมิภาคอื่น 4. จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ศักยภาพการค้าการลงทุน ในเขตพื้นที่อื่นๆ
หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานอุตสาหกรรมฯ 5 จังหวัด
งบประมาณ	170 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	สถานประกอบการ จำนวน 20 แห่ง ได้รับคำแนะนำและสามารถเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน 7 ด้าน

ชื่อโครงการ	**โครงการยกระดับศักยภาพแรงงานให้ได้มาตรฐานสู่สากล**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้แรงงานกลุ่มจังหวัดฯ ได้รับการยกระดับศักยภาพแรงงาน 2. เพื่อรองรับการขยายตัวด้านการค้า การลงทุน เป้าหมาย และตัวชี้วัด กำลังแรงงานทั่วไปและแรงงานในสถานประกอบการ จำนวน 150 คน ในกลุ่มจังหวัด ร้อยละของผลิตภาพแรงงานที่เพิ่มขึ้น
พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
กิจกรรมหลัก	1. พัฒนาศักยภาพแรงงานและผู้ประกอบการกจิการด้วยเทคโนโลยีสารรสนเทศและการสื่อสารหลักสูตร E - commerce การจำหน่ายสินค้าออนไลน์ 2. ฝึกอบรมและยกระดับฝีมือแรงงานลูกจ้างผู้ปฏิบัติงาน ตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน และการให้คำปรึกษาอาจเป็นแบบ on the job Training 3. ให้ความรู้เสริมสร้างความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยแรงงาน 4. ฝึกพัฒนาศักยยภาพแรงงานนอกระบบ (ฝึกอาชพีตามความต้องการของแรงงานฯ)
หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน ของกลุ่มจังหวัดฯ 5 จังหวัด
งบประมาณ	1.5 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	พัฒนาแรงงานมีศักยภาพเพิ่มขึ้นและรองรับให้ทันกับความต้องการของสถานประกอบการ (ครอบคลุมทั้งเกษตร อุต การค้า การลงทุน)ในกลุ่มจังหวัดฯ

ชื่อโครงการ	โครงการเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการเพื่อการแข่งขันสู่ระดับสากล
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการ นักลงทุน ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐได้พัฒนาความร่วมมือทางการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวระหว่างกัน เป้าหมาย และตัวชี้วัด มูลค่ายอดขายจากการจัดกิจกรรม
พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
กิจกรรมหลัก	1. อบรมเพื่อให้ความรู้ด้านการค้าการลงทุนผู้ประกอบการของกลุ่มจังหวัด เรื่องศักยภาพพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดที่เหมาะสมในการลงทุน 2. การสร้าง Brand Story Telling เพื่อดึงดูดนักลงทุน/ประชาสัมพันธ์สินค้าและผลิตภัณฑ์เด่นของกลุ่มจังหวัด ฯ ให้เป็นที่รับรู้ของผู้บริโภคทั้งในและนอกประเทศ 3. การจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าในประเทศและต่างประเทศ เชื่อมโยงกับงานแสดงสินค้าต่างๆ ของกระทรวงพาณิชย์ พร้อมการจับคู่ธุรกิจ
หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพาณิชย์ในกลุ่มจังหวัดฯ 5 จังหวัด
งบประมาณ	4.2 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้ประกอบการมีขีดความสามารถเพิ่มขึ้นสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล

ชื่อโครงการ	**โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการให้บริการด้านเทคโนโลยี นวัตกรรมการผลิต การออกแบบ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ฯ 5 จังหวัด 2. เพื่อพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้แก่สินค้า SMEs ผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP 5 จังหวัด 3. เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในด้านการพัฒนาระบบมาตรฐานการผลิต เช่น มผช. อย. GMP 4. เพื่อให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน SMEs และ OTOP, 5 จังหวัด มีช่องทางการตาลาด Digital 5. เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ แก่ประชาชนในชุมชน 5 จังหวัด เป้าหมาย และตัวชี้วัด ผู้ประกอบวิสาหกิจชุมชน SMEs และ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 100 คน
พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
กิจกรรมหลัก	1. ประชุมวางแผนการดำเนินงาน 2. ประชาสัมพันธ์เชิญชวนสถานประกอบการในพื้นที่ดาเนินงานและพื้นที่ใกล้เคียงเข้าร่วมกิจกรรม 3. จัดทำหลักสูตรการอบรม Product & Package Design 4. กิจกรรมพัฒนาองค์ความรู้ด้านการส่งเสริมการขยายช่องทางธุรกิจ ผ่านระบบดิจิทัล
หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานอุตสาหกรรมฯ 5 จังหวัด
งบประมาณ	120 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	มีต้นแบบบรรจุภัณฑ์หรือฉลาก ฯลฯ พร้อมตัวอย่างที่ได้ออกแบบที่ทันสมัยเพื่อทดสอบตลาด 5 จังหวัด

1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาการเกษตรและอาหารปลอดภัยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	**ประชากร** ในป พ.ศ.2559 กลุมจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีจำนวนประชากร 3,615,080 คน ประกอบดวยประชากรจังหวัดบึงกาฬ 418,217 คน จังหวัดเลย จำนวน 630,411 คน จังหวัดหนองคาย จำนวน 509,567 คน จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 505,666 คน และจังหวัดอุดรธานี จำนวน 1,551,219 คน (กรมการปกครอง,2560) ประมาณการตามชวงอายุของประชากรจะเขาสูสังคมผูสูงวัยอยางสมบูรณในป พ.ศ.2564 ประมาณการอัตราสวนการเปนภาระวัยแรงงานตอผูสูงวัย ในป พ.ศ.2573 คือ 2.4 ตอ 1 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแหงชาติ, 2556) **รายไดเฉลี่ยตอครัวเรือน** รายไดเฉลี่ยตอครัวเรือนของจังหวัดในกลุมจังหวัด อยู่ที่ 21,657 บาท/เดือน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ คือ 23,552 บาท/เดือน และ อยู่ในลำดับที่ 9 จาก 18 กลุ่มจังหวัด **สัดส่วนหนี้สินเฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนกลุ่มที่ยากจนที่สุด** กลุมจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีสัดส่วนหนี้สินเฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนกลุ่มที่ยากจนที่สุด ร้อยละ 13.78 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ดีกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศเล็กน้อย (ร้อยละ 14.21) **สัดส่วนคนจนด้านรายจ่าย** กลุ่มจังหวัดมีสัดส่วนคนจนด้านรายจ่าย อยู่ที่ ร้อยละ 11.26 ซึ่งมากกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ที่ 11.15 (ควรต่ำกว่าค่าเฉลี่ย) และอยู่ในลำดับที่ 9 จาก 18 กลุ่มจังหวัด (ข้อมูลตัวชี้วัดตามแผนฯ 12 http://benchmark.moi.go.th) กลุมจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีปัญหาที่สำคัญคือ “ความยากจน” โดยมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ฯ เฉลี่ยต่อหัว (Per Capita) ณ ปี 2559 เท่ากับ 122,414 บาทต่อคนต่อปี ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศไทย (166,850 ต่อคนต่อปี) ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรรรกรรม มีผลิตภัณฑ์มวลรวม สาขาเกษตรกรรมปี 2559 เท่ากับ 52,746 ล้านบาท อัตราการขยายตัวภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลง จากข้อมูล ปี 2559 เทียบกับ ปี 2558 อัตราการขยายตัวลดลง ร้อยละ - 0.16 มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร 11.07 ล้านไร่ แบ่งเป็น นาข้าว 5,341,647 ไร่ พืชไร่ 2,748,930 ไร่ สวนไม้ผล ไม้ยืนต้น 1,979,716 ไร่ สวนผัก/ไม้ดอก/ไม้ประดับ 73,607 ไร่ และที่ดินทางการเกษตรอื่นๆ 928,471 ไร่ มีพืชสำคัญ คือ ข้าวนาปี ผลผลิต ปี 2561 อยู่ที่ 1,331,157 ตัน/ปี และข้าวนาปรัง อยู่ที่ 94,126 ตัน/ปี พืชไร่ปลูกมากที่สุดคือ อ้อยโรงงาน ผลผลิต ปี 2561 อยู่ที่ 12,819,371 ตัน/ปี รองลงมาคือ มันสำปะหลัง 1,956,304 ตัน/ปี พืชสวนและไม้ยืนต้นมากที่สุด คือ ยางพารา ผลผลิต ปี 2561 อยู่ที่ 537,511 ตัน/ปี รองลงมาคือ ปาล์มน้ำมัน 98,204 ตัน/ปี การประมงที่สำคัญ คือ รวมสัตว์น้ำจืดทุกชนิด ผลผลิต ปี 2559 อยู่ที่ 17,938 ตัน/ปี ปศุสัตว์ที่สำคัญ คือ โคนม(น้ำนมดิบ) ปริมาณผลผลิต ปี 2560 อยู่ที่ 21,485 ตัน/ปี รองลงมาคือ โคกระบือ 11,843 ตัน/ปี และมีพื้นที่ชลประทาน ณ ปี 2559 อยู่ที่ 373,847 ไร่ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ (1,814,677 ไร่) และอยู่ในอันดับท้ายสุดของกลุ่มจังหวัดทั้ง 18 กลุ่มจังหวัด พื้นที่การเกษตร พืชเศรษฐกิจส่วนใหญ่เป็น “พืชเชิงเดี่ยว” เช่น ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง และยางพารา ซึ่งพืชเหล่านี่ทำการเพาะปลูกได้เพียงปีละครั้ง ส่งผลให้เกิดการว่างงานแฝงและขาดรายได้ในช่วงนอกฤดูเพาะปลูก ประกอบการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในปริมาณสูง ส่งผลให้มีค่าใช้จ่ายต้นทุนการผลิตสูงขึ้น รวมทั้งปัญหาสารเคมีตกค้างของสิ่งแวดล้อม โดยภาคการเกษตรมีสัดส่วนหนี้เสียต่อปริมาณเงินให้กู้ยืมเพื่อการเกษตร อยู่ที่ ร้อยละ 3.56 อยู่ในลำดับที่ 9 จาก 18 กลุ่มจังหวัด เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว กลุ่มจังหวัดจึงได้มีแนวทางการพัฒนาการเกษตรโดยโน้มนำหลัก"ศาสตร์พระราชา"สู่การปฏิบัติและหลักการตลาดนำการผลิตเพื่อยกระดับการผลิตภาคการเกษตรสู่เกษตรปลอดภัยหรือเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นระบบเริ่มตั้งแต่การพัฒนาแหล่งน้ำซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานการผลิต(บ่อน้ำบาดาลพลังงานแสงอาทิตย์) เพื่อการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตมุ่งเน้นการปลูกพืชที่สอดคล้องกับภูมิประเทศและศักยภาพของพื้นที่ซึ่งมีแหล่งน้ำใต้ดินอุดมสมบูรณ์แห่งหนึ่งของประเทศและในการ เปลี่ยนจากพืชเชิงเดี่ยวเป็นพืชทางเลือกที่สามารถให้ผลผลิตได้ตลอดทั้งปี หรือการพัฒนาการผลิตในระบบแปลงใหญ่เพื่อลดต้นทุนการผลิต และการเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้ผลผลิตทางการเกษตร เช่น การปลูกพืชปลอดภัย ปลอดสารพิษ และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่า ทั้งนี้โดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาการเกษตรวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อจัดการระบบการผลิตและการตลาด ส่งเสริมทำเกษตรแปลงใหญ่ การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรและเทคโนโลยีทันสมัยทดแทนแรงงานและเชื่อมกับอุตสาหกรรมเกษตร พัฒนากระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพ มาตรฐานและปลอดภัย

	โดยเน้นการเกษตรเพื่อยกระดับรายได้ของประชาชนพัฒนาการเกษตรเชื่อมโยงสู่การท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้พื้นที่หลุดพ้นจากความยากจนสู่เป้าหมายพึ่งตนเอง ตามแนวทางพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โครงการพัฒนาการเกษตรและอาหรปลอดภัยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีแนวทางการดำเนินงานโครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรไปสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และอาหารปลอดภัยและการยกระดับการพัฒนาความเข้มแข็งของสหกรณ์ภาคการเกษตร ให้เป็นที่พึ่งของสมาชิกสหกรณ์ ภาคการเกษตรให้เป็นที่พึ่งของสมาชิกสหกรณ์เกษตรและชุมชน เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาเศรษฐกิจฐาน รากได้ (สหกรณ์ : ข้าว พืชผักสมุนไพร ผลไม้ โคเนื้อ และ ปลา)
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1.เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร 2. เพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร 3. เพื่อพัฒนาเครือข่ายผู้ผลิตอาหารเกษตรปลอดภัยและอินทรีย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	1. มูลค่าผลผลิตมวลรวมภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 2 2. รายได้ครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5
5. ผลผลิต/ผลลัพธ์	<u>ผลผลิต</u> 1. พัฒนาครัวเรือนเกษตรกร 12,000 ครัวเรือน และสถาบันเกษตรกร 5 จังหวัด 2. GPP ด้านการเกษตรของจังหวัดเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 2 3. รายได้ครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 <u>ผลลัพธ์</u> 1. เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกรได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ การบริหารจัดการ และสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการแปรรูปสินค้าเกษตรและการตลาดเชิงรุก 2. เกษตรกรและสถาบันเกษตรใช้ตลาดนำการผลิต โดยเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ผลิตและสามารถจูงใจเกษตรกรให้ปรับเปลี่ยนการผลิตมาเป็นเกษตรปลอดภัยและอินทรีย์เพิ่มขึ้น
6. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	1. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน 2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ 9 การพัฒนาภูมิภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ เป้าหมายเพื่อหลุดพ้นจากความยากจน สู่เป้าหมายการพึ่งพาตนเอง 3. ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในการผลิต การตลาดโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และนวัตกรรม
7. ระยะเวลา	1 ปี
15. หน่วยดำเนินการ	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง 5 จังหวัด หน่วยงานพาณิชย์ /อุตสาหกรรม/ทสจ./พลังงานจังหวัด/ประชาสัมพันธ์จังหวัด/สาธารณสุขจังหวัด/ท่องเที่ยวและกีฬา

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : การส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง

ชื่อแผนงาน (ชุดโครงการ)	**แผนงานการพัฒนาความร่วมมือการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (Gateway Network)**
ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด	ประเด็นการพัฒนาที่ 4: การส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง
หลักการและเหตุผล / แนวคิด	แม่น้ำโขงเป็นแม่น้ำที่มีความสำคัญในการหล่อเลี้ยงประเทศที่อยู่ในภูมิภาคดังกล่าวถึง ๖ ประเทศ ซึ่งมีความโดดเด่นทั้งด้านศิลปะ วัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิถีชีวิตชุมชน ที่มีจุดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ ถ้ามีการพัฒนาการท่องเที่ยวระหว่างกันในพื้นที่จะนำมาซึ่งความร่วมมือในการพัฒนาด้านสังคม เศรษฐกิจ การศึกษา ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนพร้อมยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากร มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ถ่ายทอดซึ่งกันและกัน อันจะส่งผลถึงการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงร่วมกันเป็นอย่างดี
วัตถุประสงค์ของแผนงาน	เพื่อสร้างความร่วมมือการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่เขตการพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง
เป้าหมายของแผนงาน	1. คณะทำงานการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง 2. หน่วยงานและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในพื้นที่การพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขงทั้งในและต่างประเทศดำเนินแผนงานนี้ไปเพื่ออะไร และจะได้อะไรออกมา (Outcomes)
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแผนงาน	1. จัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง 1 แผน 2. จัดทำฐานข้อมูลเส้นทางการท่องเที่ยวในพื้นที่ 1 เทคโนโลยีตัวชี้วัดที่จะบ่งบอกว่าถึงความสำเร็จของแผนงานได้ 3. เส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยง ... เส้นทาง 4. แหล่งท่องเที่ยวที่มีการปรับปรุงและพัฒนา ... แหล่ง
ขอบเขตการดำเนินงาน	จัดตั้งคณะทำงาน / พัฒนาแผนงานขับเคลื่อน / กำหนดกิจกรรม / พัฒนาฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยว
พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดในกลุ่มอีสานเหนือตอนบน 1 และพื้นที่เชื่อมโยงทั้งในและต่างประเทศ
งบประมาณ	**2,500 ล้านบาท**

ชื่อโครงการ	**โครงการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยว** โรแมนติก รูท (Romantic Route) และ นาคี รูท (Nakhee Route))
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษา วิเคราะห์ จัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการการท่องเที่ยวเส้นทางScenic Route และนาคี Routeให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายระดับต่างๆได้ในทุกมิติของการพัฒนาตลอดจนจัดทำรายละเอียดโครงการที่บรรจุอยู่ในแผนฯให้แล้วเสร็จ ตัวชี้วัด: เส้นทางท่องเที่ยว ... เส้นทาง
พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดในกลุ่มอีสานเหนือตอนบน 1 และพื้นที่เชื่อมโยงทั้งในและต่างประเทศ
กิจกรรมหลัก	จัดทำเส้นทาง และแผนการพัฒนาตลอดเส้นทาง จัดทำรายละเอียดโครงการฯตามแผนแม่บทฯ จัดทำแนวทางการบูรณาการความร่วมมือการพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานตอนบน 1. จัดให้มีการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและประชาสัมพันธ์เพื่อนำแผนฯไปสู่การปฏิบัติและการรับรู้
หน่วยงานดำเนินการ	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา / ททท
งบประมาณ	**280 ล้านบาท**
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	มีเส้นทางท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดที่สามารถเชื่อมโยงไปยังประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างชัดเจน และแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบด้านการท่องเที่ยวตลอดเส้นทาง

ชื่อโครงการ	**โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล (Sabai-dee Tourism for All)**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์: เพื่อปรับปรุงและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด ให้เป็นต้นแบบแหล่งท่องเที่ยว เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ ผู้พิการหรือผู้ที่มีความต้องการได้รับการช่วยเหลือเป็นพิเศษ สามารถเข้าถึงได้มาท่องเที่ยวได้สะดวกปลอดภัย ทันสมัย เป็นธรรมทั่วถึงและเท่าเทียม ตามหลักอารยสถาปัตย์หรือ Universal Design การออกแบบที่เป็นสากลเป็นธรรมและเป็นมิตรกับคนทั้งมวล ตัวชี้วัด: แหล่งท่องเที่ยวต้นแบบ ได้รับการพัฒนา 5 แห่ง
พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดในกลุ่มอีสานเหนือตอนบน 1 และพื้นที่เชื่อมโยงทั้งในและต่างประเทศ
กิจกรรมหลัก	- สำรวจสภาพแหล่งท่องเที่ยวเป้าหมาย ตามแผนขับเคลื่อน และเส้นทางท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด - พัฒนาต้นแบบแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของกลุ่มจังหวัด ให้รองรับการใช้รถเข็น มีทางลาด และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม ตามมาตรฐานสากล - ประชาสัมพันธ์ เปิดเส้นทางท่องเที่ยว โดยเชิญสื่อมวลชน และนักท่องเที่ยวทุกวัย ทุกสภาพร่างกายมาท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด
หน่วยงานดำเนินการ	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา / ททท
งบประมาณ	**130 ล้านบาท**
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	แหล่งท่องเที่ยวสำคัญของกลุ่มจังหวัด ได้รับการออกแบบและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในการรองรับการให้บริการที่เป็นมิตรกับทุกคน ทุกวัย ทุกสภาพร่างกาย ตามมาตรฐานสากล

ชื่อโครงการ	**โครงการ “เจ้าบ้านที่ดี แบบกลุ่มสบายดี” พัฒนาบุคลากรผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์: เพื่อพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการให้บริการ ตลอดไปจนถึงทัศนคติและมีใจในการให้บริการของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้ได้ระดับมาตรฐานสากล รวมถึงพัฒนาจัดทำฐานข้อมูลผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะกลุ่มมัคคุเทศน์ ของกลุ่มจังหวัด ให้สามารถสืบค้นและติดต่อได้อย่างสะดวก รองรับกับความต้องการ โดยการดำเนินการจะเป็นการต่อยอดจากโครงการเดิม ซึ่งจะเน้นไปที่พื้นที่ที่ยังไม่เคยมีการพัฒนาโครงการมาก่อนหน้า ตัวชี้วัด: 1. ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมในแต่ละกลุ่ม ไม่น้อยกว่า xx ราย 2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมผ่านการประเมินเกณฑ์มาตรฐาน ร้อยละ 80
พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดในกลุ่มอีสานเหนือตอนบน 1 และพื้นที่เชื่อมโยงทั้งในและต่างประเทศ
กิจกรรมหลัก	- ฝึกอบรมพัฒนากลุ่มมัคคุเทศน์ (บัตรสีชมพู) ผู้สื่อความหมายในท้องถิ่น และผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยว โดยเน้นการพัฒนาในพื้นที่ที่ของแหล่งท่องเที่ยวสำคัญในกลุ่มจังหวัด เพื่อเปิดโอกาสให้คนในพื้นที่เข้ามามากขึ้น - สร้างฐานข้อมูลผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะกลุ่มมัคคุเทศน์ของกลุ่มจังวงหวัด ให้สามารถสืบค้นและติดต่อได้ง่าย เพื่อช่วยให้บริษัทนำเที่ยว หรือกลุ่มนักท่องเที่ยว สามารถติดต่อมัคคุเทศน์ได้โดยตรง
หน่วยงานดำเนินการ	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา / ททท
งบประมาณ	**50 ล้านบาท**
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	บุคคลากรด้านบริการการท่องเที่ยวมีมาตรฐานในการให้บริการที่ได้ระดับมาตรฐานสากล และเกิดการตระหนัก รู้ถึงบทบาท ความสำคัญของเจ้าบ้านที่ดีซึ่งส่งผลต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว สามารถต้อนรับและสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวและผู้ที่เข้ามาเยือนในกลุ่มจังหวัด

ชื่อโครงการ	**โครงการยกระดับชุมชนท่องเที่ยวให้มีศักยภาพ**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์: เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว รวมถึงมีองค์ความรู้และนวัตกรรมไปประยุกต์ใช้ในการจัดการการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัด: 1. ชุมชนการท่องเที่ยว ได้รับการอบรมไม่น้อยกว่า 30 ชุมชน (จังหวัดละ 5 ชุมชน) 2. ชุมชนที่ได้รับการฝึกอบรมผ่านเกณฑ์มาตรฐาน CPT Thailand ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 3. ชุมชนที่เข้าร่วม มีรายได้เสริมจากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10
พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดในกลุ่มอีสานเหนือตอนบน 1 และพื้นที่เชื่อมโยงทั้งในและต่างประเทศ
กิจกรรมหลัก	- สาธิต/ฝึกปฏิบัติ//กรณีศึกษา/การศึกษาดูงานแหล่งท่องเที่ยวชุมชนต้นแบบโดยยึดการเรียนรู้อย่างมีความสุข การเรียนรู้แบบการมีส่วนร่วม ผู้เข้าร่วมอบรมที่ผ่านเกณฑ์การประเมินจะได้รับใบวุฒิบัตรรับรองการฝึกอบรม
หน่วยงานดำเนินการ	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา / ททท
งบประมาณ	**120 ล้านบาท**
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ชุมชนท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดมีความรู้ความเข้าใจทักษะและประสบการณ์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนและท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ชื่อโครงการ	**โครงการเที่ยวสบายดีแบบเท่ห์**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์: เพื่อสร้างการรับรู้ ไม่น้อยกว่า 100,000 คน นักท่องเที่ยวทั่วไป
พื้นที่เป้าหมาย	ทั้งภายในและภายนอกกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
กิจกรรมหลัก	- จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ - ลงโฆษณาในนิตยสารด้านการท่องเที่ยว (ทำป้ายประชาสัมพันธ์ / ทำ Media Famtrip / จัดทำของที่ระลึก / ปรับปรุงสื่อ Social)
หน่วยงานดำเนินการ	ประชาสัมพันธ์จังหวัด ทกจ. ททท. อพท 5
งบประมาณ	120 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	สร้างการรับรู้ถึงแบรนด์สบายดี และกิจกรรมต่างๆ

ชื่อโครงการ	**โครงการการตลาดเชิงรุก**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์: เพื่อนำผู้ประกอบการทั้งในและนอกพื้นที่ตกลงความร่วมมือในการเสนอขายกิจกรรมท่องเที่ยว ไม่น้อยกว่า 5 ครั้ง ผู้ประกอบการนอกพื้นที่และนักท่องเที่ยว
พื้นที่เป้าหมาย	ทั้งภายในและภายนอกกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
กิจกรรมหลัก	จัด Agen Fam Trip ทั้นในและต่างประเทศเข้ามาดูสิ้นค้าทางการท่องเที่ยว (จัด Road Show ไปยังภาคตะวันออกและภาคใต้ / ร่วมงานส่งเสริมการขาย B to C / จัดงาน Trad Meeting ทั้งในประเทศและต่างประเทศ)
หน่วยงานดำเนินการ	ประชาสัมพันธ์จังหวัด ทกจ. ททท. อพท 5
งบประมาณ	130 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ขยายพื้นที่ทำการตลาดด้านการท่องเที่ยว และพันธมิตร

1. ประเด็นยุทธศาสตร์	**ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง**
กลยุทธ์	1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว 2. ยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการและแรงงานให้มีคุณภาพเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยว 3. การส่งเสริม สนับสนุน ประชาสัมพันธ์ ทำการตลาดท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาทุนมนุษย์ผ่านระบบการศึกษาอย่างเท่าเทียม
2. ชื่อโครงการหลัก	พัฒนาศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวตามเส้นทางโรแมนติก รูท (Romantic Route) และ นาคี รูท (Nakhee Route)
3. งบประมาณ (บาท)	332,213,150 บาท
4. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	1. รัฐบาลได้มีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยกำหนดให้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สร้างงานและเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในระดับชุมชนของ แต่ละท้องถิ่นและประเทศ รวมทั้ง ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภูมิภาค โดยใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดเป็นเครื่องมือสำคัญในการนำนโยบายของรัฐบาลและวาระแห่งชาติ แปลงไปสู่การปฏิบัติในระดับกลุ่มจังหวัดเป็นระเบียบวาระแห่งพื้นที่ให้มีความสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และสภาพ ปัญหาความต้องการของประชาชน และเป็นแผนชี้นำการพัฒนากลุ่มจังหวัดในระยะยาว นำเอาปัญหาและความต้องการของประชาชนเป็นแนวทางในการทำงาน 2. คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติได้ประกาศ เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง (หนองคาย เลย บึงกาฬ มุกดาหาร นครพนม) เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2559 เป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ของชุมชนริมฝั่งแม่น้ำโขง เพื่อพัฒนาชีวิตและวัฒนธรรมที่นำมาซึ่งการเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ ในพื้นที่ และก่อให้เกิดการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของประเทศเพื่อนบ้าน 3. ในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๑ และการตรวจราชการ ณ จังหวัดเลยและเพชรบูรณ์ ระหว่างวันที่ ๑๗ – ๑๘ กันยายน ๒๕๖๑ ได้เห็นชอบให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาจัดทำแผนแม่บทเส้นทางท่องเที่ยวริมโขงจากจังหวัดเลยเชื่อมต่อไปถึงอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี 4. กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ประกอบด้วย 5 จังหวัด (จังหวัดอุดรธานี เลย หนองคาย หนองบัวลำภู และบึงกาฬ) ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการและกำหนดเส้นทางการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด ออกเป็น 2 เส้นทาง ดังนี้ (1) เส้นทางโรแมนติก รูท (Romantic Route) โดยเริ่มต้นจากจังหวัดอุดรธานี ใช้ถนนทางหลวงหมายเลข 2 ถึงจังหวัดหนองคาย เลี้ยวซ้ายเข้าถนนทางหลวงหมายเลข 211 ผ่านอำเภอท่าบ่อ อำเภอศรีเชียงใหม่ อำเภอสังคม เข้าสู่จังหวัดเลยที่อำเภอปากชม ผ่านอำเภอเชียงคาน เลี้ยวซ้ายเข้าถนนทางหลวงหมายเลข 201 ผ่านอำเภอเมืองเลย อำเภอวังสะพุง เลี้ยวซ้ายเข้าถนนทางหลวงหมายเลข 210 ผ่านอำเภอเอราวัณ เข้าสู่จังหวัดหนองบัวลำภูที่อำเภอนาวัง ผ่านอำเภอนากลาง อำเภอเมือง อำเภอหนองวัวซอ สิ้นสุดที่อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี (2) เส้นทางนาคี รูท (Nakhee Route) โดยเริ่มต้นจากจังหวัดอุดรธานี ใช้ถนนทางหลวงหมายเลข 22 ผ่านอำเภอหนองหาน ตำบลหนองเม็ก เข้าสู่ถนนทางหลวงหมายเลข 2096 ผ่านอำเภอบ้านดุง คำชะโนด อำเภอคำตากล้า (จังหวัดสกลนคร) เข้าสู่จังหวัดบึงกาฬที่อำเภอเซกา ผ่านอำเภอบึงโขงหลง เข้าสู่ถนนทางหลวงหมายเลข 3009 ผ่านภูทอก (อำเภอศรีวิไล) ผ่านอำเภอเมือ จังหวัดบึงกาฬ เข้าสู่ถนนทางหลวงหมายเลข 212 ผ่านอำเภอปากคาด เข้าสู่จังหวัดหนองคายที่อำเภอรัตนวาปี ผ่านอำเภอโพนพิสัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย เลี้ยวซ้ายเข้าถนนทางหลวงหมายเลข 2 ผ่านอำเภอสระใคร เข้าสู่จังหวัดอุดรธานีที่ตำบลนาข่า และสิ้นสุดที่อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 5. กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีประชากร ในป พ.ศ.2560 จำนวน 3,681,317 คน ประกอบด้วยจังหวัดอุดรธานี 1,583,092 คน จังหวัดเลย 641,666 คน จังหวัดหนองคาย 521,886 คน จังหวัดหนองบัวลำภู 511,641 คน และจังหวัดบึงกาฬ 423,032 คน (ที่มา : กรมการปกครอง ปี 2561) และมีรายได้จากการท่องเที่ยวในปี พ.ศ.2560 จำนวน 20,569.92 ล้านบาท/ปี แยกเป็นชาวไทย 19,081.98 ล้านบาท/ปี และชาวต่างชาติ 1,487.94 ล้านบาท/ปี เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 2,206.48 ล้านบาท/ปี (เพิ่มขึ้น 10.71 เปอร์เซ็นต์) มีจำนวนผู้มาเยือนในปี พ.ศ.2560 จำนวน 9,334,483 คน/ปี แยกเป็นชาวไทย 8,840,023 คน/ปี และชาวต่างชาติ 794,820 คน/ปี เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 474,931 คน/ปี (เพิ่มขึ้น 5.09 เปอร์เซ็นต์) มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเพื่อการท่องเที่ยวในปี พ.ศ.2560 จำนวน 1,092.37 บาท/คน/วัน แยกเป็นชาวไทย 1,087.23 บาท/คน/วัน และชาวต่างชาติ 943.46 บาท/คน/วัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 52.36 บาท/คน/วัน (เพิ่มขึ้น 4.79 เปอร์เซ็นต์) (ที่มา : กรมการท่องเที่ยว ปี 2561)

	6. กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ มีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่โดดเด่น ได้แก่ มรดกโลกบ้านเชียง เส้นทางท่องเที่ยวเลียบชายแดนไทย-สปป.ลาว จากจังหวัดเลย-หนองคาย-บึงกาฬ เป็นเส้นทางท่องเที่ยวธรรมชาติเลียบริมน้ำเหือง และน้ำโขง มีทิวทัศน์ที่สวยงาม และจุดแวะพักชมวิว การท่องเที่ยว เชิงธรรมะและวัฒนธรรม การปฏิบัติธรรม เช่น บ้านไม้เก่าเชียงคาน 100 ปี อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย วัดผาตากเสื้อ อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย วัดเจติยาศรีวิหาร หรือวัดภูทอก อำเภอศรีวิไล จังหวัดบึงกาฬ เป็นต้น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ใช้ประโยชน์จากพื้นที่ชุ่มน้ำกุดทิง และบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเชิงประวัติศาสตร์ ได้แก่ ทะเลบัวแดง จังหวัดอุดรธานี สุสานหอยล้านปี จังหวัดหนองบัวลำภู ภูกระดึง ภูเรือ จังหวัดเลย ดังนั้น เพื่อพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดฯ ให้ได้มาตรฐานและเสริมสร้างรายได้ให้กับประชาชนในระดับชุมชนของแต่ละท้องถิ่น รวมทั้ง เพื่อเพิ่มศักยภาพการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดฯ และเพื่อเป็นการสนองตอบและสนับสนุนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๑ ดังกล่าว ในประเด็นเรื่องการส่งเสริมและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวริมโขงและเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดฯ จึงมีความจำเป็นที่จะขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดที่เป็นการพัฒนาในลักษณะ cluster ดังสโลแกนที่ว่า “ท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 สะดวก สะอาด ปลอดภัย” โดยการ (1) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย ด้านการท่องเที่ยว และเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยทั้งชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน แก่ประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว เช่น การเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ ทะเลบัวแดง ภูกระดึง หนองบึงกาฬ บึงหนองบัว มรดกโลกบ้านเชียง ท่องเที่ยวชุมชนตลาดผ้านาข่า ฯลฯ รวมถึง การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดบนเส้นทางคมนาคมสำคัญในพื้นที่ท่องเที่ยวหรือพื้นล่อแหลมที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรมในกลุ่มจังหวัดฯ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและเฝ้าระวังการเกิดเหตุ และติดตามจับกุมผู้กระทำความผิด (2) เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวตามเส้นทางท่องเที่ยวริมโขง เส้นทางโรแมนติก รูท (Romantic Route) และ นาคี รูท (Nakhee Route) เป็นไปอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล จึงควรมีการศึกษาเพื่อจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการการท่องเที่ยว เส้นทางโรแมนติก รูท (Romantic Route) และ นาคี รูท (Nakhee Route) รวมทั้ง การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานยกระดับชุมชนท่องเที่ยว ตลอดจนการส่งเสริม สนับสนุนประชาสัมพันธ์ และทำการตลาดด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดฯ ด้วยเหตุผลความจำเป็นดังกล่าวข้างต้น กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวตามเส้นทาง โรแมนติก รูท (Romantic Route) และ นาคี รูท (Nakhee Route) ขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว กระตุ้นเศรษฐกิจให้เกิดการจับจ่ายใช้สอยในผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP SMEs ต่างๆ โดยสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่สนับสนุนด้านการท่องเที่ยว
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	5.1 เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดฯ 5.2 เพื่อพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดฯให้ได้มาตรฐานและเสริมสร้างรายได้ให้กับประชาชนในระดับชุมชนของแต่ละท้องถิ่น 5.3 เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว 5.4 เพื่อเพิ่มศักยภาพการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดฯ 5.4 เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์ทำการตลาดท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดฯ ให้เป็นที่รู้จักโดยทั่วไปทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ
6. ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
7. พื้นที่ดำเนินโครงการ	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ (จังหวัดอุดรธานี เลย หนองคาย หนองบัวลำภู และบึงกาฬ)
8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8.1 แหล่งท่องเที่ยวภานในกลุ่มจังหวัดฯ เป็นที่รู้จักโดยทั่วไปทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ 8.2 สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวและประชาชนที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดฯ ในด้านความสะอาด สะดวก และปลอดภัย 8.3 สามารถสนองตอบยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด และจำนวนนักลงทุนที่มาลงทุนในกลุ่มจังหวัด รวมทั้งนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ กลุ่มจังหวัดเพิ่มมากขึ้น 8.4 ประชาชนในระดับชุมชนของแต่ละท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น

9. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	- รายได้จากท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด เพิ่มมากขึ้นร้อยละ 5 - จำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดฯ เพิ่มขึ้นร้อย 5
10. เป้าหมาย	ประชาชน บุคคลทั่วไป และผู้ประกอบการภายในกลุ่มจังหวัดฯ และนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ
11. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ ความพร้อมของโครงการ	**แผนยุทธศาสตร์ชาติ** ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การสร้างความสามารถในการแข่งขัน **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12** ยุทธศาสตร์ที่ 9 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ **แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ **แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน1** ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง **- การดำเนินงานตามโครงการ กิจกรรม มีความพร้อม สามารถดำเนินการเมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณ**
12. ผลกระทบ	เชิงบวก : กลุ่มจังหวัดฯ มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาดสามารถแข่งขันกับตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีสร้างรายได้ให้ประชาชนและชุมชนภายในกลุ่มจังหวัดฯ ให้กินดีอยู่ดี เชิงลบ - ไม่มี
13. แนวทางการดำเนินงาน	1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและการรักษาความปลอดภัย แหล่งท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดฯ ตาม (1) เส้นทางท่องเที่ยวริมโขง (2) เส้นทาง Romantic Route และ (3) นาคี Route 2. การจัดกิจกรรมส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดฯ 3. การส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ ศิลปวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดฯ 4. พัฒนาและยกระดับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดฯ
15. หน่วยดำเนินการ	- สำนักงานโยธธิการและผังเมืองจังหวัดอุดรธานี - ตำรวจภูธรจังหวัดเลย - ตำรวจภูธรจังหวัดหนองบัวลำภู - แขวงทางหลวงชนบทบึงกาฬ - สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย - สำนักงานพัฒนาพื้นที่พิเศษเลย (อพท.5) - โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากุมภวาปี - สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุดรธานี - มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี - สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดบึงกาฬ - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดบึงกาฬ - สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองบัวลำภู - สำนักงานจังหวัดเลย - สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเลย - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ระเด็นการพัฒนาที่ 3: การพัฒนาทุนมนุษย์ และยกระดับคุณภาพชีวิตในทุกช่วงวัย อย่างเท่าเทียม

ชื่อโครงการ	**โครงการพัฒนาและยกระดับการศึกษาเยาวชน**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ เพื่อทำการสำรวจ และจัดทำกิจกรรมในการส่งเสริมระดับสติปัญญา ทั้งในส่วนของการศึกษา ทักษะในการใช้ชีวิต (Life Skill) และการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม เด็กนักเรียนในพื้นที่ ตัวชี้วัด เยาวชนกลุ่มเป้าหมาย มีระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ร้อยละ xx
พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตนอบน 1
กิจกรรมหลัก	• สำรวจระดับสติปัญญาของเด็กนักเรียนในกลุ่มจังหวัด • สำรวจสภาพแวดล้อม และการใช้ชีวิตของพื้นที่เป้าหมาย • พัฒนาหลักสูตร และกิจกรรมในการเสริมสร้างสติปัญญาเด็กนักเรียน ที่เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ • พัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย และสามารถให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงได้ง่าย
หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานการศึกษากลุ่มจังหวัด
งบประมาณ	**90 ล้านบาท**
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	เยาวชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดได้รับการพัฒนา ทั้งความรู้ ทักษะ คุณธรรมและจริยธรรม สามารถโตขึ้นเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

ชื่อโครงการ	**โครงการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรด้านการศึกษา เพื่อการเรียนการสอนยุคใหม่**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงพัฒนากิจกรรมและเลือกใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัด 1. ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เข้าร่วมอบรม xx รุ่น 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน เพิ่มขึ้น ร้อยละ XX
พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตนอบน 1
กิจกรรมหลัก	• คัดเลือกครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมอบรม • สำรวจสภาพแวดล้อม และการใช้ชีวิตของพื้นที่เป้าหมาย • พัฒนาหลักสูตรยกระดับศักยภาพที่เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ • พัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่มีในปัจจุบัน
หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานการศึกษากลุ่มจังหวัด ร่วมกับสถาบันการศึกษาในท้องที่
งบประมาณ	**120 ล้านบาท**
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ครูและบุคลากรการศึกษาสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงพัฒนากิจกรรมและเลือกใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ชื่อโครงการ	**โครงการส่งเสริมสุขภาพพึ่งตนเองด้วยแพทย์แผนไทย**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์: เพื่อให้ชุมชนมีความเข้าใจแนวทางการดูแลรักษาสุขภาพเบื้องต้น โดยใช้แนวทางแพทย์แผนไทย ตัวชี้วัด: กลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้วยแพทย์แผนไทย
พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตนอบน 1
กิจกรรมหลัก	• จัดอบรมสร้างเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับโรคและสุขภาพ และแนวทางการรักษาเบื้องต้นด้วยแพทย์แผนไทย โดยผู้เชี่ยวชาญให้แก่แกนนำ • ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลักดันให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ให้กับคนในชุมชน ให้มีความตระหนักในเรื่องการดูแลและป้องกันโรคอย่างเหมาะสม รวมถึงการดูแลรักษาสุขภาพ และพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพด้วยแพทย์แผนไทยในเบื้องต้นได้
หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานสาธารณสุขกลุ่มจังหวัด
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ประชาชนในชุมชนมีสุขภาพอนามัยดีขึ้น ลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล
ชื่อโครงการ	**โครงการพัฒนาสุขภาพและสุขภาวะผู้สูงอายุ**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ 1) เพื่ออบรมปฐมนิเทศผู้เข้าร่วมการทำแผนงานเครือข่ายพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ 2) เพื่ออบรม และจัดทำแผนงานเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุการพัฒนาระบบบริการในการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุตัวชี้วัด จำนวนผู้ดูแลผู้สูงอายุที่ได้รับการพัฒนาผ่านเครือข่ายความร่วมมือจำนวนไม่น้อยกว่า XX รายย
พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตนอบน 1
กิจกรรมหลัก	• จัดอบรมปฐมนิเทศผู้เข้าร่วมการทำแผนงานเครือข่ายพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ • จัดทำแผนงานเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุการพัฒนาระบบบริการในการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ
หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานสาธารณสุขกลุ่มจังหวัด
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้สูงอายุในพื้นที่ได้รับการดูแลอย่างเป็นระบบและได้มาตรฐาน
งบประมาณ	80 ล้านบาท

ชื่อโครงการ	**โครงการอาสาสมัครสาธารณสุขประจำอำเภอ ลดปัญหาการติดสุราและบุหรี่**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างเครือข่ายและพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุข ที่จะเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอนามัยในชุมชน โดยเน้นประเด็นเหล้า-บุหรี่เป็นประเด็นหลักในการดำเนินงาน ตัวชี้วัด จำนวนอาสาสมัครที่ได้เข้ารับการอบรม xx คน
พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตนอบน 1
กิจกรรมหลัก	• สร้างกลไกการทำงานร่วมกันทุกจังหวัดในกลุ่ม • รับสมัครอาสาสมัคร และฝึกอบรมแนวทางการให้คำปรึกษา
หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานสาธารณสุขกลุ่มจังหวัด
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ประชาชนในระดับอำเภอมีสุขอนามัยที่ดีขึ้น สามารถลดปัญหาการติดสุราและบุหรี่ในพื้นที่
งบประมาณ	50 ล้านบาท

ชื่อโครงการ	**โครงการเสริมสร้างความอบอุ่นให้กับครอบครัว**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	สร้างภูมิคุ้มกันให้กับครอบครัว / ลดความรุนแรงในครอบครัว / ส่งเสริมสัมพันธภาพในครอบครัว
พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตนอบน 1
กิจกรรมหลัก	• รณรงค์เกี่ยวกับความรุนแรง • อบรมให้ความรู้ • จัด Walk Rally • ส่งเสริมบทบาทในพื้นที่ • กิจกรรมปฏิบัติธรรม
หน่วยงานดำเนินการ	ภาคีเครือข่ายด้านสังคม
งบประมาณ	**80 ล้านบาท**
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ครอบครัวมีภูมิคุ้มกันมากขึ้น ความรุนแรงในครอบครัวลดลง เกิดสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว

ชื่อโครงการ	**โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมรายได้**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือน ผ่านการส่งเสริมเรื่องการออมและจัดทำบัญชีครัวเรือนให้ครัวเรือนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ตัวชี้วัด ครัวเรือนกลุ่มเป้าหมายมีอัตราการออมเงินเพิ่มขึ้น ร้อยละ xx
พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตนอบน 1
กิจกรรมหลัก	• สำรวจคัดแยกครัวเรือน ความต้องการ ปัญหา • ส่งเสริมพัฒนาอาชีพ • ส่งเสริมการออม • จัดทำบัญชีครัวเรือน • ส่งเสริมการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิต
หน่วยงานดำเนินการ	ภาคีเครือข่ายด้านสังคม
งบประมาณ	120 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	1. ครอบครัวมีรายได้เพิ่มขึ้น 2. ครัวเรือนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ชื่อโครงการ	**โครงการแก้ไขปัญหาผู้มีรายได้น้อยแบบบูรณาการ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้มีผู้รายได้น้อยในกลุ่มจังหวัดฯ มีรายได้เพิ่มขึ้น ตัวชี้วัด ผู้มีรายได้น้อยกลุ่มเป้าหมายมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5
พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตนอบน 1
กิจกรรมหลัก	• ค้นหาครัวเรือนยากจน • ประชุมคณะทำงาน (หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง) • จำนวนประเภทของครัวเรือนและค้นหาความต้องการ • คลินิกอาชีพ • สนับสนุนวัสดุสาธิตและปัจจัยการผลิตและวัสดุอุปกรณ์ ประกอบอาชีพ
หน่วยงานดำเนินการ	พัฒนาชุมชนกลุ่มจังหวัด
งบประมาณ	80 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้มีรายได้น้อยมีอาชีพและมีรายได้เพิ่มขึ้น

ชื่อโครงการ	**โครงการชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์: เพื่อพัฒนาหมู่บ้านชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ให้เป็นชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ตัวชี้วัด: หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดละ 1 หมู่บ้าน (รวม 5 หมู่บ้าน)
พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตนอบน 1
กิจกรรมหลัก	• พัฒนาครัวเรือนต้นแบบให้นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนเป็นวิถีชีวิต • พัฒนาศูนย์เรียนรู้ชุมชนให้เป็นศูนย์เรียนรู้ต้นแบบ • ติดตาม สนับสนุน / ถอดบทเรียน • ส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดบทเรียนต่อไปยังหมู่บ้านอื่นๆ เพื่อขยายผลต่อไป
หน่วยงานดำเนินการ	พัฒนาชุมชนกลุ่มจังหวัด
งบประมาณ	50 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	มีหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบจังหวัดละ 1 หมู่บ้าน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับหมู่บ้านอื่นๆ ได้นำไปใช้เป็นตัวอย่างในการพัฒนา

ชื่อโครงการ	**โครงการสร้างผู้นำเครือข่ายการขยายความคุ้มครองประกันสังคมล่วงหน้า**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์: เพื่อสร้างอาสาสมัครผู้นำเครือข่ายที่มีความรู้ความเข้าใจในการขยายความคุ้มครองประกันสังคม ตัวชี้วัด • ได้ผู้นำเครือข่าย/ อาสาสมัครครอบคลุมทุกหมู่บ้าน ชุมชน จำนวน 2000 คน • จำนวนที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกันตนในระบบประกันสังคม
พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตนอบน 1
กิจกรรมหลัก	• จัดทำหลักสูตร • คัดเลือกอาสาสมัคร / จิตอาสา / กลุ่มเป้าหมาย • จัดอบรม สร้างการรับรู้ ความเข้าใจให้กับอาสาสมัครเพื่อเป็นผู้นำเครือข่าย • ผู้นำลงพื้นที่ปฏิบัติการ กำหนดเป้าหมายลักษณะผู้ประกันตนในพื้นที่ • ประเมินผล การเพิ่มขึ้นของผู้ประกันตน
หน่วยงานดำเนินการ	สนง.ประกันสังคม / สถาบันการศึกษา
งบประมาณ	40 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ได้อาสาสมัครผู้นำเครือข่ายที่มีความรู้ความเข้าใจในการขยายความคุ้มครองประกันสังคม ประชาชนเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของภาครัฐอย่างทั่วถึง

ชื่อโครงการ	**โครงการการเสริมสร้างความมั่นคง ปลอดภัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์: เพื่อให้พื้นที่เป้าหมายแนวชายแดน มีความมั่นคง ปลอดจากปัญหาต่างๆ ทั้งเรื่องยาเสพติด การค้ามนุษย์ และอื่นๆ ตัวชี้วัด: จำนวนการรับแจ้งคดีลดลง
พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตนอบน 1
กิจกรรมหลัก	• พัฒนาศักยภาพ ชุดรักษาความปลอดภัยของหมู่บ้าน (ชรบ) • อบรมผู้ประกอบการที่ดำเนินการ มีผลกระทบต่อสังคม • อบรมนักเรียน นักศึกษา เกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติด
หน่วยงานดำเนินการ	ที่ทำการปกครองอำเภอ / จังหวัด
งบประมาณ	5 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ชุดรักษาความปลอดภัยของหมู่บ้าน (ชรบ) มีความรู้ ความเข้าใจและปฏิบัติหน้าที่ได้มีประสิทธิภาพ ปัญหายาเสพติด ค้ามนุษย์ แรงงาน ทั้งตามแนวชายแดน และพื้นที่ตอนในลดลง อยู่ในระดับสูงเกินกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

ชื่อโครงการ	**โครงการพัฒนาทีมหมอชาวบ้านตามแนวชายแดนไทย-ลาว**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์: เพื่อเฝ้าระวัง ควบคุม ป้องกันโรคติดต่อ โรคระบาดที่เข้ามาจากช่องทางนอกประเทศ ครอบคลุมทุกหมู่บ้านตามแนวชายแดนไทย-ลาว ตัวชี้วัด • จำนวนจิตอาสาที่ได้รับการพัฒนาอบรม จำนวน XX คน • อัตราการเกิดโรคระบาดในพื้นที่ลดลง
พื้นที่เป้าหมาย	เลย หนองคาย บึงกาฬ
กิจกรรมหลัก	• พัฒนาจิตอาสา ผู้นำชุมชนตามแนวชายแดน ด้านการเฝ้าระวัง ควบคุมป้องกันโรคติดต่อที่สำคัญ • พัฒนาและสร้างระบบการส่งต่อ การประสานงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูล ระหว่างเมือง
หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
งบประมาณ	3 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	มีการพัฒนาความร่วมมือในการเฝ้าระวังโรคติดต่อตามแนวชายแดน จากทั้งสองประเทศแบบมีส่วนร่วม

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : การรักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ชื่อโครงการ	**โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	1. เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำให้มีความอุดมสมบูรณ์ 2. พื้นที่ป่าได้รับการฟื้นฟู (ไร่) **3.** ชุมชนป่าต้นน้ำ ... ชุมชน
พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ป่าต้นน้ำ / พื้นที่ของรัฐทุกประเภท
กิจกรรมหลัก	1. สนับสนุนเครือข่ายป่าต้นน้ำ ป่าชุมชน ในการอนุรักษ์ฟื้นฟูป่า 2. ส่งเสริมการปลูกต้นไม้ ... ในกลุ่มจังหวัด 3. จัดชุมชนเฝ้าระวัง ดูแลรักษาป่า เป็นเครือข่าย
หน่วยงานดำเนินการ	สนง ทสจ / ป่าไม้ / อุทยาน / อปท / เครือข่ายชุมชน
งบประมาณ	250 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	1. พื้นที่ต้นน้ำได้รับการฟื้นฟู ลดการพังทลายของหน้าดิน 2. มีการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน คทช เพื่อเป็นแหล่งอาหารชุมชนอย่างยั่งยืน

ชื่อโครงการ	**โครงการหมู่บ้านต้นแบบการดูแลสิ่งแวดล้อม**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ ส่งเสริมความร่วมมือกับราษฎรในหมู่บ้านที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนาป่าไม้เพื่อ สิ่งแวดล้อม การใช้และพัฒนาภูมิปัญญา ท้องถิ่นด้านป่าไม้ที่เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมด้านป่าไม้ ที่ช่วยในการอนุรักษ์ป่าไม้ ตัวชี้วัด จำนวนหมู่บ้านต้นแบบ จำนวน xx หมู่บ้าน
พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
กิจกรรมหลัก	• พัฒนาศักยภาพผู้พิทักษ์น้ำ (ฝึกอบรม และให้เครื่องมือตรวจสอบคุณภาพน้ำในพื้นที่) • พัฒนากระบวนการทำงานที่เชื่อมโยงระหว่าง อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติหมู่บ้าน • ส่งเสริมมาตรการและกระบวนการในการดูแลสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้าน
หน่วยงานดำเนินการ	สนง ทสจ / ป่าไม้ / อุทยาน / อปท / เครือข่ายชุมชน
งบประมาณ	130 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	มีเครือข่ายที่ช่วยสอดส่องดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

ชื่อโครงการ	**โครงการรณรงค์ลดถุงพลาสติค และภาชนะโฟม**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ และตัวชี้วัด 1. ปริมาณการใช้ถุงพลาสติก และโฟมในพื้นที่ลดลง 2. ปริมาณขยะลดลง 3. ปริมาณครัวเรือนที่มีความรู้มากขึ้น (ครัวเรือน)
พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
กิจกรรมหลัก	• รณรงค์สร้างความรู้ ความตระหนักถึงโทษและพิษภัยของถุงพลาสติกและภาชนะโฟม • ออกมาตรการสำหรับหน่วยงานภาครัฐและขอความร่วมมือกับสถานศึกษา โรงพยาบาลและหน่วยงานภาคเอกชน รวมถึงภาคประชาชน • สร้างต้นแบบที่ดีในการดำเนินการ • สุ่มตรวจ และออกเยี่ยมพื้นที่ค้าขายอาหาร อาทิ ตลาดสด เป็นต้น
หน่วยงานดำเนินการ	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดในกลุ่ม พาณิชย์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด หอการค้าภาคเอกชน อปท
งบประมาณ	110 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ปริมาณการใช้ถุงพลาสติก และโฟมในพื้นที่ลดลง

ชื่อโครงการ	**โครงการคัดแยก และใช้ประโยชน์จากขยะอินทรีย์**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ และตัวชี้วัด 1. ปริมาณขยะลดลง 2. ปริมาณครัวเรือนที่มีความรู้มากขึ้น (ครัวเรือน)
พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
กิจกรรมหลัก	• รณรงค์สร้างความรู้ ถึงแนวทางการแยกขยะอินทรีย์ และไม่อินทรีย์ที่ถูกต้อง • นำเสนอแนวทางการใช้ประโยชน์จากขยะอินทรีย์สำหรับครัวเรือน และพื้นที่ เช่น นำไปหมักแล้วทำเป็นปุ๋ย • จัดหาอุปกรณ์ในการใช้ประโยชน์ต้นแบบ และกำหนดจุดกิจกรรม • ประกวดแข่งขันแนวทางการใช้ประโยชน์จากขยะได้อย่างสร้างสรรค์ที่สุด
หน่วยงานดำเนินการ	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดในกลุ่ม พาณิชย์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด หอการค้าภาคเอกชน อปท
งบประมาณ	110 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ประชาชนมีการตระหนักถึงการใช้ประโยชน์จากขยะมากขึ้น

ชื่อโครงการ	**โครงการพัฒนาแหล่งน้ำลุ่มน้ำห้วยโมง (อุดรธานี หนองบัวลำภู หนองคาย เลย)**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ 1. ลดความสูญเสียด้านทรัพย์สิน และชีวิตของประชาชนที่ดำรงอยู่ในบริเวณ ลำน้ำห้วยโมง 2. พัฒนาและปรับปรุงลุ่มน้ำ และลำน้ำสาขาห้วยโมง สามารถเก็บกักน้ำ ระบายน้ำ และรับน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น 3. พัฒนาระบบเฝ้าระวังทรัพยากร (เครื่องมือและบุคคล) ให้สามารถเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยและจากการบริหารจัดการน้ำได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ตัวชี้วัด 1. ลุ่มน้ำห้วยโมงได้รับการพัฒนาเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน ร้อยละ 20 ต่อปี เมื่อมีการพัฒนา 2. ความสูญเสียด้านชีวิตและทรัพย์สิน ลดลงร้อยละ 50 ต่อปี เมื่อมีการบริหารจัดการน้ำ
พื้นที่เป้าหมาย	ประชาชนที่อยู่อาศัยบริเวณลุ่มน้ำห้วยโมง ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการน้ำอย่างยั่งยืน
กิจกรรมหลัก	ปรับปรุงแหล่งน้ำ 1) ขุดลอก 2) ฝายทดน้ำ 3) ทำประตูระบายน้ำ 4) ทำอาคารรับน้ำ 5) ทำอาคารระบายน้ำ 6) ปรับปรุงภูมิทัศน์และคืนความสมดุล 7) ติดตามประเมินผลการดำเนินงานเชิงพื้นที่ นำเครื่องมือป้องกันอุทกภัยมาใช้ในพื้นที่ กำหนดพื้นที่ต้นแบบ และติดตั้งเครื่องมือวัดปริมาณน้ำฝนอัตโนมัติในพื้นที่ เพื่อใช้ในการแจ้งเตือนในกรณีที่พื้นที่มีความเสี่ยงที่อาจเกิดฝนตกหนัก หรือมีน้ำหลากในพื้นที่
หน่วยงานดำเนินการ	สนง ทสจ / ป่าไม้ / อุทยาน / อปท / เครือข่ายชุมชน
งบประมาณ	250 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ไม่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติทางอุทกภัย

ชื่อโครงการ	**โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมลำน้ำในกลุ่มจังหวัดสบายดี**
วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	วัตถุประสงค์ 1. ป้องกันการกัดเซาะริมตลิ่ง 2. ป้องกันการพังทลายของผิวดิน และบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน ตัวชี้วัด 1. ดำเนินการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่ง ความยาวประมาณ 500 เมตร แล้วเสร็จ
พื้นที่เป้าหมาย	บริเวณต้นน้ำที่ไหลผ่านชุมชน วัด โบราณสถาน โรงเรียน ในบริเวณจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
กิจกรรมหลัก	ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งพร้อมส่วนประกอบตามยาว 500 เมตร 1. ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่ง ความยาวประมาณ 500 เมตร 2. บันไดลงเขื่อน 3 จุด 3. ทางระบายน้ำ ทางเท้า ราวดันตก ความยาวประมาณ 500 เมตร
หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง
งบประมาณ	190 ล้านบาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	1. ป้องกันการกัดเซาะริมตลิ่ง ยาว 500 เมตร 2. ป้องกันการพังทลายของบ้านเรือนของประชาชนในบริเวณ

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆
☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

ภาคผนวก

- ผนวก ก.
รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

- ผนวก ข
สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 4 ปี (พ.ศ. 2561 – 256ข54)
ฉบับทบทวน รอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ภาคผนวก ก

รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

การดำเนินการ	ดำเนินการแล้ว	ไม่ได้ดำเนินการ
1) นำข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัดของจังหวัดทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดไปประกอบการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.บ.ภ. กำหนด	✓	
2) จัดประชุมหารือรวมกันระหวางหัวหนาสวนราชการที่มีสถานที่ตั้งทำการอยูในจังหวัดทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดไมวาจะเปนราชการบริหารสวนภูมิภาคหรือราชการบริหารสวนกลางและผูบริหารองคกรปกครองสวนทองถิ่นทั้งหมดในจังหวัด รวมทั้ง ผูแทนภาคประชาสังคม และผูแทนภาคธุรกิจเอกชน เพื่อรับฟงความคิดเห็น เกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัดตามมาตรา 53/1 แหงพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผนดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแกไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผนดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 และมาตรา 19 มาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 23 และมาตรา 24 แหง พระราชกฤษฎีกาวาดวยการบริหารงานจังหวัดและกลุมจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551	✓	
3) การประชุมของ ก.บ.ก. เพื่อจัดทำและเห็นชอบแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดตามพระราชกฤษฎีกา วาด่วยการบริหารงานจังหวัดและกลุมจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 และหลักเกณฑ และวิธีการที่ ก.บ.ภ. กำหนด	✓	

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ ทั้งนี้ได้แนบรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) มาพร้อมนี้ด้วย

(ลงชื่อ).....
(นายวัฒนา พุฒิชาติ)
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี /
หัวหน้ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

<u>หมายเหตุ</u> ให้จังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัดเป็นผู้จัดทำ

ภาคผนวก ข

สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2561 - 2565)

หัวข้อ	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565) เสนอในงบประมาณ พ.ศ. 2562	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565) ฉบับทบทวน	เหตุผลของการปรับเปลี่ยน
วิสัยทัศน์	“เกษตรอุตสาหกรรมชั้นนำ การค้าและการท่องเที่ยวสากล ชุมชนน่าอยู่อย่างยั่งยืน”	“เกษตรอุตสาหกรรมชั้นนำ การค้าและการท่องเที่ยวสากล ชุมชนน่าอยู่อย่างยั่งยืน”	ไม่เปลี่ยน
เป้าหมายการพัฒนา	1. ยกระดับจากกลุ่มจังหวัดที่มีรายได้ปานกลางสู่กลุ่มจังหวัดที่มีรายได้สูง 2. ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการผลิต การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และนวัตกรรม 3. รักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน 4. ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต	(1) เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง (2) ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการผลิต การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว (3) ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต (4) รักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	เนื่องจาก ปัจจุบันแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดได้ดำเนินการอยู่ในระยะกลางแล้ว จึงมีความจำเป็นต้องปรับเป้าหมายการพัฒนาให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษบกิจและสังคมและการยกระดับขีดความสามารถของกลุ่มจังหวัดฯ
ตัวชี้วัดความสำเร็จตามค่าเป้าหมายการพัฒนา	1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปี 2. ร้อยละพื้นที่ป่าไม้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น อย่างน้อยร้อยละ 2 ต่อปี 3. ร้อยละปริมาณขยะและมลภาวะที่ลดลง อย่างน้อยร้อยละ 3 ต่อปี 4. ร้อยละพื้นที่แหล่งน้ำทางธรรมชาติที่ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น 5. ระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในกลุ่มจังหวัด	(1) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 (2) อัตราการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้า เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 (3) ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 (4) ผลิตภาพการผลิตสินค้าเกษตร เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 (5) รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 (6) ระดับความเหลื่อมล้ำในสังคม (Gini Coefficient) ของกลุ่มจังหวัด]f]’ihvp]t 5 (7) สัดส่วนประชากรในการเข้าถึงสวัสดิการเพิ่มขึ้นร้อยละ 5	เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัดมากยิ่งขึ้น

หัวข้อ	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565) เสนอในงบประมาณ พ.ศ. 2562	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565) ฉบับทบทวน	เหตุผลของการปรับเปลี่ยน
ตัวชี้วัดความสำเร็จตามค่าเป้าหมายการพัฒนา (ต่อ)	6. ระดับความเหลื่อมล้ำในสังคม (Gini Coefficient) ของกลุ่มจังหวัด 7. ร้อยละประชาชนในกลุ่มจังหวัดเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของรัฐเพิ่มขึ้น 8. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	(8) ร้อยละของสัดส่วนพื้นที่ป่าต่อพื้นที่ของจังหวัดที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 (9) ดัชนีคุณภาพน้ำผิวดิน (WQI) เพิ่มขึ้นร้อยละ 5	
ประเด็นยุทธศาสตร์	1. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในการผลิต การตลาด โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และนวัตกรรม 2. การรักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน 3. การพัฒนาทุนมนุษย์ และยกระดับคุณภาพชีวิต 4. การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	(1) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับภาคเศรษฐกิจในพื้นที่ (2) การส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง (3) การพัฒนาทุนมนุษย์ และยกระดับคุณภาพชีวิตในทุกช่วงวัยอย่างเท่าเทียม (4) การรักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาตามแนวทางแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 และพัฒนาศักยภาพของกลุ่มจังหวัดให้มีความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1									**แบบ กจ.1**
3	**แบบฟอร์มการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2561 – พ.ศ. 2565 (ฉบับทบทวน)**								
4	**กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1**								
5	**เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด : ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1**								
7	**ประเด็นการพัฒนา**	**แผนงาน**	**ตัวชี้วัดของแผนงาน**	**ค่าเป้าหมาย**					
8				**พ.ศ. 2561**	**พ.ศ. 2562**	**พ.ศ. 2563**	**พ.ศ. 2564**	**พ.ศ. 2565**	**พ.ศ. 2561-2565**
9	ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับภาคเศรษฐกิจในพื้นที่	*แผนงานที่ 1 : ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยในมาตรฐาน เพื่อมุ่งสู่เกษตรอินทรีย์ (พืช สัตว์ ประมง)*	*1. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลภาคการเกษตร* *2. อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้เกษตรกร* *3. ผลิตภาพการผลิตสินค้าเกษตร*			*3* *3* *3*	*3* *3* *3*	*5* *5* *5*	
10		*แผนงานที่ 2 : แผนงานส่งเสริมการค้าการลงทุน*	*1. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลภาคการอุตสาหกรรม* *2. ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้น* *3. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลภาคภาคการค้า* *4. อัตราการขยายตัวของการค้าชายแดน*			*3* *3* *3* *3*	*4* *4* *4* *4*	*5* *5* *5* *5*	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
7	ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัดของแผนงาน	ค่าเป้าหมาย					
8				พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
11	ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : การส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง	*แผนงานที่ 3 : การพัฒนาความร่วมมือการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (Gateway Network)*	*1. อัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว* *2. อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว* *3. อัตราการเพิ่มขึ้นของยอดขายสินค้า OTOP หรือของที่ระลึกในพื้นที่*			*3* *3* *3*	*5* *5* *5*	*5* *5* *5*	
12		*แผนงานที่ 4 : การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว*	*1. อัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว* *2. อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว* *3. อัตราการเพิ่มขึ้นของยอดขายสินค้า OTOP หรือของที่ระลึกในพื้นที่*			*3* *3* *3*	*5* *5* *5*	*5* *5* *5*	
13		*แผนงานที่ 5 : การประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด*	*1. อัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว* *2. อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว* *3. อัตราการเพิ่มขึ้นของยอดขายสินค้า OTOP หรือของที่ระลึกในพื้นที่*			*3* *3* *3*	*5* *5* *5*	*5* *5* *5*	
14	ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : การพัฒนาทุนมนุษย์ และยกระดับคุณภาพชีวิตในทุกช่วงวัย อย่างเท่าเทียม	*แผนงานที่ 6 : การยกระดับสติปัญญาเยาวชนในพื้นที่กลุ่มสบายดี*	*1. ระดับความเหลื่อมล้ำในสังคม (Gini Coefficient) ของกลุ่มจังหวัด*			*3*	*5*	*5*	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
7	ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัดของแผนงาน	ค่าเป้าหมาย					
8				พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
15		*แผนงานที่ 7 : การดูแลความมั่นคงและปลอดภัย กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1*	*1. อัตราการเกิดคดีอาชญากรรมต่อประชากรแสนคน* *2. คนพิการ และผู้สูงอายุได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน ชุมชน หรือภาครัฐ*			*5* *3*	*5* *5*	*5* *5*	
16		*แผนงานที่ 8 : การสงเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1*	*1. สัดส่วนประชากรในการเข้าถึงสวัสดิการ* *2. สัดส่วนประชากรที่เป็นภาวะอ้วน ลดลง* *3. คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี เพื่อตรวจคัดกรองความเสี่ยง ต่อโรคเบาหวาน และความดันโลหิตสูง* *4. อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด*			*3* *5* *3* *3*	*5* *5* *5* *5*	*5* *5* *5* *5*	
17		*แผนงานที่ 9 : การช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1*	*1. ร้อยละการเพิ่มขึ้นของกลุ่มอาชีพ เพื่อยกระดับรายได้* *2. อัตราการออม* *3. ปีการศึกษาเฉลี่ยสูงขึ้น* *4. คะแนนเฉลี่ยสติปัญญา (IQ) เด็กนักเรียน*			*3* *3* *3* *3*	*5* *5* *5* *5*	*5* *5* *5* *5*	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
7	ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัดของแผนงาน	ค่าเป้าหมาย					
8				พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
18	ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : การรักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	*แผนงานที่ 10 : การส่งเสริมการดูแลป่าต้นน้ำอย่างครบวงจร*	*1. สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น*			*2*	*3*	*5*	
19		*แผนงานที่ 11 : กลุ่มสบายดี ลด คัด แยกขยะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะนวัตกรรมและสิ่งแวดล้อม*	*1. อัตราลดลงของปริมาณขยะ* *2. จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ ลดลง*			*3* *3*	*5* *5*	*5* *5*	
20		*แผนงานที่ 12 : การดูแลและป้องกันอุทกภัยในพื้นที่*	*1. อัตราลดลงของหน้าดินที่มีการพังทลาย* *2. ดัชนีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ที่มาตรฐาน*			*3* *3*	*5* *4*	*5* *5*	

แบบ กจ.1

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการ	แหล่งปม.	ยุทธศาสตร์ชาติ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับภาคเศรษฐกิจในพื้นที่									
แผนงานที่ 1 : ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยในมาตรฐาน เพื่อมุ่งสู่									
1. โครงการที่ 1 โครงการเพิ่มศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานการผลิตสินค้าเกษตร						500,000,000	300,000,000	200,000,000	1,000,000,000
2. โครงการที่ 2 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการและสนับสนุนการเข้าถึงพื้นที่การเกษตร						100,000,000	50,000,000	50,000,000	200,000,000
3. โครงการที่ 3 โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นระบบ						50,000,000	30,000,000	30,000,000	110,000,000
4. โครงการที่ 4 โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่/เกษตรกร/กลุ่มเกษตร						30,000,000	30,000,000	10,000,000	70,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการ	แหล่งปม.	ยุทธศาสตร์ชาติ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
5. โครงการที่ 5 โครงการเพิ่มศักยภาพและส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมใหม่						50,000,000	100,000,000	50,000,000	200,000,000
6. โครงการที่ 6 โครงการการบริหารจัดการสินค้าเกษตร (Zoning)						50,000,000	30,000,000	20,000,000	100,000,000
7. โครงการที่ 7 โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตโคเนื้อ-โคขุนวากิว						100,000,000	100,000,000	100,000,000	300,000,000
8. โครงการที่ 8 โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าสินค้าเกษตร (โรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์)						100,000,000	50,000,000	-	150,000,000
9. โครงการที่ 9 โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพครบวงจร						50,000,000	30,000,000	20,000,000	100,000,000
10. โครงการที่ 10 โครงการเพิ่มศักยภาพการแปรรูปข้าวอินทรีย์						100,000,000	50,000,000	50,000,000	200,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการ	แหล่งปม.	ยุทธศาสตร์ชาติ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
11. โครงการที่ 11 โครงการพัฒนาการเกษตรและอาหารปลอดภัยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1						50,000,000	50,000,000	100,000,000	200,000,000
แผนงานที่ 2 : แผนงานส่งเสริมการค้า									
12. โครงการที่ 12 โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปในภูมิภาค 4.0 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอพียง						100,000,000	50,000,000	20,000,000	170,000,000
13. โครงการที่ 13 โครงการยกระดับศักยภาพแรงงานให้ได้มาตรฐานสู่สากล						30,000,000	40,000,000	50,000,000	120,000,000
14. โครงการที่ 14 โครงการเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการ เพื่อการแข่งขันสู่มาตรฐานสากล						30,000,000	50,000,000	50,000,000	130,000,000
15. โครงการที่ 15 โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร						30,000,000	40,000,000	50,000,000	120,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการ	แหล่งงปม.	ยุทธศาสตร์ชาติ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง									
แผนงานที่ 1 การพัฒนาความร่วมมือการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (Gateway Network)									
1. โครงการที่ 1 โครงการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิต ลุ่มแม่น้ำโขง (บนเส้นทางโรแมนติก รูท (Romantic Route) และ นาคี รูท (nakhee Route)						1,000,000,000	800,000,000	700,000,000	2,500,000,000
3. โครงการที่ 3 โครงการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยว โรแมนติก รูท (Romantic Route) และ นาคี รูท (nakhee Route)						100,000,000	100,000,000	80,000,000	280,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการ	**แหล่งปม.**	**ยุทธศาสตร์ชาติ**	**หน่วยดำเนินการ**	**พ.ศ. 2561**	**พ.ศ. 2562**	**พ.ศ. 2563**	**พ.ศ. 2564**	**พ.ศ. 2565**	**พ.ศ. 2561-2565**
4. โครงการที่ 4 โครงการพัฒนาความร่วมมือการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (Gateway Network)						50,000,000	30,000,000	30,000,000	110,000,000
5. โครงการที่ 5 โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล (Sabai-dee Tourism for All)						30,000,000	50,000,000	50,000,000	130,000,000
6. โครงการที่ 6 โครงการพัฒนาศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวตามเส้นทางโรแมนติก รูท (Romantic Route) และนาคี รูท (Nakhee Route)						50,000,000	40,000,000	40,000,000	130,000,000
แผนงานที่ 2 การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว									
7. โครงการที่ 7 โครงการเจ้าบ้านที่ดีกลุ่มสบายดี พัฒนาบุคลากรผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล						30,000,000	20,000,000	-	50,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการ	**แหล่งปม.**	**ยุทธศาสตร์ชาติ**	**หน่วยดำเนินการ**	**พ.ศ. 2561**	**พ.ศ. 2562**	**พ.ศ. 2563**	**พ.ศ. 2564**	**พ.ศ. 2565**	**พ.ศ. 2561-2565**
8. โครงการที่ 8 โครงการยกระดับชุมชนท่องเที่ยวให้มีศักยภาพ						30,000,000	40,000,000	50,000,000	120,000,000
แผนงานที่ 3 การประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด									
9. โครงการที่ 9 โครงการเที่ยวสบายแบบเท่ห์						50,000,000	40,000,000	30,000,000	120,000,000
10. โครงการที่ 10 โครงการตลาดเชิงรุก						30,000,000	50,000,000	50,000,000	130,000,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาทุนมนุษย์ และยกระดับคุณภาพชีวิตในทุกช่วงวัย อย่างเท่าเทียม									
แผนงานที่ 1 การยกระดับสติปัญญาเยาวชนในพื้นที่กลุ่มสบายดี									
1. โครงการที่ 1 โครงการพัฒนาและยกระดับการศึกษาเยาวชนกลุ่มสบายดี						30,000,000	30,000,000	30,000,000	90,000,000
2. โครงการที่ 2 โครงการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อการเรียนการสอนยุคใหม่						30,000,000	40,000,000	50,000,000	120,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการ	**แหล่งปม.**	**ยุทธศาสตร์ชาติ**	**หน่วยดำเนินการ**	**พ.ศ. 2561**	**พ.ศ. 2562**	**พ.ศ. 2563**	**พ.ศ. 2564**	**พ.ศ. 2565**	**พ.ศ. 2561-2565**
3. โครงการที่ 3 โครงการพัฒนา Digital Learning Platform เพื่อผู้ด้อยโอกาสในชุมชน						30,000,000	30,000,000	30,000,000	90,000,000
แผนงานที่ 2 การดูแลความมั่นคงและปลอดภัย กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1									
4. โครงการที่ 4 โครงการเสริมสร้างความมั่นคง ปลอดภัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต						20,000,000	30,000,000	40,000,000	90,000,000
5. โครงการที่ 5 โครงการพัฒนาทีมหมอชาวบ้านตามแนวชายแดนไทย-ลาว						30,000,000	20,000,000	-	50,000,000
แผนงานที่ 3 การสงเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1									
6. โครงการที่ 6 โครงการส่งเสริมสุขภาพพึ่งตนเองด้วยแพทย์แผนไทย						20,000,000	30,000,000	30,000,000	80,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการ	**แหล่งปม.**	**ยุทธศาสตร์ชาติ**	**หน่วยดำเนินการ**	**พ.ศ. 2561**	**พ.ศ. 2562**	**พ.ศ. 2563**	**พ.ศ. 2564**	**พ.ศ. 2565**	**พ.ศ. 2561-2565**
7. โครงการที่ 7 โครงการพัฒนาสุขภาพและสุขภาวะผู้สูงอายุ						20,000,000	30,000,000	40,000,000	90,000,000
8. โครงการที่ 8 โครงการอาสาสมัครสาธารณสุขประจำอำเภอ ลดปัญหาการติดสุราและบุหรี่						20,000,000	20,000,000	10,000,000	50,000,000
9. โครงการที่ 9 โครงการเสริมสร้างความอบอุ่นให้กับครอบครัว						30,000,000	30,000,000	20,000,000	80,000,000
แผนงานที่ 4 การช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1									
10. โครงการที่ 10 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมรายได้						30,000,000	40,000,000	50,000,000	120,000,000
11. โครงการที่ 11 โครงการแก้ไขปัญหาผู้มีรายได้น้อยแบบบูรณาการ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1						30,000,000	30,000,000	20,000,000	80,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการ	**แหล่งปม.**	**ยุทธศาสตร์ชาติ**	**หน่วยดำเนินการ**	**พ.ศ. 2561**	**พ.ศ. 2562**	**พ.ศ. 2563**	**พ.ศ. 2564**	**พ.ศ. 2565**	**พ.ศ. 2561-2565**
12. โครงการที่ 12 โครงการชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ						30,000,000	10,000,000	10,000,000	50,000,000
13. โครงการที่ 13 โครงการสร้างผู้นำเครือข่ายการขยายความคุ้มครองประกันสังคมล่วงหน้า						20,000,000	10,000,000	10,000,000	40,000,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การรักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน									
แผนงานที่ 1 การส่งเสริมการดูแลป่าต้นน้ำอย่างครบวงจร									
1. โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้						100,000,000	100,000,000	50,000,000	250,000,000
2. โครงการที่ 2 โครงการหมู่บ้านต้นแบบการดูแลสิ่งแวดล้อม						50,000,000	50,000,000	30,000,000	130,000,000
แผนงานที่ 2 กลุ่มสบายดี ลด คัด แยกขยะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะนวัตกรรมและสิ่งแวดล้อม									

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการ	**แหล่งปม.**	**ยุทธศาสตร์ชาติ**	**หน่วยดำเนินการ**	**พ.ศ. 2561**	**พ.ศ. 2562**	**พ.ศ. 2563**	**พ.ศ. 2564**	**พ.ศ. 2565**	**พ.ศ. 2561-2565**
3. โครงการที่ 3 โครงการรณรงค์ลดถุงพลาสติกและภาชนะโฟม						50,000,000	30,000,000	30,000,000	110,000,000
4. โครงการที่ 4 โครงการคัดแยกและใช้ประโยชน์จากขยะอินทรีย์						50,000,000	30,000,000	30,000,000	110,000,000
แผนงานที่ 3 การดูแลและป้องกันอุทกภัยในพื้นที่									
5. โครงการที่ 5 โครงการพัฒนาลุ่มน้ำกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1						100,000,000	100,000,000	50,000,000	250,000,000
6. โครงการที่ 6 โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมลำน้ำภายในประเทศ						100,000,000	50,000,000	40,000,000	190,000,000
ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ						5,000,000	5,000,000	5,000,000	25,000,000
รวมทั้งสิ้น						3,435,000,000	2,835,000,000	2,365,000,000	8,635,000,000